

העולם הזה

סקופ

המישטרה

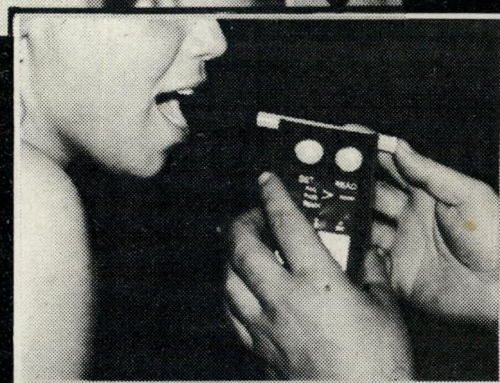
עורכת

מצוד

על

נהגים

בדיקת נשיפה לנהגות במכשיר לגילוי אלכוהול

שיכורים

עכשיו יש טעם לעבור

קנט גאה להציג בישראל את

קנט ליט

קלת הניקוטין המצליחה בכל העולם

- אותו טעם מיוחד
 - אותו פילטר מיקרונייט המפורסם
 - אותה הנאה
- ורק... מעט מאוד ניקוטין.

Kent Lights קלת הניקוטין המצליחה בעולם.

אזהרה: משרד הבריאות קובע כי - העישון מזיק לבריאות.

מישפטי תשנ"ח

שנת ה'40 למדינה היתה גם שנה של חשבון-נפש למערכת המישפטי: מישפטו של עיזאת נאפסו בתישר, שעם סיומו הוקמה ועדת לנדוי שהתירה חקירות באמצעות לחץ גופני מתון • מישפטו של הש"ג רוני אלמוג בחשון, שבו נדרש בית-המשפט לקבוע עד איזו מידה עומדת לחייל זכות ההגנה העצמית • מישפטו של ניסן אישגויב בכסלו שהורשע ב"הריגת נער ונדון לשישה חודשי מאסר בעבודות חוץ • פרשת השחיתות בבתי-המשפט ב"טבת • פרשת "הפגשה הלילית" בשבט • מישפטו של מרדכי וענונו באדר, שבו הוא נאשם בבגידה, בריגול חמור ובסיוע לאוייב במלחמתו בישראל • מאסר-העולם שנגזר על גיתית יזרעאלוב על רצח בעלה • "מישפט שלמה" שדן בגורלה של התינוקת קרולין-ברונה • עונש-המוות שהוטל על ג'ון איוואן דמיאניוק • מישפטו של דויד בלס, המומחה למעקפים • מישפטה של מונירה דאוד, שנאשמה בגרימת חבלה חמורה לרומם אלדובי • ועיתרתה של טלילה שפר לבג"ץ כדי למנוע את הארכת חייה של בתה, החולה במחלת חשוכת-מרפא, ומעל לכל ריחפה האינתיפאדה, שהשלכותיה מאיימות על שיטת המישפט הישראלית, על הצדק ועל זכויות האדם במדינה.

לא יונה, לא נץ ולא יונץ

כך בדיוק מגדיר עצמו חיים בר-לב, שר-המישפטה. הוא אוהב חיות, בייחוד סוסים. בגיל צעיר שאף להיות וטרניר והוא חולם לכתוב ספר על המציאות הפוליטית בישראל. רק נושא אחד קשה לו - ביצורים.

יותר מסתם שיעור

מה ההבדל בין יצחק שמיר ליאסר ערפאת? אייבי נתן רוכב שוב • יותר משיעור בגיאוגרפיה • על הפנטומימה שלא הועילה להדס להב, וה-פריצה בחוק שטרם נמצאה.

22	לילות ישראל - מסיבות אילתיות
32	תשבץ ענק
32	מיכתבים לרחתי - קצת ביישן
36	תמרורים - הבן השישי
	מה הם אויבים - אהרון מגד, אריה (דקס) דקל, אשר לוי, יהושע זטלר, עזר ויצמן, אריאל שרון
38	אתה והשקל - מילחמת אחים
40	קלנר - גינר לכי הביתה
41	רחל מרחלת - על כל העולם
42	

כתבת השער הקדמי: זהירות: והגים שיכורים!

במדינות רבות בעולם בדיקה לאיתור נהגים שיכורים היא דבר שבשיגרה, אך לא כך ב"ישראל. ממשלת ישראל לא עורכת בדיקות פתע לנהגים, ולראייה, רוב הנבדקים, במיצע משולב של העולם הזה ומישפטה מחוז ירושלים, היו בטוחים שמדובר בצילום סרטי-מיתחות.

לאן נעלם הרכוש של פרדריקה סגל? מי שדד את ביתה של פרדריקה סגל? האם היתה זו פריצה מתוכננת של אחד מקרוביה או פריצה של גנבים מזדמנים? ומה השווי האמיתי של הרכוש שהשאירה?

אחה והשקל
מאזנים רזים
מלחמת-אחים בחברת א"צ ברנוביץ • מאזנים רזים לאזורים עד 1990 • בחברת-הברורים דרקסל-בורנהם רוגזים על יש-ראל • חשבון-הבנק של הליכוד מחכה למי-מוש ההבטחות של מודעי • רוזולו מודה בשגיאות • ומי יזכה בסוכנות אלפא רומיאו?

הכל בגלל מעלית

אחרי 13 שנים של שכנות טובה וידידות אמת הגיעו השופטת הדסה בן-עיתו והספר שלמה משולם למצב של תלונות במישפטה ותביעות בבית-המשפט. הכל התחיל כש-הספר משולם רצה להתקין מעלית לדירת-הגג שלו, והציע לשופטת "טרמפ"...

סיפור מהחיים

כאשר נרשמה מיכל (שם בדוי) לקורס השדרנים של השדרן המפורסם, היא לא העלתה על דעתה איך תסתתרה הפרשה. ביומנה היא מספרת איך הזמין אותה השדרן לביתו ואנס אותה באכזריות, ואיך, בתום לב, היא נפלה גם קורבן לנוכלת מפורסמת, שניצלה את הסיפור המזעזע, כדי לסחוט כספים מן השדרן המפורסם.

המדורים הקבועים:

3	מיכתבים - חיטוט מיותר
4	איגרת העורך - באש ובמים
5	תשקיף - לוחצים על אמוראי
6	חשבון נפש - חיים בר-לב
10	במדינה - אייבי רוכב שוב
11	הנדר - חוק הגינגל
12	אנשים - בין הזירות
17	זמן אישי - בשם הביטחון
18	דף חדש - מלך הליצנים
21	הרוסקים - כוכב חדש

מטורף מטורף העולם

חזונו של יז' קושינסקי על גנן מפגר הצופה בתשדירי-טלוויזיה והופך, בזכות כישרונו להפריח מליצות ריקות, לפוליטיקאי מפור-סם, אינו רק סאטירה עוקצנית, אלא בבואה נאמנה של המציאות הפוליטית. ואין זו רק תופעה אמריקאית, זה קורה גם כאן.

דד חדש "עין אחת בוכקת"

שימעון ישראלי, מי שהיה שותפו להופעות של מלך הליצנים שייקה אופיר, בשירי-מוקדש לידידו. על ליצן בלי מחיאות-כפיים ועם עין אחת צוכה ועין אחת בוכקת.

שלום מיוצל

בהפגנות הרבות של תנועות-השלום הישראליות אפשר למצוא תמיד את אותן מאות בודדות של אנשים. איך יתכן, אם כך, שציבור מצומצם זה אחראי להקמתם של יותר מ-40 אירגוני שלום ומחאה? מדוע לא מתגברים אירגונים אלה על חילוקי-הידעות ומתאחדים לטובת המטרה המשותפת?

רחל המרחלת מדווחת:

איש אמנות וצעיר יפה בסיפורי-האהבה מהסוג האחר • רינת אלדר (בתמונה) ואלון תבור - רחוק מהעין, רחוק מהלב • מעשה בבעל, באשה, בדירה משותפת ובחברים נפרדים • רונית ברנדי, ג'ק צימרמן ועוד רבים שרוצים להישאר בעי-לום שם • חיי האהבה של ענת כרם • מה הקשר בין משה דיין ומשבר-הנישואין של אנט ושמואל פלאטו-שרון?

מיכתבים

טורף הקלפים

על בחירת איש-השנה (איש-השנה תשנ"ח, העולם הזה 7.9.88).

איש-השנה והחשש"ח היה צריך להיות, בכל זאת, המתקום הפלסטיני, הצעיר אשר נולד אל הכיבוש הישראלי, שעל שילטון חוסיין הוא שמע מאבא ואמא, הסראומה של נעוריו היא הסכמ במיכללה האיסלאמית (בחרון) ושיאיתו כחיים תתגשם כאשר הוא יעמוד במסדר צבאי שבו יונף רגל פלסטיני. היום הוא מתרוצץ כרחובות הגדה והרצועה ומתמדד באבנים מול חייליה החמושים של מה שנראית לו כאימפריה. הוא הכוח שטרף את הקלפים במרחב והוא הר-כח שהפוליטיקאים בארץ, לפחות אלה העומדים ליד הגה השילטון, הגם עיוורים למציאות. הוא תפס את כולם בהפתעה, כולל מנהיגיו שלו. המתקום הפלסטיני הוא האיש אשר הטביע את חותמו יותר מכל אחר על חיינו בתשנ"ח (וגם לעתיד לבוא) ולכן הוא היה זכאי לתואר איש-השנה. אלכס ברק, איוושאם, אנליה

הכתובת הנכונה

על הפנייה ליאסר ערפאת (מיכתב גלוי לאש"ף, העולם הזה 31.8.88).

לדרוש מיאסר ערפאת להעניק הכרה למדינת ישראל, זאת התפרצות דלת פתוחה, היות ואש"ף, בהכרזת פומביות, בזמנים שונים ובמדינות שונות, הודיע על נכונותו לשבת לשולחן-הדיון עם ישראל כשווה עם שווים. הכרזות אלה מהוות הכרה דהפקטו במדינת ישראל, כך שמכתבו הגלוי של אורי אבנרי היה צריך להיות מופנה למנהיגי ישראל ולשליטתה, המסרבים בעקשנות צידקנית וצבועה להכרה הר-רית ולמשאומתן על כסיס של פשרה סבירה וזוגנת. שלום זמיר, חלרביב

חיטוט מיותר

על כתבה שחשפה סודות מחדרי-מיטות (במלון, בחברת ידידה, העולם הזה, 24.8.88).

הפעם, בכתבה על רמי אילן ואהובתו הסודית ליכלתם לגמרי. מקובל עלי, שכאשר מדובר באנשי-ציבור, אפי-שר, ולפעמים צריך, להיכנס לחדרי-המיטות. אבל הפעם לא מדובר באיש-ציבור והחלטות בענייני-הם האישיים של שני האנשים הנ"ל היה לגמרי מיותר. מה גם ששניהם נשואים והדבר עלול לספר את חייהם ללא תיקוה.

אברהם נ. גיל, חלרביב

חסמת האינתיפאדה

על תוצאת-לוואי אפשרית של ההת-קוממות בשטחים הכבושים (האינ-תיפאדה, העולם הזה 7.9.88).

אם יש כאלה המזלזלים ברמת התייחסות של המתקוממים הפלסטיניים, מוטב להם להרהר בדבר פעם נוספת. זה, כנראה, לא מיקרה שבר-בבר עם מאות ההצגות של חורשים ויערות עלתה לנו השנה גם הטמפרטורה לגבהים בלתי-נשכלים. הרי המדענים כבר יודעים מומן, כי אחת הסיי-בות להתחממות הכללית בעולם, בשנים האחר-ונות, היא שריפות-היער הענקיות בצפון-מערב-בראזיל, שבהן נוצרות, כתוצאה מהשריפות, כמו-ית אדירות של דירתחממות הפחמן, הגורמות לחימום כדור הארץ (תיסמונת החממה).

נתן פורמן, סבריה

עדיף לבלבל המוח

על טיבה של ברכת שנה טובה (גם זה וגם זה, העולם הזה 7.9.88).

כיצד זה מורכב דניאלה שמי, בברכת השנה הטובה שלה, את איחולי-השלום (גם מור וור) עם איחולי-ההבל, גו מור בולשיט (משוה, כמו הפסיקו לבלבל את המוח)? אני מעדיף לבוסס בחרא של פרות (זה הרי מה שבוולשיט הוא) עד אחרית ימי ובלבר שלא תיק-רה עוד איפעם מילחמה. או, בלשון הסיסמות: בולשיט - יס וור - נח עזרי ירדני, חלרביב

המושל ותורת הסיכויים (2)

עוד על סיכוייו של מושל אחת מ-50 המדינות האמריקאיות להיות נשיא ארצות הברית («אני לא מתחייב שזוהי תחזיתי האחרונה!») העולם הזה 24.8.88 והלאה.

מושל ניו יורק, מריו קומו, עשה את שיעורי הבית שלו. כאשר הוא גילה כי סיכוייו לנשיאות כנגד מועמד סגנונשיא הם קטנים, הוא ויתר על המירוץ. אבל מיידל דוקאקיס, מושל מסצ'וסטס, שכן רק, לא עשה את שיעורי הבית שלו. עובדה: מבין 12 מושלי מדינות שכן זכו, בעבר, להיבחר לבית הלבן, היה רק אחד מושל

נשיא קולידג' דמות חיוורת בבית הלבן

מסצ'וסטס לשעבר: קלווין קולידג' (1923-1929), אחת הדמויות החיוורות ביותר שאיכלסו אי פעם את הבית הלבן. יהודה מלקוביץ, רמת השרון

12 מי יודע

עוד על טיבו של הלוח העברי.

האם כבר חשב משהו על הקשר בין זה שבשנה העברית יש 12 חודשים, בדיוק כמיספר שבטי ישראל? או על כך שהמיספר 12 הוא בדיוק מיספר הצירופים האפשריים של מילים בנות ארבע אותיות שאותן ניתן להרכיב מן השם המפורש של האל (יהוה) כמו הויה, יוהה, הוהי וכו'?

נאוה חבר, תל אביב

א. ב. ג.

על יישובים שונים בעמק הירדן («תמורוים», העולם הזה 7.9.88).

בהקשר לפטירתו של גידעון ברק, הילד הראשון של אס"הקבוצות, דגניה א': כולם יודעים כי בשכונת לדגניה א' מצוייה דגניה ב', שנוסדה כמה שנים אחרי דגניה א', בשנת 1920. אבל מי עוד זוכר שמשך תקופה קצרה היתה קיימת באותו איזור של עמק הירדן גם דגניה ג', רק שחבריה העדיפו לזוז מערבה, לעמק יזרעאל, ויישובם קרוי כיום גניג'ר?

טוביה גרשמן, עפולה

הלשון של אס"המיון

עוד על לשונות מלאכותיות, כלשון האספרנטו («תמורוים», העולם הזה 31.8.88).

לרגל יום ההולדת ה-100 של לשון האספרנטו, כולם מלאי התפעלות מפועלו של רופא העיניים היהודי, הר"ר זמנהוף, שהמציא, במאה שעברה, את הלשון הזאת.

אבל זכות הראשונים להמצאת לשון מלאכותית תיזה לאישיות אחרת: אחת הילדהגאור, אס"מינוזר בעיירה גרמנית של המאה ה-12, שהחליטה כי אין להסתפק ב-2800 הלשונות הטיבי-עיות הקיימות והיא שיערה את הלשון המלאכותית הראשונה בהיסטוריה (שאמנם לא האריכה ימים).

בועז ברושי, ירושלים

אין טובות הנאה

על העובדות הנכונות («רחל המרחל-לת», העולם הזה 31.8.88).

קווא י'י.

העולם הזה מעורב מאוד בחייו של אורית ארביב. לא אחת הביעה את רגשותיה ודעתה מעל עמודי שבועון זה. השבוע היתה חשיבות מיוחדת לכמה דברים שאמרה כאן. כותבת אילנה אלון:

מגיל 14 אוהבת אורית ארביב את הרצל אביטן, ועושה למענו כל מה שאשה אוהבת מסוגלת לעשות. היא הצטרפה אליו בבריתותיה מהכלא, עזרה לשדור את מיפעל קרן אור כרי לממן את בריתותיה של אביטן לצרפת והלכה לשמונה שנות מאסר על פישעה וזו. היא ילדה את בנו של אביטן בכלא, והמשיכה לשמור לו אמור נים.

במשך שנותיהם הרבות יחדיו הספיקה אורית להתראיין בתיקשורות ולכתוב לשופטים מיכתבים שבהם סיפרה על חייה ועל האהבה לאביטן. הדווקא השבוע, אחרי בריתותיה האחרונה והנוצות של אביטן מהכלא, כאשר הוא נתון בתנאים קשים

אורית ארביב

בשנותיו ילד נולד אחרי רגש חדש...

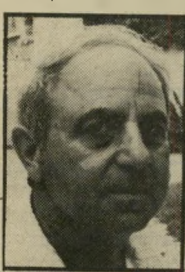
ומחפש אהדה ויחס הם, עלתה אורית על דוכן העדים והשמיצה אותו לפני הכל.

היא נאשמת בהזדקקת אקרה. המיטרה חושדת כי היא ניסתה להבריח אקרה זה אל תוך תאו של אביטן, כאשר באה לבקרו בכלא בארבע פעמים לפני חצי שנה. אורית מכחישה כל קשר לאקרה וטוענת כי מצאה אותו כאשר ירדה לעשות את צרכיה בבניין העומד בבנייה.

אנשים

על דוכן העדים, עמדה אורית מבוגרת יותר, לבושה חליפת ג'ינס חושפת רגליים גנות, ואמרה מילים קשות נגד האיש שאחריה הלכה באש ובמים. היא סיפרה כי בעת ביקורה בכלא נהג להכותה מכות חזקות, ואף שכר שתי חוליות בגבה. היא טענה כי עשה זאת בנוכחות הסוהרים. היא סיפרה כי פלחה ממנו כליכר, עד שלא העזה להמרות את פיו ולהפסיד אף ביקור אחד אצלו, כי ידעתי מה מחכה לי בביקור הבא! כאשר נשאלה על ידי התובעת גלית ויגוצקי מור מה יכול כבר לעשות לה אסיר-עולם מתא כלאו ענתה: הכל יכול לקרות, גם כשהוא בבית

מרשתי, מירה גרף, מוסרת כי תוכן הכתבה (מלבד השם ומקום העבודה) אינו אמת, ויש בכתבה, שאיננה אמת, משום הטלת דופי ופגרי עה בשמה הטוב.

מרשתי איננה מזכיר רה אישית. היא איננה, לצערה, מתלבשת בש"מלות של גדולי האופי נאים בצרפת. אין לה אף שימלה אחת תוצרת צרפת ולא היו לה כאלה מעולם. כספי הדירה, אשר נרכשה לפני חמש שנים, עם גירושה, התקבלו מן הרכוש המשותף, כחלק מהסכם הגירושין שהיה לה עם בעלה. למרשתי אין כל סובות הנאה ממעבידה מלבד המשכורת שהיא מקבלת עבור עבודתה. מנשה בר-שלטון, עורך דין, תל אביב

קשר קליפורני

על קורא אמריקאי המבקש להתכתב עם קוראים ישראליים.

אני סופר ועיתונאי אמריקאי, יהודי ממוצא פולני, החי בקליפורניה. אני מתכנן לבקר בשנה הבאה בישראל. הייתי רוצה להתכתב עם מישהו לפני שאגיע לישראל.

ד"ר טדי וויניצקי, כרמל, ארצות הברית

Teddy Wojnicki, Ph.D.
P.O. Box 3198
Carmel-by-the-Sea
Carmel, CA 93921

ראוי לחיקוי

על חידוש מעניין בברית המועצות. קראתי באחד הגיליונות האחרונים של פראוו' דה (כן, לפעמים יוצא ברית המועצות עושה גם דברים כאלה בעת טיול באירופה), כי הוחלט להתיר לאזרחי ברית המועצות כתיבת המחאות בנקאיות, אולם בהגבלה אחת: מותר להם למשוך רק 10 צ'קים לשנה. בהתחשב במה שהולך בעניין זה בארץ, זה, לדעתי, רעיון הראוי לחיקוי גם אצלנו.

שמואל טרסקובר, חיפה

שדר מהשדרה השביעית

על הופעותיה הציבוריות של דוגמי נית-צמרות («ליידי מערכניק», הער' לם הזה 24.8.88).

הרצתי רוצה להגיד על הפסטיבל שעושה הער' לם הזה סביב הדוגמנית אילנה שושן: אני מעורה היטב בעולם האופנה האמריקאי של השדרה השביעית וכן בעולם האופנה האירי פי והיפאני. אני מודעת לכל המגוונים החשובים בעולם בתחום זה ובתחומים הנלווים. הכוונה למגוונים מאיטליה, צרפת, פאן, אוסטרליה, ספ' רר, גרמניה ומכסיקו.

ורציתי להביא לידעכם שתי דוגמניות ישר' אליות המצליחות מאוד באירופה ובארצות הבר' רית: מיכאלה ברקו, שתמונותיה איכלסו מיספר עמודים בוון, באל ואף בווימנס וי' דילי, העיתון בה"א היריעה של עולם האופנה בניו יורק ודנה סטיניה, המופיעה במגזינים איטלקיים ואמריק' איים. באחרונה היא אף הופיעה סולו במגזין תכשיטים איטלקי, קארמס 18.

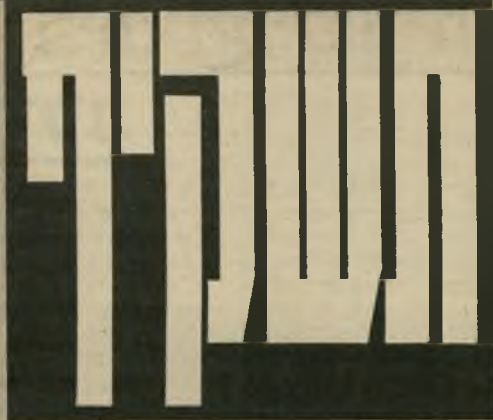
שתיהן מצליחות מאוד, אבל בניגוד לאילנה שושן אינן רואות צורך לדבר על כך השכם והערכ ואינן יודעים מי הגברים בחייהן, עם מי כילו וחיכו, מה דעתן הפוליטית וכו'.

רנה הייג, ניו יורק

כתובת המערכת

קוראים המבקשים לכתוב למערכת העולם הזה מתבקשים לדייק בכתובת המערכת: רחוב גורדון 3, תל אביב, מיקוד — 63458.

בשעת הצורך ניתן גם לפנות בט' לפון — 232262 (03), במקסימלית — 242523-972. מגזי 2009, ובטלקס — RMYM IL 341667.

בעבודה לוחצים

על אמוראי

במיסלגת העבודה מפעילים לחץ על עדי אמוראי, המטפל בעניין מניית ההסדר, שלא יאשר שינוי בזכויות ההצבעה בבנקים, צעד שיכול לפגוע בשליטת "חברת העובדים" ב"בנק הפועלים". מאחר ששליטת "חברת העובדים" ב"בנק הפועלים" מוחזקת בחבילה של מניות שאינן שכירות בבורסה, השוואת הזכויות עלולה להרע את מצבם.

אמוראי, שנכוח קשות מיחס המפלגה על רקע ארמינו כנגיד, הוריע שלא יחסס לפעול לשינוי זכויות ההצבעה. ביתניים גוברים במפלגה הקולות הקוראים לאמוראי שלא לקבל על עצמו את תפקיד יו"ר מועצת המנהלים של בנק לאומי.

גורמים שונים במפלגה אומרים כי אחרי הבחירות יוכל אמוראי לשמש כיועץ חיצוני לממשלה בעניין המניות הבנקאיות, ויכול למנוע בכך את הפגיעה בשליטת "חברת העובדים" ב"בנק הפועלים".

ערבים יבנו

את הכנסת

באופן מסתייע אין קבלנים רבים קופצים על פרויקט הרחבת בניין הכנסת בירושלים. לא מן הנמנע שדווקא קבלנים ערביים, שפנו למיכרז, יזכו בו.

בהסתדרות לא

מתייחסים ברצינות

בצמרת ההסתדרות לא מתייחסים ברצינות להצעת מנכ"ל "תדיראן", יגאל נאמן, לחלק את הקונצרן לחברות בנות עצמאיות. החשש הוא שבדרך זו מקשת ההנהלה לפגוע בזכויות העובדים ולגרום לפיטורים גדולים יותר של עובדים, במסווה של אירגון מחדש.

מיד אחרי התגים צפויה התחדשות מאבקי העובדים בהנהלה. על נאמן נמתחה גם ביקורת קשה בשבועות האחרונים, אחרי שפורסם ההפסד של חברת תדיראן. העומד על יותר מ-24 מיליון דולר.

גילויים חדשים

בהסתדרות

צפויים גילויים בלתי-סימפטיים על עיסוקיהם של חברי רשות השיפוט בהסתדרות. חברים במיסלגת העבודה עומדים לתקוף בקרב כמה מחברי רשות השיפוט העליונה, של ההסתדרות, על כי הם עוסקים בפעילות פנים-מיסלגתית במיסגרת העבודה בהסתדרות.

המיסים לא יגיעו לאריאל

ראש עיריית אריאל, רון נחמן, מחפש מקורות כספיים להעשיר את קופת הרשות המקומית. בין היתר הוא שם את עינו על איזור התעשייה ברקן, וניסה לפעול כדי שהאיזור יוגדר כאיזור תעשייה של אריאל.

בהתנגדות המועצה המקומית, בראשות ראשי המועצה בני קצובר, נדחו הדרישות, והמיסים על איזור התעשייה ימשיכו לזרום לבסס המועצה המקומית שומרון ולא לאריאל.

גאולה מצאה נושא חדש

חברת הבנסת גאולה כהן קראה לשר התעשייה והמסחר בדרישה להפעיל את סמכו המישר נגד סוחרים מהגדה ומהרצועה, המזכירים את מרביתם באופן פיראטי ברחבי הארץ.

כהן טוענת כי ככך הם פוגעים בסוחרים מקומיים, ואף גורמים לסכנות של פשיטת דגל.

283

ביום השישי, ה-16 בספטמבר, היום ה-284 של האינתיפאדה, הוריע דובר צה"ל על 205 הרוגים פלסטיניים בשטחים הכבושים. מיספר זה אינו כולל את הרוגים מירי מתנחלים ומסיבות אחרות. לפי ספירת "העולם הזה" הגיע מיספר ההרוגים עד יום השבת, ה-17 בספטמבר, היום ה-285 של האינתיפאדה, ל-283 הרוגים.

לעומת זאת, מוסרים מקורות פלסטיניים על 364 הרוגים, לפי הסירוט הבא:

● 238 הרוגים מירי חיילי צה"ל ומתנחלים.

● 33 הרוגים ממכות ומתחששות.

● 63 הרוגים כתוצאה משאיפת גז.

● 30 הרוגים כתוצאה מסיבות אחרות.

מקורות פלסטיניים הורידו בשבוע האחרון חמישה מיקרים מרשימת ההרוגים מסיבות שונות, לאחר שהתברר כי לא היה כל קשר בין מיקרי המוות לאינתיפאדה.

צפויה שבייתה של 9000 עובדי "בזק"

ביום השני הקרוב.

מאבק עובדי בזק הוא על חתימת הסכם-הנסה של עובדי החברה, תהליך שנמשך כבר יותר משלוש שנים, ועדיין לא הגיע לסימו. לדעת גורמים בנציגות ועד העובדים, ההנהלה אינה מזרזת לחתום על ההסכם. אם יתפתח המאבק, עלולים להיפגע גם שידורי הרדיו והטלוויזיה, ובכללם תשדירי הבחירות האמורים להתחיל בקרוב.

שיתוף-פעולה

הווגרי נוסף

יצחק רז, יו"ר ליסכת-המנהגים, חזר בימים אלה כראש מישלחת של ליסכת-המנהגים הישראלית, שחתמה אמנה לשיתוף-פעולה עם ליסכת-המנהגים ההונגרית. מדובר בהסכם החלפת ידע, שיתוף-פעולה בתחומי תעשייה, החלפת מישלחות, וסיוע בעסקאות כרטיסים בענף הבנייה.

כראש הליסכה ההונגרית עומד חבר-הפרלמנט ההונגרי, הפרופסור יאנוש טוט. בין השאר נפגשה המישלחת עם שר-השיכון ההונגרי, ממלא-מקום שר-התחבורה וסגן שר המיסטר-התעשייה.

האמנה היא הקשר המיסחרי הראשון בין הונגריה לישראל בעיקבות הששרת היחסים בין שתי המדינות.

אלרועי לא קיים

הבטחות שלא קיים ראש-עיריית נתניה, יואל אלרועי, לחסידי צאנו עלולות להוריד את סיבויי בבחירות המוניציפליות הקרובות. לפני שלוש שנים הבטיח יואל אלרועי, ראש עיריית נתניה, לחסידי צאנו שסח-אדמה הגובל בשטח שכונתם. הם, בתמורה, אירגנו הלוואה של 200 אלף דולר לעיריית נתניה. הנושא הגיע למבקר-המדינה. זה נזף בעירייה ואילץ אותה להחזיר את הכסף. העירייה לא מילאה את הבטחתה לחסידי צאנו, ואלה מאיימים היום לא לתמוך ביואל אלרועי לתפקיד ראש-העיר בבחירות הקרובות.

התעניינות במניות .עלית"

בשבועות האחרונים התברר שבמניות "עלית", הנסחרות בבורסה לניירות-ערך, ישנה שוב פעילות ערה, כנראה, על רקע רכישה של גורמים שונים של חבילות-מניות שעדיין נמצאות בידי הציבור. ההערכה בבורסה היא שאין מדובר ברכישות של מניות

עלידי מישפחת פדרמן או עלידי החברה הבריטית מאן. שפרמן משמש כנציגה בישראל.

מישפחת פדרמן והחברה הבריטית הצליחו להשתלט על חברת עלית. כאשר רכשו את מניות החברה בבורסה ומחוצה לה, ממשפחת המייסדים.

לפי אחת השמועות, רוכשי-המניות של "עלית" בשבועות האחרונים הוא משקיע קנדי, המיוצג בישראל על-ידי איש-עסקים ששימש עד לאתרונה בתפקיד בכיר במערך השיווק של "עלית".

לשמועות הללו אין, לפי שעה, אימות, אבל ההערכה היא שהרכישה היא על רקע השיפור הצפוי בריווחיות החברה, אחרי פעולות-היעול שננקטו על-ידי ההנהלה החדשה.

גוגר יפרוש מהמירון

קבוצת אריה גוגר תפרוש מהמירון לרכישת "כימיקלים לישראל", אחרי שגרמו לה כי רשות החברות הממשלתיות לא תקל בדרישותיה עם הקבוצה.

גוגר ניסה גם לרכוש את חברת התרופות אביק. אבל מישפחת ברוגמן, יורש תישלובת סבט, הציעו מחיר גבוה יותר ורכשו את החברה. מקורביו אומרים שגוגר עדיין ממשיך לחפש עסקים להשקיע בהם.

האוצר מרכז

את ההגרלות

מעמדו של יו"ר מיפעל-הפיס, ח"כ גידעון גדות, עשוי להתחזק אם אכן תתממש תוכנית מישרד-האוצר לאחר את הגרלות מגרדיר אדום, הוועד למען החיל ומיפעל-הפיס. התוכנית, שגובשה באוצר, קובעת שכדי לרכוש את השליטה במיפעל-ההגרלות, ולאוור הגיוסון הרכ שנצבר במפעל-הפיס, אין מקום לקיומן של ההגרלות הללו, אלא במסגרת מיפעל-הפיס.

במיפעל-הפיס תמוכים ברעיון, לאחר שבעבר דחו הצעה שהועלתה, שלפיה יבצע מיפעל-הפיס הגרלה שהכנסותיה יועברו למגדירי אדום ולוועד למען החיל.

פריחה לנהגי

מוניות מהגדה

נהגי-מוניות מצפון הגדה החלו באחרונה בהסעות של יהודים וערבים ממזרח-ירושלים לאיזורים שונים בגדה. כגלל ריכוזי יידי האבנים ובקבוצה-התבערה לעבר רכב הנושא לוחיות-זיהוי ישראליות, מסרכים נהגי-מוניות ערבים ממזרח ירושלים, שלמכוניותיהם לוחיות-זיהוי ישראליות, לנסוע מחוץ לירושלים, מחשש לפגיעה במכוניותיהם.

מדי בוקר מתייצבים נהגי-מוניות מרמאללה, מקלקליה, משכם ומג'נין באיזור-האיפוף הגדולים בירושלים, במזניות הנושאות לוחיות-זיהוי של השטחים הכבושים, ואוספים נוסעים לצפון הגדה.

גופה בבית-הספר

תלמידי בית-הספר התיכון עירוני ט' בירדאליה גילו בבוקר יום הרביעי האחרון גופת גבר בחצר בית-הספר.

הגילוי עורר פחדים ושמעות-זוועה בקרב התלמידים. הנהלת בית-הספר לא טרחת לברר במישטרה כמה המדובר, ולא נקטה שום צעדים להסביר לתלמידים ולהוריהם מי האיש ומה אירע לו. בדיוקת המישטרה העלתה שאין המדובר באירוע פלילי. הגבר, בן 66, שאושפז בסאטוריום, שוחרר בראש-השנה לביתו, נקלט מסיבות לא-ברורות לחצר בית-הספר, ומת שם מוות טיבעי.

טלפונים לא נמכרים

חברת "בזק" אינה מצליחה למכור את כל המניות הטלפונים מן הרגמים החדשים שלה: זמורני ועפרוני. הסיבה לכך נעוצה במחיר הגבוה שדורשת "בזק", והעומד על יותר מ-50 דולר למכשיר, לעומת טלפונים דומים הנמכרים בנייר-זכר במחיר של 20 דולר ליותר. מתברר שרוב הטלפונים, שהפיצה בזק, היו למנויים חדשים, ואילו בעלי טלפונים קיימים לא מיהרו להחליף את המכשירים המצויים בידיהם, בגלל העלות הגבוהה. בידי חברת בזק, על כן, מלאי גדול של הטלפונים מהרגמים החדשים.

מונולוג של חיים בר־לב

אוויר כנגב כשאני הייתי קמב"ץ שם. אני כחלט מרגיש שיש לי הכנה מיוחדת עם הגנרלים־בדימוס ליד שול־חזמהמשה. זה מתבטא בעיקר בהכנה מיקצועית, כשמדובר על נושאים צבאיים, התמצאות. אבל אנחנו לא מולי זלים בשאר השרים. שכל ישר תורם הרבה בישיבות הקבינט. ניתן לעצב עמדה גם ללא כל רקע צבאי. מאניירות? אל תשכחי שהגנרלים, המכהנים כיום בממשלה, נמצאים כפזי לטיקה מאז 1973. זה לא עניין של "התקלקלו", אבל, כן, ההבנה בינינו כהם. אני אמרתי מראש לאמריקאים: "אם תעשו שריר, הם יירתעו". ראיתי זאת גם במלחמת־ההתשה. כשהפלנו חמישה מטוסים רוסיים, הי תה כזאת חגיגה בחיל־האוויר המצרי... עד אז ירדו עליהם הרוסים: "אתם לא יודעים לטוס, אתם לא מבינים בזה..." עכר־אל־נאצר רשז אז מעורבות רוסית גדולה יותר, אבל הרוסים לא היו מר כנים לעבור איזה קו. המצרים נאלצו להרים ידיים, בגלל זה, אחרי 17 חודשי התשה, ולחתום עימנו על הסכם להפ־סקת־אש.

הוא נשאר שם. 40 החברה שבאו להיפרד ממני, ושתמונותיהם היו באלבום, נותרו אר־בעה בחיים — שלושה הגיעו ארצה, ואחת הוחבאה בזמן המלחמה באירופה. השאר התגייסו לפרטיזנים ונפלו בידי הגרמנים. הוריי ואחי הקטן הגיעו ארצה ב־1941, ברכבת האחרונה של האוריינט־אקספרס לפני פלישת הגרמנים ליור־גוסלביה. הם עשו, כך סיפר לי אחי, חיים משוגעים. היה להם הרבה כסף, שאסור היה להוציאו מיוגוסלביה. לכן

לדעת? יפה! נולדתי בווינה. כש־הייתי בן 3 עברנו ליוגוסלביה. היינו שלושה ילדים: אחותי, אני ואח קטן. וזכרונות? ציוניסם! כשאחותי הגדול לה סיימה גימנסיה — היא היתה חברת השומרה־הצעיר — היה נהוג שאחרי הגימנסיה הולכים להכשרה בת שני תיים בסלובניה. אבל אז, ב־1938, גזרו עליה הוריי: "עכשיו תסעי ישר לפלש־תינה" ונערה צעירה, יפהפיה, נסעה לברה. את זאת לא אוכל לשכוח. שנה אחריכן, כשהייתי בן 14 וחצי

"I AM A MAN!"

"כמו כסכת שלא סגרו אותה..."

חיים בר־לב לא נחשף בקלות, לא מסגיר רגשות. בכל זאת, למושג "קוֹבְרֵלַב" יש ערך רגשי עבדור. 15 שנים אחרי מלחמת יום־הכיפורים, המלחמה שבה נפרץ קו־הביצורים שנקרא על שמו, די באיזכור המושג "קוֹבְרֵלַב" כדי להזיז משהו אצל האיש המבוקר הזה. וכך אמר: "הביצור מתחלק לשני חלקים: מבקרים מיקצועיים, המבינים בדיוק את העניין ומבקרים אותו מתוך מניעים פוליטיים, ואנשים שאינם מבינים. שמעו משהו, וזה נדבק. מה שמכונה קוֹבְרֵלַב זה נכסי דה־ל־א־נייד. היו אלה ביצורים, שהלוחמים היו צריכים לתפעל אותם. אבל הלוחמים פשוט לא היו. זה דומה לכספת משובלת, שפשוט לא סגרו אותה.

אין תפיסה טובה יותר מאשר לבצר, לתכנן מארבים בין הביצורים ועתודות־שריון קרובות. אבל ביצורים לבדם לא יכולים לעצור חמש אגודות מצריות. "לא אני גיבשתי את הקונספציה של הקו. מיניתי לשם כך צוות. אבל ברור שהתפיסה היתה מקובלת עלי. כולם חשבו שהביצורים יעצרו את המצרים. הביצורים לא עצרו, לא בגלל התפיסה, אלא מפני שהתפיסה לא מומשה. גם ועדת־אגרנט קבעה זאת במפורש. למרות שלא היו לוחמים, אף מעוז אחד לא נפל ב־24 השעות הראשונות למלחמת יום־הכיפורים. המעוז האחרון פונה רק אחרי שישה ימים. המצרים לא הצליחו לכבוש אותו במשך שישה ימי־מלחמה, וזה רק מוכיח את נכונות התפיסה". האם הוא חש שנטשה לו עוול היסטורי? "אנשי־המיקצוע יודעים את האמת, יודעים שלא היה כוח־אדם עם מיון המלחמה. חלקם מבקרים את התפיסה ואותי מטעמים פוליטיים". הנושא הזה מרגיז אותי? "מרגיז! הבעיה היא לא אם זה מרגיז. השלמתי עם זה שזהו קטע בעייתי בהזדמנויות שונות. הסברתי זאת בכל מיני פורומים, כתבו על כך מומחים, פרשנים צבאיים. אבל אין זה אומר שאם אתה כותב אתה גומר עניין. יבוא יום ואכתוב את הספר שלי."

מורגשת בדיונים. האם אני מתגעגע לתקופת־הצבא? כל דבר בעיתו, לא, אני לא מתגעגע לצבא. זאת תקופה יפה, שהסתיימה לפ־ני 15 שנים.

פוליטיקה: "לא היו לי הירחורי פרישה ברחת־אבעלו"

רמת־אפעל? זה לא היום החשוב ביותר עבורי בשנים האחרונות. עברתי בחיי ימים קשים יותר... לא היה לי, בשום רגע, ולוא הירחור קל של פרישה. אבא אבן? נו, היתה לו סיבה להר־הר... רווקא שמחו במיפלגה על־כך שנכ־נסתי לעשריה הראשונה. אני יכול לני תח במדויק מה קרה: ראשית, היתה אווירה של החרת כוחות חרשים למיפלגה, וזה נעשה כמובן על־חשבונם של הוותיקים. מכ־וון שגני ותיק משרים אחרים, זה פגע

ראשי־הממשלה, אין שום תפקיד שהוא כל־כך מכריע כמו תפקיד הרמטכ"ל. כשסיימתי להיות רמטכ"ל — בגיל 47 — ידעתי שאין לי לאן לשאוף מע־בר לזה. כיום, בגיל 60, יש לי שאיפות אחרות. איזה שאיפות? לתרום עוד כמה שנים למדינה, לזכות בכריאות טובה. שירותתי בצבא 25 שנים, עד שהת־מנית כרמטכ"ל. א־אפשר לומר שהי לך לי בקלות: במפא"י חשבו אז שאני שייך לאחדות־העבודה. באחדות־העבדור זה הרי ידעו שאני לא שייך לשם, אז שייכו אותי למפ"ם, מפני שידעו שבא־תי מהשומרה־הצעיר. במפ"ם חשבו שאני שייך למפא"י. אז עוד עשו חשבונות כאלה בתקשורים של קידום צבאי. אחר־כך, באמצע שנות ה־60, הייתי ראש־אג"ם. לוי אשכול (ראשי־הממשלה ושר־הביטחון) החליט לעשות רוטציה ולתת לי ידעו וייצמן צאנס לקראת ה־מטכ"לות. הוא מינה אותו כראש אג"ם. לי לא היו טרגדיות, אבל הרגשתי... חשבתי שבכך אני גומר עם הצבא. הציעו לי להמשיך ללמוד. כבר היה לי אז תואר שני במנהל־עסקים וכל־כלה. הציעו לי ללמוד בצרפת. גולדה אמרה לי: "ללמוד זה תמיד טוב...". אז באמת שמעתי לעצות ולא הש־תחרתי. כעבור שנה חזעקו אותי מצרפת ומינו אותי כסגן־רמטכ"ל. כך שקשה לומר שהדרך שלי לרמטכ"לות היתה קלה לגמרי. כן, זה היה הקטע היחיד שבו חשבתי לפרוש משרות־הקבע.

לא תיכננתי לעצמי קאריירה צב־אית, ובוודאי שלא יערתי עצמי לרמט־כ"לות. הסתיימה מלחמת־העצמאות. הייתי אז מג"ד. כבר נרשמתי לאוני־ברסיטה, כשבאו והציעו לי לחתום לעוד שנה. כל הדור שלי — צביקה זמיר, עוזי נרקיס — כלנו חתמנו לש־נה, ולעוד שנה ולעוד שנה... אחרי שנה באו והציעו לי להיות מפקד־קורס. אז חתמתי לעוד שנה. רוב השרות הצבאי שלי היה כזה: חתימה לשנה, מקסימום לשלוש שנים. זה היה הדור שלי. כיום זה אחרת: יש פנימייה צבאית, וחבר־ה מכשירים עצי־מם מגיל צעיר. אני וזכר איך שבזמני הופיע לפנינו ראש אכ"א וסיפר לנו על תנאי־פרישה נהדרים בגיל 40 משרות־הקבע. הבטנו בו בתמימה. לא היה לנו מושג עד מה הוא מרבר. מי תיכנן אז, מי חשב: חברים־לנשק? זה קיים — יותר חב־רים למלחמות, מאשר חברים מהצבא. אני סוחב חברים כאלה מהפלמ"ח. אלה חברים שגם אם לא פגשתי אותם במשך שנתים — אנחנו נפגשים וכאילו לא קרה כלום. שמות מוכרים? צביקה זמיר, עוזי נרקיס, יוסף־רייב. האם יש לי חבר כזה בפוליטיקה? אולי עוד וייצמן. הוא היה מפקד חיל־

הם קנו בבתי־מלון ביוגוסלביה, קנו, קנו, בויבזו כסף בתורכיה.

בעלי־חיים: "הייתי חצי מלך־האורוות"

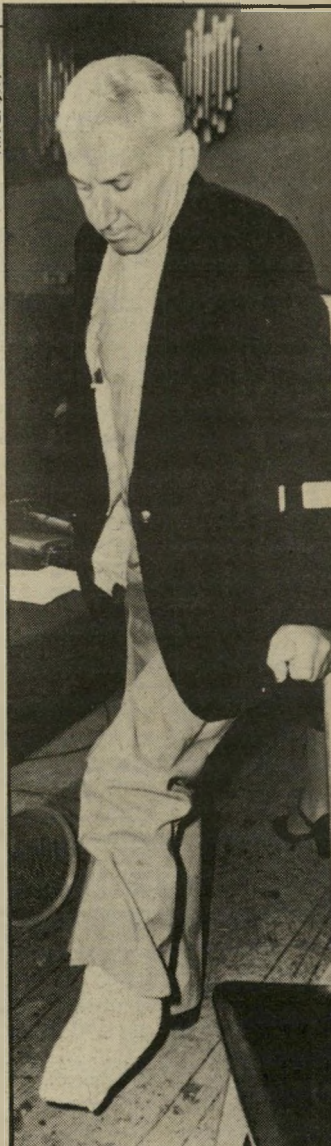
ה מילדות. תמיד היה לנו כלב בבית. יש לי גם כלב או שניים עכשיו. כשהייתי ילד, היתה מולנו תחנת־מישטרה. הייתי עומד ומסתכל, במשך שעות, איך השוטרים רוכבים על סר־סים. אחר־כך, כשעליתי ארצה והגעתי למיקוד־ישראל, הייתי שם חצי מלך־האורווה. לא, לא סייס ראש, אבל הייתי "מאכר", מפרול, מאלף. אני עדיין רוכב. כן, גם אחרי הפ־ציעה. (הפציעה המפורסמת בעיקבות נפילה מסוס, שאחריה צלע בר־לב כמי שך תקופה ארוכה). חיות הן יצורים שלא מתלוננים, לא מתאוננים, לא משיבים לך. תלוי מי. סוס, למשל, אין לו שכל בכלל. לכלב — יש אינטליגנציה. סוס זה כמו כיכ־שה, כמו עז, מבחינת האייקיו. מה פירוש, אם אני מתקשר לבעלי־חיים? אני אוהב חיות, אוהב לטפל בח־יות. למשל, סוס: חושבים שהוא באמת מתלהב מזה שמלטפים אותו. אבל זה האדם המתלהב מכך! כל מה שהסוס צריך זה "עזבו אותי במנוחה" מבחינת האופי, סוס הוא חיה נחמדה. באופן עקרוני, הוא מצייט. אם לימדו אותו משהו, הוא יציית בשימחה. לא כל סוס...

פחדים: "חשוב לי מאוד להצליח"

פחדים? פחדים מיוחדים? פחד מכישלון? אני לא יודע אם אפשר לכוונת זאת "פחד". אם הכישלון אינו אובייקטיבי, ומ־ייחסים לך, בכל זאת, כישלון — אין לך מה לעשות, עד כמה שזה מרגיז. אחרת — צריכים להפיק לקחים מכל כישלון. כן, חשוב לי מאוד להצליח. האם אני שאפתן? רווקא לא. קשה לי להגיד ב־יוק אם הלך לי בקלות או בקושי: תמיד תמיד הלכתי לתפקידים רק אם חשבתי באמת שאני האיש המתאים ביותר. אח־רת — לא התמודדתי.

צבא: "נשמתי את וייצמן, חשבתי לפרושו"

היות רמטכ"ל — זה היה שיא בקאריירה. מאז, חוץ מתפקיד

רגל שבורה אחרי הנפילה מהסוס. סוס זה כמו כיבשה, כמו עוזי

ויליאם קראל, נאמא

שר המיסחר והתעשייה עם אליזבת טיילור

לא נץ, לא יונה, לא יונץ

כזה מדינה פלסטינית? היא תחלק את העם הפלסטיני בין שתי מדינות: מדינת פלסטינית וירדן. מבחינתנו זה מיר שם בטוח להצלחה. מדינה כזאת תרצה להתאחד עם ירדן, וזהו מילחמה בטור חה. אחריכך הם ירצו לממש את האמנה הפלסטינית, להגיע לעכו, ליפו.

חלום: "רציתי להיות וטרינר"

אני לא זוכר מה רציתי להיות כש הייתי קטן מאוד. אבל כשלמתי במיקווי-ישראל, חשבתי שבאיושהו שלב אהיה וטרינר.

מה קרה? חתמתי לעוד שנה לקבע, ולעוד שנה...

חלום? אני רוצה לכתוב ספר, כש אצא לפנסיה. לא, לא ספר אוטוביוגרפי, אפי, גם לא מותחן — ספר על התקופה של המלחמות, העצמאות שלנו, על המצב, לא כל-כך על עצמי.

אני: "I am a man!"

אני דימוי נוצר לי? אני לא כל כך מתעסק עם זה, דימוי של אדם העושה מה שעושה. איזה דימוי הייתי רוצה שיהיה לי?

עם ירדן

חיות לא מתלוננות, לא משיבות לקו

לא יודע איך הייתי רוצה להצטייר בעיני אחרים. איך אני מגדיר את עצמי? עשו בחינות לשישה אסטרונומים והשאלה הקשה ביותר בבחינות היתה: "הגדר את עצמך 20 פעמים". ההגדרה הראשונה היתה זהה אצל כל השישה — I AM A MAN! (אני גבר!) ההגדרות השניות והשלישיות כבר היו שונות — אני אד, רח, בעל... אז זהו: I'M A MAN! MAN!

עם אשתו תמר, שר בערב מיפלגתי

האם אני שאפתן? דווקא לא!

אין בין חברי מיפלגת-העבודה אנשי שלמות-הארץ, ואין בינינו אנשים המוכנים לשוב לקו הירוק. מה השונה? מי שקוראים להם "גיי" צי"ם" רוצים בפשרה טריטוריאלית עם חלק גדול יותר אצלנו, והיונים — עם חלק קטן יותר.

לל יחסי-ציבור, אלא מפני שלחממה למ עז בריאות ציבורית, וזה נעוץ בתפיסת-המיפלגה. בממלכה שלי אין "קייז" כזה. איך אני ממוקם בתוך המפלגה? לא יונה, לא נץ ולא יונץ — אני בריק מצע-המיפלגה. השתתפתי הרי בגיבור שו, ואני מזדהה איתו. מה המשותף ומה השונה בין כל היונים והגנים למיניהם? בסך-הכל,

ג"ץ קבע שכהנא יהיה בכנסת, והמישר טרה חייבת להבטיח את ביטחונה. אז מאשימים את המישרה, וכמובן את שר-המישרה. קוראים לכך "אולת ידו של שר-המישרה" או "חוסר-איכפתיות של השר". לא, אני לא מרגיש שנוצר לי דימוי לא-איכפתי. נכון שלאזרח יש גם נגיעה למישר רדי-בריות, אבל שושנה (ארבל-אל-מוזלינו) הפכה לפופולארית לא רק בגי

בי, אם כי פחות מאשר באבא אבן. שנית, לא השתייכתי לשום "ריל". הדילים הוסיפו 200 קולות, להערכת, למי שהיו כלולים בהם. זה לא נעשה מתוך עיקרון ולא מתוך הונחה. פשוט לא השתייכתי.

שלישית, התפקיד שבו אני עוסק בארבע השנים האחרונות הוא כפוי-טובה. אם רציתי להיות שר-מישרה? את אומרת שכאשר פרס הודיע על כך הוא פרץ בצחוק? איזה צחוק? אה, בגלל המושגים?

בתנאים שנוצרו, יכולתי להיות שר-אגריה, שר-בלייתיק. יכול להיות שאילו הייתי שר-בלייתיק או השר המופקד על האגריה — הייתי מקדיש זמן רב יותר למיפלגה. אבל הקרשתי זמן למיפלגה. הופעתי כנסים, עובדה גם שהיתה היענות.

נכון, לא אירגנתי שדולה לעצמי. בסדר, אחרים עשו. אני שלחתי איגרת, ודיברתי עם כמה חברים לפני הסיבוב הראשון. לפני הסיבוב השני, ברמת-אפעל, הכנתי שצריך באמת לעשות משהו והתחלתי להתארגן. אני לא חר שב שזה מור, בגלל העובדה שכיחתי כמזכ"ל-המיפלגה לפני ארבע שנים. ארבע שנים כפוליטיקה — זה הרבה זמן.

מישר-המישרה חשוף יותר מאשר מישרים אחרים. זהו מישר כפוי-טור בה. אני לא זוכר אירוע מסוים שגרם לי להרגיש גרוע. אבל כן-אדם, שה מישרה אינה מטפלת בענייני כשורה, מרוגז. וגם בראש שמאיר כהנא מפי ריע לו, והמישרה על פי החוק חייבת לספק לכהנא הגנה. אנשים שכחו שבי

"קצב-הדיבור לא הפריע לי"

פריצת "קו בר-לב" במלחמת יום-הכיפורים, היום לפני 15 שנים, מוטטה הרבה יותר מאשר קי-ביצורים. גם אם אבן, כפי שטוענים בר-לב ומומחים צבאיים אחרים, התבסס הקו על תפיסה צבאית נכונה, מוטט המצרים מושגים כמו ביטחון, כוונות, דימוי לאומי גבוה, ופרצו את המנוע של תיבת-פנדורה שחיסטו בה במשך שנים.

כל זה הטביע את חותמו על חיים בר-לב. התרשמתי מתגובתו הנחרצת של שר-המישרה בעת בריחתו הזוהרת של הרצל אביטן מכלאו, שבר-לב חש מאויים כל אימת שמישהו מנסה לפרוץ שוב איוז חומת-ביצורים הקשורה, ולוא בעקפין, בשמו.

אני מיטיבה כיום להבין את תגובתו על סידרת הראיונות שערכתי בזמנו בתי-הכלא: עם צבי גור, עם ויליאם נקש, וכמובן — עם ג'ון דמיאניוק. אז נראתה לי תגובתו אלימה-משהו. כיום נראית לי התנהגות מובנת יותר — רפלקס של אדם העמל שעות על גבי שעות להבטיח את הביטחון, והנה שום קונספציה אינה מסוגלת לספק מערכת הרמטית, ללא פרצות אנושיות.

חיים בר-לב גם אינו חש בנוח כשמאיימים על הביצורים האנושיים שלו. כשלוחצים עליו להיפתח — כך למדתי במשך השיחה עימו — הוא דווקא נאטם, נסגר. לעומת זאת, כשהשיחה זרימה בשלווה, ופרטיותו לא היתה מאויימת, הוא נפתח, התגלה כאיש שיחה מהנה ונוצרה אווירה

לחיים בר-לב, כמו לרבים אחרים, אין חוש-חומר מחודד כשמדובר על עצמו. כשהזכרתי את החיובים שהעלה שימעון פרס, עת קרא, לפני ארבע שנים, באוזני חברי-מיפלגתו את רשימת חברי הממשלה החדשה והגיע ל"חיים בר-לב-שר-המישרה", קטע אותי בר-לב: "אני זה חיובים! איזה צחוק!" רק משהבחרתי שהצחוק לא היה על חשבונם, אלא התייחס לדימוי הרווח של "שוטרים וגנבים", חזרה האווירה הנינוחה של השיחה. בכל זאת, לא התאפקתי ושאלתי את בר-לב שאלה רגיש נוספת: "הבדיחות על חשבונך השאירו בך איזה מישקע?" "איזה בדיחות!" "למשל, על קצב-הדיבור שלך." "לא! זה לא הפריע לי. מדובר על חקיינים חסרי-תוכן, אנשים שנתפסים לדברים שהם לא רלוונטיים!"

ענת סרגוסטי נגשה אותם במיסדרונות ובמיזנון האו"ם בזינבה. עשרות אירגוני שלום קטנים. מה ההבדל ביניהם? מדוע אינם מתאחדים?

שלום שלום ואין שלום (במחנה השלום)

"החלה הכיבוש": ארנה מריחמים סרק"ח, בטריקת-דלת

רבי, החזית המסחרית לשלום. אלה היו שני הגופים הגדולים, שהפגינו נוכחות מיספרית גדולה בז'נבה. חוץ מהם היו גם אירגונים קטנים יותר, שחלקם קשורים אף הם כאחת משתי המפלגות.

● עמותת הרופאים הישראלי-לית'המלסטינית: נציגיה היו שני

למתבונן מן הצד נשאת שאלת חור סר האיחוד של התנועות כלתי מובנת. בז'נבה פגשתי כנציגים של יר תר 20 תנועות-מחאה ישראליות. ביניהן:

הר"ש — החזית הדמוקרטית טית לשלום ולשיוויון. זהו גוף פוליטי, שלו ארבעה חברי-כנסת, המ

על זה מקיימת הקבוצה מישמרות מחאה ליד בתי-הכלא השונים שבהן שהות העצירות, וליר מוסדות שונים. השאלה הגדולה המרחפת מעל לראשם של רוב האירגונים האחרים היא: מדוע אינם מתאחדים? חלקן המכריע של תנועות-המחאה רוגל בכמה עקרונות בסיסיים, המקובלים על כולן: התנגדות לכיבוש, משאומתן עם אש"ף והקמת מדינה פלסטינית לצד מדינת-ישראל. על רקע זה ועל רקע האינתיפאדה, שהביאה פריחה לכל האירגונים, מתחזקת שאלת-האיחוד ביתר תוקף.

על שאלה זו עונה בחלקה האיבה הבלתי-מוסכמת בין הר"ש לבין הרשרי מה המתקדמת לשלום. איבה, שלפני יסודה של רשימה זו היתה קיימת בין האירגונים והתנועות הקשורים ברק"ח לבין אירגונים שאינם קשורים בה.

מי שלא רצה לקבל את מרותם התי קיפה של הקומוניסטים, נאלץ להקים עצמו אירגון בלתי-תלוי משלו. אירגונים שהיו קשורים במפלגה הקומוניסטית דבקה בהם תווית, ושום אירגון אחר לא היה מוכן לשתף אתם פעולה.

האיבה החריפה מאוד מאז שקמה הרשימה המתקדמת לשלום, חודשים אחרים לפני בחירות 1984. הר"ש היר גישה שמיפלגה פוליטית זו עומדת לנגוס נתח חשוב מקולות הבוחרים ברחוב הערבי ויצאה למלחמת-חרומה. הרשימה המתקדמת לא טמנה ידה בצ' לחת, ומוזה ארבע שנים לא פוסקות שתי המפלגות מלהשמיץ זו את זו כי כל הזדמנות הנקרת על דרכן.

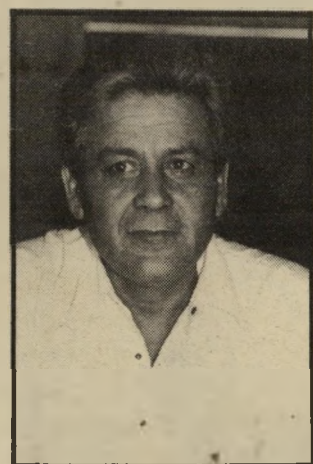
כך אפשר, בחלוקה גסה, לחלק את האירגונים למי שקשורים בחר"ש ולמי שאינם קשורים בחר"ש.

הקבוצה היחידה, בינתיים, שהצליח לה לאחד תחת דיגלה את כל האירגונים, ובכללם שתי המפלגות הירי, בות, היתה קו אדום — יהודים וערבים נוד הכיבוש. קרם לאיחוד חר"ש-עמי זה מסע ארוך, מפרך ואינטנסיבי של דיוי, נים, שיחות ופגישות עם נציגי כל תנועות-המחאה.

תנועת קואדום הוקמה כיוזמתם של שני משוגעים לדבר — יורם (ייר) ריק"ו ורטה ואלון פורת, שניהם מן הכפר כליל שבגליל המערבי. בעק שנות ובסבלנות אי-קנק הצליחו להביא יחד את פעילי כל התנועות-המחאה למיצעד שארך ארבעה ימים, מראש-הניקרה לירושלים. שיא המיצעד היה עצרת בכיכר מלכ"י-ישראל בתל-אביב, שבה עלו על הבימה בזה אחר זה כמעט כל אמני ישראל (יהודים וערבים) בזמר ובשיר.

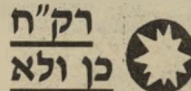
מיספרם של אירגוני השלום והמחאה בישראל גדל בחודשים האחרונים, מאז תחילת האינתיפאדה, באחווים רבים. אך גידול מיספרי זה של האירגונים אינו מצביע בהכרח על גידול מיספר החברים והתומכים בהם. פעולתן העיקרית של רוב תנועות המחאה מסתובבת סביב המחאה עצמה: הפגנות, מודעות בעיתונים היומיים, מישמרות-מחאה, חלוקת כרזים ושכ"י תות-שבת.

אפשר למנות באצבעות יד אחת את האירגונים שפעולתם רחבה מזה. האחר מהם הוא תנועת 'שנבול', שקמה בזמן מלחמת-הלבנון, ושקראה אז לחיילי-המילואים לסרב לשרת בלי

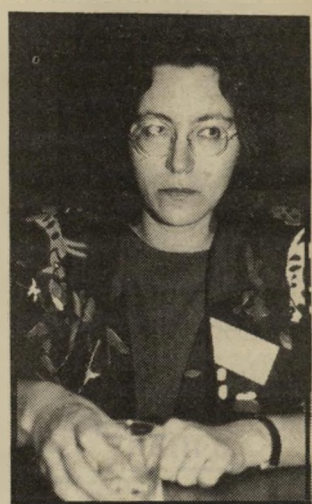
שמ"י: עמירה הם
תולדות הנאצים והשוואה

בנון. עם תחילת האינתיפאדה התערר ררה התנועה מחרש, ועתה היא קוראת לחיילים לסרב לשרת בשטחים הכביר שים. לתנועה זו אין חברים, ורשומים בה כל מי שחתמו על העצומה הקוראת לסירוב.

תנועה אחרת, הפועלת באופן מעשי, נוסף על מחאה הפגנתית, היא התנועה נשים למען אסירות פוליטיות. נשים אלה עורכות מעקב יומיומי מאחרי העצירות הפלסטיניות. אין את ההססות לטפלן לכל הגורמים כדי לאסוף מידע ולערוך בירור על כל אחת מן העצירות.

הן גם עוקבות אחריהן בזמן המעצר, מסייעות להן בעזרה מישפטית, ואף עוקבות אחריהן בשיחרורן, ומשתדלות לתת סיוע כלכלי, אם דרוש כזה. נוסף

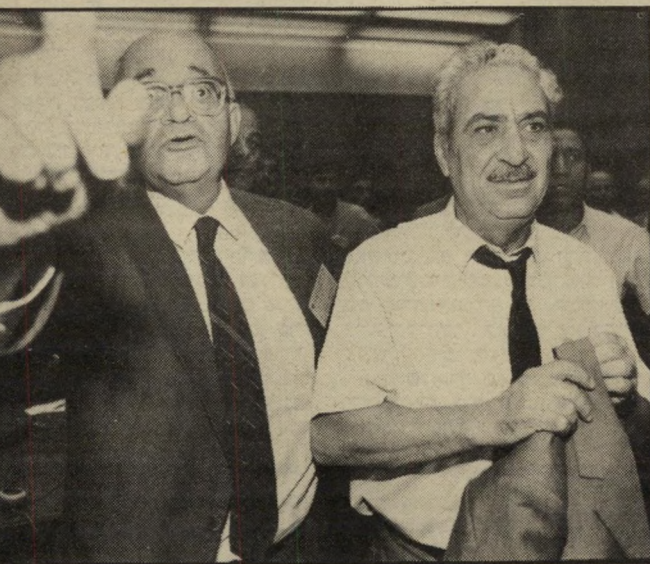
שמ"י: עמירה הם
תולדות הנאצים והשוואה

לעיתים נדמה היה, למתבונן התמים במיזנון בניין-האו"ם בז'נבה, כי הפגישות בין נציגי אירגוני-השלום הישראליים לבין עצמם מרגשות וחשובות יותר מאשר פגישות של הנציגים הישראליים עם נציגי מישלחות אחרות מרחבי העולם.

נדמה כי הפגשים והאיבה שבין תנועות-המחאה השונות גדולים וקשים מהפגשים בין הפלסטינים לישראלים. בכל שלושת ימי הוועידה על שאלת פלסטין, שהתקיימה מטעם האו"ם בז'נבה, אייפשו היה לראות ולוא מיפגש ירידותי אחד בין אנשי חר"ש לבין אנשי הרשימה המתקדמת לשלום. לעומת זאת טרחו שני הצדדים להשי מיץ ולהכפיש זה את שמו של זה בלאי הפסק.

אפשר היה לראות את ארנה מריחמים (ולשעבר חברת רק"ח) מדברת בחופשיות עם אנשי הרשימה המתקדמת, דובר, חולפת ללא הגר עפעץ ליד עוזי בורשטיין, דובר חר"ש. אפשר היה לראות את תופיק זיאר מחר"ש מחליף חיובים עם צבי רוי, איש די לכיבוש — חל"אב"ב. אך מתעלם לחלוטין מאדם תנהגו גם שאר האירגונים, הנמצאים תחת חסותן של שתי המפלגות האלה. יתכן שוועידת "האירגונים הבלתי-ממשלתיים", שהתכנסה בז'נבה, האירה באחד מזקוריה גם על התופעה הישראליית הזאת.

33 אירגוני שלום השתתפו בכינוס, מתוך 208 אירגונים מכל רחבי העולם, לפי רשימה שהוציא האו"ם לקראת כינוס הוועידה.

רק"ח: תופיק זיאר ועוזי בורשטיין
ונם העדה המוסלמית והיוזמה הדרוזית

יים: הפסיכיאטריה הר"ר רותמה מרטון מתל-אביב והרופא הר"ר אחמד מסרויה מטייבה. העמותה הוקמה במרס 1988, בעיק בות האינתיפאדה. חברים בה 120 רופאים, שליש מהם פלסטינים, אחרים ישראליים ותושבי השטחים הכבושים. "העמותה", לדיברי חבריה, "מתנגדת למעצרים מינהליים של רופאים. חבריה-העמותה מבקרים בבתי-חולים ברחבי השטחים הכבושים, ואוספים מידע".

בומנו עורר רוח של העמותה על מצב הרפואה בעזה סערה גדולה בצ"י בור הישראלי.

● התנועה הלאה הכיבוש, שאר תה ייצגה ארנה מריחמים. התנועה הוקמה ב-1980, בעיקבות התפוררות הוועד לסולידריות עם אוניברסיטת בירז'ות. "היא איגדה", אומרת מר, "קבוצות דריקליות, שלא יכלו לשבת ולא לפעילות נגד הכיבוש". התנועה מקיימת פעולות מחאה ותמיכה אקטיבית בהתקוממות, ובכלל זה תמיכה וקשר ישיר עם הוועדים

„די לביבוש ירושלים“: מיה רוזנפלד, „קו אדום“: אלון סורת
פילוסופיה בחל"אביב

ושלום, נחיצות שלום, פלסטינים וישראלים למען אינטימיות, צוואת ציירים, צלמים ופסלים, ראשי ישובים בוואדיערה, מיכאל העשמיטיות, חנור עוואדערה למען השלום, ועוד ועוד. חלק מהפעילים המרכזיים בתנועות מחאה אלה חברים במומנית בכמה תנועות. לפעולות מחאה גדולות מגייס עיס תומכים, חברים ופעילים מרוב תנועות המחאה.

חלק מתנועות המחאה הוקמו לצורך פעולה חד-פעמית. כך למשל, התנועה הנקראת צלמים, ציירים ופסלים נוד הכיבוש. היא אירגנה כמה תערוכות מחאה מקבילות ומחתה על הכיבוש והביעה תמיכה אמנותית בתקוממות בשטחים הכבושים. מאז, למעשה, חד לפעול.

תנועות אחרות הוקמו לצורך עניין מסוים. כך בעבר הוועד לסולידריות עם אוניברסיטת בירז'ית, שהתפורר גם הוא במהלך השנים, חדל לפעול, ופעיליו הצטרפו או הקימו תנועות חדשות. כך ועד שקם לפני חודשים אחרים ונקרא ועד ביתא. הוא הוקם להביע סולידריות עם תושבי ביתא שבגדה המערבית, בעיקבות האירוע החמור שהיה שם בטויל'נוער, שבו התנגשו מתנחלים עם תושבי המקום. את התנועות האלה מרכיבים פעילי תנועות אחרות, המוצאים להם דרכי פעולה נוספות.

לרשימה זו אפשר להוסיף בנשימה אחת גם את קבוצות היהודים בחול'ל, שהביאו גם הם לוועידה בז'נבה נציגות מרשימה. הגדול מכולם היה אירגונו של מק סים גילן, האיחוד היהודי העולמי למען השלום שהביא לכינוס נציגים יהודיים כמעט מכל קצוות העולם ופעל כמחלף ימי הוועידה במרץ בלתי-גללה. קבוצה נוספת היתה פרטפקט'ב ניו-ארטר, קבוצת אינטלקטואלים יהודים-מיזרחיים, יוצאי-צפון אפריקה. אסור לשכוח, כמוכן, את אורי דיר (המשך בעמוד 36)

צילמה: ענת סרגוסטי

תנועה זו הוקמה בינואר 1988, בעיקבות האינתיפאדה. לרבני שטיין, חברים בה-1500 איש. התנועה דוגלת בהתנגדות רחבה לכיבוש, כולל התנגדות כלכלית וקירוב לקחת חלק בכל פעולה הקשורה לכיבוש.

התנועה, אומר שטיין, „הקימה ועד רת'חיון, העוסקת בכיור ובבריכת סיפריהלימוד בתוך הקהילה, המסיי פים לארץ-ישראל השלמה. אנו עוסקים גם בעבודה עם נוער בבתי-ספר, ומת' כוונים לערוך קורס לנוער שמניות בסוכות“.

קיים שיתוף פעולה בין השונה ה'21 לבין תנועות יש נבול, ועד ביתא ועוד. אנחנו גם יוזמים הפגנות, בעיקר בק' שר עם יש נבול, ונמצאים בקשר עם מחנות-מעצר. אין לנו מצע פוליטי, אנחנו מנסים להצביע על הנזק של הכיבוש כלפי פנים“.

בתנועה חברים רק ישראלים — יהודים וערבים — כשהכוונה היא לפעילות בתוך הקהילה. **● המועצה הישראלית למען שלום ישראלים-פלסטינים** שאתה ייצג בז'נבה עורכי-הדין אמנון ויכרונ. המועצה הוקמה בשנת 1976. היא עורכת כת מיפגשים שבועיים, ובעבר, לפני קבלת התיקון לחוק-הטרור האוסר מיפגשים עם אנשי אש"ף, יזמו חברי המועצה מיפגשים רבים עם אישים שונים באש"ף, וביניהם יאסר ערפאת עצמו. עד כאן רשימת אירגוני המחאה הישראלים שהשתתפו בוועידת האו"ם בז'נבה. אך רשימת תנועות-השלום והמחאה הישראליות, שצצו כפיטירות אחרי גשם האינתיפאדה, עוד ארוכה. ביניהם: איגוד מחזאי ישראל, נער לשלום, הוועד העממי נגד הכיבוש לוד, הוועד שר שיר אחר, ועד יוצרים יהודים-פלסטינים, ישראלים מחוץ בחי' רה, מוכחים לדבר שלום, מורים ומחנכים, חברי הסגל המדעי במכון ויצמן, מפת השלום, מרצים באוניברסיטת בארשבע, נשים בשחור, נוער נגד כיבוש, נוער רדיקלי למען השלום, סטודנטים למען השלום, עד כאן, עוז

„די לביבוש תל-אביב“: צבי רזי ומירי קרסין
שבחון באוכספורד

לוח באירגונים קהילתיים (אירגונים המקבילים לנעמח).

בקבוצה חברות 40 נשים, כולן פעילות גם באירגונים אחרים נגד הכיבוש. התנועה עוסקת באיסוף מידע על עצירות, ביצירת קשר עם עורכי-דין ועם האגודה לזכויות האזרח, בהפגנות המתמקדות בשיפור תנאי-המעצר, כי איסוף מידע על עינויים ובקשר עם מישפחות העצירות בזמן המעצר וגם אחריו.

אחד מהישגי הפעילות של התנועה הוא העברת האסירות הביטחוניות מכלא נווה-הציר, שם סבלו מיחס עויין, לכלא השרון.

● קו אדום — יהודים וערבים נגד הכיבוש. את התנועה ייצג אלון סורת, מהכפר כליל שבגליל המערבי, שהיה בין שני יוזמי התנועה.

התנועה הוקמה במרס השנה ואירגנה מיצג-מחאה מראשי-הקהילה לירושלים, שארך ארבעה ימים. התנועה הצליחה אז לאחר תחת דיגלה את כל תנועות-המחאה נגד הכיבוש. זה היה מעשה מרשים ויוצא-דופן, לאור חילוי קהרדעות הקיימים בין התנועות והאירגונים השונים.

התנועה די לביבוש, שהנציגה שלה היתה מיה רוזנפלד, מן הקבוצה

יותר. חמו הוא עורך כתביעת בשם עיתון אחר, היוצא לאור אחת לחודשים והמצביע על אי-השוויון בתוך החברה הישראלית. כתביעת זו, שנוסד לפני שנה, הוא המשך של כתביעת שנקרא יחד, והוא יוצא לאור על-ידי אגודה בשם זה, שהוקמה לפני 10 שנים בחיפה והמורכבת מצעירים בני-שכונות ועיי רות-פיתוח, שם הוא גם מופץ.

● תנועת האוהלים, ששלחה שני נציגים לוועידה, אך אלה העריפו לשמור על פרופיל נמוך. תנועת האוהלים היא כיום חלק ממפלגת-העבודה, ועל כן אינה מבטאת באופן ברור את זיקתה למאבק הפלסטיני, או למאבק של תנועות-השלום הישראליות נגד הכיבוש.

● המיזרח אל השלום, תנועה של אינטלקטואלים מיזרחיים, שהוקמה בירושלים ב-1983. גם תנועה זו דוגלת בשיחות עם אש"ף, בהפסקת הכיבוש ובהקמת מדינה פלסטינית לצד מדינת ישראל. תנועה זו שלחה שני נציגים לז'נבה.

● הוועד לדיאלוג ישראלי-פלסטיני מייסודם של בני עדות המזרח לא שלח השנה נציג לוועידה בז'נבה. מייסד תנועה זו הוא

העממיים ואיסוף מידע. לרבני מר, זו אינה תנועה של חברים, אבל יש מיפגשים שבועיים קבועים של פעילים, שבהם מתקבל מידע ומתוכננות פעולות מחאה שונות.

לפני חמישה חודשים אירגנה חנור עת הנאה הכיבוש שיירה לפריצת המצור על עזה (כך קראו לה). הצבא אסר את כניסת השיירה לרצועה, והשטח הוכרז כאזור צבאי סגור.

דרך הפעולה של התנועה היא אי-מוץ מחנות-פליטים, מתן עזרה לאסירים, סיוע בתרופות, ביקורים אצל קורבנות, מיפגשים ישירים עם הפלסטינים וקשרים עם אירגונים בינלאומיים שונים.

מר היתה בעבר חברה פעילה במיפגשים הקומוניסטיים, אך עזבה אותה בט' ריקת-יד ב-1968. היא היתה נשואה לסאליבה חמים, ולשניים שלושה ילדים. גם חמים עזב לא מכבר את המיפגשים הקומוניסטיים בטרקט-ידל ובמ' ריבה.

היא עוסקת לפרנסתה בריפוי-על די אמנות (ארט-תראפי) במרכז טיפולי לילדים בעלי ליקוי-למידה, והיא גם פסלת בשעות-הפנאי שלה.

● תנועת שס"י — שמאל סוציאליסטי ישראלי. תנועה זו

המתקדמת: מיטארי (באמצע) וקלר (מימין) עם ח'אלד אל-חסן
וגם הננת האסיר ופיתוח עירוני

הירושלמית של התנועה. התנועה הוקמה בחודש נובמבר 1987, חודש לפני תחילת האינתיפאדה, אך עם פרוץ ההתקוממות קיבלה תנופה והצטרפו אליה פעילים רבים. היא הוקמה על-ידי שרידים של תנועות-מחאה אחרות, שגויעו במהלך הזמן וחדלו לפעול.

פעילות התנועה מתמקדת בפנייה לציבור הישראלי והבעת סולידריות עם המאבק הפלסטיני בהשגת מדינה משלו לצד מדינת-ישראל. התנועה מקיימת פגישות פעילים אחת לשבוע, שבהן נוכחים כ-40 איש. הם עורכים הפגנות בתוך ישראל והפגנות הזדהות בשטחים הכבושים.

רוזנפלד, נציגת התנועה בז'נבה, עורשה את הדוקטורט שלה בפילוסופיה של המדע באוניברסיטת תל-אביב. לס' גיף הירושלמי של תנועת די לביבוש יש זיקה לרשימה המתקדמת לשלום. בניגוד לסניף התל-אביבי, שלו זיקה לחז"ש.

● די לביבוש — הסניף ה'תל-אביבי, שאותו ייצגו מירי קרסין, אחת מעורכות כתביעת הפמיניסטי ננה, העוסקת גם בתרגום ובעריכת ספרים, והפרופסור צבי רזי, פרופסור להיסטוריה של ימי-הביניים באוניברסיטת תל-אביב. השניים שוהים כעת באוכספורד באנגליה לרגל שנת-ש"ב תון של רזי.

● השנה ה'21, שאותה ייצג הפ' סיכיאטר הר"ר יהויקים שטיין.

לטיף דורי, אחד מארבעת נאשמי המיפגש ברומניה, שבגלל הרשעתו כמישפט זה נאסרה עליו הציאה מן הארץ. דורי טרח ובא ללוחות את נציגי התנועות הישראליות לנמלה-תעופה, כאשר אלה נסעו לז'נבה. נראה שלא היה נציג אחר לשלוח.

כל התנועות המיזרחיות שהשתתפו בכינוס בז'נבה ביקשו להבליט את חשיבותם של היהודים המיזרחיים בישראל בתהליך השלום, והזיקה התרבותית ושינוי-האינטרסים בינם לבין הפלסטינים. ואכן, גם ח'אלד אל-חסן, נציג אש"ף, התייחס אל המיזרחים כנאמו לפני מליאת הוועידה בז'נבה.

בסיום הדיונים הודיעו כל נציגי התנועות המיזרחיות, בין השאר: „הש' תתפוטנו בכינוס זה נועדה להביא לפני המשתתפים, שהגיעו מארצות רבות בעולם, את המסר הייחודי שלנו כפעילים מיזרחיים, הנאבקים למען השיוויון החברתי לקידום השלום. אנו מאמינים שפיתרון הסיכסוך הישראלי-פלסטיני קשור בפיתרון הבעיות החברתיות בישראל.“

● קבוצת נשים למען אסירות פוליטיות, שאותה ייצגה חווה לרמן, מורה בבית-ספר בתל-אביב. האירגון הוקם בחודש מאי השנה, „כשהתחילו“ לדיכוי לרמן. „להגיע ידיעות שאירגוני נ' נשים בשטחים הכבושים התחילו להיות על הכוונת, וכאשר נערכו מעצי רים מינהליים של נשים, שחלקן פעי-

קיימת כבר 12 שנה, ובה כמה עשרות חברים רשומים. עמירה הס, אחת משני נציגי האירגון בז'נבה, היא חברה בש"י מאז הקמתה. היא סטודנטית לתואר שני בהיסטוריה באוניברסיטת תל-אביב, ומלמדת לפרנסתה את תולדות הנאציזם והשוואה.

חבר ידוע כנש"י מאז הקמתה הוא ראובן קמינר, שהתפרסם גם כאחד מ' ארבעת נאשמי המיפגש עם אש"ף ברומניה.

שס"י, אומרת הס, „הוא אירגון פר' ליטי מארכסיסטי-סוציאליסטי, בניגוד לקבוצות האחרות שהן תנועות. אנחנו משתתפים בכל פעילות שהיא נגד די כיבוש, כער מדינה פלסטינית ובעד שיחות עם אש"ף.“

ער הבחירות האחרונות, ב-1984, היתה שס"י חלק מחז"ש אך היא נפרדה ממנה בגלל חילוקי-דעות.

● החזית המיזרחית, ששלחה ארבעה נציגים לוועידה. היא הוקמה ב' 1986 על-ידי קבוצה של מיזרחים שהיו פעילים בשכונות, ושהגיעו למסקנה שצריך להשמיע את קולם על נושא השלום כמו על אי-השוויון בחברה ה'ישראלית.

„היום“, אומר דורי חמו, אחד הנציגים של החזית המיזרחית, „אין הפרדה בין הפלתי המיזרחים לבין ההתחשחות לפלסטינים“.

בתנועה כמה עשרות פעילים, ומאו האינתיפאדה נעשו עמדותיהם ברורות

שיעור בגיאוגרפיה? אמר הקריין בטלוויזיה כמה פעמים. אבל זה היה הרבה יותר.

אור ליום השבת, היום השישי של השנה החדשה, שנת תשמ"ט, ישיב עם ישראל כולו מרותק למכשירי-הטלוויזיה. הוא עקב אחרי טכס-הפתיחה של האולימפיאדה, ששיאו היה מיצער ה-משלחות מכל הארצות המשתתפות. הוא חילל את השבת.

היה זה אכן שיעור בגיאוגרפיה. רבים שמעו בפעם הראשונה על מדינות, שפעם קיומן לא היה ידוע להם עד כה, כגון אנדוריה (מדינת-זנב בין צרפת וספרד), בליז (ושהיתה פעם והנזרזוס הבריטית באמריקה המרכזית), בנין (לשעבר דאחומיי באפריקה), האיים ה-מאלידיביים (קבוצה של 120 איים מיר שבים בדרום האוקיינוס ההודי), טרינידאד וטובאגו (שני איים מול ונצואלה) ועוד.

אולם שיעור גיאוגרפי זה היה כרוך בהכרח הרבה יותר עמוק. כאשר חלפו על פני המצלמה עשרות המיט לחות, קיבל הצופה הישראלי גם דרש מרכזניות העולם המודרני, על שלל ציבירי-העור, התרבויות, הגזעים וה-אומות שלו.

הישראל היא פשוטה להחריד. קיימת

עולם הגדול הזה, ישראל היא גורם קטן מאוד.

המחלל הישראלי לקראת האולימפיאדה כאילו בא להרגיש זאת עוד יר תר. המישלחת הישראלית נראתה על-בה, גם בקרב מישלחות ממדינות אשר ישראל רגילה להתייחס אליהן בבוה. לא זה בלבד שהמישלחת הישרא-לית היתה קטנה, עלובה וחסרת-סיכויים מבחינה ספורטיבית, אלא שגם לב-שה את הלבוש העלוב והמשעמם ביותר בתהלוכה כולה, שבה בלטו אומות רבות בססגוניות של לבוש, שבא לא אחת לחפות על הולשה ספורטאית.

אך הרושם החזק ביותר היה כרוך בעצם השידור. באופן תת-הכרתי או הכרתי ידע כל צופה בעפולה, בגדרה

השאלה לא היתה: מדוע רצחו את הרוצח פולקה ברנאדוט, בן בית-המלוכה

סקר הליכוד

עכשיו בא במיקרה, מתוך הצורך הפ-נימי של מבצעי-ההתנקשות לגלות את צפונות-ליכוד כל עוד הם בחיים. אולם העיתוי לא יכול היה להיות רע יותר, מבחינתם.

כי הגילויים החדשים, שעוררו בי-ש ראל רק תשומת-לב מצומצמת, היכו גלים באירופה, ובעיקר בשוודיה. הור-קורים הופנו לעובדה שיצחק שמיר, ראש ממשלת-ישראל, היה אחראי בעצ-מו לפעולה זו, שהיתה בלי ספק אחת מפעולות-הטרור הגדולות של המאה ה-20.

ברגע זה מנסה ממשלת-ישראל, בשארית כוחות הייאוש, למנוע את הכרת אירופה ביאסר ערפאת. השבוע נפגשו עם ערפאת שרי-החוז של צרפת ויוון, ואין ספק שזהו אות לבאות (ראה להלן). הגימק היחיד שבפי התעמולה הישראלית נגד תהליך זה הוא שער-פאת הוא טרוריסט, שהורה בעבר לבצע מעשי-טרור שונים.

גימק זה מתבטל לחלוטין על רקע הגילויים על רצח ברנאדוט. כי אחת מן השתיים:

● או שערפאת הוא טרוריסט שא-סור לדבר איתו, ואז גם אסור לדבר עם יצחק שמיר, שביצע מעשי-טרור סנסצ-יוניים עוד יותר. אין התיישנות לגבי העיקרון.

● או שמנהיג טרוריסטי יכול לה-פוך, אחרי השגת מטרתו, למדינאי מן המניין, כפי שקרה ליצחק שמיר — ואז אותו הכלל עצמו חל על ערפאת.

מתי להפסיק? גם התביעה כי אש"ף יכריז לאלתר על הפסקת הטרור מתבטלת לאור הגילויים. לחי' לא הפ-סיק את מעשי-הטרור גם עם הקמת מדינת-ישראל. רצח ברנאדוט בוצע ארבעה חודשים אחרי כינון המדינה. אם כן, איך דורש שמיר מערפאת לע-שות דבר שהוא לא עשה בעצמו? כך או כך, זה מבדי. זה היה ררוש לנו בשעה זו כמו חור כראש, העיר איש משרד-החוז.

יחסים מרחביים אייבי רוכב שוב

אכזבה? נאיביות?
גימיק? מעשה נבון
בעיתו? זה תלוי
בנקודת-ההשקפה.

כאשר אמר יאסר ערפאת לעם-ישי-ראל "שנה טובה! שנה טובה!" במיכטא-אשכנזי, לא נפל חומות-יריחו של

* למעשה היה זה מיכטא ערבי דווקא. המילים, שנה, טובה, קייסות נם בערבית (סנה, וטיבה), ושתייה במלעיל.

סקר המערך

היסטוריה לרצוח את שולץ

מה ההבדל בין שמיר
וערפאת? רצח
ברנאדוט העלה את
השאלה.

אייבי בנמליה-העופה (עם אשתו קלריסה)
שנה טובה! שנה טובה!

ובכאר-שבע כי יחד עימו צופים באותו המאורע עצמו, באותו הרגע עצמו, מליארד בני-אדם בכל רחבי העולם. יתכן שמעולם לא היתה האנושות כה מאוחדת בפעילות משותפת כמו באותן השעות, לכבוד מאורע המוקדש להת-רות הוגנת בין עמים שונים, ידידים ויריבים.

הסיסמה. עשו אהבה ולא מילחמה! לא התגשמה עדיין בעולם. אך האור-לימפיאדה מבטאת סיסמה דומה: עשו ספורט ולא מילחמה!

ישראל, שהיא מרכז העולם, ומסביבה מסתובבות כמה מדינות — מדינות אירופה, שתי מעצמות-העל, המדינות הערביות. אין מודעות רבה לקיומן של עשרות רבות של מדינות אחרות, של כל אחת מהן יש מישקל סגולי כלשהו, ושכלול יחד יש מישקל רב מאוד.

מה שלא הצליח האו"ם להשיג מער-לם — צירית התחושה של הרבגוניות של האנושות המודרנית על פני כדור-הארץ — הצליח טכס פשוט זה להשיג. ספורט, ולא מילחמה. בתוך ה-

ישראל. ימות-המשיח עדיין לא החלו. אך הם התקדמו בצעד קטן אחד. ערפאת עדיין לא הצליח. לתפוס את הטון הנכון, בדברו אל הישראלים, כפי שהצליח באופן אינטואיטיבי אנוור-אל-סאדאת. לדמותו של סאדאת גם לא נצמרו רגשי-איבה ישראלים כה עמר-קים, כמו לדמותו של ערפאת.

אבל ערפאת, שניכס ממירקע הט-לוויזיה הישראלית, כשהוא פונה אל עם-ישראל ומשתדל לרצות אותו במיר-לים עבריות, רחוק מן הדמות שהי-ש-ראלים רגילים לראותה כרימיונס: ער-פאת הארכי-רצח, החיה הרודגלית הזוממת יומם ולילה לטרוף נשים ויל-דים.

בכך הצליח אייבי נתן לקדם מטרה חשובה.

מוטב להיפך. נתן טס לתוניס, נפגש שם עם ערפאת, ואחר-כך נסע אחריו לשטרסבורג, כדי להציג לו שאלות מסכמות-מראש במסיבת-ערי-תונאים.

באותה השעה נסע ראש-הממשלה לבודפשט, כדי להיוועד עם אישים הונגריים. ממלא-מקומו נסע ללונדון, כדי להיוועד עם מרגרט תאצ'ר.

העיר ההומוריסטית ירידי מנוסי: מוטב היה אילו קרה ההיפך, אייבי נתן היה נוסע לבודפשט ו/או ללונדון, ואילו יצחק שמיר ושימעון פרס היו מתור-עדים עם יאסר ערפאת.

לא היתה זאת רק בטרדות מוצ-לחת. כמו אייבי נתן, ביטא גם ירידי מנוסי הרגשה ההולכת ומתפשטת, מת-חת לפני הקרקע, בציבור הישראלי: שהגיע הזמן לדבר עם אש"ף.

אחרי תישעה חודשים של אינתי-פאדה, הסתלקות המלך חוסיין מן היר-רה, ההתייצבות של הנהגת ההתק-ר ממות מאחורי אש"ף, מבינים יותר ויר-תר ישראלים, גם בדרגות הבכירות ביר-תר, כי אין עוד מנוס מהסדר עם ער-פאת וחבריו. הרבר בא לידי ביטוי באל-פי שיחות פרטיות ברחבי הארץ. על רקע זה נראות הבחירות בישראל (ראה הודון) כמעט בלתי-רלוונטיות. מי שי-נצח יצטרך ללכת בדרך זו, יהיו סיס-מותיו כפי שיהיו.

פריצה מהגטו. אייבי נתן לא היה הישראלי הראשון שנפגש עם ער-פאת.

אולם בעוד שכל הנפגשים הקודמים היו פעילי-שלום בעלי זהות פוליטית מובהקת, מקובל אייבי על שכבות רבות בציבור, מעבר למחיצות מפלג-תיות ורעיוניות. הוא פופולרי גם בחר-גים רחבים של אנשי-הליכוד והציבור המיזרחי. בשעתו התייצבה להגנתו גם גאולה כהן.

כאשר איש כזה יום פגישות עם ערפאת, מעיד הדבר על הלכי-הרוח בציבור. הרעיון של משא-ומתן עם אש"ף אינו מוגבל עוד לחוג פוליטי-רעיוני מצומצם. הוא פרץ אל הציבור הרחב. יתכן שבכך היתה חשיבותו הערי-קית של פגישת אייבי נתן.

שטיפת מוח. נראה שגם אויבי הקו הזה הבחינו בכך היטב.

על אייבי נערכה, עם שובו, התנפ-לות מכיוונים רבים. אנשי-התחיה שכ-חו את סלחנותם בעבר כלפי אייבי, ותבעו להעמידו לדין על בגידה. הש-מאל המימסדי, שאינו מוכן עדיין להס-תכן כיוזמה פוליטית מסוג זה ולקבל החלטות קשות, התחיל להשמיע את אייבי בצורה שנונה יותר, כשהוא מפיץ כאמצעות כתביו שאייבי הוא בעצם איש תמים ו/או רורף פירסומת, ושהכל אינו אלא גימיק סרירי-ערך.

מכונת-התעמולה הארירה של ה-מימסד החלה פועלת בכל אמצעי-התיקשורת כדי להפיץ את הסיסמה שערפאת לא אמר שום דבר חדש, שאינו מסוגל להחליט, שהוא הפר את

המשכן (בעמוד 36)

* בעשנתו היה השני. הוא נפגש עם ערפאת בבירות כמה שבועות אחרי פגישת אורי אבנרי (בליויית חברות המערכת ענת טרונסטי ושירית ישי) עם ראש אש"ף שם.

האם יכול גון מפגר בשיכלו להיות ושיא או ראשי-משלה? ועוד איך!

חוק הג'ינגל

ובחיים ביניהם בלהט. זה אומר שהעולם דומה לקוביה. זה אומר שהעולם דומה למלך. על כך מתנהלת מערכת הבחירות. לשם כך נשכרו פירסומאים ותרמיתנים, ממציאיסיסמות ומחברייג'ינגלים, שדרנים ודוגמי בית. זה עולה אף על דמיונו של יזי קושינסקי.

ש גם הבעיה של מס' 2. בארצות-הברית המציא מחוקקי-החוקה, ברגע של בדיחות-הרע, את משרת הסגן. סגן-הנשיא נבחר יחד עם הנשיא. במות הנשיא, הוא נכנס אוטומטית לתפקיד. לעיתים קרובות זוכה הסגן בכהונת-הנשיא. הארי טרומן, ריצ'ארד ניקסון, לינדון ג'ונסון, ועבשיו, אם ריצה השם, גם כן.

כאשר היה עליו לבחור בסגן, במי בחר דוקאקיס? באחד לויד בנטסן, ריאקציונר דרומי. במידה שיש לדוקאקיס בכלל ריעות כלשהן, בנטסן מייצג את היפוכו. מבחינה פוליטית, זה היה מחוכם. מי שתדמיתו הליברלית של דוקאקיס דוחה אותו, יכול לבחור בתדמיתו הימנית של בנטסן. יופי.

אך אם דוקאקיס ייבחר עליידי הבוחרים הליברליים, וימות למחרת היום, יבוא במקומו בנטסן, המייצג את ההיפך הגמור, וישלול במשך ארבע שנים.

רמאות הוועקת לשמיים. ואילו בוש שלף מן המיגבעת שפן בשם דן קוויל — קצת משתמש, קצת רמאי, קצת בורשעירם מפונק. אם ייבחר בוש וימות למחרת היום, זה האיש שישלול במעצמה האמריקאית האדירה.

מטורף? בהחלט. אך מי אנחנו כי נליץ?

מי שדמויותיהם של שמיר ופרס אינן מוצאות חן בעיניו, יהיה רוצה להתנחם בכך שלצד כל אחד מהם עומד צוות מיומן.

האמנם? אילו היה יצחק שמיר מתחלף במשה ארנס או רויך לוי, האם היה משתנה משהו? האם יש הבדל של ממש בין השקפת שימיון פרס וזו של יצחק רבין או יצחק נבון?

האם משהו מכל אלה השמיע בשנה האחרונה — או בכל שנה שהיא — רעיון מקורי כלשהו? פיתרון כלשהו לבעיות הבערות של המדינה? מסר כלשהו שאינו אוסף של מליצות, מן הסוג המתאים לעולמו הרוחני של צ'אנס, הגנן המפגר? יש המאמינים כי יש חריגים: אריאל שרון מכאן, עוז וייצמן מכאן. שרון מנגן על מיתר אחד ויחיד, המיתר הימני ביותר. וייצמן סותם את פיו, באיפוק בלתי-אופייני, שמא יגיד משהו שאינו מקובל על הקונסנזוס.

קונסנזוס שאינו אלא נויס-נזוס.

ש הטוענים שזה בסדר. שכך צריך להיות. שכך צריכה דמוקרטיה גדולה או קטנה להתנהל.

בימים כתיקונם — כך הם אומרים — כאשר הכל מתנהל כשורה, אין צורך במנהיגים גדולים. אין רוצים באישים חריגים, מבריקים, כי אלה מעוררים בעצם טיבעם אישקט, רוגז, התנגדות, קינאה. אין רוצים בדיועות חרשות ומתפכניות, כי אלה מערערות את שלווה-הנפש של העיר, גורמות לריב ולמרוץ. זה נכון, כאשר מדובר על "ימים כתיקונם".

היכן הימים האלה? היכן הם באמריקה? היכן הם אצלנו?

ארצות-הברית נתונה במצב של משבר. מאיימות עליה סכנות כלכליות, שיש להן השלכות מדיניות היסטוריות. אירופה המתאחדת ויפאן השולטת לא הרוס את הבסיס הכלכלי שעליו מושתתת המעצמה המדינית-הצבאית של אמריקה. התמודדות החלות בכרית-המועצות מציגות אתגר, המחייב תשובות חרשות ומקוריות. הבעיות הפנימיות מחמירות והולכות.

מי יתן את התשובה החרשה למדינה האמריקאית? בוש? דוקאקיס? קוויל?

ואם כך זה שם, הרי כאן על אחת כמה וכמה!

שיא המדינה, חיים הרצוג, שגם הוא אינו כולט תמיד במקורות פרועה בנאומיו, אמר בערב ראשי-השנה כי הבחירות הבאות בישראל יהיו גורליות.

ואכן, ישראל מתקרבת בצעדי-ענק לנקודה שבה לא יהיה לה עוד מנוס מקבלת החלטה גורלית. הנסיבות הבינלאומיות, האינתיפאדה, ההתפתחות במחנה הפלסטיני, הדמוגרפיה — כל אלה יחייבו את ישראל, תוך שנה-שנתיים, לקבל החלטה שתטביע את חותמה על הדורות הבאים.

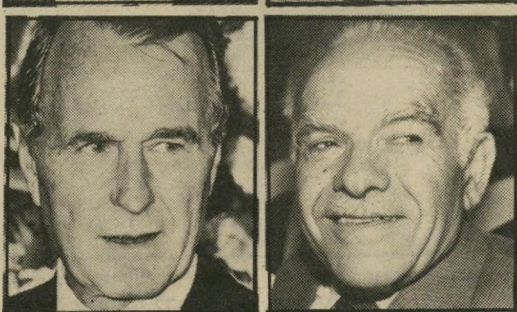
מי ינהיג את המדינה בשעה זו? אדם שלעולם אינו אומר דבר חרש, או אדם שהוא בית-חרושת נייד למליצות מצלצלות? או שניהם ביחד, כמו עד כה? כמעט ואמרת: צ'אנס, הגנן המפגר של יזי קושינסקי, מתאים יותר.

והנה, חרף כל אלה, יש דימיון מדהים בין הבחירות בישראל ובין הבחירות שיתקיימו כמה ימים לאחר מכן בארצות-הברית. כל מה שנכון לגבי בוש ודוקאקיס, נכון גם לגבי שמיר ופרס.

תעמולת-הבחירות של בוש ודוקאקיס היא עלבון לאינטיגנציה של אורח אמריקאי שאינו מורון גמור. תעמולת הבחירות של שמיר ופרס (והבריהם בשני הנושאים) היא עלבון למדינת-ישראל. נדמה שתחום הזה הגענו לשפל של רבילות, שאין עמוק ממנו.

בשני הצדדים יושבים "מומחים" ו"אנשי-מיקצוע", ומחפשים באופן קדחתני ג'ימיקס, סיסמות, ג'ינגלים. מי שהמציא אתמול ג'ימיק למכירת דיאדורנט, סיסמה למיטת-שיניים, ג'ינגל למדיח-כלים, מוכרים עכשיו את מנהיגיהם.

רק הליכוד יכול? יכול מה? לבנות? להרוס? להביא שלום? לגרום למלחמה? למוטט את המשק? לקומם את ההריוסות? "המערך" — הדרך לפריצת-הדרך? סיסמה מטומטמת עוד יותר. סיסמת הליכוד היא, לפחות, בעלת כוח-סוגסטיבי. יש בה יותר מרמז לכוח-גברא, למאצ' הישראלי. ואילו לסיסמת המערך אין גם זה. פריצת-דרך לאן? קרימה? אחורה? ימינה? שמאלה?

בוש ודוקאקיס ושמיר ופרס: כמו דיאדורנט

לשלום? למלחמה? לשבירת עצמות של ערבים? להעלאת עצמות של יהודים?

אל נהיה תמימים. בכל בחירות יש תחבולות, יש ג'ימיקים, יש משהו מן הקרנבל. בוודאי. אבל בבחירות האלה יש רק תחבולות, רק ג'ימיקים. הן כל בולן קרנבל.

מובן שזה לא היה קורה אילו עמדו בראש שני הגושים הגדולים מנהיגים ייחוריים, אנשים בעלי-כאריזמה, אנשים שיש בניהם מסר אותנטי, אנשים היוצרים כיצר לפתור את הבעיות הבערות של עמי-ישראל.

דויד בן-גוריון לא היה זקוק לג'ימיק, מנחם בגין לא החליף את תורת זיבטינסקי בג'ינגל. מי שיש לו מה לאמר אינו אומר זאת בג'ינגל. מי שאמת גדולה נוערת בעצמותיו אינו מבקש פירסומא ממוחל המציא סיסמה.

מה יש להם לאמר? כמו שאפשר להחליף את נאומיהם של דוקאקיס ובוש מבלי להרגיש בהבדל, כן אפשר להחליף את נאומיהם של שמיר ופרס על רוב הנושאים. על ציונות. על כלכלה. על דת. על תרבות.

ולגבי הנושא האחר שלגביו אמור להיות הכרל ביניהם — הנושא הגדול של מלחמה ושלום, כיבוש ופשרה — מה בפיהם? זה מדובר על "אוטונומיה" נוסח קמפ-דייוויד. זה מדובר על "אופציה ירדנית".

אוטונומיה בלי אוטונומיה. פיתרון שמת לפני 10 שנים, שגם המצרים וגם האמריקאים מתכחשים לו כיום. תוכנית שאין אדם אחד בעולם, מחוץ לליכוד, התומך בה. קישקוש. אופציה ירדנית בלי ירדן. רעיון שהמלך חוסיין עצמו התכחש לו סופית והחליט, תוך הסקת כל המסקנות המישפטיות. פיתרון שמת לפני 13 שנים. שטות.

למה הדבר דומה? לשני משוגעים במוסר, המת-

בערב ראשי-השנה הקרינה הטלוויזיה סרט המבוסס על סיפרו של יזי קושינסקי, להיות שם.

גיבור הספר הוא גבר המפגר בשיכלו, גנן פשוט ותמים, שלא למד מעולם קרוא וכתוב, שצפה ימים ולילות בתשרי-פירסום בטלוויזיה. זה היה מונוגו הרוחני היחיד.

בעיקבות שרשרת של מיקרים נקלע האיש לביתו של אחד מחשובי-המדינה, ושם הוא פוגש את הנשיא, שרים ושועים. הוא הופך כובב תיקשורת, מבוקש בעיתונות ובטלוויזיה. מכיוון שאין לו מושג על שום דבר, הוא עונה לכל השאלות במילים סתמיות, ריקות מכל תוכן. הדבר מעניק לו הילה של הוגה-דיועות מעמיק ופוליטיקאי ערמומי. בסוף הסרט מחליטים כמה איליהון לראווג לבחירתו כנשיא-המדינה.

אלגוריה אנושית וסאטירה עוקצנית. וגם — אלילי — תמונה נאמנה של המציאות הפוליטית.

אינני יודע אם חלם יזי קושינסקי על רונלד רגן, כאשר כתב את סיפרו. אולם גיבורו, צ'אנס, נראה כמו קאריקטורה של רגן — קאריקטורה של קאריקטורה.

כאשר הגיע רגן לבית הלבן, לא היה לו מושג על שום דבר. לפי כל הסימנים, לא השתנה מצב זה בהרבה מאז.

היה לו לרגן הכישרון להפריח מליצות ריקות, השוות לכל נפש, ולרכוש את לב הבריות בהתנהגותו הפשוטה והחביבה.

הוא הגיע לשלטון מפני שקבוצה של איליהון בקליפורניה החליטו שאיש פרימיטיבי ואחור זה הוא המכשיר המושלם שיבטיח להם את השליטון במדינה. להם ולפילוסופיה שלהם, שתכליתו היתה להעשיר את העשירים ולענות את העניים. עבשיו מסתיימת תקופת-הכהונה של רגן הטוב, ויש צורך להמציא נשיא חדש, שיתאים למתכונתו של צ'אנס, הגנן המפגר של יזי קושינסקי.

אולי טמונה באלגוריה הזאת התשובה לאחת השאלות המטרידות ביותר של 1988:

איך זה קורה שאומה אדירה, בעלת 240 מיליון נפש, בבואה אחת לארבע שנים למנות שני מועי מדים למישרה הרמה ביותר בעולם, בוחרת בשני אפסים?

אינני בא חלילה לפגוע בכבודם של ג'ורג' בוש ומייקל דוקאקיס. אך גם מעריציהם הגדולים ביותר לא יטענו שהם שני האנשים המבריקים ביותר בארצות-הברית, מנהיגים בעלי כאריזמה, הוגי-דיועות גדולים.

מזה כמה חודשים הם מנהלים מערכת-בחירות, ואף אחד מהם לא השמיע עדיין אף פסוק אחד הראוי להיזכר. שניהם אומרים את הדברים הנדרשים ביותר ועוסקים בעניינים של מה-זכר. כל אחד מהם יכול לנאום את הנאומים של השני, מבלי שיורגש הבדל. וכל הנאומים כתובים בידו וזולתם.

פן ייאמר שתקופת-הבחירות היא הנוצרת את לשונם, אפשר גם להסתכל אחרת. שניהם בגיל-העמידה, ומאחוריהם שנים רבות של פעילות ציבורית.

אך אף אחד משניהם לא אמר מעולם משהו חשוב על נושא כלשהו, החרג מעולמו הרוחני של צ'אנס, הגנן המפגר של קושינסקי, הניזון מתשרי-פירסום בטלוויזיה.

בוש ניהל בעבר כמה מנגנונים ציבוריים. הוא לא היה טוב ולא היה רע. משהו בינוני. לא היו לו הצלחות גדולות, הוא לא עשה פאשלות גדולות.

דוקאקיס הוא פוליטיקאי מן המניין. הוא הצליח בבחירות ונכשל בבחירות. הוא ניהל את אחת המדינות של ארצות-הברית בהצלחה מסויימת. מינהלן אפור, קצת מעל לממוצע.

יש בארצות-הברית רבבות פוליטיקאים שאינם נופלים מגורג'י בוש. יש בה רבבות מינהלנים שאינם נופלים ממייקל דוקאקיס. יש בה אלפי אישים העולים על שניהם.

אם כן, מדוע נשלפו דוקאקיס ובוש מרדע ארצות-הברית מסוגלת להעמיד זה מול זה שני אישים בעלי כישרונות חריגים, שהם משיכמם ומעלה?

אין תשובה משכנעת. גם יזי קושינסקי אינו מסביר את התופעה.

תופעה אמריקאית? לאו דווקא.

אמנם, לפי ההגיון לא צריך להיות שום דימיון בין מה שקורה בארצות-הברית ובין מה שקורה בישראל. ארצות-הברית היא פדרציה אדירה, כמעט יבשת שלמה, וישראל היא מדינת זעירה.

לארצות-הברית מישטר נשיאותי, והבחירות הן אישיות. ישראל היא דמוקרטיה פרלמנטרית, המבוססת על רשימות מפלגתיות. בתחום הכלכלה והביטחון אין שום דימיון בין הבעיות של ארצות-הברית לבין הבעיות של ישראל.

מכבי תל-אביב בלי ברוקוביץ ★ הצגת-בכורה בלי שחקנית ★ מסיבת-הפתעה (כמעט) בלי זמרת

אנשים

חרש, כביצוע שלהם. יהיה זה שיר איטלקי.

■ המפיק יהודה ברקן שר חח עם חברתו, נילי סלד, על הבעיות שנוצרו במהלך הצגת לומים של סירטו, בסצינה שבה מופיע המנחה דן כנר ללא ידיעתו. במהלך השיחה ביניהם הועלו כמה הצעות כיצד לפתור את הבעיה. אחרי כמה ימים התברר להם, שתוכן שיחתם הועבר לכנר בנסיבות מיסטריות. לטענת המנחה הוקלטה שיחתם, ותוכנה הועבר אליו.

רלים בין שתי הזירות, ומחפשים אחרי פנים מוכרות.

■ לפני כמה שבועות הוזמנה להקת-השחקנים להופעות בקיבוץ שאסה, בירת זאיר, במיסגרת תגיות 40 למדינת-ישראל. אך הלהקה, בניהולו של הזמר חיים בר, לא הגיעה לאירוע. חברים-הלהקה נרדמו במלון, ובכך כמעט גרמו לתקרית דיפלומטית. מאז נרגעו כולם. כעת עוברת הלהקה שינוי, ובראשונה מאז הקמתה יקליטו חבריה שיר

■ חברת-הכנסת בנימין (פר-אר) בן-אליעזר נפגש מדי יום שישי בצהריים עם קבוצת-חברי רים, הכוללת את סגן-מפקד-המישטרה גבי עמיר, עיתונאים בכירים ואנשי עסקים. בדרך-כלל התקיימו הפגישות בקפה איפרופו, אולם באחרונה החליט פואד, לבלבל את האורחים ובהיכונם והדליקו ויקיטורדיי נור. בין האורחים היה גם צחי הנגבי, מי שהיה ראש-הלישכה של ראש-הממשלה, ידידו של אלון בעלה.

הנשואה לאלון אלרואי, האר חיון של יואל אלרואי, ראש עיריית נתניה, הוזמנה למסיבה פרטית בעירה. כשהגיעה למקום ראתה את מכונתו של ראש-העיר, ואז התחילה לחשוש שמכונתם לה מסתתרת הפתעה ליום הולדתה. כשפתחה את הרלת התנפלו עליה האורחים בנשיקות ובחיבוקים והדליקו ויקיטורדיי נור. בין האורחים היה גם צחי הנגבי, מי שהיה ראש-הלישכה של ראש-הממשלה, ידידו של אלון בעלה.

■ איך התכונן הכדורסלן מיקי ברוקוביץ לקראת מישל חקיהידות בין מכבי תל-אביב, קבוצתו בעבר, לבין מכבי ראשון-ציון, קבוצתו החדשה? ברוקוביץ התמיד במינהגו מזה שנים, והגיע בשעת-לילה מאוחרת (2200) לחיים דרוקר, הספר שלו, כדי לגזוז את שיערו. הכדורסלן הוותיק נראה נרגש וקופצני, וסיפר בגאווה שהכרטיס למישחק — שהוא היווה את האטרקציה שלו — אולו במהירות. במשך המישחק התבלבל

אלי דסה, העולם הזה

עמדה בפניה של דוגמנית והדגימה מערכת שני חלקים מסטן. איילין רוקנטי (משמאל) לבשה שימלת שיפון בצבעי שחור-לבן. האירוע כולו, שהיה יוצא דופן בחגיגות, הצטיין בכמות אדירה של תלבושות אלגנטיות שעשו על עצמם המוזמנים, ונראה לעיתים כתצוגת-אופנה.

■ את התג בילה רואהיה חשבון דני מעוז, בעלה של מירה לב, בבית-החולים בילינגטון, מעוז חש כאבים עזים בשיר פוליטיקטו, אך אחרי יומיים הרטב מצבו והוא עזב את בית-החולים בריא ושלם.

■ והיכן חגגה מאגי דוב-ריבצקי את זכייתה בתואר הייצואית מיספר 1, מטעם מכון הייצוא? בעת שהכל נסעו לאיר, לקחה מאגי בעלת-הטמפרמנט את נחמן, בעלה, והשניים נסעו דווקא לנווה-אטיב, אתר סקיהשלג העמוס מאדם בחורף. בעת שהייתם של הדוברוביצקים שם בראש-השנה היה האתר מאור כלס בדלילות, וניתן היה לתפוס שם שיוף לא פחות מרשים מאשר בחופה עמוס-האדרס-יהמנ-גל של אילת.

■ לאה גוטליב, המייסדת והבעלים של חברת-האופנה נו-טקס, חגגה את יום-הולדתה במסיבה צנועה, שערכו לה עובדיה במפעל ביראליהו תל-אביב. כמתנה הם נטעו 70 עצים, כמיספר שנותיה. הם גם הגישו לה עוגת-יום-הולדת, מעוטרת בכגרים עשוי מרציפן. את הדגם

בשימלת-ערב שחורה מסטן, משולב בתחרה, היתה בין עשרות הנשים שהציגו שמלות ובגדי-ערב במסיבת-הקוקטייל, שנערכה לכבוד יום הולדתו ה-70 של ליאונרד ברנשטיין בלובי של "היכל התרבות". אחת האורחות (במרכז)

אלי דסה, העולם הזה

הקריין והודיע כל העת: "מיקי ברוקוביץ ממכבי תל-אביב...". הקהל הראשוני מחה, והקבוצה בכיכובו של ברוקוביץ אכן הובי לה. אולם בסופו של דבר ניצחה מכבי תל-אביב, בלי ברוקוביץ.

■ השגריר לשעבר במצרים, משה ששון, היה מרותק לירד שלים, מקום-מגוריו, מאז שחזר משבע שנות שליחות בקאהיר. ששון, ששיכל את אשתו טובה ובנו היחיד, חש מועקה כל אימת שנתקל בחפץ או באדם שהזכירו לו את אהוביו. לפני כמה ימים קיבל, סודיסוף, את המכונית שרכש, וכעת הוא נוסע הרבה בקו ירושלים-תל-אביב, שם מתגוררת בתו אורנה.

■ ביום שישי נערכה הקרנת הבכורה של הסרט כוח משוכה, בנימויו של נפתלי אלתר. לי-הסרט, ההפתעה, אחת מכוכבות הסרט, השחקנית אלונה קימי חי, לא הגיעה ואף לא הודיעה על כוונתה לא להגיע. כשנשאלה לאחר-מכן לסיבת היעדרותה, השיבה: "הייתי צריכה להיות בחיפה בבית הוריי. סבתי חולה מאוד."

■ הזמרת שלושה ברטי,

ליאונרד ברנשטיין

עשה תנועה מוזרה שרבים לא הבינו את פשרה. זה היה אחרי נגינת הסימפונייה מס' 6 של גוסטאב מהלר, שבה השתמש המלחין בכלי-נגינה משונים, וביניהם פטיש-עץ ענק. אחרי הקונצרט החגיגי של התיזמורת הפילהרמונית הווינאית, דיבר השר עזר וייצמן בשיבוcho של המנצח ליאונרד ברנשטיין. אמר וייצמן: "בכל פעם שהנגן הלם בפטיש הזה, תיאורתי לי כמה ראשים שהייתי רוצה שיהיו מונחים שם. אבל לא אניד של מי". באותו הזמן עשה ברנשטיין, שהיה במצב-רוח מרומם, את תנועת הנפת הפטיש, שלצופים נראתה תמונה במקצת.

חלקים מטפט מודפס, בהשראה אליזבטנית. למטה: ג'ניס גילרמן, אשתו של דני גילרמן, נשיא לשכות-המיסחר בישראל, לבשה מיקטורן לבן אסימטרי וחצאית שחורה. האחיות מתיאס (במרכז), אופנאיות-לשעבר, הופיעו במערכות מיכנסיים ממשי מודפסות פרחים. ואילו גיטו של מעצב-האופנה עודד גרא בלטה בפשטותה בשימלת-סטרפלס לבנה.

ורדה טלמור העיתונאית לבשה לאירוע הנוצץ לכבוד ברנשטיין חליפת-מיכנסיים בצבעי שחור-לבן, ולראשה חבשה כובע וצעף להד-גשת המראה הספרדי. אורחת אחרת (במרכז) העדיפה שימלה חושפת-זרועות בצבעים מנוגדים. ואילו אשת העסקים והחברה ריבה עזריאלנט (משמאל) לבשה חליפת שני

אלי דסה. העולם הזה

בריסקין הריצה סלקס לאופנה אית, וביקשה ממנה להודיע לה אם היא מוכנה למכור את הבגד. ■ במשך שנתיים התאבלה דליה פטרופוליאדים על מות בעלה, איש-הספנות פיטר פטרופוליאדים, שנפטר ממחלה ממארת. דליה בת ה-35 ואם לשני ילדים קטנים התאוששה מהמשבר שבו היתה שרויה, ואף הפתיעה את כל מכריה כשלקחה על עצמה את ניהול חברת-האר-ניות דולפיין, שבעלה ניהל לפני פטירתו. **דפנה ברק, זורר אודליאב ונעמי רון**

העולמית, באה לסיאול ושם שוכנה במלון מפואר. אך אחרי שהות של כמה ימים, היא קיבלה הצעה שלא יכלה לסרב לה. מיספחה יהודית בסיאול הזמינה אותה להתארח בסירתם המפוארת, עד לסיום התחרות. בריס קין, שהתגוררה עד להזמנה במלון רמדה בסיאול, לבשה בתחילת רות מערכת-בגדים שקיבלה בי השאלה מהאופנאית הירושלמית, **לאה תורן**. אחרי סיום התחרות, שבו זכתה בתואר מיס יידיעות, ניגשה אליה אחת הצופות והציעה לה 1000 דולר עבור הבגד.

האיטלקי והפרסבואר האמריקאי הצלחה גדולה אחרת נזקפת לזכותה של הדוגמנית הישראלית **דנה סטיינר**, חברתו של איש-האופנה **גי פולוס**, שנבחרה כדוגמנית שתפרסם את הבגדים שיוקרתו מטיאנה. גם הדוגמנית **מוטי רייף** זוכה בהצלחה. הוא הגבר הראשון המופיע בכגריי-הים של נוטקס, בשלטי-חצוצות ברחבי איטליה. ■ **רותי בריסקין** בת ה-24, סטודנטית לתואר שני במיני-הליעסקים, שנבחרה לייצג את ישראל בתחרות מיס קמפוס

הלוואה בסך 70 אלף ל"י, שקיבלה ממשרד-המיסחר-התעשייה. ■ אלי הורביץ בילה את החג במלון נלי כינרת בטבריה. הוא ובני-משפחתו שכרו 10 חדרים, והעבירו את ימי-החג בשיווף ובטבילה בכינרת. ■ הדוגמנית הישראלית **מיני כאלה ברק** עשתה רבר שלא-יאימו בתחום האופנה. היא הדוגמנית הישראלית הראשונה שהופיעה על השער של ווג הצרפתי. אך ברקו בת ה-18 לא הסתפקה בכך, והצטלמה בחורש זה גם עבור אל האנגלי והצרפתי, ווג

הם בחרו מהקולקציה האחרונה של החברה. כהפתעה הכינו לה אלבום המכיל עשרות קטעי-צילום וצילומים, המציגים ציור-נידרך בדרכה הצמרת האופנה העולמית. בין הצילומים יש תמונה שבה נראית **מנדי רייס דייוויד** כשהיא מרגמנת בגרם שלה. **אלי הורביץ**, מבועלי חברת-התרופות סבע, שהיה נשיא התאחדות התעשיינים ושנשאר מאו בקשרי-ידידות הדוקים עם לאה גוטליב, שלח לה מיברק-ברכה והזכיר לה את סרטי-הפיר-סומת הראשון שעשתה בזכות

זהירות! נהגים שתויים!

להחמיר עד מאוד בענישה על עבירות אלה. באחרונה התפרסם גורדין שהטיל בתי-המישפט על שמואל חכים מבית-שמש. עונשו היה שנתיים מאסר בפועל ופסילת רישיון-הנהיגה שלו במשך 15 שנה.

חכים חזר בלילה מתל-אביב לבית-שמש, אחרי שחגג עם חברים מסיבת יום-הולדת 20 של ידידו, פינחס בן לולו. החבורה, שכללה בחורות ובחור רים, לגמה כמה כוסיות במועדוני לילה ודיסקוטקים בתל-אביב, וחזרה עם שחר לבית-שמש.

בדרך בן-צבי עצר אותם שוטר, שראה כי המכונית נוסעת במהירות. הוא הריח מעט אלקהול מפיו של חכים, שנהג ברכב. השוטר הזהיר את הנהג, והניח לו להמשיך בדרך. אחרי כמה דקות התגששה המכונית בעמודי תאורה, כל נוסעי המכונית נפצעו, בן לולו, חתן יום-ההולדת, נהרג בו במי קום.

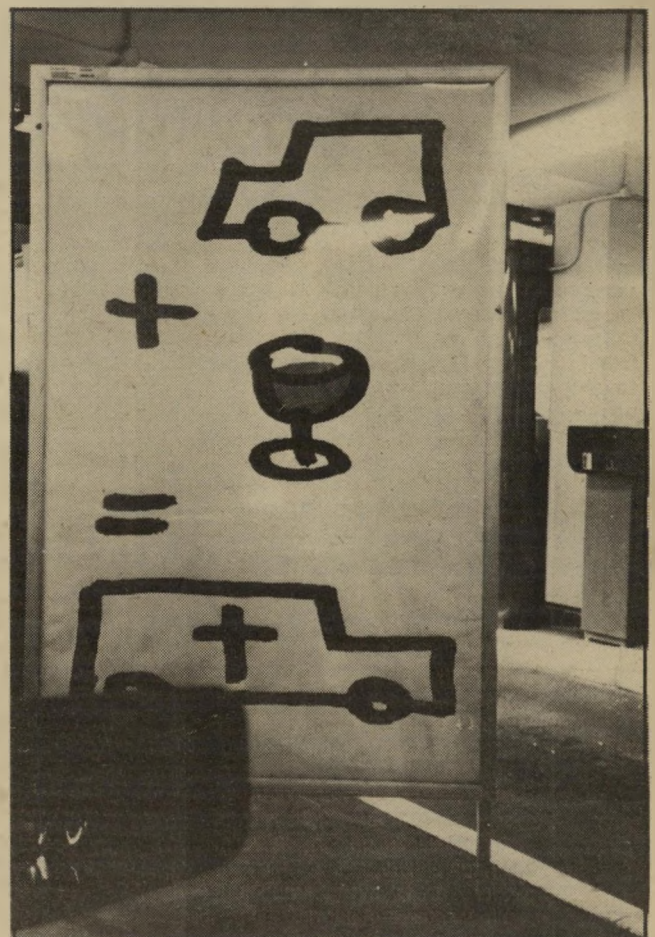
בבדיקת-דם שנערכה לחכים בבית-חולים אחרי התאונה, התברר כי בדמו נמצא אלקהול בריכוז של 73 מ"ג אחוז (הכמות המותרת על פי החוק היא עד 50 מ"ג אחוז). בתחילה טען הנהג כי לא שתה כלל אלקהול באותו הערב. בבית-המישפט הודה כי שתה ויסקי מהול בקוקטיקולה, שאינו נחשב, בעיניו, כמשקה אלקהולי. הוא נאשם

בדרך כלל אין אדם חייב למסור למישטרה ראיות המפלילות אור. אולם בעבירות של נהיגה בהשפעת אלקהול או סמים יש יוצא מן הכלל. בתקנות-העבודה שנכנסו לתוקפן ב-1982, נקבע כי כאשר יש לשוטר חשד סביר שהאדם נוהג בהשפעת סמים או אלקהול, הוא רשאי לדרוש מהנהג לעבור בדיקת-נשיפה, ולתת דגימת דם או שתן. נהג המסרב לתת דגימת אלה צפוי לעונש חמור, מאסר עד שנה, קנס עד 10 אלפים ש"ח ופסילת רישיון-הנהיגה למשך שנתיים.

תקנות יוצאות-דופן אלה הן תוצאה של ריבוי התאונות שנגרמו בשנים האחרונות בהשפעת אלקהול או סמים. בעבר נהוג היה לאמר כי יהודים אינם שתיינים, ועל כן הבעייה של נהיגה בשיכרות אינה קיימת כמעט בישראל. אלא שהמינהגים השתנו. יהודים, ששתו רק ארבע כוסיות בלילה-הסדר, נוהגים כיום ללגום בירה בפאבים או ויסקי במסיבות, ונכנסים אחר-כך למכונית כדי להגיע הביתה בשלום.

מוות ביום-ההולדת

יבוי המיקרים של תאונות כגלל נהיגה בשיכרות או בהשפעת סמים, גרם גם לבתי-המישפט

כרוזה בריטית נגד נהיגה בגילופין בקבוק יין לבן או שווייטל-שלושה בקבוקי בירה

בעבירות של גרימת-מוות ונהיגה רשלנית ברכב.

למרות מצבו האישי הקשה — אשתו חולה מאוד — ועברו הנקי, וגם העובדה שהוא שירת בעבר במישטרה, נידון על-ידי שופט-התעבורה אפרים דורון לעונש החמור. בית-המישפט המחוזי, שאליו עירער הנאשם, אישר את העונש.

קשה מאוד לבדוק את הסטאט טיסטיקה של תיקי-התעבורה הכרוכים בנהיגה בשיכרות. שופט-התעבורה אשר ארבל, שעניין זה הפך לשיגעון פרטי שלו, ניסה לעשות זאת.

הוא ביקש לפני שנה ממישטרת התנועה לתת לו את מיספר התיקים שבהם נאשמו אנשים בעבירות של נהיגה בהשפעת אלקהול או סמים. הוא קיבל רשימה של 20 תיקים. מאחר שהוא עצמו דן במהלך השנה בכ-70 תיקים כאלה, ניסה לברר את סיבת אי-ההתאמה. הוא גילה שכאשר עבירת הנהיגה בהשפעת סם או אלקהול נבלעת בעבירה חמורה יותר, כמו הריגה, או תאונת-דרכים, כמו בתיק של חכים, נאשם הנהג, בדרך כלל, רק בעבירות החמורות יותר, ועליכן לא מופיע תיקו בסטאטיסטיקה המישיטרית על שיכרות.

השופט ארבל הציע למישטרה להציג צוות מיומן בצומת הרחובות ירמיהו-הירקון בתל-אביב בערב-שבת, ולבדוק את הנהגים העוברים שם. לזעזועו, כמעט כל נהג שני ייצא בלתי-יכשיר לנהיגה עקב שתייה מרובה מדי.

נשיפה ובדיקת שתן

בארצות שונות באירופה ובארצות-הברית, שם נגע הנהיגה בשיכרות הוא מכת-מרדנה, נהוג לערוך לפני חגים מיבצעים גדולים כדי להזהיר את הציבור. ברדיו, בטלוויזיה וביתונות מתרעים על תאונות העל-לול להיגרם, ומביאים את המיטפרים המפחידים של בני-אדם שיהרגו בתאונות אלה, על פי התחזיות.

את התקנות בדבר בדיקות נהגים לגילוי-אלקהול בגופם ייבא ישראל מארצות מערב-אירופה, המנסות שלוש הן הבדיקות האפשריות: בדיקת-נשיפה, בדיקת-דם ובדיקת-שתן.

בדיקת-נשיפה נעשית במכשיר מיוחד, דמוי-מכונה. הוא בנוי כמפוח מזכוכית, שלתוכו נושף הנהג. בתוך המכונה נמצא חומר כימי שצבעו ירוק.

כאשר מגיעה אליו כמות של אוויר המכיל מעט אלקהול, ציבעו הופך לכחום. כאשר כמות האלקהול גדולה, הצבע מתחלף לאדום. מונה מיוחד מצביע על ריכוז האלקהול.

כמות של יותר מ-240 מ"ג מיקרוגרם אלקהול בליטר אחד של אוויר נשוף שווה ל-50 מ"ג מיליגרם אלקהול למאה מיליליטר של דם. זוהי הכמות המכסימלית המותרת על פי החוק. מעל כמות זו נחשב האדם כמי שנהג בעורר נתון בהשפעת אלקהול.

מסלול גלי

בסקידין נקבע כי בקבוק יין לבן מסוג הוק שיש בו 50 גרם כהל, נתון ריכוז של 120 מיליגרם אחוז אלקהול בדמו של גבר ממוצע. כמות זו היא יותר מכפולה מהכמות המכסימלית המותרת. שניים-שלושה בקבוקי-בירה גם הם מספקים כמות אלקהול הגדולה מהמותר.

בהרצאה שנתן שלמה אלמוג, די-מומחה מהמכון לתרעולה בתל-השומר, הסביר כי האלקהול נספג כבר בקיבה. בירה נספגת לאט יותר מיין. הספיגה המהירה ביותר היא ביינות, ואז הסיפיגה היא כ-20% לשעה. כשיש בקיבה מזון האלקהול נספג יותר לאט. רוב האלקהול מסולק בכבד, לחילוף חומרים. משם עובר האלקהול לנוזלי הגוף, ודרך הדם למוח.

בין שתיית אלקהול ועד להגעתו למוח עוברות בין שעה לשעתיים, ואז מגיעה ההשפעה לשיאה. בדרך כלל נערכת בדיקת-הדם

העולם הזה ערך בשיתוך עם מישטרת מחוז ירושלים מיבצע לאיתור נהגים במצב של שיכרות

לי זה לא יקררה!"

יום לפני עריכת המיבצע התקבלה שיחת-טלפון מחדר. נאמר שמפקד מחוז תל-אביב אינו מאשר שמיבצע כזה ייערך במחוז שלו. העולם הזה פנה לדוברת המחוז, רליה גילעד, וזו הסבירה שמחוז תל-אביב אינו נוהג לשלף עיתונאים במיבצעי-המישטרה, וגם לא נהוג במחוז תל-אביב לערוך בדיקות-אלקהול לנהגים. המיקרים היחידים שבהם נערכות בדיקות-אלקהול הם מיקרים של תאונות-דרכים. ברי-המישטרה. בתיאום עם ראש לישכת-התנועה במטה הארצי, סגן ניצב מנשה חדר, נקבע מועד לשבוע בירושלים, רבי-פקד אפרים ארדיטי,

איך פועלת המישטרה לאיתור נהגים שיכורים?

העולם הזה פנה לפני חודש ל-מישטרה בהצעה לערוך במשותף מיבצע לאיתור נהגים, הנהגים במצב שיכרות. על פי החוק, נהיגה במצב שיכרות היא אחרי שתיית כמות העולה על שתי כוסיות-ויסקי או פחית-בירה אחת.

שבוע אחרי שהוגשה הבקשה, התקבלה תשובה חיובית מפי דיר-ברי-המישטרה. בתיאום עם ראש לישכת-התנועה במטה הארצי, סגן ניצב מנשה חדר, נקבע מועד לשבוע שאחריו.

כשירה: נועה חסון (25) היתה כשירה לנהיגה. בוחר-הרכב לסרי אומר שבכל שנות-עבודתו נתקל רק במיקרה אחד של נהגת שתויה, שהיתה מעורבת בתאונה. נועה היתה היחידה שנהגה ברכב אחרי שיצאה מפאב. "אני שותה פעם בשבוע, בדרך כלל כוס-של-ג'ין עם מי-טוניק, או כוס יין או בירה. אני בכלל לא יודעת שקיים חוק כזה בארץ. אני יודעת שקיים חוק כזה בארצות-הברית. מפתיע אותי שמותר לשתות רק כל-כך מעט, ולדעתי יש להכפיל את הכמות המותרת. במצב הנוכחי אפשר לעצור אלפי אנשים. הכמות שאני שותה אינה משפיעה על הנהיגה שלי, וגם בדיקות אלקהול לא ישפיעו על הרגלי-השתייה שלי. אני מודעת לכך ששתיית אלקהול גורמת להאטה בתגובות. לכן, כשאני נוהגת, אני שותה פחות."

מפרק את האלקהול מהר יותר מזה גבר. אולם כאשר אשה נמצאת במחוז חודשי, גופה מפרק את האלי-כוהל באיטיות גדולה יותר. לבני-אדם שונים יש סבילות שונה לאלקהול. אנשים, המריכים לשתות, מתחשבים במיקצת והם סבילים יותר לאלקהול. למרות שהחוק קובע את הכמות של 50 מיליגרם אחוז אלקהול בדמו ככמות מסוכנת לנהיגה, וכל מי שבגופו יותר מכמות זו נחשב בהשפעת אלקהול, ידועים מיקרים של אנשים שנבדקו ובגופם נמצאו כמויות העולות פי ארבע וחמש על הכמות הזו.

אחת הסיבות שבחוק נקבעה כמות מכסימם היתה כדי לדרות טענה אפי-שרית כי הנאשם סביל יותר לאלקהול

לנהג זמן-מה אחרי התאונה או המעצר, ואז נשאלת השאלה מה היתה כמות האלקהול בדמו המיקרה. נהוג לחשב זאת על-ידי הוספת 15 אחוזים לשעה מומן השתייה, שזהו פחות או יותר קצב סילוק האלקהול מתוך הדגוף. אמנם על פי זה ניתן כביכול ללכת אחורה עד שעת התאונה. כמיקרה שהשתייה לא נעשית ב-מכה אחת, אלא בכמה וכמה פעמים באותו ערב, יהיו לאלקהול כמה ש-אים, ועקומת-הדם תראה כמסלול גלי. השפעת האלקהול על האדם תלויה במיסקל גופו של השותה, בכמות השומנים הנמצאים בקיבתו בזמן השתייה, ובמינו. שומנים מאטים את פירוק האלקהול בגוף. גופה של אשה

נקבע מועד חדש. יום לפני המועד המתוכנן הוריע אררטי שייאלץ לרחות את המיבצע, משום שארבעת המכשירים המצויים ברשותו נלקחו לכיול וטרם הוחזרו. המיבצע שוב נדחה.

רק השבוע הוחזרו שני מכשירים מהכיול, והתאפשר ביצוע המיבצע המשותף, שבו השתתפו בוחני-הרכב רב-סמלי-מיוחד חנניה לסרי, רב-סמל ראשון נחום לונס, רב-סמל מירי פז וסמל-שני אלי דויד. לסרי ערך את הבדיקות למי שלונס החליט לעוצרם לבדיקה — אם לפי נהיגה בלתי-נהיגה, אם לפי החוש השישי שלו. לסרי שימש גם בתפקיד המסביר והמרגיע.

האיזור שבו מרוכזים הפאבים בירושלים הוא שכונת נחלת-שיבעה. החלטנו לעמוד בקירבת-מקום ולעצור לבדיקה אנשים שנראו יוצאים מפאבים סמוכים, ושנכנסו לכלידי-כבם. מכשיר-הבדיקה פשוט מאוד — הפעלה, אך הוא מצוי רק בידי בוחני-הרכב במיטרה. בניידת-סיור רגיל לא מצוי מכשיר כזה, שמחירו הוא כ-100 דולר בלבד. "משמשים במכ"ש בדרך-כלל רק בתאונות-דרכים, כשרוצים לבדוק אם הנהג היה שתי בזמן שנהג. תוצאות הבדיקה במכשיר אינן קבילות בבית-מישפט, ולכן צריך להביא את הנבדק אחרי-כך לבדיקת רס, מסביר רס"מ לסרי.

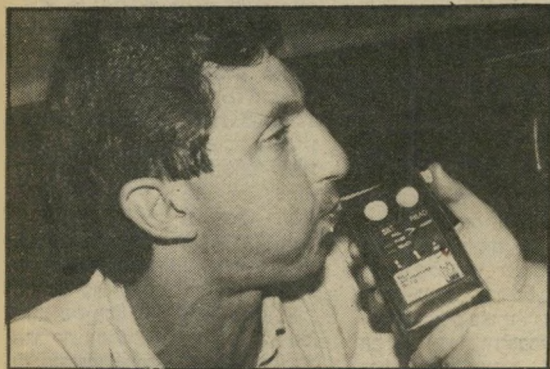
לדבריו, בדיקות-פתע לנהגים כמעט ואינן נערכות, ואילו היו נערכות היו כהחלט יכולות להרתיע נהגים מלנהוג, אחרי ששתו כמות-אלכוהול גדולה. העונש הצפוי לנהג במצב שיכרות יכול להגיע עד לשנתיים שלילת רישיון, ועלי-כן בדיקות כאלה בצורה אינטנסיבית יכולות להרתיע. במדינות רבות אחרות, בדיקה במכשיר כזה ריבה כדי להרשיע אדם בעוון נהיגה בגילוף, גם הנהגים יודעים זאת, ורבים מהנבדקים הכיעו פליאה והשתוממות לנוכח הבדיקה שנדרשו לעבור. "אני יודע שזה קיים בארצות-הברית, ממתי בורקים גם בארץ?" חזרה ונשאלה השאלה. לכל

הנבדקים היתה זו הפעם הראשונה שנבדקו. הבדיקות הצביעו שבציבור אין כלל מודעות לאיסור-הנהיגה אחרי שתית כמות מסוימת של אלכוהול, שלא לדבר על כך שאף לא אחד ידע מהי הכמות המותרת. אחרים מהנבדקים חשבו שמדובר בצילום סרט-מתחת של יהודה ברקן, והתייחסו בחשדנות רבה לבדיקה. אף שהבדיקות שנערכו אינן משקפות את מצב השיכרות בקרב הנהגים הישראליים, יש בהן כדי ללמד בוודאות על הבורות הגדולה של הנהג הישראלי בעניין זה.

בעלות כספית נמוכה-יחסית, ברת"מ כל הדרגים במיטרה לביצוע בדיקות-אלכוהול בקרב הנהגים, בקניית מכשירי-בדיקה כאלה וחלוקתם לכל רכב-סיור, בהרכת השוטרים בדרך הפעלתם, ניתן להעלות לאי-שיעור את רמת המודעות הציבורית לסכנת הנהיגה אחרי שתיה מופרזת של אלכוהול, ואף ליצור גורם מרתיע שהנהגים לא יוכלו להתעלם ממנו.

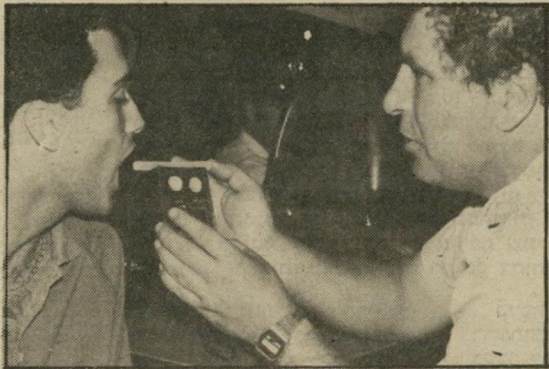
בדיקות כאלה, אילו נערכו לעיתים תכופות, היו יכולות להוות שיעור טוב לנהג הישראלי בהתנהגות בזמן נהיגה.

יוסי עיני-דור

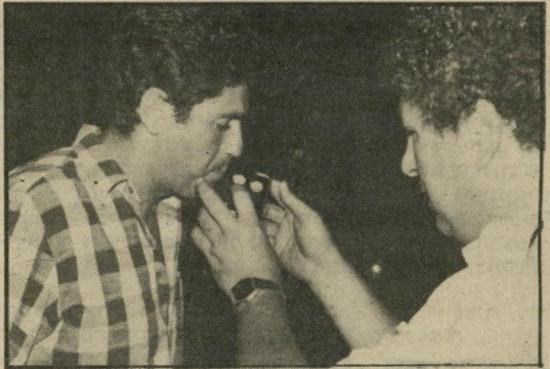
כשיר: סבג יצחק (32), שנמצא כשיר לנהיגה, חזר מחתונה

מישפחתית. "אני שותה רק באירועים. לפאבים אני כמעט ולא הולך. כשאני שותה, אני שותה כמה כוסיות ויסקי או בירה. התנסיתי כבר בנהיגה כשאני שתי. התגובה היא שונה, והרבה יותר איטית. כשאני יודע שאני צריך לנהוג, אני שותה פחות. זה תלוי גם במרחק שאני צריך לנהוג. אם זה בתוך ירושלים, אז זה לא נורא. אני לא יודע מה אומר החוק בעניין, אבל גם אילו הייתי יודע את החוק זה לא היה משפיע על כמות-השתיה שלי. יש הרבה דברים שאסור לעשות, ובכל זאת — כולם עושים אותם."

כשיר: איציק גבאי (23) נמצא כשיר לנהיגה. הוא חזר

מפאב אחרי ששתה שם בקבוק-בירה אחד בלבד. "אני יוצא לשתות בדרך-כלל בימי חמישי או שישי. בממוצע אני שותה בירה אחת או שתיים. אם אני צריך לנסוע מחוץ-לעיר, אני לא שותה. אני יודע מהי הכמות שמתחילה להשפיע עלי. אני לא יודע כלל שקיים איזשהו חוק לגבי כמות האלכוהול שמותר למי שנהג ברכב לשתות. התגובות שלי, לפני שאני שותה, זהות לתגובות שלי אחרי שתיה. נכון שיש המון צעירים היום המפריזים בשתייה והנהגים בצורה פרועה. עליהם צריך לפקח."

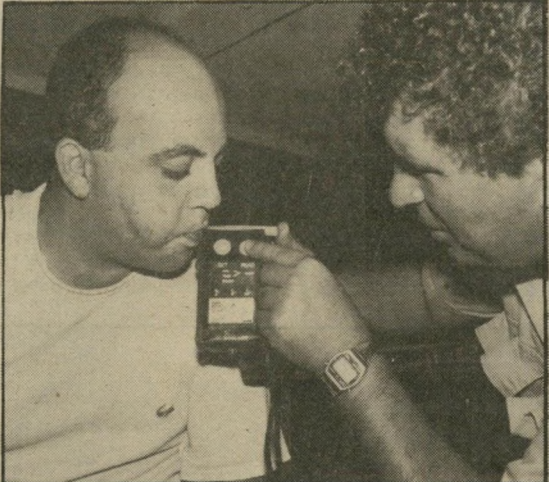
לא כשיר: קבלן קזניאן (32) נמצא בלתי כשיר

להמשיך בנהיגה. על-פי הבדיקה הזו היו בגופו 85 מיליגרם. אחד החברים, שהיה בפאב סמוך, ושלא הספיק לשתות, נהג את הרכב במקומו. קזניאן נראה מופתע כשהתבקש להיבדק. כשהיה בארצות-הברית נתקל בבדיקה, בארץ זו לו הפעם הראשונה. "אני הולך לשתות פעם-פעמיים בשבוע. אני שותה מקסימום שלושה בקבוקי-בירה בערב. שני בקבוקים בכלל לא משפיעים עלי, וגם אחרי שלושה בקבוקים אני נוסע רגיל. אף פעם לא פורסם בארץ כמה מותר לשתות למי שעומד לנהוג."

לא כשיר: אברהם (32) איש דתי, שויקש

בעיתון, נראה שונה בנוף בלייני-הפאבים. אחרי שרכבו נעצר לבדיקה סירב בתחילה להיבדק. הוא התחיל בהסבר שהוא בכלל לא שותה, אך מבט העיניים וצורת-עמידתו עוררו בלב השוטרים את התחושה שהאיש שותה כמה בקבוקים. ואמנם, הוא נמצא בלתי-כשיר לנהיגה. אחרי 20 דקות של הסבר ושיכנוע, הסכים להיבדק. "מה יהיה אם ייצא ששתייתי יותר מהמידה המותרת?" הוא היה היחיד שידע שמתקיימות בדיקות. "אני יוצא שלוש פעמים בשבוע לשתות. בממוצע אני שותה שלוש-ארבע בירות בערב. אין לזה כל השפעה על הנהיגה שלי. בשעות הלילה אין הרבה תנועה, כך שלא יקרה כלום."

לא כשיר: גרבת קוקיאן (28) נמצא בלתי-כשיר

להמשך הנהיגה. "אני לא שותה הרבה, יוצא לשתות פעם בשבוע. הכי הרבה אני שותה שני בקבוקי-בירה. בדרך-כלל אני לא נוהג אחרי שתיה. בארץ זו הפעם הראשונה ששמעתי שעושים בדיקות-אלכוהול. לא ידעתי שיש חוק כזה. כשאני שותה, לא מפרע לי לנהוג. אני בשליטה."

כשיר: אלי מאור (39) נקלע לאיזור

בדיקה, ולא הבין כלל מה בודקים. הסבר קצר העלה בו גיחוך. לאמור: גם את זה ניתן לעקוף. "אני הולך לפאב בערב פעם בשבוע. אני שותה עד כמה שאני יכול לשתות, וזה בערב בקבוק-בירה אחד. כשאני שותה יותר, או מערבב משקאות, יש סיכוי שאפול על הפנים. נהגתי כבר במצב ששתייתי יותר, אבל זה לא השפיע בכלל על הנהיגה שלי. לא ידוע לי כמה מותר לשתות, וזה גם לא מטריד אותי. מכסימום אשתה בבית. אני אף פעם לא עברתי בדיקות-אלכוהול בארץ. בחוץ לארץ כן עברתי. שם זה ממש מפיח לעבור בדיקות, שם יש כאסה. בדיקות כאלה יכולות להשפיע על נהגים. ידיעת העונש הצפוי לנהג שיכור יכולה להרתיע."

הנושא מכשירי-נשיפה. יש לבצע את הבדיקה פעמיים, כדי לוודא את התוצאה. תוצאות הבדיקה ניתנות בפלט של מכשיר הבדיקה או ברו"ח פעולה של הבורק. ר"ח כזה הוא ראייה מוחלטת בבית-המישפט.

● **בדיקת-דם.** על פי אותה התקנה אפשר לחייב את הנהג לתת גם רגימתי-דם, כדי לבדוק את כמות האלכוהול או הסם בדמו. גם הנהג עצמו, אחרי שנבדק בבדיקת-נשיפה, ונמצי כי ריכוז האלכוהול בדמו עולה על המותר, רשאי לבקש בדיקת-דם במעבדה. אם דרש הנבדק בבדיקת-דם אחרי בדיקת-נשיפה, לא יישמשו תוצאות אילנה אלון

לצרכי התקנה והעבירה. בכל מיקרה יש להעדיף בדיקה מדעית על התרש"מ מות גרידא.

לגבי השפעת סמים, הבדיקה הקרבת גם כיום היא בדיקה התנהגותית של הנהג. וכאן אמנם יהיה מקום להגנה של הנאשם כי יש לו סבילות לסמים, יותר לסמים. זאת, מכיוון שהחוק לא קבע כמות מכסימום לסמים, כפי שקבע באלכוהול. מכיוון שהחוק גם לא קבע הגדרה של סם כי תקנות-התעבורה, הרי שגם אדם הנהג בהשפעת תרופות, שקיבל במירשם רפואי חוקי, עלול להיות מורשע בעבירה של נהיגה בהשפעת סם.

● **בדיקת-נשיפה נעשית במי** קום שבו נעצר הנהג על-ידי השוטרי

העליון, השופט מאיר שמגר, קבע בפסק-דין עקרוני מ-1986: "מנוסח הסעיף אין ללמוד כי נשיפה, בדיקת דם או שתן, היא תנאי בל יעבור להרשעה, וכי אין להרשיע אדם בנהיגה אסורה על פי ראיות המוכיחות את שיכרותו... הסעיף לא בא לקבוע בלעדיות לדרך הוכחת שיכרות. זוהי הנחה החלטית, שמי שיש בדמו יותר מהכמות המותרת, הוא שיכור. זוהי הוכחה קונקלוסיבית של שיכרות שאין אחריה ולא כלום. כדי למנוע יוכוח בשאלה אם כמות האלכוהול פלונית היא שהופכת אדם לשיכור, יש הנחה החלטית לכך, אם הריכוז עולה על הכמות הקבועה בתקנות, נחשב האדם תמיד לשיכור

לפני התקנת התקנות החדשות בדבר החובה לעבור בדיקות נשיפה, דם ושתן, היה נהוג להוכיח בבית-המישפט את היותו של הנהג שיכור או מסומם על ידי בדיקות התנהגותיות. השוטרי היה משוחח עם הנהג בזמן המיקרה, מבקש ממנו ללכת על קו ישר, לגעת באצבעו באפו כשעיניו עצומות או להכניס מפתח למנעול. אם הנהג היה מרוב צורה משובשת, מתקשה בכרי צוע התרגילים ונדרף ממנו ריח של אלכוהול, היה בכך משום ראייה כי נהג בהיותו בהשפעת אלכוהול.

לאחר התקנת התקנות החדשות, ניסו לטעון בבית-המישפט כי לבדיקה ההתנהגותית שוב אין מקום יותר כראייה. אלא שנשיא בית-המישפט

מאחרים והוא נמצא כהשפעתו רק בכמויות גדולות יותר.

מפתח למנעול

בעבר היה המכון הפאטולוגי בא' בורכבי עושה את בדיקות הדם והשתן עבור המיטרה. אז היה נהוג לחשב לאחר זמן הבדיקה לזמן תה-אונה, כדי לקבוע כמות משוערת של אלכוהול שהיתה אז בדם. מאז שהורערו הבדיקות למעבדת התרעולה של בית-החולים תל-השומר אין נוהגים כך יותר. מחמת הוהירות. ברו"ח נקבעת אך ורק כמות האלכוהול שנמצאה בדם הנהג בזמן הבדיקה במעבדה.

(המשך מעמוד 15)

בדיקת הנשיפה ראייה בבית המישפט. לצורך בדיקת דם נלקח הנהג למע" ברה שאישר שריהבריאות לעניין זה. במחוז המרכז אושרה מעבדת התרעולה של בית החולים תל-השומר. שם נלקח חת רגימה מדמו, אחרי שמקום הוריקה בגוף הנבדק חוטא בחומר שאינו מכיל אלכוהול. כל-הקיבול מכיל מלח פלור אוריד בכמות שריכוזו הסופי ברוגמת-הדם לא יפחת מאחוז אחד. המעבדה מוסרת לשוטר אישור על קבלת הרגימה, והוא מהווה ראייה בבית המישפט. כמות שמעל ל-50 מיליגרם אחוז אלכוהול בדם היא ראייה כי האדם נהג בהשפעת אל-כוהול.

● **בדיקת-שתן.** בדיקה זו נע"ת, כת, ברך כלל, כדי לקבוע הימצאות סמים בגוף. מאחר שאין בפקודה וב-תקנות הגדרה ממצה לסמים, אין גם קביעה של כמות מינימום שלהם. לכן הרשעה בנהיגה בהשפעת סם תהיה תלויה, ברך כלל, גם בבדיקת השתן או הדם וגם בעדותו של השוטר שעצר את הנהג.

אם יעיד השוטר כי הנהג התנהג כמסומם ופעל בצורה מסוכנת, תיתכן הרשעה בעבירה זו. אם לא תהיה עדות קבועה של שוטר, ניתן יהיה להרשיע את הנהג בשימוש בסמים, על פי תוצאות הבדיקה, אבל לא בנהיגה בהשפעת סם. בדיקת-שתן נערכת גם היא במעבדה שאושרה על-ידי שריהבריאות.

אלכוהול

נספג

די לתת שיניים לתקנות אלה, הסיל המחוקק עונש חמור על מי

שמסרב להן. נהג שאינו מצויד להוראת שוטר לעבור בדיקת-נשיפה או בדיקת דם או שתן, ייצא אולי זכאי מעבירה של נהיגה בהשפעת אלכוהול, אבל יורשע בסירוב להיבדק. העונש על סירוב כזה — שנה מאסר, קנס עד 10 אלפים ש"ח ופסילת רישיון במשך שנתיים — הוא כה חמור, שנהגים יחשבו פעמיים לפני סירוב.

השאלה מהו סירוב נדונה כבר כמה פעמים בבתי-המישפט בישראל. במיקר אחר סירב מהנדס לעבור בדיקת-דם בטענה שהוא חושש מהידבקות ב-איידס. השופט ארבל, שרן בתיק, הרשיע את הנאשם, מפני שהוכח כי הבדיקה נעשית במזרק חד-פעמי, ואין כל סכנת הידבקות במחלה כל שהיא. המהנדס נידון למאסר על-תנאי.

במיקרה אחר סירב אדם לעבור בדיקת-דם בטענה שהוא חולה המר-פיליה, וכל זריקה עלולה לסכן את חייו. במיקרה זה קיבל השופט ארבל את הגנתו של הנאשם והוא זוכה מעבירת סירוב.

במיקרה של בדיקת-שתן, המיועדת בעיקר למציאת סמים בגוף, התעוררה כחול' שאלה אם מתן כמות זעירה כלבר של שתן, שאינה מספקת לב-דיקה, בטענה שזו כל הכמות שהנהג יכול להפריש באותו רגע, מהווה סירוב אם לאו. בארצות-הברית נקבע שאין בכך משום סירוב. בישראל טרם התעוררה שאלה זו.

בחול' היה מיקרה שנהג העובר במוקפת-שיכר, נבדק ונמצאה בדמו כמות אלכוהול העולה על המותר. הרי כח כי האיש מעולם לא שתה אלכוהול, וכי החומר שבגופו נספג לתוכו מן האוויר שבמקום עבודתו. למרות זאת

שהנבדק סיים לשתות. היום, במחוז ירושלים, יש ארבעה מכשירים כאלה בלבד, והם מצויים רק בידי בוחני-התאונות. מכיוון שעלות המכשיר נמוכה, וצו-רת ההפעלה פשוטה, ניתן לרכוש כמויות גדולות של מכשירים כאלה. ידוע יותר "הבלון" שבו משתמשים על-פי רוב לבדיקה אלכוהול אחרי תאונות-דרכים. הפעלתו מסובכת לאין-ערוך יותר מהפעלת המכשיר הנראה בתמונה, וששימש אותנו במיצע.

מקבלי טיפול גמילה כאלה, מובן שוהי בעייה חמורה וקשה.

שיכרון דמים

ב **תקנות-התעבורה** מהווה שיכרות בעת נהיגה עבירה שעונשה מאסר שנתיים. אולם על פי החוק הפלילי, מהווה השיכרות במיקרים (המשך בעמוד 32)

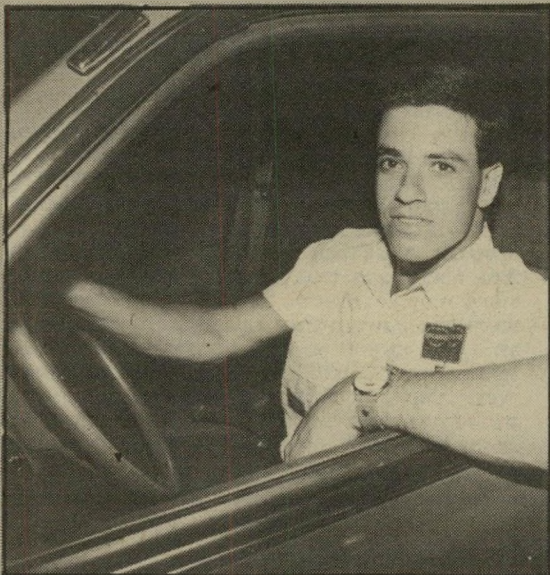
מכשיר הבדיקה קטן ופשוט להפ-עלה. בואש המכ-שיר מורכבת מעין מבחנת-פלסטיק. לתוכה צריך ה-נבדק לנשוף אוויר. אם כמות האלכוהול שבגופו אינה עולה על המותר, נדלקת הנורה האמצעית הירוקה. אם שתה הנבדק יותר מן הכמות המותרת, נדלקת הנורה האדומה. כל בדיקה כזו אורכת שתי דקות בממוצע, אך ניתן לבצע אותה רק 20 דקות אחרי

הורשע הנהג ונענש בבית-המישפט. בארצות-הברית נבדק אדם שהראה סימני שיכרות והתברר כי בדמו נמי צאת כמות גדולה של חדרתחמוצת הפחמן, גאו הנפלט ממפלט המכונית. גאו זה משפיע על ההתנהגות באותה צורה כמו אלכוהול. אולם מאחר שהנהג לא ידע על מציאות הגאו סביבו ולא שאף אותו מרצון, זוכה בדיו. נהג אחר, שנבדק ונמצא מסומם משאפית אדידבק, הורשע ונידון למאסר.

"אני מוכן לעבור בדיקת אלכוהול!"

בשתייה, יש להם הרגלי-שתייה קבועים, יודעים כיצד לא להשתכר כדי שיוכלו להשלים את הסיבוב כולו. אף לא אחד שנשאל הודה שהשתייה משפיעה על נהיגתו. אף לא אחד סירב בתיאוריה, להיבדק במכשיר לבדיקת אלכוהול — אך בידי הצוות לא היה המכשיר כדי להעמיד הצהרה זו במבחן מעשי. מבלי-יוס-השישי שונים. אלה הם בדרך-כלל חיילים שהגיעו לחופשה, בני-נוער מהערים השכנות, שיצאו לבלות בעיר הגדולה. בקירבם הסכנה גדולה יותר. אין להם הרגלי-שתייה, ועל כן הסכנה לנהיגה בזמן שיכרות גדולה אצלם. במחוז תל-אביב לא נערכות כלל בדיקות לאיתור נהגים הנוהגים בגילופין. בקשתנו לערוך מיבצע כזה נשמעה מוזרה לדוברת המחוז, דליה גלעד. לבסוף הכריע מפקד-המחוז, ניצב יגאל מרקוס, שסירב לאפשר לנו לעשות זאת בתחומנו.

לפני שאושר קיום המיבצע המשותף עם המישטרה, הסתובב צוות העולם הזה, בלילה שבין יום החמישי בשבוע ליום השישי, בין הפאבים הרבים המצויים בתל-אביב, באיזור משולש הרחובות ירמיהו, הירקון ובן-יהודה. ימי החמישי הפכו זה לא מכבר ל"ימי השתייה" לתל-אביבים. הבילוי מתחיל, על-פי רוב, רק לקראת הצות. בערב-שתייה אחד עוברים הבלויים הנבדלים בפאבים אחדים. הפאב הראשון מכונה "פאב-חימום", ובו לוגמים רק את בקבוקי-הבירה הראשון. זהו מקום המיפגש לכל החבורה, שתמשיך ותעשה דרכה יחדיו ביתר הפאבים. הבילוי הזה הפך עם הזמן לממוסד ובעל כללים משלו. על-פי רוב, הסיבוב נערך בפאבים קבועים, ולכל פאב יש "השותים" שלו. לכל פאב יש הגוון המיוחד לו, וסוג האוכלוסיה שלו. שתייני היום החמישי אינם כשתייני היום השישי. אלה של היום החמישי מנוסים

אבי לוסנה השתחרר לפני חודשיים מצה"ל עו"בד כנהג: "אני יוצא לשתות פעמיים-שלוש בשבוע. כשאני צריך לנהוג, אני שותה רק כוס בירה אחת, כדי לא להשתכר. כשמישהו אחר נוהג, אני שותה יותר מכוס בירה אחת. אני לא זוכר מצב שבו נהגתי שיכור. אני בהחלט מוכן לעבור בדיקת אלכוהול."

רפי קורן "אני נחשב לבלוין ותיק. אני שותה למ-חות שלוש פעמים בשבוע. אין לי פאב קבוע שבו אני שותה. אני נע ונד בין הפאבים. עכשיו אני נמצא במקום הנקרא אצלי פאב-חימום. אחר-כך אני מתחיל לעבור בעוד שניים-שלושה פאבים. בדרך-כלל אני מתחיל לשתות בסביבות הצות עד חמש בבוקר. על-פי רוב אני שותה בירה. אם אני מתחיל בבירה, אני שותה בירה כל הערב. אם אני מתחיל בוויסקי אז אני נשאר עם הוויסקי. אני לא מעררב משקאות. השתייה לא משפיעה על הנהיגה שלי, אני נשאר מפוכח כל הזמן. לא עשיתי אף פעם עבירת-תנועה אחרי ששתייתי. כיצד אני מסביר את זה? זה רק עניין של נסיון. אסור לעררב משקאות, ואז אין בעיות. השתייה רק משפיעה על הכיף." ליד רפי יושב זוג שבא עימו. "האשה", אומר רפי בחיוך, "מרסנת אותנו."

יורם אובדקוביץ יושב-ראש ועד-עובדי חברת-החשמל, נראה כמי שכבר הספיק ללגום כמה כוסיות. למרות זאת הוא מתעקש: "אני בסדר גמור. השתייה בכלל לא משפיעה עלי. אין לי כל בעייה לנהוג, ואני מוכן לעבור בדיקה."

פני הדור כפני הכלב

ברוך שומר הבטחתו לישמעאל. ובני ישמעאל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאור מאור, ותמלא הארץ אותם. וירעו אותנו הישראלים ויענונו, ויתנו עלינו עבודה קשה. כמו שנאמר: הבה נתחכמה לו, פן ירבה, והיה כי תקראנה מלחמה, ונוסף גם הוא על שונאנו ונלחם בנו.

ויענונו — כמו שנאמר: וישימו עליו שריימיסים למען ענותו בסיכלותם. ויתנו עלינו עבודה קשה — כמו שנאמר: ויעבירו ישראלים את בניישימעאל בפרך.

ונצחק אל אלה אלוהי אבותינו, וישמעאל אלה את קולנו וירא את עונותינו, ואת עמלנו, ואת לחצנו. ויוציאנו אלה מן הכיבוש ביד חזקה ובזרוע נטויה ובמורא גדול, ובאותות ובמופתים. דם צפרדע, כינים... חושך...

באותו רגע נדלק האור. אפשר לחזור לעבודה. איפה הייתי?

שעון-היד

האבוד

בכל פעם. כשאני קורא שפוט מצא מישהו אשם על סמך עדותו של עד-ראייה, אני תמה. אני נזכר בשעון שלי.

מעשה שהיה כך היה: באתי ללונדון והייתי אמור להיפגש עם ידידי סעיד חמאמי, איש-אשף, מטעמי-ביטחון, לא קבענו מעור למפגש מראש. הודעתי לו באיזה מלון אני גר, והוא היה מוצא אותי שם בשעה בלתי-צפויה. (למרות כל אמצעי-הזהירות, נרצח).

באחד הבקרים צילצל הטלפון בחדרי בשעה 7 בבוקר. חמאמי הודיע לי שהוא ממתין לי למטה, בלובי של המלון. קפצתי מהמיטה, התלבשתי במהירות, נטלתי את שעון-היד, שהיה מונח ליד המיטה, וירדתי. שוחחנו קצת, הוא הלך לדרכו ואני חזרתי לחדרי.

כעבור כמה שעות נוכחתי לדעת ששעוני אבד. פישפשתי בויכרני ונזכרתי שלקחתי אותו למטה, מבלי לשים אותו על ידי. ירדתי אל פקיד-הקבלה ושאלתי אם נמצא בלובי שעון-ידי. הוא היפנה אותי אל קציני-הביטחון של המלון.

הלכתי בכיוון שהצביע עלי. עזבתי את שטח האורחים, רצוף-השטיחים, ומצאתי את עצמי בפרוודור הרבה יותר עלוב, שרמה לבניימישרדים פשוט. הגעתי לחדרו של קציני-הביטחון. הוא קיבל אותי באדיבות קריה, פנה אלי בלשון "סר" והתחיל לתחקר אותי.

היכרתי את הטיפוס היטב. בנעוריי היכרתי בארץ קציני סיי איידי (הבולשת הבריטית). לפניי ישב סמל-בולשת טיפוס ברימס.

"מצאנו שעון-יד בלובי", אמר הסמל. "האם אתה מוכן לתאר את השעון שאיבדת? הרצועה שחורה או חומה?"

היחרתי לרגע. "שחורה", אמרתי בביטחון.

"פני השעון עגולים או סגלגלים?"

"עגולים".

"צבע זהב או כסף?"

"זהב".

"ספרות שחורות או ירקרקות?"

"שחורות".

השוטר חיך חיוך זדוני. הוא הוציא את השעון שלי והניח אותו על השולחן. הרצועה היתה חומה. פני-השעון היו סגלגלים. צבעם היה צבע-כסף. הספרות היו ירקרקות.

"אני מאמין לך, סר", אמר השוטר. "גא לתתם שקיבלת את השעון בחזרה. אבל ישמשנא הדבר כלקח. רוב האנשים אינם זוכרים את הדברים הפשוטים ביותר בחייהם. הרי את השעון הזה ענרת מן הסתם מדי יום במשך חודשים, ואולי שנים."

אחרי זה, לך ותאמין לעד-ראייה:

בשם הביטחון

בשעתו התלבטתי קשה כיצד להצביע בכנסת על הצעת-החוק, שכאה לאפשר את השימוש בעדות שנתן אדם במיטרה, גם אם אינו מעיד במישפט.

היה לי אז חשש כבר מאוד שהחוק הזה ינוצל לרעה. בארץ שבה המיטרה ידועה בשיטות-החקירה האלימות שלה, זה מסוכן. יכול אדם למסור עדות מרשיעה במיטרה, אחרי שנשבר בעינויים ("לחץ גופני מתון", לפי ההכשר שנתנה הוועדה של השופט משה לנריו). גם אם בעלי-העדות אינו בא בכלל להעיד במישפט, הרי מאפשר חוק זה את השימוש בעדות זו.

הטענה של בעלי-החוק היתה סבירה כשלעצמה. אם נאשם אחד מראשי העולם התחנן, הרי הוא יכול להפעיל לחצים על העדים, לאיים עליהם ברצח או בהריגת בני-משפחתם, וכך להתרעם מלהופיע במישפט. לפי החוק המתוכנן, ניתן במיקרה זה להשתמש בעדות שנתן אותו אדם במיטרה.

עכשיו באו השופטים, והשתמשו בתיקון זה למטרה שונה לגמרי, שאינה נראית לי כלל וכלל.

במישפטם של אנשי דרך הניצוץ, מסרה הרס להב עדות במיטרה. לרביה, עשתה זאת אחרי שהופעלו עליה לחצים קשים בחקירה. היא הוחזקה בתא שקירותיו היו מרוחים בצואה, נמנעה ממנה שינה, חוקריה השפילו אותה בכל צורה אפשרית, ניתנו בקול רם את אביי-הימן שלה, וכו'.

כשנקראה להעיד, סירבה. היא השתמשה בפאנטומימה, כרי שלא להגיד אף מילה אחת. אולם השופטים החליטו שניתן להשתמש בעדות שלה במיטרה, מפני שיש להניח שהודרכה עליידי עורכי-הדין שלה איך להימנע מלתת עדות.

עם כל הכבוד לשופטים, זאת לא היתה כוונת תיקון לחוק, כפי שהוצג לנו בכנסת. לא על כך הצבענו. נרמזה לי שבשם "הביטחון" נשבר כאן עוד מחסום אחד שהגן על זכויות האדם.

בניגוריון בברות-בחירות של מא"י

מורי-הדור, גם מנהיגים וגם מונהגים, מובילים ומובלים בעת ובעונה אחת. הם אמרו דברים נועזים, אך גם הקפידו שלא לאבד את המגע עם הציבור. אבל כמה יש כאלה?

חושך ישראל

באמצע העבודה ככה האור בחדרי. הפסקת-חשמל. בשכונה כולה השתרר חושך-מצריים.

חושך-מצריים?

הנחתי לדימויני לשוטט, עד שיידלק האור.

חושך-מצריים. עשר מכות.

דם צפרדע. כינים. ערוב. דבר. שחין. ברד. ארכה. חושך. מכת בכורות.

האם באמת היו כל המכות האלה? האם חושך-מצריים היה כאמת בבחינת מכה נוראה, אפלה גמורה בכל עמק-הגליל, או שלא היתה זאת אלא סדרה של הפסקות-חשמל, בגלל עומס של מזגני-האוויר בארמונותיהם של חרטומי-מצריים? ולראייה: "ולכל בני-ישראל היה אור במושבותם". הפסקות-חשמל מקר מיות.

וכך גם השאר. מחלת הפה והטלפיים. כמה מיקרים של כולרה. פלישה של ארכה — וסופר בעל-דימוין יכול לחבר את זה להגדה מרשימה, אחרי שהדברים התגלגלו בדימוין הדורות וצברו הגזמות עוד ועוד.

מי יודע, אולי יישב בעוד כמה דורות סופר מוסלמי ויחבר הגדה חדשה על ימי האינתיפאדה?

לנגד עיניו יעלו עשר מכות ישראל. היתה התפרצות של

אחד מאלופי צה"ל, שהוא מצוי במקורות. הסביר לי לא-מכבר את המשמעות האמיתית של האימרה "פני הדור כפני הכלב". "פני הדור" אינם אלא מנהיגי-הדור. הם משמשים לדור כפנים, ומרוע פניהם כפני הכלב?

אין הכוונה לקללה, חלילה, אלא לתיאור של התנהגות. כשכלב יוצא לטיול עם אדונו, הוא רץ קדימה. מי שמסתכל בהם מן הצד יכול לקבל את הרושם כאילו הכלב הוא המוביל והאדון בא בעיקבותיו.

אולם הכלב אינו מוביל, אלא מובל. בעודו רץ קדימה, הוא מסתכל כל העת אחורה. הוא מוודא שהאדון אכן הולך בדרך זו. כשהאדון עוצר, הכלב חוזר אליו.

כשבאים השניים אל פרשת-דרכים, מנחש הכלב באיזו דרך יבחר האדון. שוב הוא רץ קדימה, ושוב הוא מסתכל אחורה. אם האדון בוחר דווקא בדרך השנייה, חוזר הכלב בריצה לפרשת-הדרכים וממהר בעיקבות אדונו.

כל העת נרמזה כאילו הכלב הוא המנהיג, בעוד שלמעשה אין הכלב אלא הולך בעיקבות אדונו.

כך הפוליטיקאי. למראית-עין, הוא המנהיג. הוא מורה הדור. הוא הולך בראש. אך למעשה אין הפוליטיקאי אלא עבד הציבור. הוא מנסה לנחש לאן פני הציבור. ושם את פעמיו בכיוון הזה. אם הציבור אינו בא בעיקבותיו, ממהר הפוליטיקאי לחזור על עיקבותיו ולהצטרף למנהג הגדול. בפרשת-דרכים הוא ממתין עד פוליטיקאי ממולח, כמו כלב חכם, הוא זה המנחש מראש לאן ירצה הציבור ללכת. הוא מכריז על כך בקוליות. כאשר הציבור אכן פונה בכיוון זה, יכול הפוליטיקאי להתפאר כהישגו, להעמיד פנים של מנהיג-הדור ומורה-הנבוכים.

החוכמה היא בלא. לאבד את המגע עם הציבור. כלומר, להסתכל אחורה כל העת ולוודא שאין הציבור מפגר יותר מדי. הפוליטיקאי הטוב, בעל האינטואיציה, הולך צעד אחד לפני הציבור. צעד אחד, ולא יותר. אם התקדם יותר מדי, עלול הציבור שלא לבוא בעיקבותיו, ואז הוא חייב לרוץ אחורה.

במישפט דמוקרטי, יש אמצעי-ביטחון ששמו בחירות. פעם בכל כמה זמן צריך הפוליטיקאי להיבחר מחדש, ואז נערכת בדיקה אוטומטית. אם התקדם או פיגר יותר מדי, פשוט אינו נבחר מחדש. אם נבחר מחדש, סימן שהוא כלב חכם. הוא שמר על קשר-עין עם האדון.

כאשר האדון מוביל את הכלב ברצועה, אין בעיות. הכלב יכול לרוץ קדימה, אך לא יותר מדי. לעיתים יכול להיווצר הרושם כאילו הכלב מוביל את אדונו ברצועה. אך מוכן שאין זה כך. הכלב פשוט יודע לאן האדון רוצה ללכת.

גם הכלב החכם מכולם, כלב-ההנחיה של עיוור, אינו מנהיג את האדון. הוא יודע לאן רוצה האדון להגיע, הוא עוזר לו להגיע לשם בביטחה.

יש הכרל בין ציבור שלם ובין אדוני-היד. רצונו של הציבור אינו ברור כל-כך, ועל כן צריך הפוליטיקאי להיות חכם מן הכלב. דרושה לו אינטואיציה רבה יותר.

מכאן התפקיד המיוחד של סקר-דעת-הקהל בפוליטיקה העכשווית. הוא בא כמקום הרצועה. הוא חוסך לפוליטיקאי את הצורך באינטואיציה.

הכלב זורק מדי פעם מבט אחורה, כדי לברר אם האדון בא בעיקבותיו. הפוליטיקאי עושה זאת באמצעות סקר-דעת-הקהל. בעזרת הסקר, הוא יכול לנחש ביתר ביטחון לאן פני הציבור פועות. רוצה ללכת שמאלה? מינה? לדרוך במקום? לפנות אחורה? הסקר אמור לגלות את הכל.

הפוליטיקאי המושלם הוא זה החי על פי הסקר 24 שעות ביממה. לפני כל נאום חשוב, הוא בודק את הסקר, כדי להגיד בנאומו בדיוק-בדיוק מה שהקהל רוצה לשמוע. לפני כל הצבעה חשובה, הוא מוודא שאינו מצביע בניגוד לרצון ההמון. וכימי מערכת-הבחירות, על אחת כמה וכמה: כל מעשה, כל הודעה, כל נאום. כל סעיף במצע תפורים בדיוק לפי תוצאות הסקר.

בשנות כהונתי בכנסת, ראיתי פעמים רבות איך פועלת שיטה זו. זכורני מיקרה אחד לזוגמה: נקטתי, יחי עם כמה ח"כים אחרים, עמדה שנגדה את עמדת הממשלה. ויש היה מילחמת-האזרחים בניגוד. אנחנו תמכנו במורד ביאפרה, והממשלה נקטה עמדה אחרת. אחרי ויכוח חריף כהילאה החלטנו לערוך בו במקום מסיבת-עיתונאים. יצאנו כולנו ביחד, בצעדים מאושיים, ממינוני-הח"כים לעבר חררי-העיתונאים, מרחק כמה עשרות מטרים.

באמצע הדרך החלו כמה ח"כים מאטים את צעדיהם, ולפני שהגענו לחררי-העיתונאים עצרו. הם התחילו להרהר בקול רם: זה יתקבל? איך זה ייראה? מה יגידו וכו' וכו'. מסיבת-העיתונאים בוטלה.

לפעמים קינאתי בפוליטיקאים האלה. לא הייתי מסוגל לנהוג כמוהם. לא בכנסת. לא בעיתון. תמיד חשתי בצורך לבטא את דעתי כפי שהיא. גם כשהיה ברור לי שאני אומר או כותב דברים שהציבור אינו מסוגל לקבלם.

לא-אחת אמרו לי עמיתים בכנסת, ברוח טובה, שזהו שיגעון: אסור להגיד דברים כאלה. כשענית שאמרתי את האמת, אמר לי פעם ח"כ-ידיד שגם רופא אינו אמור להגיד לחולה את האמת. רופא פיקח אמר לחולה מה שהוא רוצה לשמוע.

בעניין אש"ף, למשל. כשהשמעתי בכנסת את הדיעה שצריכים להידבר עם אש"ף, ושאינו כל מנוס מזה, הייתי יחיד. צעקו עלי כאילו הכנסתי צלם להיכל. מאז עברו 20 שנה, ועכשיו אומרות זאת כמה סיעות בכנסת, אם כי בוהירות. רוב האומרים זאת כיום לא היו אומרים זאת אז גם אילו עונו במרתפי השב"כ. הם אמרו שההיפך. אבל בינתיים התקדמו עם הציבור. לאט-לאט. תוך הסתכלויות בלתי-פוסקות אחורה. עכשיו הם מגיעים. אמנם באיחור של 20 שנים יקרות, שבהן היו כמה מילחמות ומעשי אלימות ללא-ספור. אבל מגיעים.

יתכן שהמנהיגים הגדולים באמת הם אנשים כמו דויד בן-גוריון או פראנקלין רוזוולט, שהיו גם פוליטיקאים ממוחלים וגם

אורי אבנרי

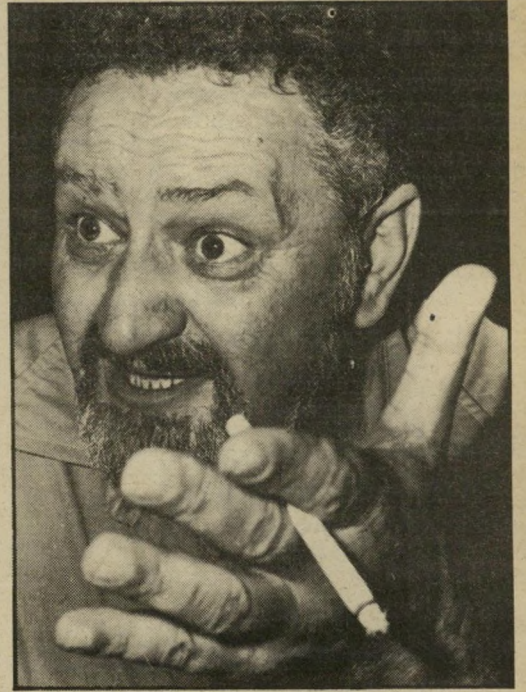
נתנו לנו להשלים את המלאכה

פוליו? הנה, מכה אחת. הפסקת-חשמל? חושך-ישראל! עליה בעקומת הקטל בדרכים? דם. כינים בגני-הילדים? ועוד איך? קיץ חם במיוחד? מכה אש ביערות. דרוש רק קצת דימיון, והנה עשר מכות.

עברים היינו למושל הצבאי בישראל. ויוציאנו אלה מן הכיבוש ביד חזקה ובזרוע נטויה. ואילו לא הוציא אלה הרחמן והרחום את אבותינו מן הכיבוש, הרי אנו ובנינו ובני בנינו משועבדים היינו לישראל.

מוקדש לשייקה אוכיד, מלך הליצנים, ביום השנה לפטירתו

עין אחת בזכקת

שמעון ישראלי

יום אחד — יושב לו אלהים למעלה בשמים, מציץ למטה — נהיה לו חשך בעינים. רואה את העולם מסתובב בעצבות אימה, מסתובב — עם האף באדמה. כל העולם עטוף במיזן קרירות כברה. ויש לו פרוצוף — שלא נדע!

אומר אלהים אל משרתיו המלאכים: "תראו, אני צריך כמה רעיונות משמחים. נראה אתכם, תגידו מה לעשות כדי לסלק מן העולם את העצבות הזאת." רק שאל מה לעשות —

התחילו אלה להציף אותו בעצות. אחד מציץ למחק את העולם מספר העיונות. שני — לשלח לכלם מתנות.

זה אומר — להראות לעולם מעשה נסים: וזה צועק — לבטל לכלם את המסים: מלאך אחד אפילו הציץ

שאלהים ישלח לעולם את המשיח, ושהוא עצמו מוכן להיות השליח.

שומע אלהים הצעות, עצות ורעיונות בלי סוף, ועל כל רעיון אומר: "לא רע, אבל מה? — לא מספיק טוב.

אז תעזבו אותי בשקט, ותנו לי רגע בשביל לחשב." מיד השלך כזה הס בשמים — המלאכים לא העזו להשמיץ אפילו משק בכנפים. כי בשמים יש חוק: אלהים לא אוהב שמפריעים לו בזמן שהוא חושב.

...אבל היה שם מלאך אחד צעיר, חדש, טירון כזה, שעוד לא שמע כנראה על החוק הזה —

ובלי לדעת שהוא מפריע, נגש ואמר: "גם לי יש הצעה שרציתי להציע." פנה אליו אלהים עם כזה מבט בעינים — שלבו של המסכן נפל אפים — למכנסים.

"אה... תסלח נא לי מלכי, מלך מלכי העליון, שאני מפריע לך באמצע, כשאתה חושב על רעיון, אבל אם אתה חושב — אז תחשב בהגיון. למה עצוב העולם? — כי הוא לא שמח. למה הוא לא שמח? — כי לא בראת לו שום יצור מכדת.

דאגות וצרות — יש לו מספיק. מה שחסר לו, זה — מישהו מצחיק. כמו שהפרח זקוק לנגון, ככה חסר לאדם — ליצן! מין לץ מתלוצץ שישוב לו את הלב. אבל אתה אשם — "במושב לצים לא תשב..." כל המלאכים עמדו שם חורים, רועדים, משפילים את העינים —

דברי חצפה כאלה עוד לא נשמעו כאן בשמים: נו, נו — הם חושבים — מה שפה ילד! אבל אלהים — אורו עיניו, כל-כלו מתחיד. ואומר להם: "תראו את הזאטוט הזה, בחיי, שמעתם נאום? — כמעט... נאום אדוני!

אבל אם אתה כזה גאון קטן, אז תגיד לי מהיכן

נקח את החמר ליצור את הליצן?" משיב לו זה החצוף ואומר:

"איהיה לך אני כחמר ביד היוצר, כלומר — בידך.

זאת אומרת — אם טוב הדבר בעיניך..." חבק אותו אלהים ואמר:

"טוב, ולא טוב בעיני הדבר. כי כל אדם דורש קרבן — אפילו הלץ שבלצים."

משיב לו בלחש המלאך הלבן: "טוב, אז איהיה גם האש והעצים."

נשף לו אלהים על האף — הפך אותו לענן

ועם דמעה בעין נגש ליצור את הליצן, כמו שאומרים — יש מאין.

דבר ראשון הלך והביא מין דוד גדול, ולתוכו שפך

כל מה שרק יכול. טחו את הענן

לאבקה של עננים. בשזה היה מוכן, חפש לו תבלינים.

דבר שני — אמר — נקח את הירח.

ולליצן יצר פרוצוף עגל, זורח.

מהקשת הוא קטף את הצבע האדום,

עשה ממנו אף — אבל לא במקום.

הלך לקח כוכב שבר אותו לשנים,

תק מעל לאף, במקום שתי העינים.

משמש הזריחה לקח לו שתי קרנים,

וככה, במריחה, ציר את השפתיים.

את היגון ערבב עם צער וכאב

ושונ ערבב, ערבב — וזה היה הלב.

הוסיף קמצוץ בינה וחפז של שגינה,

כפית של רצינות וכוס של ליצנות —

ולא שכח גם כן כמה טפות של חן.

קרוז של נדורים

ועין אחת בוכתה:
ו... תוציא אותי כבר מהדוד הזה לפני שאני נחנק!
מה אתה צוחק? קדם תוציא אותי — אחר-כך תצחקי:
לא ירעתי שבין החקים שלך קים גם חק,
שמישהו צריך לסבול — כדי שמישהו יוכל לצחק."

ואלהים צוחק — עם דמעות בעיניים.
ולאחר שנרגע, הושיב את הליצן אצלו על הכרס,
נשק את שתי עיניו המצחיקות —
ואמר בלחש: אתה פליכד מצחיק —
שאפשר לבכות.

וזה יהיה גורלה בעולם:
"צרת יחיד — שמחת כלם".
אך זכר תמיד, ולנצח אל תשכח:
בראתי אותה ליצן — אבל אתה מלאך.
...ועכשיו לך, רד אליהם, ידידי הקטן.
ואל... ואני אהיה אתה — רחמנא ליצן.

מיד באה רוח, ובחבטה אדירה
השליכה את הליצן למטה, הישר אל תוך הזירה.
מעצמת המכה לא קם על רגליו.
והקהל צוחק — יוצא מפליו!
ורק ילד ושמו שיקה ראה
את הדמעות שבעיניו.

שם אלהים את הדוד על האש
מערבב ומערבב ואינו מפסיק.
פתאום — קול מתוך הדוד הגועש:
"אלהים אדירים, תפסיק, תפסיק!
אתה חושב שזה מצחיק?
מה אתה בוחש אותי כל הזמן?
אתה מכין מרק — או יוצר ליצן?
מבשל ומתבל ועובד וטורח —
ואת העקר אתה שוכח!
ים של דמעות עלי שפכת,
ואיפה האפור? — שכחת!
אל תחפש. אין. אין. לא שמת!
באמת, אלהים, הגזמת!
אף טפה אחת של אפור?
אתה רוצה שיראו אותי בוכה בצבור?
מהר, תמרח לי את כל הפנים!
הרי הליצן צוחק בחוץ —
אז שלא יראו שאני בוכה בפנים.
ועוד משהו — אלהים שבשמים,
איפה ראית ליצן בלי מחיאות-כפיים?
וזה לא הכל. שכחת עוד:
אני צריך עפרון בשביל לחלק חתימות!
ובכלל — הסתפל עלי. תראה מה בראת —
פרצוף של בטטה!
ואיזו צורה מצ'קמקת,
עם עין אחת צוכה —

שמחה של ילדים —
רקוד, קידה,
לשון חדה.
פזמון, חרוז,
שריקות של בוז.
קרחת קטנה —
בדיחה ישנה.
והוסיף לו ברצון
לצון נופל על לצון.
כמה דברי חדוד
הרבה הרבה בדידות —
הכל לתוך הדוד.
מה עוד צריך ליצן?
אה, כמובן:
נשמה של פיטון.
חושב אלהים: מה עוד,
מה עוד?
ובזכר: ים של דמעות.
וכדי שלא יחיה בעני כל ימיו,
נוסיף לו גם קצת כסף, קצת זהב.
הלך להוסיף — ומה הוא מגלה?
שהדוד — מלא.
הדמעות מלאו את כל הדוד.
מילא — חושב אלהים — אבוד.
אני לא פליכד מרוצה,
אבל נשים על האש — נראה מה יצא.

שעונים! שעונים! שעונים! שעונים! שעונים! שעונים! שעונים!
מהיבואן לצרכן – המיבחר הגדול ביותר בארץ, במחיר הזול ביותר בארץ!

הבורסה לשעונים

חל-אביב, רחוב אבן-גבירול 21, פינת דיזנגוף 1 (פחוח ברציפות)

★ מיבחר שעוני FIORUCCI
עיצוב איטלקי, איכות שווייצרית

★ מיבחר שעוני MADONNA
שעוני-המטבע היפים ביותר

★ מיבחר שעוני SEIKO

חיים בניחני

מזל החודש:

בתולה השפעת כוכב כירון על מזל בתולה

מזל בתולה שייך למזלות הנתונים להשפעת שני כוכבים שליטים. כל מזל נתון להשפעה של אחד מכוכבי הלכת. עד היום התגלו 11 גרמי שמיים ל-12 מזלות. בעבר הרי חוק היו מוכרים רק חמישה כוכבי-לכת, השמש והירח. מאז גילויו של כוכב אוראנוס ועד היום התגלו עוד כוכבים ומלבד שור ומאזניים שעליהם שולט נוס, לכולם כוכב המאפיין אך ורק אותם.

לפני 10 שנים התגלה כוכב-לכת נוסף הנקרא כוכב כירון. את הכוכב החדש שייכו למזל בתולה, שעד אז נשלט על-ידי כוכב מרקורי שהוא שליט מזל תאומים. כירון נחשב היום לכוכב ה-11 במערכת-השמש.

זה קרה ב-1 בנובמבר 1977 בפסדנה שב-קליפורניה. האסטרונום צ'רלס קוהל צילם תמונות שונות במכשיר מיוחד שהאסטרונום נומים משתמשים בו לגילוי עצמים בעלי אור חלש הנעים בתנועה איטית בשמיים. ה-מכשיר עובד כמו בסרט מצויר. התמונות מוקרנות בזו אחר זו כדי ליצור אשליה של תנועה. עצמים סטטיים נשארים סטטיים, עצמים שיש בהם תזוזה מתגלים כעצם נע.

בצילומים של ה-18 וה-19 באוקטובר גילה קוהל עצם נע כזה, שהיה רחוק וחיוור מאוד.

ליוונים העתיקים כל אור בשמיים סימל כוכב. אך בנוסף לכל העצמים הרחוקים שרואים בשמיים ומכנים בשם כוכב קיימים סוגים שונים של כוכבים: יש כוכבים נופלים (מטאורים) או כוכבים בעלי שובל (שביט) וכוכבים נודדים (כוכבי-לכת).

צ'רלס קוהל תיאר לעצמו שמה שהוא גילה אינו סתם כוכב, משום שהוא זו ממ-קומו מדי לילה. בדרך-כלל כוכבים כאלה רחוקים כל-כך מכדור-הארץ שהם לא מר-אים כמעט שום תזוזה זה כלפי זה ולא היחס לכדור-הארץ, גם כשמדובר בתקופות של מאות שנים.

קוהל לא היה בטוח במה שהוא גילה. הוא חשב שמדובר בכוכב שביט או בכוכב-לכת קטן, אבל כוכב-שביט אינו יכול להיות כה גדול. העצם שראה היה גדול פי מאות מכי-כב-שביט רגיל. הוא העלה את האפשרות שמדובר בכוכב-לכת קטן או באסטרואיד תועה. אסטרואידים הם כוכבי-לכת קטנים הנעים במסלול סביב השמש ונמצאים בדרך-כלל בין יופיטר למרס.

חישובים של המסלול שעשה העצם החדש שגילה, הראו לקוהל שהמסלול עובר ברוב חלקיו בין הכוכבים סטורן ואוראנוס, שהוא דבר מאוד לא אופייני לאסטרואיד. יש כמה כוכבי-לכת קטנים שלא נמצאים במרחב הקבוע של האסטרואידים בין מרס ליופיטר, אבל אף כוכב אחד כזה מעולם לא התגלה עם מסלול רחב כמו של העצם החדש.

קוהל קרא לעצם החדש על שמו כמובן, אך השם שונה אחר-כך לכירון, על שם הקנטאור, דמות מהמיתולוגיה היוונית. כירון השתייך לקבוצת הקנטאורים שהיו מוכרים כיצורים מורשעים ופראים, אך הוא היה ההיפך הגמור מהם. הכל ידעו על חוכ-מתו, נדיבותו וטוב-ליבו. הוא היה מרפא אנשים, חיות ואלים. היה בידו כוח מיוחד לעזור, להיטיב ולהביא מרפא לכל סובל. בני בתולה וכן המזל עצמו ששורשים ושיי-כים לבריאות ולרפואה, ובני המזל ידועים כעוזרים מיטיבים המשתדלים להביא מזור לכל סובל. השם כירון התאים לכוכב וכך הוא נשאר עד היום. היום ידוע שכירון הוא

באמת כוכב קטן ומאוד לא טיפוסי. יחסית לכוכבים הקטנים, כירון הוא די גדול. קוטרו המשוער הוא בין 150 ל-650 ק"מ.

אם ההערכה, שגודלו של כירון הוא 650 ק"מ, היא נכונה, קיים רק כוכב אחד הגדול ממנו בכל חגורת האסטרואידים וקוטרו הוא 1000 ק"מ. וגם אם גודלו הוא רק 150

בנובמבר 1977 התגלה כוכב חדש - כירון. חוכמתו, ונדיבותו של כירון

ק"מ, אז רק 15 מבין 50 אלף האסטרואידים גדולים ממנו. (כל הכוכבים הקטנים הם קטנים בהשוואה לכדור-הארץ. למעשה, המסה של האסטרואידים כולם מוערכת בכ-10 אחוזים של המסה של כדור-הארץ). מהו למעשה כוכב קטן? כוכב קטן הוא לוויין טיבעי של השמש, המתאפיין במסה ובגודל קטנים מהכוכבים הגדולים הידו-עים. הכוכבים הגדולים הם כל כוכבי-הלכת ממרקורי ועד פלוטו. למעשה, האסטרואידים מגדירים כוכבים גדולים רק את ארבעת הכוכבים הגדולים באמת: יופיטר, סטורן, נפטון ופלוטו. כאן יש למושב כוכבים גדולים משמעות שונה.

חשוב לציון גם שאסטרונומים ואסטרו-לוגים מעריכים שיכול להיות כוכב גדול שלא התגלה מחוץ למסלול של נפטון ופלוטו. יש סברה שזהו הכוכב השולט במזל שור וכינויו בחכום. לפי ההגדרה הוא כל הגופים שנמצאים בחגורת האסטרואידים הם כוכבים קטנים. גם כמה אסטרואידים קטנוניים הנעים, נוסף לחגורת האסטרו-אידים נחשבים לכוכבים קטנים. כמה קטן צריך להיות לוויין של השמש כדי שיכנו אותו כוכב קטן? לדוגמה, מר-קורי, שהוא הקטן מבין הכוכבים הגדולים, קוטרו הוא רק 4900 ק"מ. קוטרו של כדור-הארץ הוא למשל 12,756 ק"מ, כלומר, יותר

מי שנולדו בתחילת המזל יתחילו להרגיש טוב יותר. אחרים יצטרפו להתמודד עם שבוע סוער ולא קל. ענייני כספים ממשיכים להטריד ולהדאג, אם כי לא זו הבעיה העיקרית עכשיו. חיי האהבה רות עכשיו. חיי האהבה תופסים מקום חשוב, ואתם קרועים בין שני קשרים, כשהאחד מציע ביטחון והשני מלהיב ומרגש, אך מערער את היציבות והביטחון ה-עצמי. לפרטנר החשוב יותר יש מעורבות בקשר נוסף, ואתם נקלעים לסיבוך מיותר.

אתם מחליים תקופה מעייפת ודי מדכאת. הימים שלפני יום ההולדת יהיו קשים ומעייפים. ענייני בריאות יעסיקו אתכם ומופכ לא להניח מה-פול שהתחלתם בו. בעיות כספיות מפשיכות להציץ, אתם חייבים כספים ומח-קשים להתוודע בזמן בעור זמן קצר ישתפר המצב. יחסים בעבודה הופכים להיות רגישים מדי. כדאי לדבר גלוי עם מי שאתם חושדים בהם. פגישות מיקרופת הופכות להיות משמעותיות. אורחים מחול יעפרו מעט את מצב הרוח.

מסתמן מוצא כלשהו מסבך הבעיות הכספיות שאתם מעורבים בהן. תקופת השפע חסרת הדאגות עדיין לא מתחילה, אבל יתכ-נו מתחרויות זמניים ש-יתנו לכם אוויר לנשי-מה. החיים הרומאני-טיים קצת מבלבלים. קשר, שנראה כמעט בטוח, יכול לעורר מ-כוכה וחוסר-נעימות. אפילו אם משרדכם לכם הסכמה, אל תהיו אתם היוזמים, משום שיש כאן איזה קצר בתיקשות. ה-27 וה-28 ימים מרגשים.

מפעמים קוטרו של מרקורי. הכוכב היחיד הנחשב כקטן ממרקורי הוא פלוטו הרחוק. ההערכות לגבי קוטרו נעות בין 2900 ק"מ ל-4800 ק"מ.

אפילו בהשוואה לכוכב הקטן ביותר מבין הכוכבים הגדולים כירון הוא באמת קטן מאוד, למרות שביחס לכוכבים הקטנים הוא די גדול. לכירון יש מאפיינים נוספים מלבד גודלו. המסלול שלו יוצא-דופן בהש-וואה לשאר הכוכבים. למשל, המסלול של נוס הוא העגול ביותר, ואילו המסלול של מרקורי היה תמיד האליפטי ביותר עד גילויו של כוכב פלוטו, שהמסלול שלו אליפטי יותר מזה של מרקורי.

המסלול של כירון גדול ב-50 אחוזים מהמסלול של פלוטו. המוזרויות במסלול של כירון לא מסתכמות רק בטבע האליפטי שלו. יש לו כמה תכונות הגורמות למסלול שלו להידמות לזה של פלוטו. פלוטו הוא הכוכב החיצוני ביותר המוכר במערכת הש-מש.

האמת היא שפלוטו, שהוא אכן הכוכב החיצוני ביותר, נגרר לפעמים למסלולו של נפטון, דבר שקורה אחת ל-248 שנה. כשה

המיתולוגי גרמו לאסטרונומים לשייך אותו למזל בתולה.

קורה כוחות-המשיכה של נפטון מושכים אותו עמוק יותר לתוך מערכת-השמש, וכך קורה שבמשך זמן-מה נפטון ולא פלוטו הוא הכוכב החיצוני במערכת.

פלוטו נכנס ב-11 בנובמבר 1978 לתוך מסלולו של נפטון ולא יצא משם לפני ה-14 במרץ 1999. כירון נמצא בין סטורן לאורא-נוס, שניים מן הגדולים במערכת-השמש. חישובי המסלול של כירון מראים שבנקודה הקרובה שלו לשמש כירון נע לתוך המסלול של סטורן, וכשהוא מגיע לנקודה הרחוקה ביותר מהשמש אוראנוס יימצא בנקודה הקרובה ביותר לשמש.

ענייני קאריירה הופכים להיות חשובים מחסדי. יש לכם אפשרות להתחיל בעבודה חדשה. אך צריך לבדוק היטב מי המגיע מהן הדרושה. נראה שיש כאן בעיה כלשהי, שרצוי מאוד שלא להסתבך בה. בשבוע הקרוב חסבלו מאיבוד שליטה. כספים שהיו צריכים להגיע לא יגיעו בזמן. אך זה לא צריך להדאג. פרשה רומנטית חדשה קורצת לכם, אך יש להיזהר, משום שהיא יכולה לסכן קשר קיים. בכל מיקרה כדאי לכם לשמור על סודיות.

לימודים או נסיעה לחו"ל יעלו לפתע על הפרק. זה קורה פתאום באופן לא-מתוכנן. לא רצוי לקבל החלטות בחיפזון. השיפוט שלכם השבוע אינו טוב. אין אפשרות לבחון את התוצאות באופן הגיוני. כדאי שתתייעצו עם בני הזוג. בתחום הרו-מאנטי אתם זוכים להצלחה. בני המין ה-שני מחפשים דרך להתקרב אליכם. קש-רים שיתחילו עכשיו לא יהיו ארוכי-טווח. סכום-כסף עשוי להגיע ממקור לא-צפוי.

ההוצאות הכספיות גדולות מדי וגוררות אתכם להסתבכויות מיותרות. אל תתפתו לבקש הלוואה. זהו שבוע שעלול לסבך אתכם לחן ארוך. ערף אתחילו של דבר שעלולו נבזה, והקפידו לשמור על זכויותיכם. בעניינים שבהם אתם עולים להפסיד כספים בגלל אמונים באנשים, הלא-נכונים בענייני ברי-אות אין מה לראות. אך יש עניי תחומים רגישים. הכליות ונטייה לסבול מבעיות של סוכר. כדאי שתצאו לחופשה שר כמה ימים או סוף שבוע

נדי 21 בדצמבר - 19 בינואר

חזאניים 21 בדצמבר - 22 באוקטובר

זני 20 בינואר - 18 בפברואר

עקרב 22 באוקטובר - 23 בנובמבר

אריה 21 ביולי - 21 באוגוסט

שור 21 באפריל - 20 במאי

בתולה 22 באוגוסט - 23 בספטמבר

תאומים 21 במאי - 20 ביוני

קשת 21 בדצמבר - 18 בינואר

דגים 21 בדצמבר - 18 בינואר

התערבויות, הצעות מגונות ויותר מדי תל'אביבים בשתי מסיבות אילתיות עליזות ★ אילן אליעזרוב מקפיץ מקילות

שלי גפני בת ה-17 היא אחת מהדוגמניות הישראליות המצליחות בחו"ל. למסיבת הפתיחה היא הגיעה בשורטס מג'ינס. רוני מאנה, מבעלי הסינרמה, הניף אותה אל-על כשפגש בה.

שתי קומות וכאבי ראש

מתדיקודים וקומת-גג מרווחת, הכיל מאות צעירים שבאו לראות ולהיראות. הכמויות הבלתי-נגמרות של צעירים שעלו וירדו במדרגות בין שתי הקומות גרמו להרכה כאבי ראש. בקומת-הגג נראו כמה מבני משפחת עטרי המפורסמת, קרובי-מישפחתו של **אבי עטרי**, אחד השותפים במקום. המיבחן יהיה כימים הבאים. האם כל הצעירים שטרחו ובאו לפתיחה, יבואו למועדון ענק בדרום העיר בשם סקיי. המקום, המשתרע על שתי קומות, קר

זאת היתה ללא ספק אחת הפתיחות היותר מלבבות שהיו באחרונה בתל-אביב. שלושה חברים צעירים וכיניהם הרוגמן **עופר בוצר** פתחו דיסקוטק מועדון ענק בדרום העיר בשם סקיי. המקום, המשתרע על שתי קומות, קר

רוברט לוי החייל-הדוגמן חורץ לשון לחבריו שעמדו ממולו. הדוגמנית טובי דרור, שעמדה לצידו, הגישה לו הזמנה מקורית ביותר למסיבת יום-הולדתה הקרוב, שנכתבה על בלון.

גלית בביוף מעצבת-השער, בתה בת ה-21 של הספרית ליוזה בביוף, הדהימה את החוגגים בביצועי הדיסקו שלה. בביוף העובדת עם אמה ניחנה גם בכישרון מישחק מרשים.

שרון בריר בת ה-19, בתה של העיתונאית ברוריה אבידן בריר, פגשה במסיבה את ידידה, הדוגמן הישראלי המתגורר באיטליה **עופר רפאלי** (לצידה), והשניים צפו ברוקדים.

מסיבות מצומצמות

ישיבה עם כמה חברות וציחקקה, ספק בצחוק ספק במבוכה, לעברם של הגברים שחייבו אליה. איש העסקים **דורון איינהורן** העדיף לצפות ברוקדים כשצמודה אליו חתיכה תל-אביבית. **אנט סלאטין-שרון** הגיעה כשהיא מלווה בשתי חברות, אך היא לא נשארה לזמן רב ועזבה לאתר-כילוי אחר. **אילן אליעזרוב**, המכונה יואינג, וחברתו **אני בוטבול** רקרו, ולאחר כשעה עזבו. אך הצעירים שנחכרה נשארו עד השעות המאוחרות. **משה דיין**, אחד מבעלי המקום, נסחף בריקוד ופיזז במשך שעות עם חברתו והיתה לו סיבה טובה. יום לפני החג הוא פרש מניהול המקום ונשאר רק שותף. **ורד שני**, תל-אביבית המצטלמת לפירסומות וגם סטודנטית כשמתחשק לה, גררה את ידידה **רונן נרב** הדיסק ג'וקי לרחבת הריקודים, ומדי פעם, כשחזר לתפקידו, הוא קיבל פתק ובו ברכה לאחר האורחים. לא כל האורחים הבינו כיצד יודע הדיסק-ג'וקי את שמור תיהם המלאים. בשעה 6.30 הסתלקו מרבית החוגגים והמשיכו לבלות במיסדות מצומצמות יותר.

מסיבה רבת משתתפים וחוויות נעימה בערב ראש השנה בדיסקוטק האירלנדי ספיראל. מאות אורחים, ביניהם עשרות תל-אביבים, רקדו במקום עד השעות הקטנות של הבוקר. השימחה, שהחלה בשעה 2 לפנות בוקר, הסתיימה בשעה 6 בבוקר, כשהשמש האירה את המיפרץ והנוף המשגע שנשקף מהדיסקוטק הותיר את אחרוני החוגגים פעורי פה. המסיבה, שנמשכה יומיים, משכה אליה רבים. בקומה העליונה התרכזו המבוגרים יותר שהתעניינו ביהפיות האילתיות הצעירות שהסתובבו שם. בין החוגגים נראו מעצבי-השער התל-אביבי **מישל מרסיה** שהגיע עם כמה חברים, ושחקן-הכדורסל **מישה רייס**. מאמדה-הטניס **ג'ינו ואן-קוטהם** התעמק בשיחות עם יפה מקומית בשם **אתי סונגו**. הרוגמנית **גלית מוזס** בת ה-16

ליוזה בביוף הספרית היפה תיה אביבה דל וחסיה שביט. בהמשך הערב פגש

שרון אדלר חיילת בת 20 איש-העסקים לפני זמן מה מניהולו. היא מסיימת

יונה לחוביץ (משמאל) וחברתה הניה (מימין). לחוביץ החליפה מיספר תלבושות. בכל פעם היה זה בהתאם לאופי האירוע. מרבית התלבושות שלה היו בשחור.

מחופש כערבי בחפלה הבדו אית שנערכה בערב בחוף הים של המלון. עזר כנגדו היו אשת-החברה התל-אביבית

תל-אביבים שוחרים לטרף

שימחה אמיתית והרבה צחוק היו במלון אביה סונסטא שבתאבה. כבר ככניסה למלון ניתן היה לראות שהמלון מוצף תל-אביבים. עשרות מכונות מרצדס, באסיו ואאודי מלאו את הרחבה. בלובי של המלון התרכזו עשרות תל-אביבים אוהבי שימחה ושחרי חור יות וחוכו לאות. הזמר שי דקל נתן להם את מה שחיפשו.

יפה הרוש, חתיכה בעלת מרץ בלתי-יגדלה, הציתה את כולם. החברה החלו לשיר, לרקוד ולמחוא כפיים. לא לכולם היו הכוחות לבילויים סוערים וקיצוניים כאלה. לאחר השירה בציבור בלובי של המלון ירדו חלק מהאורחים לקומת הדיסקוטק ושם החלו הריקודים שלא היו מסעירים במיוחד.

השימחה הזאת חזרה על עצמה גם ביום השני. איש העסקים **אילן אלי-עזרוב** הזמין בלובי בקבוק טקילה והחל משקה את כל החברה שעמדה מסביב לבאר. הוא הקפיץ את הכוסות הקטנות והחל מחלק אותן מסביב. אחת האורחות, ששתתה יתר על המידה, הציעה לכולם אורגיה המונית, אך לא היו קופצים על העניין. האנשים הת-

נדימה לשבת ליד הבר בחברת ידידיו אשתו של המלונאי אריה ("דקס") דקל את ידידה הוותיק סטיב גילסטון.

סיקה לשיר, למחוא כפיים ואף הצטרפה למעגל הרוקדים. הצטרפו אליה חברותיה שולה לחובר (ב' מרכז) ובתה והאופנאית אתי גוטמן (במרכז מאחור).

חרותה הראל (מימין) קצינת-המישט"רה-לשעבר ועורכת-הדיון בהווה היתה בין המעודדות שבחבורה. היא לא הפ-

רכזו חבורות-חברות וניסו ליצור אווירה של שימחה. בהמשך הערב ירדו חלק מהאורחים לדיסקוטק שהיה מלא בילדים שהגיל הממוצע שלהם לא עלה על 14. היו אלה ילדיהם של אורחי המלון שהת-רכזו כולם בקומת הדיסקוטק ורק מורה ומדריך היו חסרים שם.

הרבה אבות ובנים נראו בערב: התי-עשיין **מיקי שטראוס** ובנו עדי שהגיע בגפו. הדוגמן לשעבר **איתן מחובר** המתגורר בארצות-הברית וא-מו שולה מחובר. דני ליבאי, בנו של חבריה-כנסת דויד ליבאי, בא עם כמה חברים, אשת-החברה יונה לחוביץ נעלמה בערבים ונראתה רק כמשך היום. לשאלות הכל היא הגיבה באדישות ונשארה מיסתורית כתמיד. **ינוקא**, קצינת-הבידור של המלון הסתייב בין האורחים כשהוא טופח על כתפיהם בעוצמה מכאיבה ומברך אותם בברכת החג. איש-העסקים **איציק אלקולומברי** התערב עם אחד הנוכחים שאם הוא יצליח לשכנע את אשתו לשתות אלכוהול הוא יקבל ממנו במתנה אופנוע. כנראה שאלקולומברי מכיר את אשתו והמתערב הפסיד.

תגוררת באילת. אדלר היא חברתו של הדיין, שהוא מבעלי ספיראל ושפרש שרותה הצבאי בעוד חמישה חודשים.

חסיה שביט רעייתו הטמפרמנטית של איש-העסקים יאלו שביט, ישבה בחברתה של אביבה דקל הציירת. שירלי ברנר (בתמונה משמאל), בתו בת ה-14 של דני ברנר, רוקדת.

באופן בלתי-צפוי היתה שנת ה'40 למדינה שנה של חשבון-נפש גם בבתי-המשפט. עניינים של חיים ומוות נידונו במשך השנה ועוררו מחשבות נוקבות ודאגה. בורות טאבה עומדת להסתתרים החודש - ספיח מזור שלום עם מצריים.

מישפט שלמה של השנה, דן בזכויות ההורים ובגורלה ועתידיה של ילדה קטנה וחניינית. השאלה למי שייכת קרולין-ברונה, והאם תגדל במדינת ישראל כיהודיה או בבראזיל הרחוקה, העסיקה את בתי-המשפט ואת דעת הקהל. כדי להחליט בשאלה נדרש בית-המשפט לחוות-דעת מדעית של פרופסור המומחה לבדיקת רקמות.

גם זכותו של האדם לסיים את חייו בכבוד נידונה השנה כמה וכמה פעמים, בעתירותיהם של חולים ובני-מישפחתם, שביקשו להניח להם למות מבלי להאריך את חייהם באופן מלאכותי.

גם כאן בלט חששם של כל המעורבים לקחת על עצמם אחריות ולשאת בתוצאות למעשה. בתי-המשפט לא ששו להתערב בהחלטות כאלה; העניין נמצא כעת לפני בתי-המשפט העליון, ואולי הוא יקבע תקדים.

לחץ גופני מתון

עד כדי סיכון ביטחון המדינה. על עביר רה זו נידון לשנתיים מאסר, אותן סיים לרצות זמן רב קודם לכן. הוא שוחרר מיד מבית-הכלא.

התברר כי בעת חקירתו של נאפסו על-ידי השב"כ, נעשו מעשים חריגים וקשים. הופעל נגדו לחץ גופני ונפשי, איימו עליו כי יאנסו את אשתו ויעלילו עליו שהוא הומוסקסואל. חוקריו הכי חישו לפני בתי-הדין הצבאי כי השימוש בלחץ כלשהו כדי להשיג את הודאתו.

עם סיום מישפטו של נאפסו, הורה היועץ המישפטי לממשלה, יוסף חריש, לפתוח בחקירה נגד חוקריו של נאפסו. נר בכך הורתה הממשלה להקים ועדת חקירה ממלכתית, שתחקור את שיטות החקירה של השב"כ.

ועדת החקירה, בראשותו של השופט לגריו, שבה השתתפו גם יצחק חופי ויעקב מלך, סיימה את עבודתה בנובמבר 1987, וחלק ממסקנותיה פורסמו. התברר כי החל מ'1971, במשך 16 שנה, היו נהוגות בשב"כ שיטות-חקירה בלתי-חוקיות בעליל. החוקרים השתמשו בלחץ נפשי וגופני, והפעילו אלימות ותחבולות פסיכולוגיות על החשודים.

מטרת השיטות הללו היתה לסחוט הודאות מפי החשודים כדי להרשיעם בריו, וגם להוציא מהם מידע על איר-גוניסטיור, פיגועים צפויים וכו'.

כאשר כפרו הנאשמים באשמתם לפני בתי-המשפט, וטענו כי ההודאות נגבו מהם בלחץ ובעינויים, עלו חוקרי השב"כ על דוכניהם והכחישו כל שימוש באלמות או בלחץ נפשי. נהוג זה, של שחקים לבתי-המשפט, הפך לנורמה אצל חוקרי השב"כ.

ועדת-החקירה קבעה כי חוקרי השב"כ עשו זאת מתוך פטריסיות ולא מתוך סאדיזם, וכי נהגו בתום לב. על כן לא המליצה על העמדתם לדין פלילי.

כדי למנוע בעתיד את הצורך לשקר לבתי-המשפט, אישרה ועדת-החקירה והכשירה מיספר שיטות חקירה מיוחדות, שלא היו מותרות עד כה. שיטות אלה לא פורסמו. היתר זה ניתן אך ורק לחוקרי השב"כ, החוקרים פלסטינים. שיטות-החקירה אלה אינן מותרות לי-מישטרי-ישראל החוקרת עבריינים רגילים ופושעים פליליים.

נאפסו תבע מהמדינה פיצוי כספי על השנים הרבות שישב בכלא על לא עוול בכפו, וכן רדש מהיועץ-המישפטי להעמיד לדין פלילי את חוקריו, ביני-הם את יוסי גינוסר, על שחרגו מנוהל החקירות ועל ששיקרו לבתי-הדין ה'צבאי. היועץ-המישפטי סירב להעמידם לדין.

תשרי

בפברואר השנה, פנה סניגורו של נאפסו, עורך-הדין צבי הדר, בעתירה לבית-המשפט-הגבוה-לצדק, וביקש להעמיד את החוקרים לדין פלילי. באוגוסט השנה ניתנה החלטת הבג"ץ בעניין.

השופטים אהרון ברק, שושנה נתניי וגבריאל כך דחו את העתירה. הם קבעו כי על פי החלטות ועדת-החקירה אין להעמיד את החוקרים לדין על מעשים כעבר. לא נטען לפנינו כי חוקריו של העותר פעלו מתוך מניע אנוכי של השגת טובת הנאה לעצמם. ועל כן דינם כדיו יתר חוקרי השב"כ, שהוועדה קבעה כי לא יועמדו לדין.

מאז תחילת האינתיפאדה, התרבו המישפטים הצבאיים וחקירות השב"כ. ההיתר שקיבלו החוקרים מהוועדה להפעיל לחץ נפשי וגופני, עומד כעת במבחן יומיומי. דו"ח אמנסטי אינטרנשיונל ותלונות רבות של עצירים על התעללות ופגיעות גופניות ונפשיות, נמשכים גם אחרי המלצות ועדת לגריו.

עונשי-מוות ראשון, אחרי 25 שנה, הוטל השנה על ג'ון (איוואן) דמ"יאניוק, שביתי-המשפט קבע כי הוא איוואן האיום מטרבלניקה. אם בתי-המשפט העליון לא ישנה זאת בעירעור, יעלה דמיאניוק על הגרדום. חזיון האמינים של שואה גרעינית הועלה במישפטו של מורדכי וענונו, שנידון בתחילת השנה ל-18 שנות-מאסר. האם היה וענונו מרגל ובוגד או שמא היה איש המוסד? גם אחרי פסק-הדין עדיין חלוקות הדיעות.

בתי-המשפט עצמם עמדו השנה לפני משבר. מה שכונה "פרשת הש-חיתות בבתי-המשפט" נראה בתחילת השנה כאיום על מערכת המישפט הישראלית. במהלך השנה התברר כי הנוק לבתי-המשפט אינו כה גדול כפי שחששו.

סוגיית זכותם של חיילים, העומדים על מישמרתם, להגנה עצמית, נבחנה במישפטו של הש"ג של המדינה, רוני אלמוג.

שרותי-הביטחון קיבלו השנה על-ידי ועדת לגריו היתר לחקור באמצעות לחץ נפשי וגופני. פרטים מדויקים לא פורסמו. ההיתר ניתן עוד לפני תחילת האינתיפאדה, מאז נעשה בו בודאי שימוש רב.

שנה קשה, קודרת ומכאיבה עברה גם על בתי-המשפט במדינה.

רוני אלמוג: הש"ג של ליל הגיליונים

חובה למות בעד ארצנו

מיקרים שונים בעברו של צה"ל, כאשר מפקדים בכירים נטשו את מישמרתם ושכחו לכמה דקות את אומץ-ליבם. הנאשם עצמו עלה על דוכניהם וסיפר על רגעי-האימה של היריות, כאי שר נתקף הלב ולא ידע מה הוא עושה. אלמוג הורשע בשתי ההאשמות ונידון לשנה וחצי מאסר בפועל, ועוד שנה וחצי מאסר על תנאי. בבתי-הדין הצבאי אי לעירעורים, נדחה עירעורו של הש"ג.

הסניגור ביקש כי בתי-המשפט יקבע את הנורמה הבסיסית והיסודית של צה"ל, עד איזו מידה עומדת לחייל זכות ההגנה העצמית. הסניגור גם טען שלא ניתן לשפוט חייל על מעשה שעשה כאשר ניצב באש פתאומית ומפתיעה, בלי אוזרה מוקדמת וכאשר נתקף בהלם.

חשון

ראשי-הממשלה, יצחק שמיר, אמר כי האינתיפאדה החלה בגלל ליל-הגיליונים. הוא אמר כי הפלסטינים התגאו כל-כך בפעולתו המוצלחת של התוקף במחנה יבו, שהחליטו ללכת בעקבו.

לא ברור אם צודק ראשי-הממשלה בניחושו שלו, אבל ברור כי מישפט הש"ג העמיד השנה עוד עיקרון קיומי של המדינה במבחן. האם קיימים בצה"ל רוח גבורה ולחימה, אמונה באידיאלים ורגש-התנדבות, או שמא קיימת רק חובה מישפטית, שעונש בצידה, להקריב את החיים?

יוסף טרומפלדור חשב שטוב למות בעד ארצנו, אבל הוא עשה זאת מתוך בחירה ורצון חופשי. רוני אלמוג לא הצליח לעמוד בחובה שהוטלה עליו על-ידי החוק, ונענש.

מישפטו של רוני אלמוג, הש"ג האומלל מליל-הגיליונים, מטפל בבעייה קיומית של צה"ל ושל המדינה כולה, בעייה של חיים ומוות. מתי חייב חייל להקריב את חייו והאם הוא רשאי להימלט מסכנה?

מכל חיילי מחנה גיבור, רק הש"ג אלמוג והקמב"ץ, סרן עופר בן-אליעזר, הועמדו לדין לפני בתי-דין-צבאי. מפי קד החטיבה הועבר לתפקיד אחר וכמה חיילים שברחו יחד עם אלמוג מהמחנה הועמדו לדין מישפטיים.

בסוף נובמבר 1987 התפרץ צעיר פלסטיני, שהגיע בגילשו, למחנה יבו בור שלדי קריית-שמונה. הש"ג אלמוג, שלא הוזהר ולא הבין מה קורה, מצא את עצמו לפתע באש תמ"ק וראה רימון מתפוצץ לנגד עיניו.

התוקף הצליח להרוג חמישה חיילים ולפצוע כמה אחרים לפני שנהרג גם הוא.

מיד לאחר המיקרה פנה אביו של אלמוג באמצע-ההתיקשות ואמר כי בנו עשה את המעשה הנכון כאשר הציל את חייו ולא הקריבם לשווא. רכיו עוררו מחלוקת.

הש"ג נעצר והועמד לדין באשמת נטישת משמרת ועשיית מעשה מחפיר, כחוק העשיפות הצבאי. שעונשו הכולל הוא 25 שנות-מאסר.

גם הקמב"ץ, סרן בן-אליעזר, שהיה תורן באותו הערב, הועמד לדין צבאי. הוא עשה עיסקת-טיעון עם הפרקליט טות, ונידון לחצי שנה מאסר על-תנאי, והורדה לדרגת סגן-מישנה. הקצין הצי היי כי יעזוב את צה"ל וכך עשה.

סניגורו של אלמוג, עורך-הדין אבי אורן, כפר בשמו בכל ההאשמות. הוא העלה על דוכניהם את המומחה הצבאי אורי מילשטיין, שסיפר על

עיוצא נאפסו חוזר הביתה: מותר לענות?

חיי-אדם = חצי שנה מאסר

גזר-הדין שהטיל השופט אורי שטרומן על ניסן אישגוייב, שהורשע בהריגת נער בן 13 במחנה הפליטים בלאטה, קומם כל שוחר צדק במדינה. חצי שנה של עבודות בשרות הציבור תמורת חייו של ילד, לא נראה עונש הולם. הסופר והעיתונאי עמוס קינן הרחיק לכת, הוא גינה את גזר-הדין כמילים בוטות והזמין לחקירה על זילות בית-המישפט.

עד גזר-הדין לא עורר המישפט כל עניין בציבור ודווח עליו רק בכמה מילים בכרוניקה היומית. בעוד שחווה יערי, אביה גרנות וגיתית איורעאלוב עשו כותרות, המשיך ניסן אישגוייב, שנאשם בהריגת הילד, את חייו כרגיל. הוא לא ישב במעצר ולא עמד לפני סקרנות הציבור והתיקשורת. המדינה אירע ב-1982, זמן רב לפני האית'פאדה. משאית לאיסוף אשפה, שעליה עבר אישגוייב, חלפה ליד ה'כניסה למחנה הפליטים בלאטה בשכם. עם אישגוייב ירד עור של נהרים לכעס. דה. כאשר התקרבו למחנה עצרו אותם אנשי מג"ב וביקשו מהם לנסוע במסלול הרחוק יותר מהמחנה. הסיבה לכך היתה חבורה של נערים מירידי אבנים שהתחבאו בסמיטה, וורקו אבנים לעבר מכוניות שנסעו בכביש הראשי. בשלב מסוים, כאשר נאלץ לעשות פניית פרסה, ירד אישגוייב מהמכונית, כיוון את העוף שנשא איתו וירה אל חבורת הנערים. הוא נעצר על-ידי אנשי מג"ב, לחקירת סיבה הירי.

בעוד אישגוייב נחקר, הובאה גופתו של הנער לבית-החולים ראפ"ד, ושם נקבע כי הוא מת מפצע שנגרם על-ידי כדור שפגע בעכוזו. בדיקה באלסטית הוכיחה כי הכדור הקטלני נורה מהנוזל של אישגוייב. בגלל סיבות שונות, ביניהן גם עבירה נוספת של אישגוייב, שהרג אשה בשכם, נדחה מישפטו והסתיים רק השנה. הוא נאשם על-ידי התובע משה שילה בהריגת הנער.

אנשי מג"ב שהיו במקום העירו

כיסלו

במישפט כי מטר-האבנים לא היה מסוכן, ולא סיכן כלל את אישגוייב וחבריו. אבל השופט שטרומן קבע כי קשה לחוש את הרגשת הסכנה ממקום שיבתם של אנשי מג"ב, וכי הערכת הסיכון ממקום מושבו של הנאשם היתה שונה לחלוטין. הנאשם כפר באשמה וטען כי לא מנישקו נורה הכדור הקטלני, וכי הוא ירה באוויר. טענותיו אלה של הנאשם שוללו אחת לאחת בראיית חותכות. גם מקום החריה של הכדור הקטלני לגוף הקורבן העיד כי הנער היה בבריחה כאשר נורה ונהרג. השופט קבע כי הנאשם ירה תחילה באוויר וסיים בירי ירי מקבילה לקרקע, וכי בין הירי הראשון לאחרונה פנה הקורבן אחורה. "אין ספק שאסור היה ולא היה צורך בירי במידי האבנים", קבע השופט, "די

היה ביריה או כמה רירות באוויר כדי לסלקם מהאזור". בהטיית קנה הנשק כלפי הילדים ראה השופט שטרומן פיונות, ולכן הרשיע את הנאשם כהריגת הילד. ההפתעה הגדולה היתה בגזר-הדין. התביעה ביקשה עונש חמור כדי להרתיע את מתנחלי הגדה המערבית, אבל יעזו לעשות דין לעצמם. התביעה ציטטה פסקי-דין שגזרו 10 ו-12 שנות מאסר במיקרים דומים. בין היתר צוטט גם פסק-דין של השופט שטרומן עצמו, בעניין הריגת הילדה במאפייה בשכם, שם גזר על הנאשם עונש של 10 שנות מאסר.

השופט לא התרשם מהתקדימים הללו. הוא מצא כי במיקרה זה הענישה צריכה להתמקד ברשלנות שגרמה לכך שבאותן נסיבות, לא היה רק ירי בא"ו, אלא גם ירי קטלני בגופו של ילד. השופט הביע צער על מותם של ילדים ונערים, בין אם הם מבני ישראל ובין אם הם מבני ישמעאל וקבע: "בנותני את דעתי על הנסיבות שבהן נמצא הנאשם, ועל כך שלדעתי נסיבות אלה נגרמו על-ידי ילדים ונערים, שבמקום להימצא בימים טרופים אלה תחת השגחת הוריהם ומוריהם, עסקו ביידי אבנים עד כדי סיכון והסגת גבול המישרה מתחומם — אינני סבור שדין הנאשם להיענש בחומרה בגין ההריגה". אישגוייב נידון לשישה חודשי-מאסר, שאתם היה אמור לרצות בעבודות

ענת סרנסקי, העולם הזה

השופט שטרומן: ההורים אחראים לילדים

הראויה שעל בית-המישפט לאמץ לו, נוכח התוצאה שאין חמורה ממנה, של קטילת אדם. סבורנו כי העונש אינו מבטא את הערך הראוי לחיי אדם, כאשר הם, ועל לול להתפרש כהשלמה עם גורמת התנהגות שהדעת אינה סובלת. שעה שעניין לנו במעשה שמפאת חומרתו חותר תחת עצם קיומה של חברה אנושית. קבע בית-המישפט העליון. עונשו של אישגוייב הוחמר והועמד על שלוש שנות מאסר בפועל.

הנאשם עירער על הרשעתו והתביעה עירערה על קולת העונש. בית-המישפט העליון, מפי השופטים אהרון ברק, שלמה לוי ואלהור גולדברג דחה את עירעורו של אישגוייב. לעומת זאת קיבל בית-המישפט העליון את עירעורו של התביעה על קולת העונש. "סלחנות כלפי הנאשם ומציאת אשם תורם" בהוריו ומוריו של המנוח, על שלא ראו שהיה בהשגחתם, ולא יעסוק ביידי אבנים — אינה הגישה

האית'פאדה: מקל בגלגלי הצדק

סעיף 49 לאמנה זו אוסר על גירוש אוכלוסין בקבוצות או בבודדים. פירוש המילולי של הסעיף אינו מאפשר את גירושם של הערבים. אולם מדינת ישראל מפרשת את האמנה על פי כוונתה ולא על פי מילוליה המפורשות. ישראל טוענת כי כוונת הסעיף באמנה היא למנוע הגליית אוכלוסיות שלמות, כפי שנעשה במלחמת-העולם השנייה, על-ידי הגרמנים, וכי אין הוא אוסר על מדינת ישראל להגלות אנשים המאיימים על שמירת הסדר בשטחים הכבושים.

ארבעה משופטי הבג"ץ קיבלו את פירושה של המדינה לאמנה הבינלאומית ורק שופט אחד, גבריאלי בך, דחה אותה. אבל כל חמשת השופטים קיבלו את הטענות כי גם אם סותרות תקנות-ההגנה את אמנת ז'נבה, חוק המדינה הוא שגובר, ועל כן הגירוש חוקיים. מרופסור רות למידות, מומחית למישפט בינלאומי, הצהירה בשיחה עם עיתון הארץ באנוסט השנה, כי אם החוק שלנו סותר את האמנה, עלינו לשנות את החוק.

עניין נוסף המאיים על קיומה של המדינה כמדינת-חוק, הוא עניין המעצרים המינהליים. בבתי-הכלא של המדינה עצורים כעת כמה אלפי עצירים מינהליים. מעצר מינהלי, שגם הוא מתבסס על תקנות-ההגנה נעשה בהליך מקוצר מאוד וכמעט ללא ביקורת.

אנשי שרות-הביטחון אוספים חומר על האדם המיועד למעצר מינהלי. את מסקנותיהם מהחומר הזה מגישים לשר-הביטחון. שר-הביטחון מקדיש כחצי שעה לבדיקת החומר שלפניו ומוציא את צו-המעצר. על צו-המעצר זה יש אמנם עירעור לפני נשיא בית-המישפט מחוזי או סגנו. אבל מכיוון שהחומר הוא חסוי, אין סניגורו של העציר או אפילו העציר עצמו יכול לראות את החומר נגדו. לדין בעירעור, יושבים נציגי שרות-הביטחון עם השופט בלשכותו, דינים בחומר החסוי, ואחר כך מחליט השופט אם יש רגליים לערר אם לאו.

נשיא בית-המישפט חשוק במהלך השנה לדיונים רבים כאלה עם אנשי שרות-הביטחון, מבלי שלסניגורים תהיה אפשרות להשיב, ועל כן קשה לו מאוד לחלוק על מסקנותיהם. רק לעיתים נדירות נפסל צו מעצר מינהלי. באחרונה פנו נציגיהם של כמה עצירים לבג"ץ, בבקשה להתיר להם לראות את החומר החסוי נגד העצורים.

גם תנאי המעצר במיתקן הכליאה בקציעות יידונו לפני הבג"ץ.

שופטי בית-המישפט העליון, בראשותו של הנשיא מאיר שמגר, ביקרו במיתקן, כדי לעמוד במו עיניהם על התנאים השוררים בו. בסרט הספיקו השופטים לבקר במיתקן, היתה בו התפרעות, שבמהלכה נהרגו שני עצירים מיריות השומרים. לא ברור עדיין אם מישו יתן את הדין על מותם של השניים.

מי שחושב כי שיטת-המישפט הישראלית אינה מושפעת על-ידי מישפטיהם של נאשמים ערביים, אינו אלא טועה. אי-אפשר להפריך בין צדק ליהודים וצדק לערבים. מי שמוזלזל היום בחייו של נער ערבי יזלזל מחר בחייו של יהודי.

לרצח. אולם בית-המישפט הגבוה לצדק סירב להתערב בהחלטתו של היועץ-המישפטי.

מתנחל אחר, ישראל זאב משילה, נאשם בהריגת רועה ערבי ופציעת רועה נוסף. המיקרה קרה בתחילת יוני השנה, כאשר זאב ירה לעברם של הרועים שרעו את עדם סמוך לישוב. לדיברי קרובי ההרוגים הכיר המתנחל את הקורבנות ולא שעה לקריאותיהם לעברו. התברר כי שעה שזאב היריח על הרועה על ברכיו והתפלל.

במיקרה זה התבקש מעצרו של הנאשם, אולם שופט בית-המישפט בירושלים סירב לעצרו. בעיקבות עירעורה של הפרקליטות, החליט שופט בית-המישפט העליון, שלמה לוי, לעצור את זאב עד תום ההליכים. בינתיים הגיש סניגורו הד"ר יעקב ויינרוט עתירה לבג"ץ, בבקשה שזאב יידון לפני בית-דין צבאי, בטענה שבעת המיקרה הוא פעל כחייל-מילואים מתגנדב.

המנייה להעברת הדין לבית-דין צבאי מובנת היטב לאחר שמפקד חטיבה בנפת-יהודה נידון באחרונה לנזיפה על-ידי סגן הרמטכ"ל, בעיקבות גרימת מותו של תושב הכפר בנינועים. באפריל השנה, הבחין כוח צה"ל בצעיר בורח לעבר ההרים במהלך התפרעות בכפר. מפקד החטיבה וקצינים נוספים פתחו במירדף במסוק אחרי הנער הבורח. המח"ט ירה ופגע את הערבי, שמת אחר כך מפצעיו. בעיקבות חקירה הודח הקצין מצה"ל ונידון לנזיפה.

אך לא רק פסיקה בעניין הריגה וגרימת מוות מסכנת את שיטת-המישפט הישראלי. גם עונשים של גירוש, הריסת בתים ומעצרים מינהליים מסכנים את זכויות האזרח במדינה.

בית-המישפט הגבוה לצדק אמר את דברו בכמה עניינים. הבג"ץ הציע לפרקליטות-המדינה לאפשר לכל מישפחה שביתה עומד ליהרס, לערער על כך, בעיקבות עתירה עקרונית שהגישה האגודה לזכויות האזרח. אלא שהפרקליטות הודיעה כי אין הצעת השופטים מקובלת עליה.

עתירה נוספת של האגודה לזכויות האזרח נגעה לניתוק קו הטלפון לחו"ל, לאזרחי השטחים הכבושים. בעיקבות העתירה קבעו שלטונות צה"ל נהלים חדשים. שלפיהם יוכלו תושבי השטחים הכבושים לערער לפני המפקד הצבאי באזור על ניתוק קו-הטלפון שלהם לשירות לחו"ל. בעתירת האגודה נאמר כי מתחילת ההתקוממות בשטחים הכבושים תודרכו עובדי המרכזיה הבינלאומית לשקר לתושבי השטחים הכבושים ולאמר כי ההתקשרות לחו"ל אינה אפשרית מכיוון שהקוויים אינם תקינים. הבג"ץ דחה את העתירה.

קלטת הבג"ץ בעניין גירוש ערבים — אישרה את הגירוש. בהרכב של חמישה שופטים דן הבג"ץ בשאלה הקשה אם אמנם צריגורש המוצא על-פי תקנות ההגנה לשעת חרום (1945) הוא חוקי. נציגי המגורשים טענו כי תקנות-ההגנה סותרות את המישפט הבינלאומי הקבוע באמנת ז'נבה 1949.

שני עניינים התגלו, במהלך השנה, כמאיימים על המישפט והצדק הישראלי. העניין הראשון, פרשת השחיתות בבית-המישפט, התגלה בינתיים כעניין שולי, הנוגע בעיקר לכמה פקידים וקומץ שופטי-תעבורה. שיטת-המישפט הישראלית לא נפגעה ממנו.

העניין השני, המחמיר מיום ליום, נוגע להשלכות המישפטיות של האית'פאדה. עניין המאיים על שיטת-המישפט הישראלי כולה, על הצדק ועל זכויות-האזרח במדינה.

ההרג המתמשך בשטחים הכבושים הפך את ההריגה והרצח לעניין יומיומי. ערך חיי-אדם עבר פחות חמור גם בדת-הקהל הישראלי וגם בפסיקה בתי-המישפט במדינה. מדי שבוע מפרסם העולם הזה מיספר מסמרי-שיער של קורבנות האית'פאדה.

המיספר גדל משבוע לשבוע, ואילו התייחסות הציבור אליו הולכת ונחמדת. מיספר הקורבנות הפסיק כאילו לסמל חיי-אדם, והפך למיספר סטטיסטי יבש ומשעמם. השלכות האית'פאדה גורמות משבר חמור ומסוכן למישפט הישראלי. לפתע נראה כי באותה שיטת-מישפט עצמה יש הבדל בין התייחסות להריגתו של יהודי ולהריגת ערבי, וכי ערכם של חיי-אדם תלוי בלאומיותו של הקורבן.

למערכת המישפטית כולה יש יחס שונה לגמרי אל נאשם יהודי וערבי. כאשר החשוד בזריקת האבן, בקבוק התבערה או פגיעה בנפש הוא ערבי, הוא נעצר מיד. לא קרה מיקרה אחד שבו שוחרר ממעצר ערבי החשוד בפגיעה ביהודי. גם מונירה דאוד, הידועה כ"אשה מביתא", אם לילדים ובהריון מתקדם, נעצרה עד תום ההליכים.

לעומת זאת, כאשר החשוד בהריגה, פגיעה או פגיעה, הוא יהודי, מתנחל או חייל, אין מבקשים בדרך כלל את מעצרו. החייל יוסי הדסי, ממתח-התיקוף, שהרג צעיר ערבי בטענה שניסה לחטוף את נישקו, לא נעצר כלל. להיפך, היו רבים ששיבחו אותו והפכו אותו לגיבור לאומי, בטרם נחקר העניין.

פנחס ולרשטיין, ראש מועצת מטה-בנימין, נסע בינואר יחד עם חבר מישבו פסגות לכינון עופרה. השניים הבחינו בדרך בצמחי בוער על הכביש. הם עצרו את מכוניתם, ולרשטיין ירד וירה כמה רירות מתת-ק"ו לעבר חבורת נערים ערבים.

הוא המשיך לרדוף אחריהם ופגע בהם במרחק 100 מטרים ממכוניתו. אחד הנערים, זיאד חמד, נהרג ואחר נפצע. איש לא דרש כלל לעצור את ולרשטיין.

במשך זמן רב שהה תיקו של ולרשטיין אצל היועץ-המישפט לממשלה, וסניגורו של החשוד, עורך-הדין אורי וגמן, אף זכה לשימוע, דבר יוצא-דופן. אחרי השימוע החליט היועץ המישפטי להעמיד את ולרשטיין לדין באשמת הריגה ופגיעה בנסיבות מחמירות. אך גם לאחר הגשת כתב-האישום לא נתבקש מעצרו של הנאשם. ולרשטיין חופשי, והוא ממשיך לכהן בתפקידו כראש מטה בנימין. קרובי-המישפחה של הנער ההרוג, רצו לפנות בעתירה לבג"ץ, כדי להחליף את סעיף העבירה מהריגה

שחיתות בבתי המישפט

אבי ודמן, העולם הזה

פרקליטה הלנה ביינש והצוות שלה: סדקים במערכת

מאשר בשחיתות, וכי את מוכירי בתי המישפט, אנשים רבי-עוצמה, ניתן היה לקנות בחופן ירקות קפואים או בוגג נעליספורט. מערכת בתי-המישפט יצאה מהעניין מבווישת, אבל לא פצועה.

מכובדים בצרות

תו. בשלב מסוים יצא אזולאי עם מע"כ בירו אל המיטבה, אך גם אחרי שיחה פרטית זו המשיך לדרבן בגירסתו ולא זו ממנה. אז גם סיפר לנוכחים כי נקרא כבר לחקירת מצ"ח. ברגע זה הופסקה הפגישה.

אחרי שהות ארוכה החליט היועץ ה"מישפטי" לממשלה להעמיד את משתתפי הפגישה הלילית לדיון, באשמה של הטרדת-עד, למרות שהחקירה המישיטרית הסתיימה, ונגד עמר לא הוגשה כל תביעה בגין שיחודו של הרס"ר.

כל הנאשמים כפרו באשמתם, רק בן-עמי, בעצת סניגורו, עורך-הדין יר סף פרק, החליט להורות, ועשה עיסקת-טיעון. השופטת שרה סירוטה הטילה עליו עונש מאסר על-תנאי של שנה, וקנס כבד בשיעור 37,500 ש"ח. השופ"ט ציינה בגזר-הדין כי היא רואה את הפרשה בחומרה רבה.

עד כה הספיקה התובעת מרים רוזנ"ט לסיים את הגשת ראיותיה, והסניגור ריס טען כי אין מקום להשיב לאשמה. בהחלטתה המנומקת קבעה השופטת שעל כל הנאשמים כולם להשיב לאש"מ, ורמזה על השקפותיה בקשר לכמה סוגיות מישפטיות בתיק.

השאלה החשובה ביותר שבה הכרי"ע כבר השופטת היתה כי אין כל בהרל בין חקירת-מישטרה העומדת להתחיל ובין חקירה שכבר החלה.

השופטת רמזה כי ניצלו את תמימו"תו של עורך-הדין ארנון, וציינה, בקשר לעורך-הדין כספי, כי כל העניין גובל בפארסה.

על פי העונש שהוטל על בן-עמי, שחלקו בפרשה הוא קטן ושולי, אפשר גם לנחש, כי אם יורשעו האחרים, הם צפויים לעונשים חמורים הרבה יותר.

הקהילה המישפטית בארץ מעוניינת בעיקר בשאלה כיצד תנהג לישכת עורכי-הדין אם יורשעו עורכי-הדין ארנון וכספי. האם יורשעו? האם ישלל רישיון עריכת-הדין שלהם? או שמא יתחמקו מהעניין ללא כל רבב?

השופטת, המודעת היטב למתח שבו שרויים הנאשמים במיקרה מיוחד זה, הסכימה לסיים את המישפט בתקופת הפגרה. אלא שהדבר לא התבצע. הו"ד רשתיחלו הנאשמים לעלות על דוכן העדים ולמסור איש-איש את גירסתו, אחר-כך הסיכומים ופסקי-הדין.

הרבה עניין ושימחה לאיר עורר מישפטם של ח"כ שלמה עמר, ממ"נהלי אוד, עורכי-הדין יגאל ארנון ורס כספי, ושותפיהם לכתב-האישום של הטרדת עד. הפרשה, שזכתה לכינוי "הפגישה הלילית", התחילה בכתבה עיתונאית.

בזמן שהכנסת דנה בהצעת-החוק שלא לפרסם שמות חשודים עד לשלב מאוחר במישפטם, פרסם העיתונאי מרדכי גילת ב"דיווח" אחרונות, כתבה המאשימה ח"כ אלמוני בשיחודו של רס"ר, כדי להשתמש משרות מילואים בלבנון.

למרות שהכתבה לא נקבה בשמו של הח"כ מיהר שלמה עמר, בעצת סניגורו, עורך-הדין רס כספי, להורות "כח"כ שבו מדובר. אלא שהוא הכחיש את כל האמור בכתבה וביקש משר"ב הביטחון שיפתח חקירה בעניין.

בתחילת החקירה, זומן הרס"ר שבו דובר, אלברט אזולאי, מקריית-שמונה, למצ"ח. אחרי זמן קצר נעלם משם. ב"עור המדינה רוחשת שמורות והעיתונות מדווחת על כל התפתחות חדשה,

שבט

נלקח אזולאי על-ידי מעבירו דאן, יורם בן-עמי לתל-אביב.

למחרת, הלכו השניים לפגישה לילית במישרדו של עורך-הדין ארנון. בפגישה השתתפו גם ח"כ עמר, עורך-הדין כספי, המעביר בן-עמי, החוקרים הפרטיים אביטל למברסקי ואהרון יקים, חבר אוד יוסי הוכמן, ועורך-הדין שרגא בלור מחיפה.

עורך-הדין כספי, שיום את הפגישה הלילית, התנה שני תנאים. שהיא תיערך במישרדו של עורך-הדין נייטרלי, ו שאזולאי ייוצג על-ידי עורך-דין מטע"מ. לשם כך הוזמן עורך-הדין בלור מחיפה.

הפגישה הקצרה התקיימה במישרדו המפואר של עורך-הדין ארנון, והוא גם כתב את פרוטוקול הפגישה בכתב-יד.

כבר בתחילת הפגישה, הודיע עורך-הדין כספי לנאשמים כי תיפתח חקירה בעניין השוחד, מכיוון שהח"כ דורש זאת. כמעט כל הנוכחים שוחחו עם אזולאי, אך הוא סירב לחזור בו מגירס

והורחו מתפקידם. שופט התעבורה יעקב בר-דיין הוא היחיד מבין השופ"טים שהועמד לדיון באשמת שוחד. מישפטו ייפתח בקרוב בבית-המישפט בירושלים.

כיתב-האישום העיקריים הוגשו נגד מוכירי בתי-המישפט השלום כתל-אביב, יחיאל בן-עמי ומוכיר בית-המישפט לתעבורה, אברהם פלאי. כיתב-האישום נגדם ארוכים ומרובי פרטים. הם נאשמו בעשרות מיקרי שוחד, בן-עמי נאשם גם בגניבות כעת עבודתו כמנהל מכירות פומביות של משרד-ההוצאה-לפועל.

מישפטו של פלאי כבר הסתיים ב"עיסקת-טיעון והוא נידון לשנתיים מא"ס. בן-עמי, באמצעות הסניגורית, עורכת-הדין נירה לירסקי, כפר בהאשמות. מישפטו הסתיים, ופסקי-הדין עומד ל"הינתן בזמן הקרוב.

גם ראובן רוזנברג, מוכיר בית-המישפט השלום בפתח-תיקווה נאשם, הור"שע והושעה מתפקידו, לאחר שנידון למאסר על-תנאי וקנס כספי. מישפטו של ארנון בקשי, מוכיר בית-המישפט בבת-ים טרם הסתיים.

מיספר עורכי-דין ואזרחים מן השר רה נחשדו כמעורבים במתן שוחד למד"כירי בתי-המישפט ולשופט. כינתיים הוגשו כיתב-האישום על מתן שוחד רק נגד כמה מבין האזרחים שעשו זאת ב"אופן שיטתי. הפרקליטות טרם החליטה

נה שלמה התרצו השמועות במישרדות בתי-המישפט. טופר על שוחד ושחיתות, ואף על שופטים מחזויים שסרחו. אבל כאשר התפור הע"שן, והתובעת הלנה ביינש התחילה לה"גיש את כיתב-האישום בפרשה, התי"בר שהשר אינו נורא כל-כך.

רק שופט-שלום אחד נמצא מעורב בפרשה, שופט-השלום אהרון כהן. וגם נגדו לא הועלו האשמות של שוחד ושחיתות, אלא של הפרת-אמונים ו"תמימות. הוא נאשם בבית-המישפט ב"ירושלים, בכך שגילה את אוזנו של מד"כיר בתי-המישפט לתעבורה בתל-אביב, אברהם פלאי, כי מתקיימת חקירה נג"דו.

טבת

השופט כהן ישב כהליך שבו ביקשה המישרטה איפול מלא על עדותו של אדם בשם יהודה פרנקל, שהפיל את פלאי. השופט אסר את פירסום העניין, ובאותו הזמן פנה הוא עצמו אל פלאי וגילה את אוזנו על החקירה הנערכת נגדו. בעקבות עיסקת-טיעון, הורשע השופט כהן ונידון לקנס של 3000 ש"ח. הוא גם הורח מתפקידו כשופט.

שלושה שופטי-תעבורה הסתכסכו גם הם בפרשה. השופטים אשר אביטל ובני שחר חריפאי עמדו לדיון מישמעתי בעבירות של הפרת-אמונים, הורשעו

אבירי השולחן העגול: כך הם ישבו בפגישה הלילית

18 שנים בבידוד מוחלט ?

בית המישפט המחוזי בירושלים הרשיע את מרדכי וענונו בכל העדות שבחו הוואש: בבגידה, ריגול חמו, בכך שמסר ידיעות סודיות במטרה לפגוע בבטיחות המדינה, ובסיוע לאוייב במלחמתו בישראל. הוא נידון במרס השנה ל-18 שנות מאסר. בית המישפט גם קבע כי הוא מחמיר בעונש שו של הצעיר מבארשבע בגלל היותו

עברייני איראולוגי. לפני שנתיים, התחילה להתפרסם בסאונד"י טיימס בבריטניה, סדרת מאמרים על סודות האטום של מדינת ישראל. המידע הגיע לעיתונות מ"פיו של מרדכי (מוטי)" וענונו, גבר מקריה בן 33, שעבד בכור הגרעיני ב"דימונה כטכנאי. הוא סיפר את סיפורו והביא איתו גם תצלומים סודיים שצו

לם בכור. העיתון הבריטי השתכנע ב"אמיתות המידע שביריו. עיתונאי מיתורני בשם ג'ורג' גר"ר, שהגיע מאוסטרליה שימש כסוכנו של וענונו. זמן קצר אחרי שהגיע ללונדון, נעלם משם הצעיר הישראלי. אחרי חודשים אחדים הורחה מדינת ישראל כי וענונו עצור בארץ. איש לא ידע כיצד הגיע וענונו מלונדון לישראל,

הוא נשמר במיתקן סורי, רחוק מכל מגע עם הציבור והעיתונות. למרות זאת דלפו לאט לאט טיפות של מידע שהצטרפו לתמונה שלמה. התברר כי צעירה בלונדון, יהודיה מ"מוצא אמריקאי, בשם סינדי, פיתחה את וענונו לבוא איתה למסע עיתונות ב"איטליה. שם נחטף ובדרך כלשהי הועבר לארץ.

למרות המיגבלות שהוטלו על וענונו, הצליח הצעיר בתיאכוכו ובתושיה, להוסיף גם הוא על המידע לעיתונות. הוא כתב על כך ידו את מיספר הטיסה שבה הגיע לרומא ואת תאריך הטיסה, והושיט את ידו לצלמים שבאו לסקר את מישפטו בירושלים. בעיקבות זאת צבאו שילטונות הביטחון את חלונות המכונית שבה הועבר לכלא בצבע אטום, וההסגר סביב האסיר הושלם.

וענונו המשיך להתכתב מכלאו עם אהובתו האמריקאית ג'ורי זימט ועם אישים בעולם. הוא ניסה להוכיח כי עשה את מעשהו מתוך סיבות איראיר לוגיות ומתוך דאגה לשלום העולם.

כתבות רבות על וענונו ועל מעשיו התפרסמו בתיקשורת הישראלית והער למית. עם מעצרו הצטייר כבוגר ומר"גל. לאט לאט נרמה היה כי הצליח לשפר את תדמיתו והחל להצטייר לציבור כתימהוגני תמים ורודף צדק. שמו אף הוגש כמועמד לפרס נובל לשלום.

מתחילת הפרשה היו מי שתמרו לשמועות כי וענונו הוא בעצם סוכן המוסד, ששלחה מדינת ישראל כדי להפחיד את אויביה בפירסום כוחה הגרעיני. שופט איטלקי, שערך חקירה

מרדכי וענונו בין שוטרים הסותמים את פיו: בוגד או איראליסט?

רצח באגם

בתחילת ניסן הורשעה גיתית יורעאלוב ברצח בעלה יוסף (יו"ר סינר), ונידונה למאסר עולם.

גיתית היא אשה צעירה, צנומה ושכ"ריית, בעלת עיניים כחולות וחודרות. חייה תמיד היו מלאים בגברים ובהרפתקות. גיתית נולדה בתל אביב לי משפחה דתית ולמדה בבית ספר ב"פור. אחרי כך נשלחה ללמוד באנגליה ושם גילתה את עולם הגברים. מאז הח"ליפה בעלים ומאהבים במהירות.

אחרי שעזבה את בעלה הראשון, גבר קנדי, שהיה מבוגר ממנה, עברה ברומא וניהלה רומאן עם בימאי איטלי קי. יחד איתו נסעה ליפאן, שם הכירה את בימאי הסרטים הנודע אקירו קורסאווה, וניהלה רומאן גם איתו. משם הגיעה להונגיקונג, ותיכננה שור חנות מכשירים יחד עם עובד בחנות. עקב תקלה, ירתה גיתית במהלך השור ופצעה אחד מעובדי החנות. היא נעצרה ונידונה למאסר.

אחרי ריצוי עונשה בהונגיקונג חזרה לישראל ונישאה שוב. מנישואין אלה יש לה בת. אחרי גירושה מאבי בתה, היה מצבה הכלכלי גרוע והיא חיפשה אדם מבוסס, שיקבל אותה ואת בתה. היא ויאפשר לה חיי משפחה תקינים. היא פנתה למישרד שירותים וכך הכירה את יוסף יורעאלוב, שהיא קראה לו "יוסינ"י.

לכאורה היה יורעאלוב איראלי במטרותיה. מבוגר יותר, בעל רכוש וחבר בן ריוק וקו שהעריך אותה ונשא אותה על כפיים. אלא שבעלה החדש לא יכול היה להתחרר עם בתה.

הדברים הגיעו לידי מריבות תכור פות וגיתית איימה לעזוב את הבית.

הבעל ביקש סליחה, התחנן ואיים לה"אבר, וגיתית חזרה אליו. אבל המריבות תכפן, גיתית לקחה את בתה ועזבה את בעלה ואת ישראל.

לפני שעזבה את בעלה, השתמשה גיתית באחד מידידיה, כדי לפנות לעורכת דין, לכתוב צוואה בשמו של בעלה ולהחתים עליה את הידיד, שהת"חזה לבעל.

בינתיים נפתחו הליכי גירושין בר"ב. נות. ערב הדיון ברבנות, הגיעה גיתית לישראל בשם כריו ובדרכון מזוייף. לדבריה, עשתה זאת משום שחששה פן יורע הרב לבעלה והוא יוציא נגדה צו צי"כובי צי"א מהארץ. לדבריה, באה לישראל כדי לקבל סכום כסף גדול מידידים, שמכרו עברה את דירתה.

מכיוון שלפתע מצאה את עצמה בורדה בתל אביב, החליטה גיתית, בכל זאת, לטלפן לבעלה ולהזמין לכוסית בכר של מלון. השניים נפגשו ובילו יחד את הערב. אחרי כך ליוותה אותו גיתית למכוניתו, ולדבריה נפרדה ממנו והל"כה לידידיה. משם נסעה ישר לנמל התעופה בן גוריון ועזבה את הארץ עוד באותו לילה.

ניסן

היא טסה לפאריס בדרכון מזוייף, אחר, שלא היה כשורה, ונעצרה מיד עם נחיתה באורלי. אחרי שעות מיספר שוחררה. באותו הזמן, נמצאה מכוניתו של יורעאלוב, שקועה כאגם שבפארק הירקון. גופתה היתה בתוכה.

אחרי חקירה התברר למישטרת ישראל כי גיתית שהתה בארץ בלילה שבו מצא בעלה את מותו. הוגשה בקשת הסגרה למישטרת אנגליה, שם התגוררה אז גיתית, כשהיא כבר נשואה לבעל חדש, גבר אנגלי שהכירה בפאב.

גיתית הכחישה כל קשר לרצח. היא חזרה על טענתה כי באה לישראל על מנת לגבות כסף שהגיע לה. אבל בשום אופן לא הסכימה לגלות את שמם של החברים שאיתם בילתה בשעת מותו של בעלה, ואשר מסרו לה את הכסף.

היא הסבירה כי אינה רוצה לסככם בעבירות מטבע. גם כאשר הובטח לה שהם יתנו מחסיונות, לא הסכימה לגלות את שמם.

במישפט הארוך התמקד הוויכוח על שעת המוות וסיבת המוות. העדים ה"עיקריים היו הפאטולוגים משני הצד"ה

דים. סניגורה של גיתית, עורכי הדין מאיר זיו, העלה כמה וכמה פאתולוגים שניסו לשכנע את בית המישפט כי המנוח מת לאחר שגיתית כבר היתה במטוס, וכי מת מוות טבעי. בית המישפט דחה את גירסת ההגנה והרשיע את גיתית, עירעורה לבית"

עקב ההאשמות כי וענונו נחטף באיטלי"יה, קבע במימצאיו כי וענונו לא נחטף באיטליה ולא היה כל צורך למדי"נתיישראל לחטפו, מכיוון שהוא עבד בשרותה.

מכיוון שריוני בית המישפט בירוש"לים היו סודיים ותוכנם חסוי לחלוטין, לא ידוע מה נטען שם ומה נאמר ל"שופטים. גם פסקי הדין המרשיע לא פורסם, ולא ברור מדוע דחו השופטים את כל טענותיו המישפטיות של הסני"גור עורכי הדין אביגדור פלדמן.

ברור רק כי השופטים ראו את מע"שיו של הצעיר מבארשבע בחומרה רבה. הם התמקדו בעיקר במניעיו האי"

אדר

דיאולוגיים, וראו בהם דווקא סיבות להחמרה בעונש.

בראש השנה ימלאו שנתיים למעצ"רו של וענונו, מאז הוא יושב באותו תא בודד, קורא ספרים ומזהרה. הוא לא מתחרט על מעשיו ובמכתביו המשיך לפתח את התאוריות האיראולוגיות שלו ואת כוונתו להתנצר ולהפוך לכ"ר מר כאשר ישתחרר מהכלא. הוא חולם עדיין על תיקון העולם ועל עזרה לחלכאים ונדכאים.

סניגורו, עורכי הדין פלדמן, הגיש עירעור בשמו, והעירעור יישמע, כנר"אה, בפברואר. הסניגור גם הגיש בקשה כי העירעור יישמע לפני חמישה שופ"טים, בגלל מישקלן של העבירות וחשיבות הנושא.

המישפט העליון תלוי ועומד. למרות סיפור הרצח המיתורני, ה"רכונים המזוייפים, הכלא בהונגיקונג וריבוי הבעלים, לא הצליחה גיתית, משום מה, לשמור על מקומה בכותרות העיתונים.

העניין שעוררה חלף במהירות.

גיתית יורעאלוב וסניגור זיו: לגמרי לא מוות טבעי

רוסילדה קונסאלס ואמריקו וסקונסאלס

תורג'מן: מחכים לתינוק

עלושה חרשים העסיקה פרשת קרוליין ברונה את הציבור בישראל. המישפט, שכונה "מישפט שלמה", עמד בראש מהדורות החדשות וכתורות העיתונים. תמונתה של הילדה היפהפיה הציצה מכל פינה, וגורלה העסיק את המדינה.

היה זה סיפור קורע לב, שכאילו נלקח מסרט תורכי. ילדה קטנה, בעלת עיניים שחורות וגדולות נקדעה בין שתי אמהות. אמה הטיבעית, רוסילדה קונסאלס מברזיל, ואמה המאמצת, שימחה תורג'מן מלור. בית-המישפט הגבוה לצדק התבקש להכריע בשאלה הבלתי-אפשרית מי זכאי להמשיך ול- החזיק בילדה.

כל הפרשה החלה, כאשר רשת טלוויזיה בריטית ביקשה לעשות כתבת תחקיר על סחר התינוקות בברזיל. תוך כדי עבודתם נתקלו אנשי הטלוויזיה ברוסילדה קונסאלס, שהרשימה אותם במאמציה, הבלתי-נלאים, לאתר את בתה החטופה.

מישטרת בראזיל עצרה באותו זמן

את ראשי רשת הברחת תינוקות, ובין מיסמכיהם נמצאו גם כתובתה ומיספר הטלפון של מישפחת תורג'מן מיש- ראל. נמצאו גם מיסמכים שרמזו על הקשר בין הילדה החטופה למישפחה הישראלית.

לאחר שצוות הטלוויזיה חזר לברי- טניה, הוחלט לנסות ולאתר את מישי- פחת תורג'מן בלור, ולברר אם הילדה שאימצו היא אמנם ברונה קונסאלס. איתורה של המישפחה נעשה בעזרת חוקרים פרטיים והם השתכנעו כי הילדה קרוליין תורג'מן היא באמת ברונה. אז הומינו לישראל את האם הביולוגית, וערכו לעיני מצלמות הטלוויזיה מיפגש ספונטאני בין שתי האמהות.

המערכה עברה אז לבית-המישפט הגבוה לצדק. עורכי-הדין שימעון שובר ואלי כהן הגישו, בשם האם הברזילאית, עתירה של הביאס קורפוס לבג"ץ. הם

סיון

ביקשו את החזרתה של קרוליין ברונה לאמה הביולוגית, שממנה נחטפה. "אימוץ הנעשה בעיקבות חטיפה", טענו, "הוא בטל ומבוטל, ולכן על הילדה לחזור לאמה הטיבעית".

המישפט זכה לסיקור נרחב בעיתור וט ובטלוויזיה, מכל ההיבטים האפשריים. היה ברור כי מישפחת תורג'מן העניקה לילדה הרבה אהבה וחום, וכי הילדה התרגלה אליהם. מצד שני אי- אפשר היה לטרום לבקשתה של האם האמיתית להחזיר לה את בתה, שנחטפה ממנה.

מבחינה מישפטית לא היה כל קושי

בפרשה. חטיפה מונעת אימוץ כחוק, וזכותה הטיבעית של האם הביולוגית לילדה לא נשללה מעולם. אלא שכדי לאמת את זכותה של רוסילדה, ביקש בית-המישפט שתיערך בדיקת רקמות לילדה, לרוסילדה, ולאב אמריקו ואס- קונסאלס, שהובא במיוחד לישראל.

הבדיקה שערך הפרופסור חיים בראוסטר לא הותירה כל ספק. הילדה היא בתם הביולוגית של רוסילדה וא- מריקו. אחרי דיון נוסף, ולמרות שאלות קשות ונוקבות ששאל בית-המישפט, הוחלט להחזיר את הילדה לרוסילדה.

בית-המישפט נעזר בפסיכולוג, כדי לרכך את המעבר הטראומטי של התינוקת בין שתי האמהות. שני זוגות ההורים אוכסנו יחד לטוף-שבוע משר- תף במלון הילטון בירושלים, ואמצעי- התיקשורת הורחקו מהם. סמוך לכך חזרה הילדה עם הוריה הביולוגיים לברזיל.

התיקשורת הישראלית רדפה אחרי הסיפור גם לבית הדל בקורטיבה, שם מתגוררת כעת הילדה עם אמה ואחיה. התברר כי אמריקו ואסקונסאלס, האב, כבר מזמן אינו חי יותר עם אמה של קרוליין ברונה, וכי בזמנו הוגשה נגדו תלונה על מעשה מגונה, כביכול, שעשה בבתה הבכירה של רוסילדה.

אינני חושב שקיימות נסיבות כל- שהן, שבגללן עשויה רוסילדה לאבד את הזכות על ברונה", אמר האב לי- כתבים בברזיל, "נכון שמצבה הי- כלכלי אינו משופר, אבל גם למי שגרים מתחת לגשרים יש זכות לגדל את ילדיהם".

ההוג תורג'מן שומר מאז על פרופיל נמוך, בתיקוה לקבל לאימוץ ילד חדש, שישכח מהם את הטראגדיה של קרוליין.

מנות כפולות ועירעור על גזר המוות

לסיכך אנו גוזרים עליו עונש- מוות, הידחה קולו הסמכותי של השופט צבי טל, שקרא את גזר- הדין שהוטל על ג'ון "איוואן" דמיא- ניק.

וכך עומד דור שלם של ישראלים צעירים, שלא חוו מעולם בביצוע עו- נשימויות בישראל, להיות עד להוצאה להורג, אם ידחה בית-המישפט העליון את עירעורו של דמיאניוק. מאז 1962 לא הוצא אדם להורג בישראל. וגם אז היה זה במיקרה החריג והמיוחד של אדולף אייכמן.

עונשי-המוות בוטל בישראל ב- 1950. אז פורק הגדרום ופוסט התליין. כאשר נידון אייכמן למות היה צורך בהתקנת תקנות חדשות לשם ביצוע גזרי-הדין. תקנות אלה יחולו גם על דמיאניוק.

אם לא יקבל בית-המישפט העליון את עירעורו של דמיאניוק, והנשיא ידחה את בקשת החנינה שגיש, יש סיכוי סביר כי האדם שווה כאיוואן האיום מטורבלינקה, ימצא את מותו כאשר חבל קשור לצווארו עד צאת נשמתו, כפי שקובעות התקנות.

כאשר הכריזו השופטים על גזר- הדין, השתרר שקט באולם, ואולם תוך שניות נמלא בקולות תפילה, צעקה ושיירה. ניצולי שואה רקרו והתפללו כראותם את ניקמתם בצורך, וצעירים שונים קראו בקצב: "מוות! מוות!" ומחאו כפיים ברמה. אפשר היה להבחין את שימחת הנקם של הניצולים, קשה יותר היה לחזות בצימאון הרמים של הצ- עירים הצוהלים.

אחרי הדברים הנוראים שכתבו השו- פטים רב ליון, צבי טל ורליה רורנר בפסקי-דינם על הנאשם, היה ברור לכל כי בית-המישפט חייב יהיה לגזור עליו מוות. הסניגורים, יורם שפטל, ג'ון גיל ופול צ'ומאק, שער הרגע האחרון לא הורו בזוהתו של הנאשם כאיוואן הא- יום, טענו שהיתה טעות אומללה ב- יוהיו, ולא ביקשו רחמים על מרשם.

הסניגורים הסבירו כי חששו פן טיעון לעונש יפגע בהכחשה הטוטאלית של זהותו של הנאשם.

התביעה, בראשותו של פרקליט המדינה יונה בלסמן, ובהשתתפות מר- כאל שקר ומיכאל הורוביץ, ניסתה לשכנע את בית-המישפט כי עונש- המוות הוא עונש-חובה במיקרים כאלה, וכי לבית-המישפט אין כל שיקול-דעת.

כמעט שנה נמשך מישפטו של דמיאניוק, שנערך בבניין-האומה ושר- דר בשדרות ישיב בטלוויזיה וברדיו. בתחילת המישפט, כאשר העידו ניי- צולי-השואה, שזיהו את הנאשם וסיפרו על מעלליו, השתרכו תורים ארוכים ליד רלתות-הכניסה, והאולם היה מלא מפנה לפנה.

אחר-כך שככה מעט ההתעניינות והיא התמקדה במריבות הסניגורים בינם לבין עצמם ובנים לבין השופטים. הקהל עקב בשימחה גלויה כאשר השופט רב ליון גזף מפעם לפעם

אייר

בסניגור הישראלי יורם שפטל והביאו במבוכה. שפטל קיבל מיכתבי-איום מיושבי האולם. לאהרה גדולה יותר וזה מארק אוקונור, עורך-הדין האמ- ריקאי השרמנטי, שסולק כאמצע הדיון מתפקידו: יורם שפטל ירש אותו.

כאשר החלה פרשת ההגנה, התברר כי העדים הראשונים, שנבחרו על-ידי עורכי-הדין האמריקאי גבה-הקומה ג'ון גיל, היו חסרי-ידע ונשברו זה אחרי זה על דוכני-העדים. אחת העדות אף ניס- תה לשים קץ לחייה אחרי כישלונה בכתיבת-המישפט.

היה נראה בשלב זה כי ההגנה תרים יריים ותורה בכישלונה. אבל שפטל התעשת. הוא ביקש פסקי-זמן, נסע לארצות שונות וחידש את צוות- העדים.

העניין במישפט התחדש כאשר עלו על דוכני-העדים מומחים בעלי שם בינלאומי, כמו יוליוס גראנט האנגלי, קשש כריזמטי ובעל ידע אינסופי ברפואה מישפטית ומרע מישפטי. גם הרוון יפה-התואר ניקולאי טולסטוי, שהעיד על פרשיות היסטוריות במיל- חמת-העולם השניה כבש את לבבות הצופים.

אך ככל שהתארכה שורת העדים היה ברור יותר ויותר כי ההגנה נכשלה במשימתה. בית-המישפט קיבל ללא עירעור את עדויות-הזיהוי של ניצולי השואה, עדי-הראיה היחידים. הוא גם קיבל את מסקנותיו של מיסמך טרוו- ניקי. כתובת-הקעקע בבית-שחייו של דמיאניוק, כוז של אנשי הס"ס, רק הוסיפה מישקל לזיהוי.

במשך החקירה והמישפט הכחיש דמיאניוק כל קשר לטרבלינקה ולאי- וואן האיום. סניגוריו אף הביאו ראיות כי אותו אוקראיני שעונה יהודים בטר- בלינקה נהרג במרד במחנה.

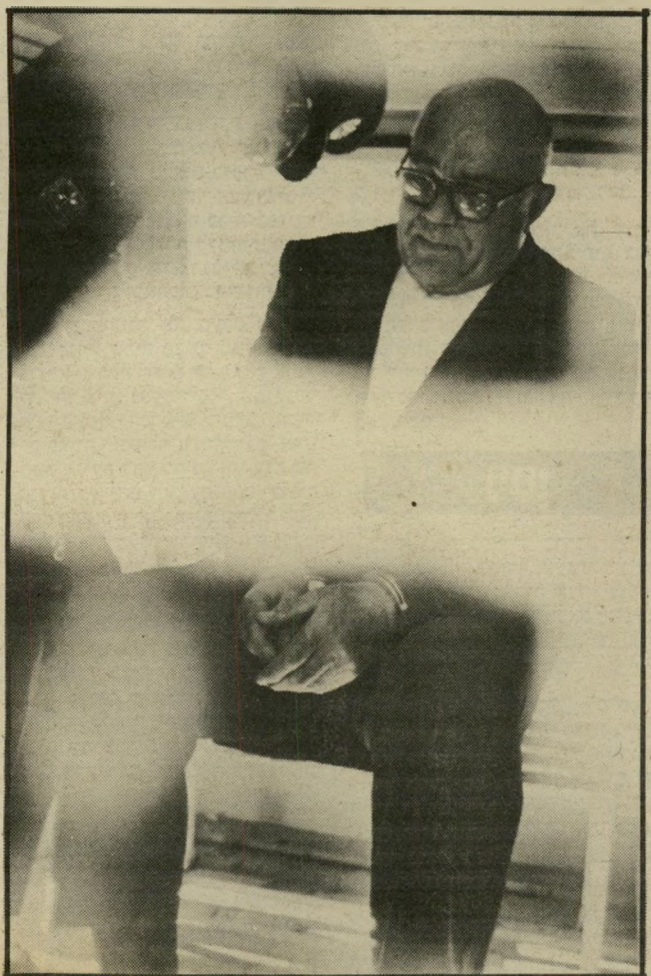
דמיאניוק העיד עדות אליביו, כדי להסביר מה עשה במילחמה והיכן היה בתקופה שאיוואן האיום השתולל בטר- בלינקה, אבל הוא הסתכן בשקרים ובי- טחירות, ובית-המישפט לא קיבל את גירסתו.

מאז נגזר עליו עונש-המוות, כלוא דמיאניוק בכלא איילון, קורא מיכת- בים, עושה תרגילי-התעמלות ואוכל ארוחות כפולות. מצבו הגופני והנפשי טוב מאוד. הוא נפגש פעמיים בחודש עם כומר, פעמיים בחודש הוא נפגש גם עם פרקליטו הישראלי יורם שפטל, שאליו הצטרף לאחרונה גם השופט לשעבר רב איתן, שיופיע בצוות ההגנה בעירעור.

העירעור יחל ב-5 בדצמבר, לפני בית-המישפט העליון בירושלים. טרם הוחלט אם גם ישיבות אלה ישוררו בתיקשורת.

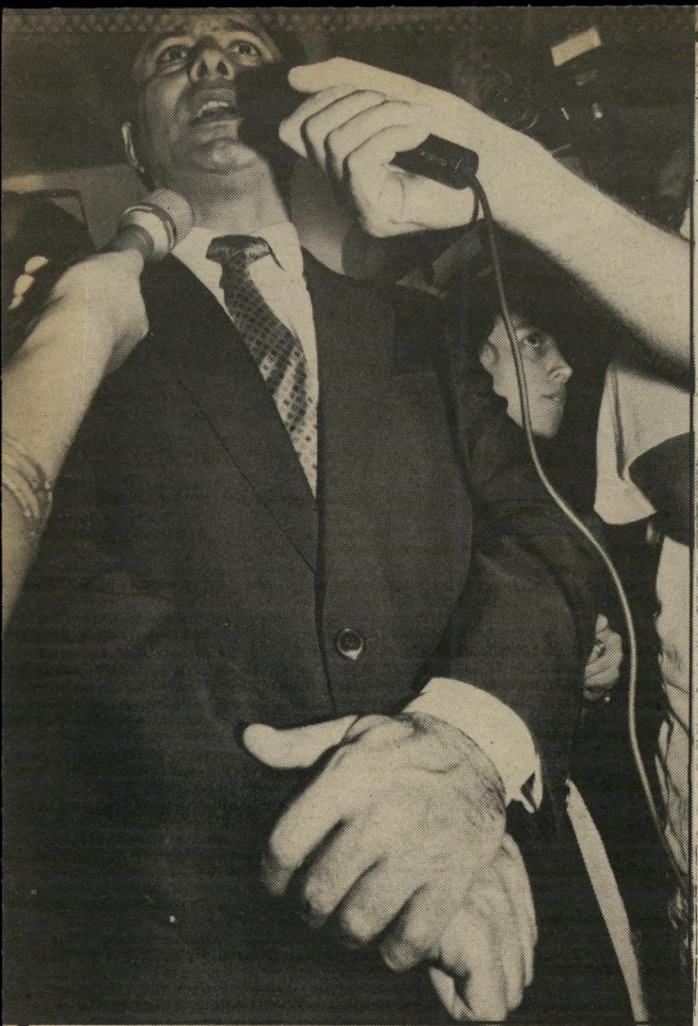
לאחר שניתן גזרי-הדין הגיע מאיט-

מישפטו של דמיאניוק הוא יחיד במינו, ונערך רק אחת לדור. הוא כנראה גם האחרון שיערך אייפעס בישראל.

ג'ון איוואן דמיאניוק בניידת: זה הוא או לא?

המומחה למעקבים

אלי דותן, העולה הזה

הסניגורים טענו שיש בפיו דברים שיעזרו לבלס והתעקשו על חיקור הדיון.

בבלגיה נערך ההליך המיוחד לפני שופט בלגי, כאשר השופט הישראלי שושנה ברמן, יושבת באולם, בין הקהל.

בתום המישפט נדרש לשופטת זמן רב כדי לכתוב את הכרעתה. היא דחתה את המועד מיום ליום, וגם ברגע האחרון, לקראת הקראת פסקהדין באולם בית-המשפט, השאירה את הקהל במתח, עד שהגיעה לסוף.

השופטת סיפרה את עיקרי פסקהדין, נתנה מחמאות לבלס ואמרה שהוא נבון, חכם ובעל כריזמה, והרשימה אותו בכל פרטי האישום. מאידך קבעה כי מעשי המירמה שלו לא נעשו בנסיבות מחמירות.

בהכרעתהדין הקצרה לא התייחסה השופטת לחלק נכבד מהנושאים העיקריים במישפט. היא לא אמרה אף מילה אחת על צוות-החקירה המיסטרתי הראשון, שנאשם בעזרה לבלס. היא לא התייחסה לעדותו של לזי עינבל, שבגללה נסע בית-המשפט לבלגיה, ולא הזכירה את עדותם של מנהלי בנק דיסקונט במיטרה, אשר אישרו את גירסתו של בלס.

גם לגור-הדין איתרה השופטת בשעות רבות וגם הפעם קראה רק את עיקרי גור-הדין. היא הודיעה כי דנה את הנאשם לשנתיים וחצי מאסר בפועל ולשנתיים וחצי מאסר על תנאי. היא גם הטילה עליו קנס כבד.

גם אחרי גור-הדין המשיך בלס לטעון כי הוא חף-משפט, והצהיר כי הוא רואה בפסקהדין חצי יזכור. הוא הודיע לעיתונות כי בבית-המשפט העליון יזכה למחצית הזיכוי השניה.

בינתיים הגישו סניגוריו של בלס עירעור על פסקהדין, והם גם מבקשים

רב והחלפו שלושה צוותי-חקירה שכל אחד קבע קביעות אחרות. עם תום החקירה נעצר בלס.

למרות שמהרגע הראשון טען לחפזו וניסה להסביר לכל שומע כי נהג כאיש-עסקים ולא רימה איש, ישב בלס כמעצור כמעט שנה. במהלך מעצרו עורר שעורורה גדולה, כאשר טען כי נתן לשימרון פרס שעון במתנה, וכי כחש בתככים מיפלגתיים בעזרת כספו.

תמוז

למרות הפיקנטריה הפך המישפט יבש וטכני, כאשר מומחים כלכליים מחילופים איש את רעהו על דוכן העדים, ומצטטים מספרים ארוכים, המציגים טבלות מסובכות.

התובעת האדמונית פנינה דבורין השקיעה מאמץ רב בלימוד החומר הכלכלי הקשה, והתמצאה בו בקלות. גם הסניגורים, עורכי-הדין יהודה ויינשטיין ויעקב ויינרט שייצגו את בלס, וגירור אדרת שייצג את צבי אהרונ, מנהל עסקיו של בלס, עשו עבודה יסודית.

אחרי סיום כל העדויות והסיכומים בתיק, התבקש בית-המשפט, באופן יוצא מן הכלל, לנסוע לבלגיה, לשם חיקור-הדין. המטרה היתה לשמוע את עדותו של לזי עינבל, איש התק"ם לשעבר, שברח מהארץ לארצות-הברית, ורשש לבוא להעיד בישראל פן ייעצר.

ישיבתו של רוד בלס, שהסתיים השנה, נגע בעניינים כלכליים חשובים ומסובכים, שנולדו בתקופת האינפלציה הרווחת. במישפט התגלתה מערכת כלכלית שלמה של השוק האפור, שניסתה לשמור על ערך הכסף בתקופה שבה הפיחות היה יומיומי. רוד בלס, איש-עסקים נאה וממולת, נאשם בכך שרימה את התנועה הקיבוצית המאוחדת (התק"ם) בכסו של 29 מיליון דולר. בכתב-האישום נאמר כי עשה זאת ב-19 מיקרים ובנסיבות חמורות.

בתקופת האינפלציה, כאשר כל אחד ניסה לשמור על ערך כספו, החליטו גם אנשי הקיבוצים שעליהם לנהוג כמו יתר בעלי ההון במדינה. הם החליטו להשקיע את הכסף הנוזל שלהם אצל בלס, שהבטיח להם ריבית גבוהה עבור כספם, גבוהה יותר מזו שקיבלו מהבנקים.

במשך תקופה ארוכה פעל ההסדר ללא תקלה. הצדדים היו מרוצים והקיבוצים התרשמו לטובה מבלס. עד שיום אחד התברר לתק"ם כי שם את כספו על קרדיטצני, ויש סיכוי גדול שלא יראה אותו לעולם.

בתחילה פנו הקיבוצים לבדור, לפרופסור רוד ליכא, שבידוק את הפרשה. אבל אחר-כך התגברו על מה שהובשה והתלוננו על בלס במישר טרה.

מאחר שמדובר בעניינים כלכליים סבוכים, ערכה חקירת המיטרה זמן

רוד בלס: השופטת יושבת בקרב הקהל

המישפט להתייר להם לעיין בספריי החשבוניות של החברות של בלס, משום שהוא אינו מקיים את הסדר התשלומים שהסדיר איתם. לטענתם הוא עדיין חייב להם 114 מיליון דולר.

לדחות את ביצוע המאסר עד ההכרעה בעירעור. במישור האזרחי עדיין מסובך התיק"ם בצרות כלכליות בגלל בלס. באחרונה הגיש התק"ם בקשה לבית-

אבן בראש

בכתב-האישום נאמר: ב-6 באפריל 1988, בשעות הצהריים, במהלך תקרית אלימה בין קבוצה מתור שני כפר-ביא וקבוצה של מתנחלים תושבי אילון-מורה, ידיתה הנאשמת אבן גדולה בראשו של רומם אלדובי, בכוחה לפגוע בו. הנאשמת עטה על אלדובי מאחור, הטיחה את האבן בראשו ונמלטה מהמקום.

כתוצאה מכך, נפל אלדובי ארצה, ומיספר תושבים מקומיים שעטו עליו, היכו בו כאבנים ובמקלות. רומם אלדובי נפגע עליידי הנאשמת והאחרים באופן קשה, ונגרם לו נזק מוחי לצמיתות.

מונירה דאוד, אם צעירה בת 22, נאשמה בגרימת חבלה חמורה לאלדובי. היא הועמדה לדין לפני בית-משפט צבאי ונידונה לשמונה חודשי מאסר בפועל ו-16 חודשי מאסר על-תנאי.

אב

התקרית הקשה בכפר-ביא שליד שכם אירעה בחופש פסח. קבוצת נערים ונערות מיישובי הסביבה, שיצאה לטיול, עברה בשדות הכפר, ואחר-המל-וים ירה בתושב הכפר שעבר בשדות. מקול היריות התאספו כפריים נוספים והם רדקו את המתנחלים למרכז הכפר.

שני המלווים הבוגרים ירו באוויר, רומם אלדובי נפגע בראשו מאבן והחל יורה לכל עבר. כדור מניסקו הרג את הנערה תירצה פורת ופצע אחרים. עד שהועקו כוחות צה"ל לכפר הספיקו הכפריים להכניא חלק מהנערים והנערות כבתיים.

מונירה נעצרה עוד באותו הערב, למרות שהיא אם לשלושה ונמצאת בשלבי הריון מתקדמים. אחיה של מונירה, מוסא בן דוד, היה מראשוני ההגרוגים בכפר. למחרת מעצרה, נהרס ביתה של מונירה ובני-המשפחה מתגוררים באוהל.

הזכות למות בכבוד

יצעו בגופו כל פעולה שתכליתה הארכת חייו באופן מלאכותי. בית-המשפט דחה את בקשתו של נחייס מכיוון שהוגשה לבית-המשפט הלא-נכון וגור המשיבים הבלתי-נכונים. גם בית-המשפט המחוזי, שאליו הופנתה העתירה המתקנת, לא הביא לעזרת את הישועה. הבקשה נדחתה מכיוון שלא הוכח כי מחלתו של נחייס היא טרמינלית.

העתירה האחרונה שהוגשה השנה בנושא זה היתה עתירתה של טלילה שפר, מקיבוץ מרום-גולן, היא, יחד עם נציג האגודה, פנתה לבית-המשפט המחוזי בתל-אביב וביקשה להורות לרופאים המטפלים בבתה הקטינה יעל, למנוע את הארכת חייה של הילדה החולה במחלת טייוקס.

גם בקשה זו נדחתה על הסף. השופט אליהו מצא החליט כי הנמען הנכון לבקשתה של טלילה שפר אינו בית-המשפט אלא המחוקק. המחלל שביעורו מקווה המבקשת למנוע את הארכת חייה של יעל, מהווה עבירה פלילית. הדבר שהיא מצפה לו מבית-המשפט הוא בעצם, שיכשיר מראש, בפסקהדין הצהרתי שיתן, את המחלל הזה.

קבע השופט: "הנמען הנכון למישר אלות כאלה אינו בית-המשפט, אלא המחוקק, שבכוחו לשקול ולברוק את קיומם של צרכים חברתיים, ולקבוע את הדרכים הנאותות למילויים". השופט קבע כי זכותה של הקטינה לחיים, איננה נכללת באוטונומיה של הוריה, וממילא אין להם סמכות לייצגה בדבר הנוגע לעצם קיומה. העירעור על החלטת בית-המשפט המחוזי תלוי ועומד ברגע לפני בית-המשפט העליון. אפשר להניח כי הבעיה העקרונית תמשיך לעלות ולהעסיק את בתי-המשפט עד שתמצא פיתרון חקיקתי או מישפטי כלשהו.

אלכס ליבוביץ, העולה הזה

שפר: למען הבת

לבני-המשפחה כי הוא מבקש למות בכבוד. אשתו פנתה לבית-המשפט הגבוה לצדק וביקשה רשות לנתקו ממכונות-החיים. בטרם נתן הבג"ץ את החלטתו בעניין, נפטר החולה. למרות שרינה נקטת התעקשה וביקשה שבית-המשפט יתן החלטה תקדימית על אף מותו של בעלה, דחה זאת הבג"ץ. מכיוון שהוא אינו עוסק בעניינים ערטייליים.

אלול

עורך-הדין יצחק חושן, באיכוחה של האגודה לזכות האזרח על חייו, מצא מיד מועמד אחר, והגיש עתירה לבית-המשפט הגבוה לצדק בשמו של שימי צון נחייס (33), חולה בניזון שריריים גם הוא. עורך-הדין ביקש שבית-המשפט פט יורה כי בית-החולים יכבד את צור-אחו של החולה, וכאשר יבוא יומו, לא

מטר של בקשות לאפשר את מותם של חולים חסוכי-מרא, שטף השנה את בתי-המשפט. השאלות המוסריות, הפילוסופיות, הדתיות והמישפטיות, אינן שאלות חדשות לאנושות, ואף לא למישפט הישראלי. אלא שבישנים קודמות הגיעה הבעיה לבתי-המשפט בצורה שונה לחלוטין.

בעבר נאשמו מיספר אנשים באישום פלילי על רצח בן-המשפחה מתוך רחמים. בנייה-משפחה לקחו אז על עצמם את האחריות המוסרית והפלילית, והביאו למותו של האדם האוחז, כדי לגאול אותו מיסוריו.

במקרה אחד הרגה אם את בנה המפגר, כדי שלא יתגלגל ברחובות חסר-אונים וחסרי-עצם אחריו. ביקרה אחר הרגה אם את בנה הבוגר, שהיה חולה בסרטן וסבל יסורים גוראים. אחרי שביצע את המעשה הסגירו האמהות את עצמן למיטרה ועמדו למישפט פלילי.

בית-המשפט התחשב, בדרך כלל, בנסיבות המקרה והרשיע את הנאשמים בהריגה שעונשה עד 20 שנות מאסר, והחוק אינו קובע לה עונש מיינימום, ולא בעבירה של רצח, שעונשה מאסר-עולם. העונשים שנגזרו עליהם נעו בין שנת-מאסר לשנתיים. בדרך כלל היה נשיא-המדינה מתערב וחונן אותם.

השנה, אולי בעיקבות הקמתה של האגודה לזכות האזרח על חייו, ניסו בנייה-משפחה להביא גאולה לאחיהם, מבלי להסתכן במישפט פלילי. הראשונה היתה דינה נקש, אשתו של גידעון נקש, שחלה במחלה הנוראה של ניזון שריריים. הוא שכב בבית-חולים מתחבב כושר לנוע, כשסופו המר מתקרב ביסורים.

נקש היה מחובר למכונות שהנשימו אותו ושמרו על חייו. הוא הצליח לסמן

שוד אחרי המוות

זוהר אוחלית

לדברי אריק לביא, חוקר הביטוח רצה לחקור את שתי הנשים, אך לדבריו הן סירבו לשתף עימו פעולה. כשפנה לרוזי שטאר והציע לה לעבור בדיקה במכונית-אמת, כדי לאמת את גירסתה, היא טענה שהיא חולת-לב ואינה יודעת אם היא תהיה מסוגלת לעמוד בלחץ, ושהיא תעשה זאת רק אם רופא יאשר לה זאת. לדבריו, גם גרטה קוילר סירבה לשתף פעולה.

דרך חדר-השינה

מביוון שפרדריקה קיבלה בשנותיה האחרונות קיצבה מהביטוח הלאומי, די מפתיעה העובדה שהיו לה ציורים ששווים נאמר כעשרות אלפי דולארים. לדברי ירידתה הקרובה ביר, תר, הלבונרנית לידה יוסיפוב, היו לה גם כלי-כסף וחפצי-אמנות במספר רב. מספרת לידה יוסיפוב: "לפרי היו תכשיטים יפים, שירשה מאמה. היו לה הרבה דבריי-כסף בדירה. אני זוכרת ארבעה פמוטים וכלי להכנת תה, עשויים מכסף טהור, שיוצרו ברוסיה לפני הרבה שנים. כל הרהיטים בדירתה היו עשויים עבודת-יד, וחלקם היו מצופים צרף. היו לה שולחן-כתיבה, סיפריה ומיטה, הכל בהזמנה. את הבית ביפו קנה לה אביה, בנו

חברת-הביטוח על תכולת-דירה שנעלמה, בסך 10 אלפי דולארים. ברשימה שלה מופיעים יצירות של האמנים יוסל ברנר, ז'אן דויד, ראובן רובין וציירים אימפרסיוניסטים צרפתיים בני המאה ה-19.

לדבריו טוענת רוזי שטאר ש-10 ציורים יקרי-ערך, שהיו בדירתה של פרדריקה סגל, נעלמו בליל-פטירתה. גם רוקסי, כלבת-הדוברמן של הנפטרת, נעלמה.

נוכח אריק המיסעודן: "בליל פטירתה של פרדי (וכפי שכונתה עלידי כל חבריה) התקשרה איתי גרטה קוילר, גיסתה, וביקשה לברר פרטים על נסיבות מותה. במהלך השיחה אמרתי לה שארנק של פרדי ומפתחותיה נשארו אצלי, וכדאי שמישהו מבני-המשפחה יבוא לקחת אותם.

"מאז השיחה הזאת ועד לשעת-ההל-ווייה לא ראיתי אותה, כלומר מהיום הרביעי בערב עד ליום השני בצהריים. "ביום השלישי, יום אחרי הלוויה, טילפנה לביתי הגברת רוזי שטאר, בת-דודתה של פרדריקה, וקבעה עימי פגישה. נתתי לה את החפצים של פרדריקה שנשארו אצלי. הגברת שטאר אמרה לי שבדעתה לבקר בביתה של פרדריקה, כי היא מודאגת בעניין הכלבה רוקסי, שנשארה לבדה. כעבור שעותיים טילפנה וסיפרה לי שחסרים חפצים בבית."

זוהי תמונתה האחרונה של פרדריקה סגל. אחרי מותה נעלם חלק גדול מרכושה, שרק מעטים ידעו על קיומו. מי ידע? מי שדד?

בתדודתה של פרדריקה, רוזי שטאר ובעלה ליאון, בהלווייתה השוכנים הזמין אותי כי פרצו לדירה

מי שדד את ביתה של פרדריקה סגל המנוחה?

האם היתה זאת פריצה מתוכננת של אחר מקרוביה או מכריה או פריצה של גנבים מזדמנים? שאלות אלה מטרידות את חברת-הביטוח, שביטחה חלק מתכולת דירתה, וגם את קרוביה וידידיה. פרדריקה סגל, מי שהיתה מלכת חייה-הילה של תל-אביב בשנות ה-60, נפטרה מדום-לב בדצמבר 1987, בקפה דן בתל-אביב. היא נקברה בחולון, אך לפני תום השיבוע נפרץ ביתה ברחוב להמרטין 15 ביפו, וחלק ניכר מתכולת הדירה נעלם.

לכאורה סיפור בנאלי, מאותם עשרות מיקרים המדווחים למיטרה מדי חודש. אך במקרה זה רב הנסתר והי נעלם על הנגלה.

מספר אריק לביא, בעל קפה דן: "באחד הבקרים הגיע אלי חוקר של חברת-ביטוח, וביקש לברר פרטים על הרגליה ואורחות-חיה של פרדריקה. הוא היה מעוניין לדעת פרטים על אנשים הקרובים אליה, והתרכז בעיקר בשאלות על תכולת דירתה."

לטענת החוקר, הגברת רוזי שטאר, בתדודתה של פרדריקה, תובעת את

צילום: מנשה חזק

אחותו של דוב, גרטה קוילר, ואמו בהלוויית דוב. אני בכנף לא צד בעניין...

ברבור

קשה היה גם לקבל הערכה לגבי שווי נכסיה ורכושה. בבעלותה היו הבית ביפו, שנקנה עלי ידי אביה, בנו אורי; הבית בבתיים, שירשה מאמו של דב; ציורים וחפצי אמנות יקרי ערך, בשווי לא ידוע.

"עזבו אותה במנוחה!"

לטענת חוקרי הביטוח, בוטחו כל התמונות היקרות האלה בסכום נמוך משוויין הריאלי, במה שקרוי בשפת המיקצו "תתי-ביטוח". להערכת החוקר, שווי כל הרכוש שלה מגיע לסכום של 400 אלף דולר.

עורך הדין אבי הורביץ, שעבר בעבר במשרדו של עורך הדין מיכאל כסי, התמנה על ידי בית המישפט, בהסכמת היוורשים, כממונה על קיום צויה רושה על ידי החוק. ממנהל הזמני של העיזבון אין הוא מוכן לנקוט בשווי רכוש הנפטרת, על ידי מימצאיו, אך טרם עז שהסכום שעליו מדבר חוקר הביטוח הוא מוגזם.

הורביץ הופתע לשמוע על קיומם של חפצים יקרי ערך, מלבד התמונות שעליהן הוגשה תביעה נגד חברת הביטוח. הוא הורה שלא ידע על כלי הכסף ועל שכיות הממרה שהיו בארונות.

עורך הדין הורביץ: "כשהגעתי לביתו של פרדריקה סגל, מצאתי את כל הרהיטים ארוזים ומוכנים למשלוח, כשהם מוצבים בחזית הבית על המדרגה. הזמנתי את המיטרה וראגתי להעביר אותם למחסן ערובה. לפי מידע שבידי, היו בבית ארבע פריצות, שבהן הצליחו הגנבים לרוקן את הבית מתכולתו."

עורך הדין היה עסוק בחודשים האחרונים באיתור כל קרובי המישפחה של הנפטרת, ומסתר ממיספרם נאמד ב-10. חלקם מתגורר באוסטרליה ובארצות הברית.

חוקי ההורשה בארץ הם נוקשים מאוד, ובעיקר צוואה נדרשים התובי עים לירושה להוכיח את קירבתם לנפטר, ועל הממונה למצוא את כל הקרובים האפשריים, כדי שלא יהיה מצב שבו יצוצו קרובים בעוד כמה שנים וידרשו את חלקם.

במהלך החיפושים אחרי מיסמכים המאשרים את זיהויים המלא והווראי

דוב ופרדריקה על הרהיט העתיק בביתם, הרהיטים עמדו על המידרכה מוכנים למשלוח.

שהיא ירשה את דירת חמותה (אמו של דב) בבתיים, ברחוב רוטשילד, והיא מעוניינת לדעת את שווייה. בשיחה עם המיספרן אריק לביא היא סיפרה שברצונה לטוס לניו יורק, היא גם אמרה שברצונה לשפץ את המראה שלה אצל המנתח הפלסטי הנודע, הרקטור טרוק, והזכירה שהוא שיפץ את שחקנית הקולנוע האיטלקית סופיה לורן ואת אשת החברה אורה בהרב. היא התלוצצה שהיא רוצה להיראות כרוס רוס מודל 88, וסיפרה שיש לה מחזר גרמני עשיר, הרוצה לשאת אותה לאשה. קשה היה להסיק מדבריה מהן תוכניותיה, מכיוון שאמת ודימיון התי ערכבו בדבריהם.

אורכך, לפני 10 שנים. בבית הזה היה לה חדר גדול, ובו ארבעה ארונות מלאים בחפצים יקרים. לאחר הזה נכנסו דרך חדרה שינה בלבד, וזהו אולי הסיבה לכך שאנשים רבים לא ידעו על קיומו.

"כמה חודשים לפני מותה הצעתי לה לעשות צוואה, אבל היא סירבה בטענה שיש לה עוד הרבה תוכניות לעתיד."

"לפי דעתי, היא לא ביטחה את תכונותיה מפני שהיא לא יצאה הרבה, וכלבת הדוברמן, דוקסי, היתה צמודה אליה כל הזמן."

לשתות כדי לשכוח

הבליינים הצעירים של היום כבר אינם מכירים את שמה של פרדריקה סגל ובעלה דב, ארכיטקטים במקצועם, שהיו מלכי חייהלילה של תל אביב בתקופה שבה שיאהבליינות היה ללכת לסרט, ולאחר מכן לשבת בבית קפה ולפזז עם חברים.

היתה זאת פרדי שהביאה לתל אביב בים צמאיהחידושים את סיגנון הביילוי האירופי, את הפאב ואת הריסקוט. באתריהבילוי שפתחה נראו בכפיפה אחת דיפלומטים, אנשי צבא, עיתונאים ואמנים, הכל במינון הנכון.

ההצלחה האירה להם פנים. עושר הם לא צברו, אך הם קיימו רמת חיים גבוהה, נסעו לחו"ל, צברו חפצי אמנות ואיורו חברים כדי המלך.

אך הוג סגל לא השכיל לקרוא את הכתובת שעל הקיר. רוחות חדשות החלו לנשב בנוף הביילויים התל אביבי אחרי מלחמת יום הכיפורים, והשניים מצאו עצמם כמעט מחוסרי כל, אחרי שהשקיעו סכומי עתק בפתיחת המועדון סקוטש האוס ברחוב יפת ביפו.

הנפילה היתה קשה. דב סגל עזב את הארץ, וחזר לזרועותיה הנאמנות של פרדי רק שנים אחדות לאחר מכן, וכי עברו זמן קצר נפטר מסרטן הגרון. פרדי, שנותרה בודדה, הירכתה לשתות כדי להשכיח את כאב הברידות.

חברים שביקרו את בנייהוג בשנות תיהם האחרונות סיפרו על בית מוזנח, על קיום ברוחק ועל הונחה נוראה. אך כל עוד חי דב סגל שמרו השניים על גאוותם. כשנפטר דב, פינתה הגאוות את מקומה לייאוש ושיכרות סופית.

ביום פטירתה בקפה דן פגשה פרדי ריקה סגל את אחד מממחזיקי הדירות מחברת קנדין אינטרנשיונל וסיפרה לו

* גם המילה "בליין" לא היתה קיימת אז. היא הומצאה על ידי העולם הזה רק בשנות ה-80.

פרדריקה בפתיחת ביתה עם כלבת הדוברמן דוקסי, היא נעלמה ביום פטירתה.

ארבעה שנפטרו: פרדריקה ופוקה הירש, שייקה אופיר ודוב סגל, היא אמרה שיש לה מחזר גרמני עשיר.

נאמד בסכום של עשרות אלפי דולארם, ואולי יותר? והשנייה: להיכן נעלם כל הרכוש הזה? האם מישו ממקורביה עשה זאת, או שהיו אלה פורצים מזדמנים, שגילו באקראי את דבר פטירתה ושרדו את הבית.

זוהר אהליאב

של היוורשים, ואת קירבתם למנוחה, יצר הורביץ קשר עם גורמים מישפטיים בבית המועצות. לגבי שניים מה יורשים היו חסרות תעודות פטירה, המעידות על קירבתם לנפטרת, ובית המישפט נאלץ להסתפק בצילומי מצבות, המציגים את תאריך הפטירה.

העיתונאי שייקה בן פורת, שהיה מקורב לפרדריקה, טוען שבשנים האחרונות היא חיה ברמת חיים נמוכה, והתקיימה על קיצבה מהביטוח הלאומי. אך גם הוא היה מופתע לשמוע על קיומם של חפצים יקרים ושכיות חמרה, ונשי מע מוזעזע מגלי הפריצות לביתה.

שאלתי את גרטה קוילר, גיסתה של פרדי, על האפשרות שמישהו מכני המישפחה הצליח להעלים חלק מהרכוש. "אין לי כל מושג", השיבה. "אני בכלל לא צד בעניין, מפני שאין לי קירבתים לפרדריקה. לרובי שטאר יש המפתח. היא קיבלה אותו, והיא סגרה את הבית."

ואילו רוזי שטאר, בת דודתה של פרדי, אמרה: "השכנים הזמינו אותי, כי אמרו לי שפרצו. אז הלכתי למיטרה. היו כמה פריצות בבית. אני לא מוכנה לדבר יותר על העניין. תעזבו אותה (את פרדריקה סגל) במנוחה!"

שתי שאלות נשארות ללא מענה. הראשונה: מה היה השווי האמיתי של הרכוש בבית, שלטענת חוקרי הביטוח

ידידה ליריה יוסיפוב

חדר מוסתר מלא שכיות חמרה.

לרותי

נעמי
רון

שיחות עמוקות

היא בת 24, מנהלת-מכירות, גובה 1.70 מטר, נאה מאוד (נראית טוב), באמת, היא אמרה לי עם הרכה תחומי התעניינות: מיסטיקה, ספורט, שיחות עמוקות. היא לא מסתדרת עם אנשים שיטחיים.

רוצה להכיר אדם חזק, אשר יכול לתת הרגשה טובה, לתמוך. מישהו מפולפל, שיועץ גם להשתולל. עדיף בן אחר ממזלות האש, בן 25 עד 30, או בסביבות גילים אלה, ורצוי שיהיה נאה. מיספרה אצלי הוא (2/2664).

★ ★ ★

הסופר ניקוס קונצאקיס אמר שכל דבר בחיים צריך לעשות כאילו רואים את זה (או עושים את זה) בפעם הראשונה והאחרונה.

★ ★ ★

קצת ביישן

הוא מהנדס-מחשבים בן 30, תל-אביב, 1.85 מטר גובה, שיער שאטני, עיניים ירוקות, הופעה נאה, חובב ספורט, בעיקר טניס, ים, בריכה, טיר לים. טיפוס שקט, קצת ביישן. את כש בילו, אם את אקדמאית נאה ושקטה, עד 27, רגישה, נשיה, מחפשת קשר רציני, אחת שאפשר לדבר איתה גם על ספר מעניין ותיאטרון. שאלתי אותי על (2/2664).

★ ★ ★

יפה ומלאה

היא גרושה פלוס שניים, בשנות השלושים שלה, בת מול רגים, יפה, מלאה, אירופאית, משכילה, עם חוש הומור, מעניינת, רגישה, אוהבת לפנק ולהתפנק.

היא לא בעניין הרפתקות, אלא קשר יפה וחם (לא בהכרח בכיוון חתונה) עם אירופאי, משכיל, אינטליגנטי, רגישה, ברוך (אחרי שלא מתמסר לכל אחת) עם חוש-הומור. הגיל לא חשוב, העיקר

שתהיה בראש שלה. יתאים לה גם תושב חו"ל. היא סיפרה לי שהיא משתגעת על ניויורק. מיספרה אצלי הוא (3/2664).

★ ★ ★

סילבי קשת, מעשנת כבדה, נאה בטענות - שמתסלב, היא כותבת, שאלכסיס משושלת היא היחידה בסידרה שמעשנת, כדי להגיש כמה היא נבלה!

★ ★ ★

מסורתית יפה

היא לא התקשרה אליי בעצמה. היא ביישנית מדי. חברה שלה עשתה זאת במקומה, והפרטים הם כאלה: היא בת 22, אקדמאית, שומרת מסורת, סטורני טיט למישפטים, יפה, חטובה, 1.67 מטר, בהירות-שיער וכחולת-עיניים, שקטה, עדינה, חברותית.

היא מעוניינת בקשר רציני עם סטורנט או אקדמי, נאה, לא נמוך, מסורתי כמיה, עד גיל 30. שאל אותי על (4/2664) או כתוב אליה לתיבת רואר 31 וזו לא טעות, שתי ספרות בלבד, תל-אביב.

★ ★ ★

לא מחפשת חתונה

"אני לא יודעת מה קורה כאן", היא אמרה לי. "מהזרים אחרי צעירים, בני 25-30, ובני-גילי מחזרים אחרי צעירים. תאמיני לי, הם לא יודעים מה הם מפסידים". אני, כמובן, מאמינה לה, ואפילו מסכימה איתה.

היא ירושלמית, גרושה בת 40, אם לשתי בנות גדולות, נראית טוב, צעירה מגילה, עובדת ביחסי-ציבור של חברה ממלכתית, אוהבת קולנוע, תיאטרון, טיולים, ריקודים, חברה נעימה. למרות שהיא לא מחפשת חתונה, ומה שיותר חשוב בעיניה זה ירידות אמת, היא רוצה אותך לא נשוי, נאה, רצוי גבוה ולמרות שהיא רק 1.60 מטר, חברותי, שמה, יודע גם להקשיב, פתוח, עם ראש טוב, בן 36 עד 44, או משהו כסביבה. אתה יכול לכתוב לת"ד 31600, ירושלים, או לשאול אותי איך מתקשרים אל (5/2664).

אותו גובה, אותו מישקל

אחרי שהורידה 28 קילו ממישקלה וחזרה להיות יפהיה, הוציאה אליזבת טיילור באחרונה ספר בעל שם כפול-משמעות: אליזבת טייקס אוף (מורידה במישקל, וגם ממריאה). היא מספרת שם לכל השמנים/ות איך היא עשתה את זה, ואיך היא מצליחה לשמור על ההישג מזה שלוש שנים.

ליו טיילור, יפה ויקוני נעמי רון לפני הרבה שנים...

על השאלה - האם אירע לה נס, היא עונה: "בשום פנים ואופן לא. חוץ מאהבה ממבט ראשון ומהגרלות בלוטו, יש מעט מאוד ניסים בחיים, והרויה בריאה ובטוחה, לטווח ארוך, אינה אחת מאותם ניסים".

תמונותיה הרבות העכשוויות אינן דומות לליו העגלגלה וכפולת-הסנטר (שנעלם אחר-כך בעזרת ניתוח) שאותה מגשתי לפני שנים, אני כבר לא זוכרת כמה, כאשר ביקרה בארץ והגיעה למועדון החאן בירושלים בחברת גידעון פת, להופעה של יפה ויקוני.

באותה תקופה היא אכלה בלי חשבון, וגם אני לא טמנתי את הידיים מחוץ לצלחת. נדמה לי שהיא שמחה אז לפגוש מישהי לא מאופרת, בלי תיסרוקות, בשימלת-אוהל חסרת-צורה, בעלת גובה זהה לשלה ומישקל דומה.

מאז, אני שמחה לספר, שתינו הורדנו ושתינו המראנו.

והגים שתויים

(המשך מעמוד 16)

מסויימים הגנה מישפטית לנאשם. כלומר, אם אדם שתה לשכרה ואחר כך ביצע עבירה של רצח או אונס או עבירות אחרות מסוג זה, הוא יכול להתגונן בטענה כי השתייה גרמה לו לטירוף ומני הנגרם מאלכוהול ששמו המדעי הוא דימנטיה טרמנס, או בכך שהשפעת האלכוהול עליו היתה כזו שבגללה לא יכול היה ליצור את הכוונה לעבור את העבירה המסויימת שבה נאשם.

המיקרה הקלאסי שבו השתמשו בהגנה זו היה מיקרהו של נהג מכפר ערבי בגליל שישב עם חבריו בבית-קפה בשפרעם, ושטה איתם ארבע כוסיות ויסקי ועוד כוסית קוניאק. הוא נפדר מהם, עלה על המשאית שלו ויצא לדרך. בדרכו גנע באנשים ובמכוניות שהיו בדרכו, הרג המישה אנשים ופצע שלושה. הוא נאשם ברצח.

בדיקת-דם העלתה כי בדמו היה 200 מיליגרם אחוז, כמות העולה פי ארבע על המותר על פי החוק. הסניגור טען כי הנאשם לא יכול ליצור כוונת קטילה בגלל היותו שיכור. אבל בית-הדין פסק לא קיבל את טענת הסניגור כי כמות האלכוהול הרבה טישטשה את הכרתו של הנאשם.

הצטברות הפגיעות בזו אחר זו, דווקא היא המוכיחה מעל לספק כי המערער פעל מתוך תודעה למעשה. במצבו השתוי בוודאי נחלשו מעצוריו הגפניים, מכל מקום הוכח כי מן האלכוהול הגיע לבולמוס קטילה, מעין שיכרון רמים, וחפיל את קורבנותיו ב"דון". נהג המשאית הורשע בדין וגידון למאסר-עולם.

מיקרה אחר בלבד שבו זוכה אדם מאשמת אונס קשישות, בגלל טירוף ומני, שנגרם עקב שיכרות, הוא המיקרה של מיכאל פרידמן, טכנאי רנטגן בן 27, שבילה ערב עם חברתו בשניה ובאכילה וחזר עם שחר לבית החולים איכילוב שם התגורר אז. לפתע, בצורה מוזרה החל מתוכנן במחלקה ואונס נשים קשישות ששכבו במחלקה. כאשר נעצר טען כי נתקף בדימנטיה טרמנס עקב השתייה.

בית-הדין פסק שהמחזיר בתל-אביב דן במיקרה והאמין לנאשם ולממוחרי ההגנה כי אמנם לקה בטיירוף של שיכרות. מחלת-נפש זו נגרמת עקב שתיית משקאות חריפים הפועלים על ליקוי מסויים כמות. קשה לאבחן את המחלה מכיוון שאחד המאפיינים שלה הוא דור קא שאדם, העובר ממצב של שיכרות רגילה לדימנטיה טרמנס, מפסיק לש"כש את דיבורו ופסקים גם הסימפטום מים הגופניים האופייניים לשיכרות.

הטירוף גורם לכך שהאדם משתחרר לגמרי ממעצוריו ונהג בצורה שאינה מתאימה לאישיותו. אדם בלתי-אלים עלול, עקב טירוף השיכרות, להגיע לאלימות ואף לרצח. מצב זה מסתיים בדרך כלל בשינה ארוכה ועמוקה שאחריה אין זכרים מאומה ממה שקדם לה.

טירוף השיכרון עלול להופיע בזמן השתייה או מיד לאחריה ולעיתים עלול להופיע גם אחרי כמות קטנה של שתייה. מכיוון שטירוף השיכרון הוא בגדר של מחלת-נפש מוכרת, יכול נאשם להשתמש בו במיסגרת ההגנה של אי-שפיות-דעת ומניית.

באחרונה, החלו בתי-הדין פסק להח"מיר בעונשם של נאשמים שהורשעו בעבירות-תנועה הכרוכות בשיכרות. חכים, שהוזכר לעיל, נידון לשנתניים מאסר בפועל 15 שנים מפילדל מניי היגה. ב"1985 דן בית-הדין פסקט השלום בתל-אביב את אבנר מסטורוב לארבעה חודשי מאסר בפועל ופסילה של 30 חודש. בדמו נמצאה כמות של 148 מיליגרם אחוז אלכוהול.

הוא טען כי הוא רגיל בשתיית אלכוהול מכיוון שהוא בא מארץ שבה מרבים לשתות. זו היתה הרשעתו השנייה תוך שנה בעבירה של נהיגה בשיכרות. בית-הדין פסקט המחזיר קבע כי במיקרה כזה העונש המתאים הוא הרחקתו של נהג כזה מהכביש. בית-הדין פסק המחזיר ביטל את עונש המאסר ופסל רשיונו למשך חמש שנים.

תשבץ

עונה

מס' 2664

מאת אביגיל יא'י

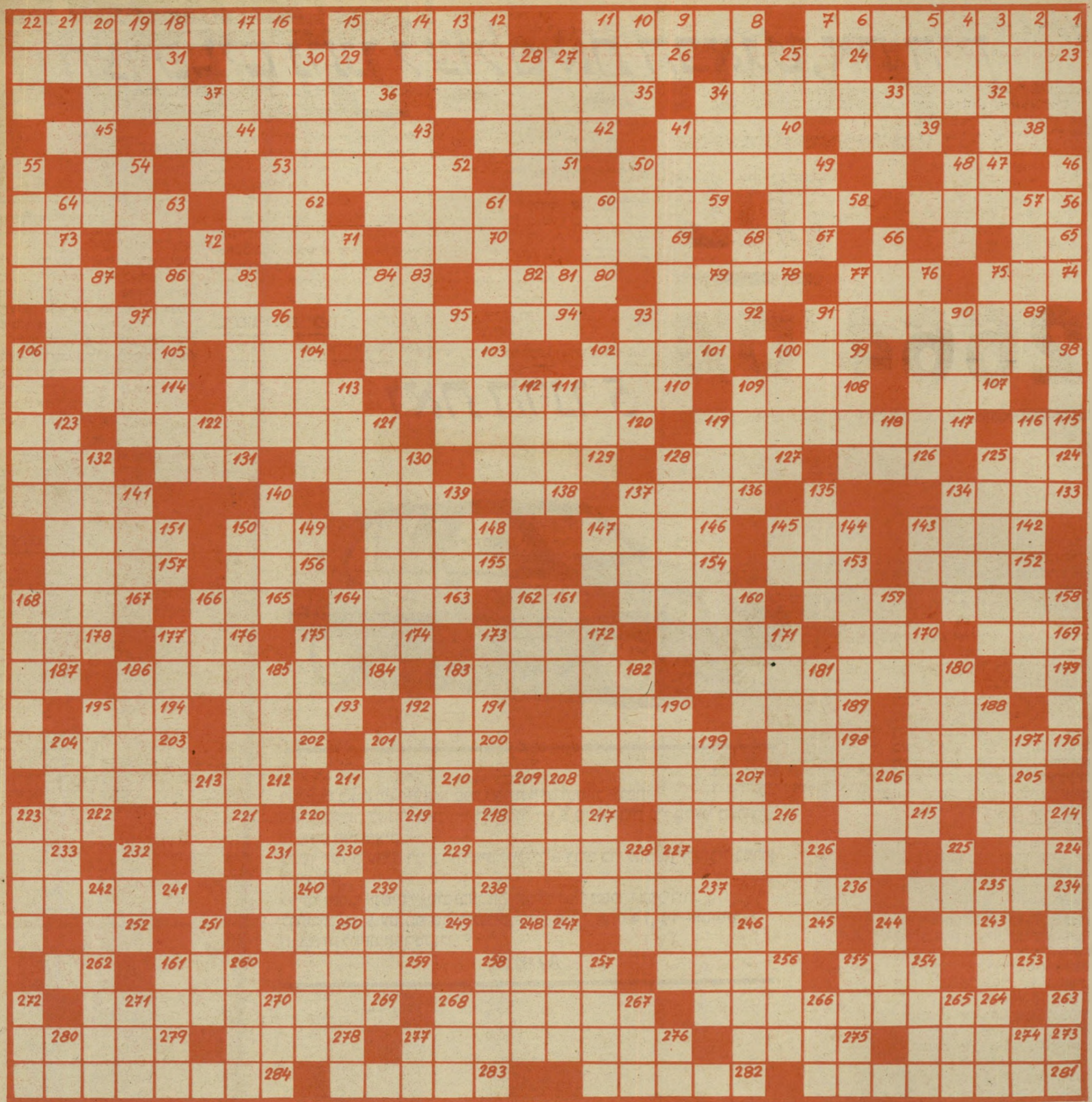
מאורז:

1) משיגה שלא על מנת לקבל פרס (מונח תלמודי); 8) ממאים עצמו על (הבריות); 12) מפיץ דברי שטנה; 16) מוזן האלים לפי הומרוס; 23) "אביו" של מריוס; 24) בת שאול; 26) שגעון גדלות; 29) מי שהטריד את טיטוס; 31) שיח בר ממש' זיתיים; 32) יצירה של ש"י עגנון; 35) שיר ברוח או אהבה; 36) אלוהים ישמרנו (ארמית); 38) לאום; 39) צבא דרום-לבנון; 40) מפיץ דברי דיבה; 42) עצל; 43) חומר בעירה; 44) ארגז, קופסה; 45) מושבה מצרית עתיקה; 47) בר-מינן; 49) נמשך אל...; 51) נבו למשל; 52) שם צמח בעל ריח חריף וטוב; 54) דורון; 56) מוצא את מקומו; 58) מעוקב; 59) מבנות צלפתח; 61) מראה סימנים שמעבר לחיבה; 62) ירק גנים; 63) נפה בחורה; 65) התיכון הצבאי; 69) חלון, חיה ממישפחת הצבאים; 70) ספרו של אדמירל בירר חוקר הקוטב; 71) שנות חיים; 73) פרשן - נכדו של רש"י; 74) הנוול הנמצא בבטן האדמה; 76) שמו הפרטי של מגלם תפקיד מלך; 80) ערד דבורים מכורות אחת; 83) שרפרף קטן למיסעדר הרגלים; 85) קטל; 87) גם היא מבנות צלפתח (ח); 89) בנין קבר באגרה שבהרוד; 92) הגואל; 94) ערב; 95) מפרץ נחל; 96) כותב ספרי תורה ומזוות; 98) סיפור של ש"י עגנון (מ); 99) קרץ; 101) גוול, מלהיב (בעצה); 103) כינוי לשור אפיס אליל מצרים; 104) מחסום למי נהר; 105) ארמון האפיפיור ברומא; 107) גובה; 108) עבדול ג'באר; 110) אוסף ספורים של ח"נ ביאליק; 113) אברי הבושת; 114) הצפני; 115) מילת שלילה; 117) אופרה של וולפגנג אמדיאוס מוצרט; 120) רגעים של שלווה; 121) תורה חמרנית; 123) מוקף ימים; 124) חזק, עוצם; 126) חרסה; 127) מי שכוון לתפקיד מסוים; 129) ישוב ליד נחל; 130) רפובליקה באפריקה המשוונית; 131) שמה הפרטי של יוזמת עליית הנוער; 132) יחידת מהירות של כלירכב; 133) הסכום שבאפרכסת האוזן; 136) שמו - בקיצור - של בית-החוקקים הגרמני; 138) שניים; 139) אחד מתאם; 141) שכרות; 142) תביעה, דרישה; 144) אבן יקרה; 146) קורבן שהקריבו בכל ערב בבית-המקדש; 148) חותנו של רבי עקיבא; 149) תשלום שעל איש להחזיר לרעהו; 151) מקום מחבוא הנשק בתקופת טרום מרינה; 152) חוסר תוכן ועניין; 153) אש; 154) אלומת שבלים (מ); 155) קיבוץ ליד פתחת-קוהה; 156) מחתרת בימי

מאונך:

טרום מדינה; 157) הושיטו יד-עזר; 158) הורג; 159) גז הממלא את חלל העולם; 160) רכוש בצאן ובקר; 161) בעלי הראשון של מערת המכפלה; 163) מחזה מחאה בשנות ה-60; 165) משקל בשירה; 167) מושח; 169) גרם; 170) שמו של פרעה מלך מצרים; 171) רקור עם ישראלי; 172) חמור פרא; 174) כלי להרתחת מים; 176) שוק; 178) שור הבר; 179) הוראה מגבוה; 180) מצורת משטרה לשעבר בצד כביש אשקלון קרית-גת; 182) ראש מלאכי השרת באגרה; 184) כינוי לאהוב עצמו; 187) ראינו ממקומנו; 188) אמצע, בין, במוסיקה בעיקר; 189) הר געש פעיל באיטליה; 190) ארצות חוק; 191) מלך בני עמון; 193) אם הבעל; 194) אבי רעיון; 196) "קושר לו כתרים"; 198) עם; 199) מקום חגירת האזור בגוף (מ); 200) שם החוץ האמריקאי; 202) אם הישמעאלים; 203) ראש עיריית חיפה (ש"מ); 205) ענקים על הצואר; 207) קניין רב; 208) הולך וחוז; 210) צבוע באורם חזק; 212) פיגיונים; 214) מעון, בית-אב; 215) הנחה שאדם מקבל על עצמו להוכיח; 216) היתול; 217) מסכת תלמודית בסדר נשים; 219) לכאן; 221) כתובת; 222) צעיר; 224) שמן, רחב; 226) עגול, קו סובב; 227) אלת האהבה של היוונים הקדמונים; 230) מיכתב קטן; 233) השני בסולם התורים; 234) ריצה אחרי... 236) עיר עתיקה בעבר הירדן; 237) מילדת עבריה במקרא; 238) שרה יופי במקלה של שייקה אופיר; 240) תואר אצילות בתורכית; 241) חבל ארץ בצרפת; 243) מרף על הקיר; 245) כינוי לבעל-יחיים היודעים עוף; 247) לכלך היטב; 249) עקומים, לא ישרים; 250) שמה הפרטי של אשת שייקספיר; 253) שומן העצם; 254) כופר; 256) אושיה; 257) נאמר בכרייתא; 259) ררך סלולה; 260) צער, או כימים משכבר; 262) נעלם; 264) מקום בכלי לאחוז בו; 267) בקו שבור שקטעיו מהווים זווית קהה או חדה; 269) חתעיר יוכית; 273) רקור תנועתי חדשני; 275) "מלך" ירושלים (ע"פ יורם קניוק); 276) מעבר הררי כיוון; 278) חג למסלמים; 279) אספה; 281) נובל, רמאי; 282) חידוש, דבר בלתי מצוי; 283) התבונני היטב; 284) בקי בתורת הנפש.

1) הוטב; 2) קידומת לנכבד הולנדי;

(225) למרות; (226) פתח צר בחלון; (228) התיר הבגר; (229) שחק באבני הריחיים; (231) גבור ספרו של רודיארד קיפלינג; (232) נס; (235) מרחשון (3,3); (237) דונג; (239) תחביב; (242) שמו של מחבר ילדי הנטו או מין צמח בושם מזרחי; (244) כך בחר נתן אלתרמן לכנות את ארץ ישראל השלמה; (246) שיטה להשמדת מיקרואורגניזמים, על שם ממציאה; (247) רקוד אחרון בפריז; (248) עץ ופריו; (250) מלך בישראל (מ); (251) מטרה; (254) מטיף מים; (255) התגברו על האויב; (257) התפלאות, השתוממות; (258) איבר נשימה לדגים; (260) סופר מחנך ועסקן ציוני, — על שם כפר בארץ; (261) סך דרכים שאין יורע איך לצאת ממנו; (263) יסורים; (265) הלוקח לאשה את אשת אחיו שמת עירי; (266) מעון; (267) אצבע; (268) ממיני הארבה; (270) אצטבא; (271) נהגו את העדר, רוב דברים; (274) ידיר; (276) אות; (277) איבר בגוף; (280) הראשון בסולם התווים.

(166) אחד המזלות; (168) שחקן בעבר בחטאטא ובקאמר; (170) אורות זורחים; (171) המדינה ה-50 בארצות הברית (כ"ח); (172) פסולת הופת; (173) בן לברט, משורר, מוקדק ואסטרונום; (175) "מחברת" ספור דרמטי בפרווה וחריו; (177) ערוך ומסודר בהבעת הרעיון; (180) בן העם השכן לנו מרום; (181) דבר העשוי במחשבה מראש; (182) התושב מס' 1 בכפר, המייצגו לפני הרשויות (ח); (183) רית נעים; (185) אכר; (186) בגלגל, עגלגל; (188) קולב; (190) כינוי לכתן הגדול בבית המיקדש; (192) יורש בית דוד; (195) נצהל, נתקע בשופר; (197) תעודת נישואין; (199) צמרגפן; (201) מידה של אצבע; (204) כינוי לחכם התלמוד, מבאר המשנה, (206) כתר; (207) מלך הבשן; (208) תחום המושב; (209) אסון; (211) חלת רבש בכורות; (213) מועצה, חברינבחרים; (214) ירק המשמש כתבלין; (216) מתרגשים על-ידי החושים; (217) מאכל שנבלע, וחור ועלה; (218) בן הנכר; (220) מלאים כלימה; (223) בירת טיבט;

מעיינות מים חיים; (119) מערה בגליל העליון בגדה הדרומית של נחל בירית (4,4); (121) כשר השוואים; (123) מחזה של ברטולט ברכט שהוצג בארץ; (125) חגים; (128) ישוב עירוני בנגב; (130) ראשי הישיבות וגדולי ישראל אחרי תקופת רבנן סבוראי; (132) תמידות; (134) בית-ספר חקלאי בסביבות גדרה; (135) תמלילן ושרדן טלוויזיה (ש"מ); (137) מערכת שבעת כוכבי השמים שבצפון; (139) גורם בזיון וכלימה; (140) אביו של התנא רבי שמעון; (141) מתקשר לווארוה באיטליה ולכדורסל; (143) בת-קול; (144) ילקוט דברי ספרות נבחרים; (145) גמל צעיר; (147) אם הפנינה; (148) עשיר ולא כילי; (149) חומה; (151) תולעת קטנה; (158) ממשלה אדירה; (159) עיר קדומה בארץ בבלי; (160) ארץ מוצאה של רות, אם בית דוד; (161) כלי שקובעים בו צורה; (162) עדי לצואה; (164) הריח היטב בדבר כדי להכיר;

קרוו; (55) גודש של חפצים מונחים במקום אחד; (57) השנה בה עוזבים שדה מעבדו או חוב מגבותו; (60) אחי אברהם; (61) בית מעכה; (64) יחדור לשרש העניין; (66) הבל, לא כלום; (68) אבן טובה בחושן; (71) קצר קומה; (72) טאטא, ניקה; (75) הרב בעל הנס; (76) המקום הנמדר בעולם; (77) בית אופרה במילאנו (ח); (79) מובן, הוראה; (81) כינוי מליצי לברק; (82) מקום זיכרון; (84) טנטורה; (85) מקום קבורתו של אהרון הכהן (מ); (86) שבר כלי; (87) אורה, — במקרא — עובר עבודת הקדש; (90) הורדת זיפי שיער; (91) מטבע טרום שקלי; (93) רושם חזק ממאורע כלשהו; (95) סבך ענפי עץ; (96) חג; (97) לא פרשה את הנאמר; (98) שרץ, רמה; (100) זמרת ישראלית החיה בצרפת — (ש"פ); (102) כתם לבן בעור; (103) אופן הכתיב; (104) משיב פני המבקשים; (106) עזיבה; (109) כיסוי, שנוי והסתרה; (111) יקטין; (112) שפכה; (113) קלקול, השחתה; (116) הופעת ביניים; (118)

(3) מתחזה כצדיקה תמימה; (4) משקה אלכוהולי; (5) ההולך לפני המחנה; (6) רעיון המשמש בסיס למשל; (7) מידת אור; (8) מונרכיה; (9) נאיבי; (10) אמן ישראלי נודע; (11) שליח; (12) פרי סובטרופי; (13) תעלה בין הים הצפוני והים הבלטי; (14) משקה; (15) נהר שיצא מעדן; (16) כח; (17) מתנה; (18) ענף באתלטיקה; (19) עובר משועבר לאימונו; (20) שאינם קבועים; (21) קצור מן השם המפורש; (22) סלט; (25) יכולת טובה להסברה; (27) בירת פולין; (28) "כולם היו בני" ואשתי מרילין — מי אני? (ש"מ); (30) מילות השירים; (33) יציאת הוולד מרחם; (34) בריכת מים לחיפה; (36) נישא, גידול; (37) צמר טרוף וארוג; (41) בית המשפט קבע את עונשו (4,4); (43) הקו המדומה העובר דרך כדור-הארץ מן הקוטב האחד אל השני; (46) סימני גורל הנתונים בחושן הכהן הגדול; (48) שורת רגבים; (49) הרר; (50) מלאו ימי ענשו; (52) צופן; (53) בדה דברי לעז; (54) נושא כליו של רובינון;

הצרפתים נתנו לעולם את הבאגט, את היין

ואת הרנו 5

רנו 5 כמו באגט ויין טוב היא סמל לאורח חיים וסטייל צרפתי. מאז הופעתה בשנות השבעים התקבלה רנו 5 בהתלהבות ע"י מיליוני מעריצים צרפתים ואירופאים.

במשך השנים עברה רנו 5 חידושים ושכלולים רבים כדי להמשיך ולהוביל במרוץ הטכנולוגי.

כל עוד יאהבו אנשים יין טוב ובאגטים, תשאר רנו 5 מספר 1 במכירות. לבחירתך רנו 5 עם חמישה הילוכים, מנוע 1,250 או 1,400, גיר אוטומטי ואפשרות למיזוג אוויר מקורי.

דגמי 89

פאז

 RENAULT

בני משה קרסו:
■ ת"א טל. 627151 ■ חיפה טל. 723294
■ ירושלים טל. 226491 ■ באר-שבע טל. 70911
■ חיפה טל. 510296 ■ נתניה טל. 40404
■ ק. גת טל. 888534

לא תמצא עוד מכונית
ברמה כזו ובמחיר כזה.

ספר משולם ומזגן המריבה
מערין מילדות

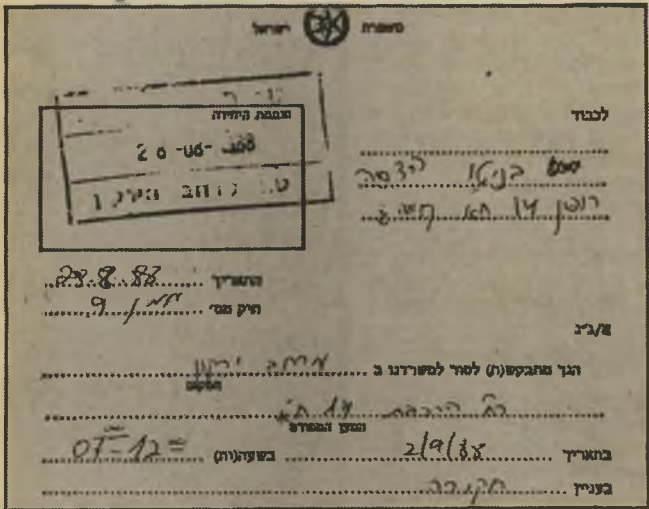
ציון צמיר, העולם הזה

השוכנת הדסה בן-עיתו הזמנה למי שטרם בעיקבות סיכסוך שכנים

שושנת בן-עיתו
הקלטה סמויה

השוכנת והספר

ההזמנה למישרה
הופעת חובה!

הבניין מידי בלס, הסכים משולם לקנות גם את דירת-הגג, התפוסה בידי הר-ייר המוגנת.

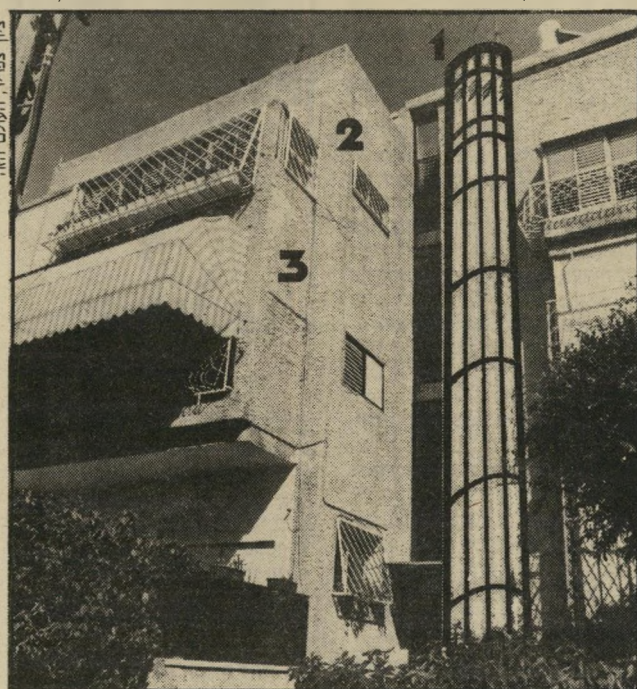
נעשה הסכם בין הדיירים. משולם התחייב לשלם סכום של 15 אלף ש"ח עבור דירת-הגג וחלק הגג הצמוד לה. כתמורה הוא גם התחייב לעשות עבר-דו-שיפוץ בבניין בסכום של 20 אלף דולר. משולם קיווה כי במשך הזמן יוכל למכור את דירתו, בקומה ב', ולבנות לעצמו ולמשפחתו דירת-גג מפוארת.

העיסקה נחתמה, הדיירים קנו איש-איש את דירתו, ומשולם הצליח אחרי עמל רב, לשכנע את הדיירת שעל הגג לפנות את דירתה. הוא החל מתכנן את בניית דירת-הגג, כדי לשפר את רמת-חייו. משולם חשב על הכל מראש, ועל-כן, בתווה שנעשה בין הדיירים, הכניס סעיף מפורש כי תתאפשר לו בניית מעלית היצונית לבניין, אשר תשרת את קומת הגג. כל הדיירים הסכימו, ובלבד שלא יהיה בכך מיסר או הפרעה.

נדהמתי והזדעזעתי

כרובו, החל משולם מיד בטיפול נמרץ בבניית דירת-הגג. הוא פנה לעירייה וביקש רישיון-בנייה, בירר מחירי מעליות והציג תוכניות. אולם כאשר פורסמו תוכניות-הבנייה ברכים, הגיעו למשולם התנגדויות מאירבע בעלי-דירות בבניין שסמוך למירפסתם התכוון משולם לבנות את המעלית.

הדיירים טענו שהמעלית תסתיר מהם אוויר ואור. פניתי למבקשת (השופטת בן-עיתו) והראיתי לה את מיכתב-התנגדותם של הדיירים, ותגר

הבית, מקום המעלית (1), דירת השופטת (2) ודירת הספר (3)
מעלית שקופה בחוץ

שהיה שלמה משולם תלמיד בבית-הספר העממי, נהג לברוח מבית-הספר כדי להקשיב לשיפטים בבית-מישפט השלום, שהיה אז ברחוב יהודה-הלוי.

שופטת אחת במיוחד שבתה את לבו: השופטת הדסה בן-עיתו, או שופטת השלום הצעירה ביותר בתל-אביב. אשה חכמה, יפהפיה ונמרצת. דמותה ליוותה אותו שנים רבות.

לפני 15 שנה שכר משולם דירה בבניין-מגורים במרכז תל-אביב. להפ-תעתו הרבה גילה כי בקומה מעלית מתגוררת אלילת-נעוריו, השופטת הר-סה בן-עיתו. גם זוג השחקנים המפורסמים אריק לביא ושושיק שני מתגוררים בחלק השני של אותו הבניין, הסמוך לחוף תל-אביב.

הבניין הוא בית ישן בן שלוש קומות, שנבנה בשנת 1936, ברחוב קטן מאחורי רחוב בן-יהודה בתל-אביב. בבניין שש דירות ודירת-גג, המשקיפות אל הים. ברחוב צר ושקט, ובלילה אפשר לשמוע לפעמים את רחש הג'לים. בקומה ב' מתגורר משולם, ובדירה שמעליו — השופטת.

במשך 15 שנה התגוררו משולם, אישתו ריבקה וילדיהם בשכנות טובה עם כל הדיירים. במיוחד התיידדו עם השופטת, ומשולם סיפר לה מיד בתחילה כיצד נהג להתגנב מבית-הספר כדי לשמוע אותה בנעוריו. השופטת אף הפכה ללקוחה במיספרה שמנהלים משולם ואשתו ברחוב בצלאל בתל-אביב, סמוך לבית-המישפט המחוזי, שם מכהנת כיום השופטת בן-עיתו.

משולם עצמו, גבר בעל חוש לעסקים, היה עוסק מאוד במשך כל השנים. מלבד ניהול המיספרה ניהל גם שתי חנויות ומיני-מארקט בבת-ים, והסתובב בין עסקי השונים.

אמון והערצה

מזכו העיסוקי של משולם אמר לו כבר מזמן כי כדאי מאוד לרכוש את הדירה, שאותה שכר ברמי-מפתח. הוא ידע שתהיה זו עסקה טובה. בתחילה ניהל משאומתן עם בעל-הבית, במטרה לרכוש את הבניין כולו. בינתיים נרכש הבית על-ידי אישה-סקים דויד בלס, ונמסר לטיפולו של אחת מחברותיו. ב-1986, כאשר בלס נקלע לצרות, החל משולם מטפל בקנייה במרץ רב.

היוזמה לרכישת הדירות בבניין הועלתה על-ידי בתחילת 1985, כאשר נודע לי על כוונת הבעלים הקודמים של הבית למכור. כתב משולם בתצהיר שהגיש לבית-המישפט. אחרי ימים אחדים, ועל רקע יחסי-השכנות הטובה ששררו ביני ובין המבקשת (השופטת הדסה בן-עיתו), ומתוך האמון

בתה היתה: איך הם מעזים לעשות לך רבר כזה? הצהיר משולם.

לדבריו באה השופטת לדירתו באר-פן מיוחד וסיפרה לאשתו כי ניסתה לדבר על ליבם של השכנים, להסיר את התנגדותם למעלית. משולם פנה לעו-רדיין, כתב מיכתבים לדיירים, הסביר להם את זכויותיו, הבטיח לעשות בידור אקוסטי ליד קירותיהם, והם הסירו את התנגדותם.

המקום היחיד המתאים למעלית, בבניין מרובה-החלונות, היה בחזית הבניין, צמוד לחדר-המדריגות.

כאשר החל משולם לברר את מחירה של מעלית היצונית לדירת-הגג, קיבל בתחילה הצעה בסך 30 אלף ש"ח. הוא לא הבין כי מדובר רק במחיר המעלית ללא פיר נמוע.

באותו זמן התלוננה השופטת באור-ניז על קשייה הכלכליים. בתגובה לכך, ומתוך התייחסות רגשית לקשיים שפירשה המבקשת, אמרתי למבקשת באופן ספונטני, ללא מחשבה תחילה, וללא כל כוונה לקשירת קשר מישפטי מחייב, כי אפשר לה זכות-שימוש במעלית... עוד ברצוני לציין כי בשעה שהעליתי את הדברים באוזניה, סברתי בטעות כי מחיר התקנת המעלית הינו 30 אלף ש"ח בלבד. מאוחר יותר, כאשר התברר לי כי מחיר התקנת המעלית, וכל הכרוך בהפעלתה, עומד על כ-90 אלף ש"ח, וכי זכות-השימוש של המבקשת כרוכה בהוצאה כספית ניכרת, דרשתי השתתפות חלקית של המבקשת בהוצאות כדלקמן: משולם — 50,000 ש"ח, השופטת — 20,000 ש"ח, מישפחת נימני — 20,000 ש"ח.

מיד אחר כך התחילה השופטת, לדבריי משולם, להעלות לפתע הירור רים וחששות באשר למעלית. היא אמרה כי גילתה שהמעלית עלולה להס-תיר את נוף העצים, הנשקף אליה מב-עד לחלון הדרומי של דירתה, וכי פיר המעלית, שמידותיו 1.50x1.50 מ', יפ-גע בגינה המשותפת של הבניין.

לקראת חג השבועות הומינה השר-

פסת את משולם ואשתו לעלות לר-רתה בבוקרו של יום. השניים חשבו כי מדובר בבילוי של חג, אבל השופטת החלה מיד משוחחת איתם על המעלית, הפיר והחלון.

בפגישתי ערב תגיש-שבועות עם המבקשת, עמיתי להציע לה תוכניות ודוגמות של חלק הפיר העשוי מזכוכית שקופה, וגמנעתי מלעשות כן עקב העובדה, שהתגלתה לי, כי המבקשת מקליטה אותי בחשאי, וללא ידיעתי.

עקב יחסי-השכנות יוצאי-הדופן לטובה, ששררו ביני ובין המבקשת, נדהמתי והודעתי עד לעומק נשמת, מהעובדה שהמבקשת ניצלה את תום-ליבי והקליטה אותי בחשאי. לפיכך לא הספקתי להציע למבקשת תוכניות בר-קיר-הזכוכית השקופה של פיר המ-עלית, כתב משולם בתצהירו.

צו- מניעה

מאותו רגע הפכו הדיירים הטובים לאויבים של משולם.

בעוד שחורשיים קורם לכן הסכים משולם ברצון שהשופטת, שעשתה שיפוץ כללי בדירתה, תציב את חלקו המפוצל של המזגן על הגג, ליד דירת-הגג, הרי שאחרי ההקלטה והסיכסוך ביקש ממנה להוריד את המזגן. השופטת מצידה, הגישה כתב-ביעה לבית-המישפט השלום בירושלים (כדי שהעניין לא יידון באותו מחוז שבו היא עצמה יושבת כשופטת). היא ביקשה צו-מניעה קבוע נגד בניית המעלית וה-סרת המזגן מהגג.

גירסתה של השופטת, בכתב-התבי-עה, שונה בפרטים אחרים מזו של משר-לם.

היא מציינת כי משולם קנה את דירת-הגג ב-15 אלף דולר, וכך רכש חינם את הגג ואת זכויות-הבנייה הנריבות בחלקים שהיו בעבר רכוש (המשך בעמוד 36)

אילנה אלון

וויס, ישראלי או ישראלי-לשעבר, שמי קומו אינו נפקד אף פעם אחת בכינוסים מסוג זה.

אותם מאות אנשים

לשה לאמור את מיספרם המריר ייק של התומכים במטרות הבסיסיות של התנועה "מחאה אלה" — התנגדות לכיבוש, משאומתן עם אש"ף ותמיכה בהקמת מדינה פלסטינית לצד מדינת-ישראל — אך בהפגנות הרכות אפשר למצוא תמיד את אותם מאות האנשים.

בניגוד לתנועת שלום-עכשיו, שלא בלטה — כלשון המעטה — בפעור בלתי מאוזן של תחילת האיתנות, ושהימצע המדיני שלה מגיע עד תוכנית-א"ל, נחשבות שאר קבוצות-המחאה כריקליות במחשבתן ובמטרתן, אך קשה לומר שפעילותן הצליחה להזיז הדים או לשנות באופן מהותי את דעת-הקהל בישראל.

אין ספק שכל שנמשכת ההתקוממות בשטחים הכבושים מתקשים רגי שות הציבור הישראלי ומתעט מיספרם של המוכנים להקריש מזמנם לפעילות-מחאה, גם אם עיקרה של זו מתמצה בהפגנות בלבד.

יתכן שאילו היו כל התנועות מתעלמות מחילוקי-הדעות ביניהן, הגרר אים לצופה מן הצד כשוליים, ומתאחרות לגוף משותף אחד, בעל פעילות רצופה ואמארי, היו יוצרות כוח אמיתי שהיה מסוגל, אולי, להשפיע, ולוא במעט, על דעת-הקהל הישראלית. הרי בר נראה חשוב יותר עכשיו, רווקא בגלל ההתקוממות בשטחים הכבושים, ובגלל מערכת-הבחירות ההולכת וצור ברת תאוצה לקראת חורף נובמבר.

יתכן שנוסף על ההרכיבות בין שני הגושים הדרוסי — חד"ש והרשימה המתקרמת לשלום — נובעת הבעיה גם מהצורך של הפעילים המרכזיים באירגונים השונים להרגיש את חשיבותם ועוצמתם. רבים מאלה שהקימו במהלך חורף האיתנות-פארה אירגונים חרשים נימקו את אי-הצטרפותם לאירגונים הקיימים בכך שאינם רוצים להיית "מווהים", בכך שהם מעוניינים למשוך אליהם אנשים מתוך הקונסנזוס, שעד כה סירבו להזדהות עם גופים הנחשבים כרדיקאליים, שמאליים-קריצוניים ושוליים.

כל אחד ממקמי האירגונים החדשים החל מהלחץ על התנועה המזוהה שתסחוף את ע"י-ישראל כולה. כל אחד ממקמי התנועות ראה בדימויו את הפגנת ה-400 אלה, שאירגנה תנועת שלום-עכשיו אחרי הטבח בצברה ובשאתילה; כל אחד ממקמי הקבוצות האלה רצה לומר דברים יותר פופרי לרבים לציובר הרחב מעמיתיו.

כל אחד מאלה חש צורך עמוק לפי עול, לנוכח האירועים בשטחים הכבדים ולהיות מנהיג של המונים. אך אף לא אחת מכל התנועות האלה הצליחה לסחוף אחריה את המוני-העם, אף אחת מן התנועות האלה לא הצליחה לארגן הפגנה שבה היו יותר מאלפים מעטים, במיקרה הטוב.

בינתיים עוסקים לעיתים חלק מהפעילים בתנועות-המחאה יותר במריבות ובחילוקי-הדעות ביניהם לבין עצמם, מאשר בקידום המטרה המשותפת לכולם, שהיא סיום הכיבוש וקידום המשא ומתן לשלום עם הפלסטינים.

צופה מהצר יכול היה רק לגחך מהשתתפות המונית כל-כך של צעירים התנועות בכינוס האו"ם בלונדון, בשעה שהשטחים הכבושים בנצרת, באש ההתקוממות. זה הוציא את הכינוס מן הפרופורציה הראויה. רבים, שהיו שקר עים ברוני הסדרות השונות, לא עסקו בהשמצה הדדית במינון, לא הבינו שלמסקנות הסדרות והדימויים בוועידת האו"ם פחות השפעה מאשר למה שמתרחש בכל עיריית-פיתוח או יחידת-מילואים בישראל.

אין ספק שאילו היו כל הקבוצות מתאחדות, יכלו להקים מסדרות מריציות, לארגן פעילות מיקצוענית ומתוכננת, שהיתה עשויה להשפיע על דעת-הקהל בישראל.

השופטת והספר

(המשך עמוד 35)

משותף, והוצמדו לרירת-הגג. התובעת מרגישה כי עמדה על ניסוח סעיף בניית המעלית כפי שהוא, כדי למנוע כל מיסטר, הפרעה או אי-נוחות, בגלל אי-הודאות כאשר לגודלה ולמיקומה של המעלית.

השופטת טוענת כי משולם אמר לה שהמעלית תהיה קטנה, ותתרוקן רק מעט מירפפות השכנים. לאחר שטענה כי נמנעה מלהצטרף למתנגדים, הן לנוכח יחסי השכנות הטובה ששררו בין כינה ובין הנתבעים, והן בשל רת-ענה המוכנת, כשופטת, נקטת עמדה לפני הרשונה בסיכסוך-שכנים.

השופטת טוענת כי בדיעבד, כאשר שיחורה לעצמה את מהלך האירועים, ברור לה כי הספר ומישלחתו לא נהגו איתה בתום-לב מלכתחילה. הם הבטיחו לה שהמעלית תהיה קטנה מאוד, ולא תתרוקן הפרעה: "ובד בבד הודיעו לה כי כוונתם להתקין את המעלית כך שמי קום עצירתה הסופית יהיה בחדר-המדרגות בין הקומה של דירת התובעת ובין הגג, וכי הם, הנתבעים, יתנו לה זכות שימוש במעלית, חינם אין כסף".

לדברי השופטת, כאשר הסירו הדיירים האחרים את התנגדותם למעלית, ומשולם ראה כי דרכו לקבלת היתר-בנייה סלולה, הודיע לה לראשונה שהוא דורש ממנה סכום של 20 אלף ש"ח כתנאי למתן שימוש במעלית. התובעת טוענת כי חזרתה של הנתבעים מההבטחה, שהם בעצמם יזומו, הדליקה נורה אדומה בליבה, והיא חיללה לחשוד כאשר לאמינות יתר מצגי הנתבעים, ובכלל זה המימרים הפיסיים של הפיר המתוכנן ומידת חריגתו.

השופטת מספרת כי תיכננה להעביר שיפוז מקיף בדירתה מיד לאחר קניית תה, והשקיעה בכך מאמצים וכספים רבים, ובעזרת ארכיטקט השתללה למצות את המירב מכיוונו האווירי והאור שבדירה. על כן היא חוששת כי פיר המעלית המתוכנן יפגע באור ובאוויר הכנס מהחלון הדרומי של דירתה, ויסתיר לה את נוף העצים מהרחוב.

צמרות

עצים וירק

השופטת מוסיפה ארר, שלפניה נשמע המישפט, ערכה לפני חודשיים ביקור בדירתה של השופטת, כדי לראות כמו עיניה כמה מדובר. היא ראתה כי כל חזית השלון של השופטת מוקפת לחלונות-זכוכית הפונים לים. הדירה מלאה אור ואוויר, ויש בה גם מזגן. כאשר עומדים מול החלון הדרומי, מרבית המראה הוא מירפפות השכנים. כשמסתכלים ליד הפינה הצד פונת-מזרחית לעבר החלון, רואים את צמרות העצים והירק שברחוב, כתבה השופטת ארר ממראה עיניה כשעת הביקור.

כל החלונות מאוד דומיננטיים בחי"ה, התרשמה השופטת ארר, כאשר הצילון של החלון הדרומי מוגה, כמות האור פוחתת במידה משמעותית. אבל: החלון הדרומי הוא חלון אחד מבין שישה לחלונות שבחדר + שני שליש של הקיר המערבי, המהווים חלון נוסף.

מיד לאחר יוסי-הכיפורים יתחיל המישפט, ואז תעלה השופטת בדעתה על דוכן-העדים ותחקר כאשר לתצ"ה הירר ולגירסתה. זהו מיקרה די נדיר במישפט הישראלי.

משולם פנה להגנוס הזה וביקש להיברק בגלאי-שקר כאשר לגירסתו. הוא גם רצה שהשופטת בדעתה תיברק במכונת-האמת. מאחר שהעניין נמצא כבר לפני ב"מ-מישפט, הרי כל בדיקה כזו ופירסום תוצאותיה הן בגדר סוכי-יוציה, ועל כן לא בוצעה הבדיקה.

מאז התביעה, הידרדר מצב-היחסים בכניין במהירות. נלקטים שבויר לתלות בדירת-הגג, ומשולם החליף מנועלים ולא מסר את המפתחות החדשים לדיירים. הוגשו תלונות למיטרה מצד משולם נגד השופטת ומצד השופטת נגד משולם.

בכניין יש כיום אווירה קודרת של מריבות וקינאת-שכנים. נראה כי צדקה השופטת כאשר ייעצה למשולם, בתחילת הדרך, שאין זה טוב לערב עסקים ביחסי-שכנות.

במדינה

(המשך עמוד 10)

ההבטחות, שהוא בכלל רמות עלובה ונלעגת. אנשי המערך והליכוד, התייחסו ור"ץ שירתו את הסיסמות האלה, עד שלבש ממדים של שטיפת-מוח. במקלה איררה זו נבלעו הקולות המעטים, שהוכיחו את ההיפך. אבל האמת לא היתה חשובה. חשונה ההשפעה על דעת-הקהל.

המיסר שוב ניצח במאמץ זה. אך למרות זאת, דעת-הקהל משתנה בהדרגה ולאיתה, מתחת לפני השטח.

בלי דראמה. כמו במיקרים קודמים, השתדלה הממשלה שלא להפוך את אייבי נתן לגיבור, על-ידי הענקת דראמה להפרת-החוק.

אייבי לא נעצר עם שובו לארץ, ולא צפוי לו מישפט דרמטי. בנמלית-עופה המתינו לו רק כמה מפגינים וכמה אינטרסנטים פוליטיים. קציני-מיטרה ברימס מסר לו הזמנה לחקירה. החרקיה עצמה, למחרת היום, היתה צרה, כאילו כדי לצאת ידי חובה. אחר-כך צפוי לאייבי מישפט בבית-מישפט נ"ד, בדרג הנמוך ביותר, ועונש קטן בצורת עבודות-חוק.

זה יצמצם את הנוק. אך רק לזמירה.

חוק

הכנוטומימה

לא

הועילה

הרס להב חיפשה

פירצה בחוק

אבל לא מצאה.

אילנה אלון

הרס להב הניחה את אצבעה על שפתייה, ולא פצתה את פיה. היא הגישה לשופטים את תעודת-הזהות שלה, והם

ילן אלון, שפיה

עדה להב

יד לפה

קראו בה כי הצעירה, שעלתה על דוכן העדים, נישאה לנאשם אסף אריב, במהלך מעצרו.

התגלה הזה הצליח. אשה אינה יכולה להעיד נגד בעלה, ועל כן ביקש התובע את הפרדת הדיון. מישפטו של אסף אריב נדחה בינתיים, ואילו מישפטו של חרירי — יעקב בן-אפרת, רוני בן-אפרת ומיכל שורץ — נמשך כיסודו. השופטים ביקשו מהרס להבשיך בעדותה נגד שלושת חבריה לדרך הניצוץ.

היה ברור כי הצעירה, שמשום-מה מסרה עדות נגד חבריה במיטרה, אי-

נה רוצה לחזור על כך, ותסרב בכל תור קף להפיל את חבריה בבית-המישפט. אלא שנגדה עמד תיקון-חוק סורי-הדין הפלילי — סעיף 10א המפורסם. סעיף זה נחקק לפני 10 שנים כדי להתגבר על מכת העדים המתחרטים, שהפילו עצמם במיטרה, אבל חששו לחזור על עדותם זו לפני בית-המישפט. חלל ריק זה בחוק גרם לכך שנאשמים רבים יצאו זכאים בגלל פחדם של העדים להעיד נגדם בבית-המישפט (ראה יוסן איש').

עזרה לדרך. מאז נחקק סעיף 10א, ניסו עדים רבים להתחכם לו ולהתחמק מבעד לפירצותיו. הראשון והמפורסם ביותר שעשה זאת היה אבנר מעורר, עד עיקרי במישפט "הרצח הכפול".

מעורר הוא אחיינו של רחמים (גומ"ר), אהרונ, אחד מהנאשמים ברצח. בתחילת הפרשה ניהל אמנם מעורר משאומתן עם הפרקליטות, כדי להפוך לעד-מדינה, אבל זה נכשל והוא נאשם ונידון לשלוש שנות-מאסר. כאשר הגיע המועד למסור את עדותו לפני בית-המישפט נגד רודר, אהרונ, ונגד טוביה אושרי, ניסה מעורר לחמוק דרך פירצות סעיף 10א. הוא עלה על דוכן העדים, מסר את שמו ומיקצועו, ואמר כי גומרי הוא רודר. על כל שאלה נוספת השוב לתובע: "אינני יכול להשיב". הוא גם ניצל את דוכן-העדים כדי לתקוף בזעף את הפרקליטות ואת התיקשות, שעשו לו עוול, כדבריו.

אלא שבית-המישפט לא קיבל את ההתמקמות. הוא קרא למעשה, תרגיל מתוחכם, אך ראה בעדותו עדות מתחמקת, ואיפשר את הכנסת עדותו במיטרה כראייה כשרה במישפט.

מאז היו עדים רבים שניסו לחמוק דרך פירצות הסעיף, ולהציל נאשמים שהיו יקרים לליבם או שחששו מפניהם. התברר כי לסעיף יש רק שתי פירצות. אחת, שאותה ניסה מעורר: להיות עד-ולא-עד. כלומר לא להעיד בחקירה נגדית, ועל-ידי כך לפסול את העדות, כדי שאי-אפשר יהיה להכניס למישפט את האמירות שמסר העד כי מיטרה.

אולם בתי-המישפט, המודעים היטב למטרת החוק, לא הניחו לעדים להתחמק כך. הם הרחיבו מאוד את המונח "עדות" וכמעט בכל מיקרה גרסו כי היתה לתביעה אפשרות לחקור חקירה נגדית וקיבלו את אמירותיו של העד במיטרה.

"אמצעי פסול". כדי לעקוף מכשלה זו, ולא להיחשב כלל כעד, ניסו עדים אחרים לעמוד אילמים על דוכן העדים. אלא כזה, חשבו, יפורש על ידי בית-המישפט כאילו אינם עדים. מי שאינו עד, אפשר להכניס את עדותו במיטרה לתיק בית-המישפט אך ורק אם השתכנע בית-המישפט שנגקטו אמצעים פסולים כדי למנוע את עדותו של העד. נראה כי לתוך סדר זה ניסתה גם הרס להב להיחמק.

מטרתה, בפנטומימה המוזרה שעשה תה מעל דוכן-העדים, היתה להימנע מלהיחשב כעדה. היא היתה בטוחה שאי-אפשר יהיה להוכיח כי מישוהו מנע ממנה להעיד באמצעים פסולים, ועל כן אי-אפשר יהיה להשתמש בעדותה כבמיטרה.

אלא ששלושת השופטים — דליה דורנר, צבי טל ושולם ברנר — לא נתנו לה לעבור בפירצה. הם הרחיבו עד מאוד את הפרוש של "אמצעי פסול", וביקשו שהשתכנעו כי מישוהו יעז להרס יעוץ מישפטי, והיא קיבלה הדרכה מיקרמה כיצד לנהוג על דוכן-העדים. השתכנעו מעבר להשערה שהתנהגותה בבית-המישפט נובעת מאמצעי פסול, קבעו השופטים, בהרחיבם את היקף הסעיף עד לאי-גבול. למעשה קבעו כי יעוץ מישפטי שניתן לעד על-ידי עורכדין הוא אמצעי פסול.

נראה כי מעתה סעיף 10א משוררין עד כדי כך שאין לה פירצות והרס לעיץ. עד שיקום עורכדין מחוסר, ירומ צא פירצה חדשה, שעליה טרם חשבו השופטים.

המרורים

המושל הראשון

נחוג ♦ יוסי-הולדתו ה-70 של חיים (ויזוין) הרצוג, נשיא-המדינה השישי. תחנות-בחייו של הרצוג, יליד בלפאט, ברית צפון-אירלנד, בנו של מי ישיבת חברון הירושלמית, ולטנט-קר של ארץ-ישראל ואביהם של ארבעה (שלושה בנים ובת אחת): חניך, אורי, בריט-היוקרה האנגלית קיימברידג' ולונל (סגן-אלוף) בצבא הבריטי של מילחמת-העולם, אלוף בצה"ל (ראש אגף-המודיעין), המושל הראשון של אגף-המערבית ב-1967, מושל ישראלי לראשונה ובחייו האזרחיים — פרשן רדיו וטלוויזיה, עורכדין וח"כ הכנסת העשירית (מטעם המערך).

מלכת בגרייהים

נחוג ♦ בת-לאבי, יוסי-הולדתה ה-70 של לאה (לנקה) גוטליב, האי-שה שהפכה את נוסטק (גוטליב + טקסיל) לשם-דבר עולמי באופנת בגרייהים. גוטליב, ילידת הונגריה, בוגרת האקדמיה לאופנה בפראג הצ'כית ואם לשתי בנות, החלה את דרכה בארץ, לפני 40 שנה, במערכת בארץ-עקב (שקריבת ראשון-לציון), המשיכה בבית-מלאכה קטן בבית-טוש בשכונה יפואת, שבו תפרה שמלות לילדות ומעילי-גשם והיתה תוך שנים מיספר ליצואניות מצטיינות, בעלת אימפריות בגרייהים המרוגמים על-ידי שחקניות-קולנוע (ברוך שילרס) ודוגמניות-צמרת (תמי בן-עמי) והנכשלים על-ידי מלכות (אליזבת) מלכת אנגליה, מרי גריט, מלכת דנמרק ונשות אח"מים (מאתל קנדי עד ננסי קסינג'ר).

גנרל נודפיונר

נפטר ♦ ביינכן, גרמניה, מהת-קפיל, בגיל 75, קרל גרהארד ("גרטי") פרוכט, שחקן-קולנוע מגושם וכבד-גוף בעל מוניטין עולמי, מייסד שהופיע ביותר מ-100 סרטים, שבין הנודעים בהם היה סרט גיימס בונר, נולדפיונר, שבו מילא את תפקיד הפושע הבינלאומי תאבי-הזחב, והאם פאריס בונרת, שבו גילם את הגנרל דיטריך פון-קולטיץ, שסירב למלא אחרי פקודת היטלר להעלות את בירת צרפת באש, בהתקרב אליה צבאות בנות-הברית ב-1944. בישראל של שנות ה-60 נאסרו סרטי של פרוכט להקרנה, כאשר התגלה כי היה חבר פעיל במפלגה הנאצית, אך הצגתם הותרה מחדש כאשר ידויר ונאצי גילה, כי היה זה פרוכט שהציל את חייו ואת חי בני-ביתו בימי השואה.

אצבע לתיאטרון

נפטר ♦ בקריית-אטא, בנית אחיניונית, שבו חיתה לאחרונה, שלר-שה ימים לפני יוסי-הולדתה ה-85, פאני לוביץ, מראשונות הבימה העברית, שהופיעה עוד הקיץ בתיאטרון הקאמרי (בתפקיד מאירה חוספה, האם בבית ברנדה אלבה). לוביץ, ילידת רוסיה ורווקה ניצחית (אם כי במשך שנים מיספר היתה ידירה קרובה של גיורל הבימה המנוח, אהרון מקסיין), הגיעה לתיאטרון הבימה עוד בימיו הראשונים במסגכה, עת נשכרה למיטרת כתבנית ומשלה הצליחה במי יחור במשימה זאת (היא ידעה להרשים רק באצבע אחת), גויסה לתיאטרון עצמו, שלו תרמה רבות, במיוחד בשנות ה-30 וה-40. לאחרונה הרבתה לעסוק גם בהוראת תורת-המישחק, כשעל תלמידיה נמנים עשרות, משמוליק סגל ועד מיכל בת-אדם.

רעיני מיכל, היה השרון המפורסם דמות רחוקה ונערצת. לכן, כאשר שמעה שבכיתה הספר שלה יתקיים קורס לשרונות בנהייתו, קפצה על המציאה ונרשמה.

מיכל (שם בדוי), בת 15 וחצי, לא היתה היחידה. בנות רבות בכיתה הספר, בגוש דן, נרשמו כמוה. הן לא רצו להיות קרייניות-רדיו או מנחות-מוסיקה במסיבות, אבל הן העריצו את השרון ורצו להיות במחיצתו.

בקורס עצמו התנהלה התחרות פרוד

„מיכל“ (משמאל) לא העלתה בדעתה כי הסיפור הרומאנטי יסתיים בצורה כזאת...

עה בין הבנות על תשומת-ליבו של האיש המפורסם. הן ניסו לשוות לעצמן מראה מבוגר יותר. פלוגית דיברה אי-תו על הקמת כת, שרק הוא והיא יהיו חברים בה. אחרת חלמה על חיים איתו על אי בודד, ואהבה כמוהו את שירו של נתן אלתרמן, כמו בלדה. אף בת אחת לא סירבה להזמנתו לנסוע ברכיב בו, או להלוות אותו כאשר שימש כתקליטן באחד המועדונים.

גם מיכל חלמה על ידידות עם השרון רן המפורסם. אבל היא לא יכלה לנחש לאן תוביל אותה ידידות זו.

להיות שפוטה

ה שדרן נהג להודיע למשתתפים על מועדי הקורס בטלפון. וכך קרה שבאחת הפעמים, כשטילפן למיכל, סיפר לה, כבדרך אגב, שנפרד מחברתו, שהיתה תלמידת שמינית. הוא שאל אם לה יש חבר. כשהשיבה בשלילה, שאל מדוע.

בסוף השיעור הבא, הציע לי הצעה שכל מעריצה אחרת לא היתה מחמיצה אותה — הוא הציע לי לחזור עימו הבית תה בטמפ. מיכל לא היססה לרדע. ודאי שהסכמתי, ושמתתי על כך שוואן, אני נוסעת הביתה עם כוכביה שדרנות הידוע. באותו יום לא קרה כלום. הוא לא ניסה שום דבר עלי, וגם לא דיבר על שום דבר שקשור למין, סקס, או כל מיני דברים, רשמה ביומני נה.

כשהתחילה השביתה הגרולה של רשות-השדרן, בחודש אוקטובר בשנה שעברה, נהג השרון לטלפן למיכל לעיתים קרובות. „המורה היה שהוא הציע לי להיות גלויה אליו, ולאמר לו באיזה קשר יחסים אני רוצה איתו. חדר משמעת הודעת לי שאני לא חפצה בקשר חברי, ואם זה לא, אז בוודאי שלא קשר מיני“.

ב7 באוקטובר הביא לה ספר שכי תב, ועליו רשם הקרשה: „בידידות וגם כן זה“, וחתם את שמו.

הקשרים בין השניים התהדרו. הוא עזר לה באלגברה ובגיאומטריה. נרקם ביניהם קשר מיכתיים. „במיכתב הוא ציין שמיכתביי מקסימים, ושהוא מקי וזה שלא אבקש אותם ממנו לעולם, והבנתי שלא יראה אותם לאיש. לאחר מכן הבין כנראה מהמיכתבים שלי מסר שבהחלט לא רציתי למסור לו — שאני מעוניינת בו. הוא הסביר לי שהוא לא יכול להבטיח לי שהוא פנוי לגמרי, ושיכול להיות בינינו משהו...“

וכך כתב לה: „אם יש לך כוח לחכות עד שתבהרו היחסים ביני לבין... — אז תחכי, ואם לא — אני לא יכול לבוא אליך בטענות“.

באחת הפעמים הבטיח שיקח אותה עימו למועדון הסניורמה בתל-אביב. שעה לפני שהיו אמורים לצאת, הודיע לה שיקח את חברתו-לשעבר, שאם-לא-כן „היא תזדקק לי עוגת-קצפת בפרך צוף“. כך הסביר השרון במיכתב שהביא לביתה של מיכל באותו ערב.

ב25 בחודש הוא הגיע לבקרה בביתו. „הוא בא לביתי לבקר אותי. אז כנראה כבר החליט שאני אהיה חברה שלו במלוא מובן המילה, כולל יחסי“

איש-הרדיו והנעדרה

— אני מזיץ. כשאני שמח מאוד — אני בוכה.

„היתה חדרה“

רומיים אחרי אותה פגישה, נענתה מיכל להזמנתו והסכימה לבוא לישון בביתו.

כך כתבה ביומנה: „אמרתי לאמא שאני הולכת לישון אצל ידידה מהכיתה. אבל מי הקשיב ל...“

חרשה. זוהי יעל (שם בדוי), אשה שכי עבר נפתחו נגדה במיטרה תיקים אחדים על התחזות, האונה לטלפונים וסי חיסה, ורבות כבר נכתב עליה בהעולם הזה.

יעל היתה מיודדת עם אמה של מיכל במשך תקופה קצרה. היא הציגה עצמה כבוחנת פסיכוסכנית, סיפרה שהיא עובדת באוניברסיטה כמרצה, ושיש לה קשרים רבים עם אנשים מפורסמים — פוליטיקאים, אנשי-אקדמיה ואנשי-בוהמה.

„היתה חדרה כואבת, קורעת, שלא תעזוב אותי לעולם... צרחתי נורא... עפתי אחורה...“

מיכל התיידדה עימה, ומצאה בה תכונות שלא מצאה אצל אמה, שהיא גרושה ששת-ימים. למרות שהקשרים בין אמה לבין יעל נותקו, שמרה יעל על קשר עם מיכל. היא נהגה לטלפן אליה לעיתים קרובות, להזמין לביתה, למסיבות ולמופעים. כדי להוכיח לה שהיא מכירה אמנים, נתנה לה את מיס-פריהטלפון של דודו טופז. מיכל טיל-פנה, וכשטופז ענה לטלפון, השתכנעה שיעל דוברת אמר.

אחרי החוויה במיטה עם השרון, סיפרה מיכל הכל ליעל. זו כעסה ואמרה שהן כבר „ראו לו“, והורתה לה לא לפנות למיטרה. היא טילפנה לשרון וביקשה להיפגש עימו ועם מיכל למחרת. היא הזהירה אותו שאם יעז שלא להגיע לפגישה, הן ילכו להתלונן במיטרה. בשיחת-הטלפון הורתה לו להביא עימו כסף עבור טיפולים אצל גינקולוג ועבור תרופות. „חיפשתי אהבה, כי לא מספיק לי רק מאמא גרושה, בלי אחים, אז נפלתי ברשת שלה. שנה הסתובבתי כשאני מאמינה שהיא טלית שכולה תכלת. אבל בלב ידעתי שהיא לא כזו.“

„פחדתי ממנה נורא. תמיד היה לה כזה מבט מאיים, והיה לה קלף חזק ביד שאותו היא ניצלה: היא ידעה ש... אנס אותי ויכלה לספר את זה לאמא שלי, ומה אני פחדתי נורא...“

„היא ניצלה אותי ועשתה לי שטיי פת-מח... היא אפילו גרמה לי לגנוב מהארנק של אמא כסף מבלי שרצייתי... ואני, רק מפני שפחדתי שתספר לאמא על האונס, המשכתי להיות העבד שלה“, רשמה מיכל ביומנה.

יעל הורתה למיכל לאמר לשרון שחלו סיבוכים בעיקבות קיום יחסי-המין ביניהם, ושהטיפול הרפואי עולה 600 שקל. „היא ידעה שגאנסתי, ושיכנעה אותי לשתוק, בטענה שנסחטו אותו מבחינה כספית. וזה מה שהיה. היא חסטה אותו. היא נתנה לו מילה שלמה, ואני לא אלך למיטרה...“

השרון הגיע עם יעל לביתה הספר, ושם פגשו את מיכל. כשביקש השרון לשוחח עם מיכל ביחידות, משכה אותה יעל בידה. השרון נבהל והסכים לשלם. הוא נתן 300 שקל. יעל אמרה שהסכום אינו מספיק, והורתה לו להביא למחרת עוד 300 שקל, לביתה.

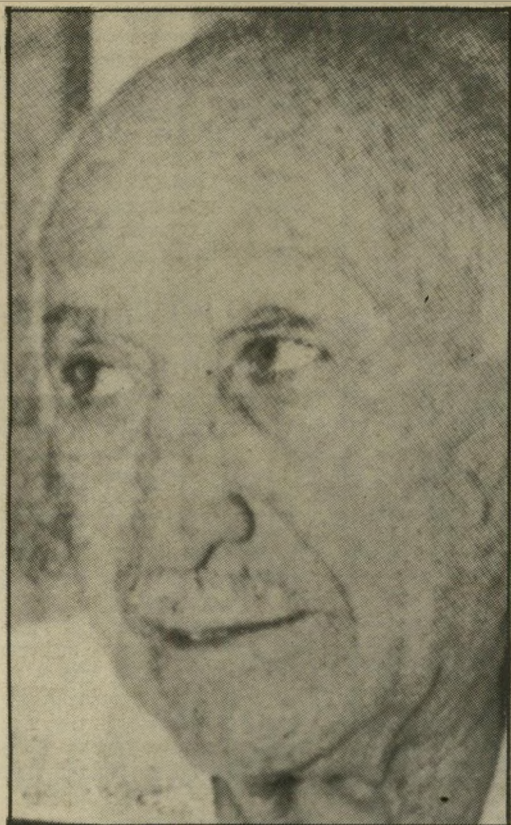
בכסף שקיבלו הלכו השניים לסעוד במסעדת שווי ברחוב דיזנגוף, בסכום של 150 שקל. 50 שקל נוספים נתנה יעל למיכל. שאר הכסף נשאר אצלה. כתבה מיכל: „אני לא רציתי בסחתי טה הו, אבל לא היתה לי ברירה, פחדתי שתספר לאמא שלי, והיא ניצלה את זה עד הסוף.“

„מי יודע, אולי עד היום היא סוחטת אותי מבלי שאדע, והאדון חושב שאני מקבלת את הכסף...“

„ברגע שאגיע למיטרה עם הסיי פור הוה, הוא בוודאי יאשים אותי בסיי חיסה כספית. אני מצטערת, אבל לא אני נהגתי מזה, ובטח לא מהכסף.“

העולם הזה פנה לשרון-הרדיו כדי לקבל תגובה. הוא לא איש ולא הכי חיש את הסיפור. הוא ביקש ארכה כדי להחליט האם להגיב. למרות ניסיונות חוזרים ונישנים לקבל את תגובתו, הוא התעלם מההודעה שהושארו עכורו.

יוסי עינידור

יהושע זמלר: "יצחק שמיר וחרות לא מעניינים אותי!"

חשיפתה של חוליית לח"י שרצחה את הרון פולקה ברנדוט עוררה סערה בעולם, בעיקר בשוודיה. שאלתי את יהושע זמלר, אז מפקד החוליה, היום מהנדס ובעל-תחנת דלק, אם אינו חושש שפירסום דבר-הרצח יזיק לקשרי-החוץ של מדינת-ישראל.

זה רק ירים את קרננו בעולם. חשוב שהעולם יידע שאנחנו חזקים. זה רק יועיל לנו.

● בשוודיה סוערות הרוחות. רבים שם טוענים כי זו הוכחה נוספת לכך שישראל היא מדינת-טרור. אז מה זה מפריע לנו בתור עם? שיחשבו מה שהם רוצים!

פרשות

● והפירסום לא יזיק ליצחק שמיר דווקא עכשיו, לפני הבחירות?

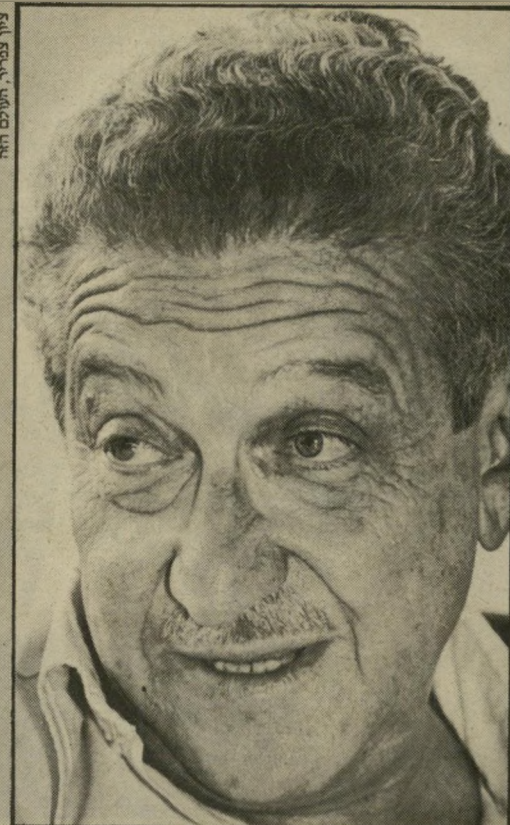
שמיר לא מעניין אותי. גם חרות לא. חשוב לי הכיוון הכללי שלנו. ואנחנו הולכים אל עבריי-הפחת. לכן כל זה פרץ ממני דווקא עכשיו. הנה, אז היינו מעטים עם רוח חזקה בלב. עכשיו אנחנו רבים ויש לנו צבא גדול, ורוחנו רוח של ציפור קטנה.

● אינך חושש ששוודיה תדרוש את הסגרתך ותעמידך לדין?

לא. אדרבא: זה יהיה מישפט פוליטי, ואני אוכיח לכל העולם מי היה ברנדוט.

● אינך מתחרט על הפירסום?

לא. בכלל לא. המעשה היה הכרחי, וגם פירסומו עכשיו. (שרה ליבוביץ)

עזר וייצמן: "ההצעה של אריאל שרון אינה רצינית!"

השבוע פנה אריאל שרון בהצעה למערך לקיים שני מינשים, כדי לבנו באומן פומבי, ומן הבחינה הצבאית, את שאלות הביטחון של ישראל. שרון הציע לערוך מישחק-מילחמה, שיתבסס על פירסומי המכון ללימודים אסטרטגיים.

בחירות

פניתי ליושב-ראש מטה-הבחירות של מיפלגת-העבודה, עזר וייצמן, כדי לברר מה דעתו על הצעת שרון.

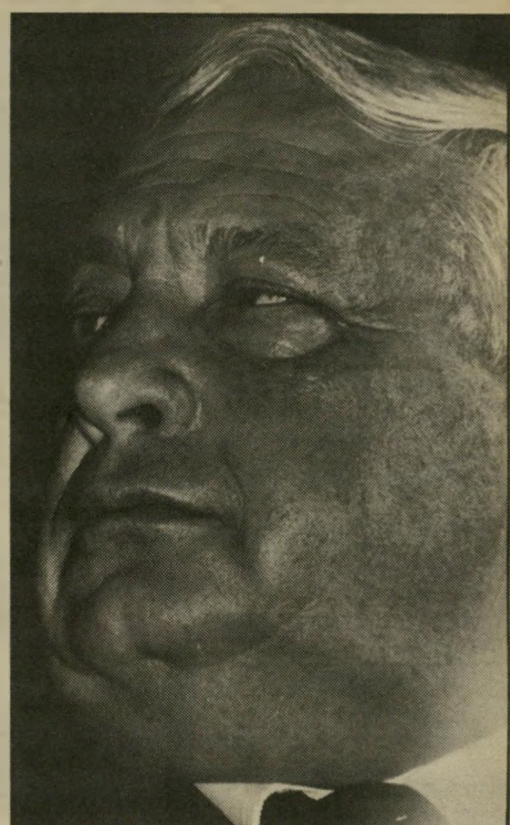
עברנו כבר את השלב הזה. כל אחד יציג לבוחר את תפיסתו, והבוחר יחליט בעצמו. כרגע אין מקום לערוך מישחק כזה.

● אתה לא חושש שתגובה כזו יכולה לשמש כמכשיר בידי הליכוד, כדי להציג אתכם כחוששים מפני ויכוח?

לעת-עתה, מי שחושש ממנו זה תנועת-החרות. יש חילוקי-דיעות בנושא הכיטחוני, בינם לבין עצמם. עובדה, הוא אמר שהוא בעד סיפוח, ושמיר מתנגד.

● בשום מיקרה אתם לא מתכוונים להיענות להצעה?

אין לנו שום סיבה. זה לא רציני. (יוסי ע'ידדור)

אריאל שרון: "המטה של ארנס מתעסק בדברים שוליים!"

לפני כשבועיים פתח אריאל שרון במערכת-בחירות משלו. במסע-הופעות בכל הארץ הוא מנהל ערבי שאלות ותשובות. באולם מוצבים מיקרופונים. הקהל שואל ושרון משיב. שאלתי אותו אם זו שיטה יעילה לשיכנוע ספקנים.

תלוי מה עומק הספקות של השואל, ומה מידת הבהירות של התשובה. ככל שהמצב מסובך יותר, אנשים רוצים תשובות ברורות יותר. אני משתדל להשיב תשובות ברורות, ואני מעריך שיש לזה מידה מסוימת של השפעה.

בחירות

● באילו תחומים מתרכזות השאלות?

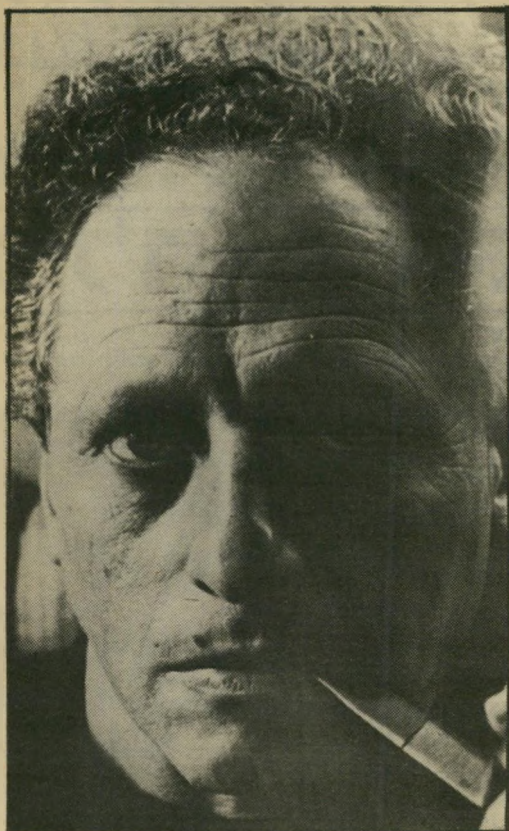
עד עכשיו השתתפתי בכעשרה אירועים כאלה, שנמהלם נשאלתי כ-300 שאלות. רובן היו בנושאי ביטחון.

● בליכוד טוענים שמסע-הבחירות הזה יותר משנועד להביא קולות לליכוד, נועד לקדם את מעמדך האישי.

אם כך, כל מי שמופיע בציבור מקדם את עצמו, ולא רק אני.

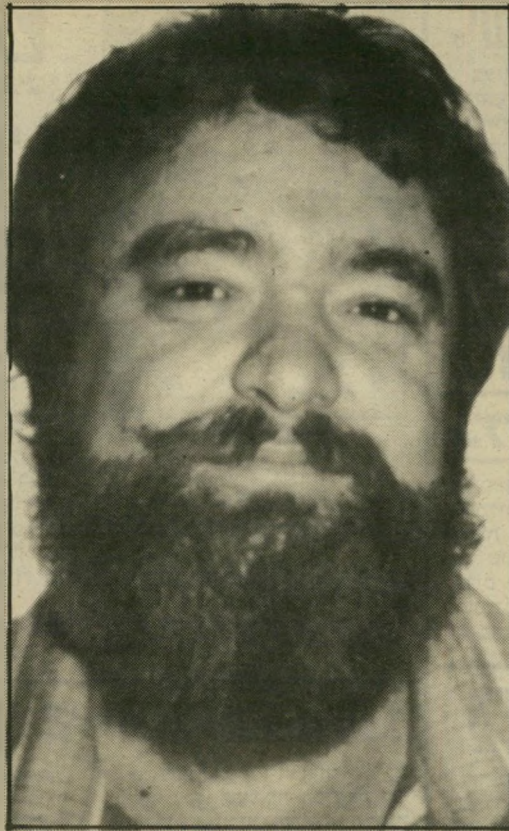
● מדוע אינך משתלב במטה-הבחירות של ארנס?

אני לא מתעסק בדברים שוליים. סיסמות ועמודים גדולים בעיתונות לא יעזרו לנו. זה אולי טוב לעיתונות ולמישרדי-הפירסום, אבל הציבור לא אוהב את זה. הציבור רוצה תשובות לשאלות. לכן אני נמצא בשטח, ולא כיועץ במטה. וכדי להופיע בשטח אינני זקוק להנחיות מאדם זה או אחר. (שרה ליבוביץ)

אהרון מגד:

**„אני מבין מעט
אידיש, אך לא מדבר!”**

אשר לוי:

**„לקחתי חופש כדי
לראות את האולימפיאדה!”**

אריה („דקס”) דקל:

**„בניית תשתית העלולה
לסכן את אילת!”**

בלילה שבת נפתחה האולימפיאדה ה-24 בסיאול. המישלחת הישראלית מונה רק 19 ספורטאים. הטלוויזיה הישראלית שלחה צוות, שיעביר לארץ יותר מ-130 שעות שידור, רובן בשעות הלילה המאוחרות. לא ידוע מה יהיה אחוז הצפייה בשידורים הללו, אך יש מיספר לא מבוטל של משוגעים לדבר, שלא יוותרו אף על שעת שידור אחת, ויהיו רתוקים מול המירקע בשבועיים הקרובים. אחד מאלה הוא אשר לוי, כתב־הספורט של המקומון „העיר”, מרצה לפילוסופיה באוניברסיטת תל־אביב ומנהל אגף־התוכניות בחברה למתנ”סים. לוי צופה באופן קבוע בשידורים מהאולימפיאדה מאז שהתחילה הטלוויזיה הישראלית לשדרם, ב־1972.

- **יש הכנות נפשיות לפני פתיחת האולימפיאדה?**
התרגשות גדולה.
- **ממה?**
ממבול האירועים, מגודל החוויה.
- **כמה שעות אתה חושב שתצפה?**
אני משער שאצפה בכולן, ומה שלא אראה, אקליט בווידיאו.
- **אתה מקליט את כל השידורים?**
אני מקליט את כולם. אתלטיקה אני משאיר, השאר אני מוחק אחרי האולימפיאדה.
- **מה תעשה ביום־הביסורים, כשלא יהיו שידור ריב?**
אני מקווה שהרדנים שלנו ימשיכו לשדר.

ספורט

- **אשתך צופה גם כן?**
לא כל־כך.
- **אתה צופה בחברותא?**
אני יודע על שני אנשים קבועים שאצפה איתם. יתכן שיהיו יותר. באולימפיאדה הקודמת השכנים זרקו עלינו תפוח־ארמה ובצלים, בגלל הרעש.
- **אתה עובד למחרת?**
לא. לקחתי חופשה במיוחד. כבר לפני שנתיים ידעתי שבספטמבר אהיה בחופש.
- **אתה מכיר עוד הרבה מטורפים כמך?**
לא כאלה שלוקחים חופש מהעבודה, אבל הרבה חברים שלי מאחרים לעבודה בגלל השידורים. (יוסי עינדור)

בתחילת השבוע חזרה מישלחת של 40 מלונאים מאילת מסיור־עבודה לאורך חוף־סיני. את ביקור המישלחת יזם יושב־ראש התאחדות בתי־המלון באילת, אריה („דקס”) דקל, שראה צורך ללמוד על התפתחות התשתית התיירותית בסיני.

- **מדוע בעצם נסעתם?**
אנחנו מקבלים כל הזמן ידיעות על בניית תשתית תיירותית גדולה. רצינו לראות כמו עינינו מה קורה.
- **ומה גיליתם?**
גילינו שיש התפתחות של בניית בתי־מלון קטנים, בני 30 חדרים בממוצע כל אחד. בין אילת לנואיבה הוקמו תישעה אתרי־תיירות קטנים, שבהם הוקמו בתי־מלון.
- **זה מסכן את התיירות באילת?**

אילת

- היום עדיין לא. אבל צריך לקחת בחשבון שנבנית תיירות, שהיתרון הגדול שלה הוא המחיר הנמוך. התנאים הסניטריים שם גרועים מאוד, ופעילות בידורית כלל לא קיימת.
- **יש אפשרות לשיתוף פעולה?**
כן, קיימת כזו. ביקשתי שישלחו תיירים אלינו, ושאנו נשלח אליהם. המלונאים נחמרים, אבל יש להם הנחיות מלמעלה כיצד לנהוג.
- **דיברו איתכם על בעיית טאבה?**
המלונאים לא דיברו איתנו על זה. הדרג הפוליטי, שליווה אותנו, דיבר. הם בטוחים שיקבלו את טאבה בחזרה, ואז ייפתחו תיירות גדולה.
- גם אם יקבלו אותה בחזרה, הם יודקו לעזרתנו, כדי להפעיל את המלון ואת ענף־התיירות כולו באזור. (יוסי עינדור)

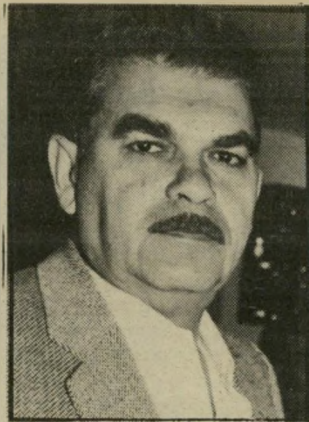
אהרון מגד מקבל השבוע את פרס המועצה העולמית לתרבות אידיש, תודות לסיפרו „פויגלמן”, המספר את סיפורו של משורר אידישי. שאלתי אותו אם עדיין יש תרבות אידיש.

- יש מועצה עולמית לתרבות אידיש.
- **אולם בפועל, בחיי היומיום, קיימת תרבות כזו?**

פרסים

- זו תרבות ההולכת ונעלמת. אולם עדיין יש עשרות משוררים כשפה הזו.
- **גיבור הספר, פויגלמן, הוא דמות מגוחכת. משונה שדווקא אחרי שהצגת משורר אידישי כטרחן איום, זכית בפרס הזה.**
בעיני הוא דמות טראגית, כמו השפה והתרבות שלו.
- **יש לך קשרים עם משוררי האידיש?**
לעיתים אני נפגש איתם, לפעמים אני משתתף באירועים שלי. אני קרוב אליהם לא בגלל שפת האידיש, אלא מפני שאני עצמי נולדתי בפולין, ויש לי יחס מיוחד ליוצאי הגלות הזאת.
- **אתה יודע אידיש?**
לא. אני מכין מעט, ולא יודע לדבר. (שרה ליבוביץ)

א.צ. ברנוביץ': מילחמת אחים

קבלן ברנוביץ' השליט בחברת הבניה

נתן, מרים לאופר, גילתה באח רונה כי היא הצאצא היחיד מחמשת בניה ובנותיו של ברנוביץ' שלא קיבלה חלק בחברת הבניה. אולם היא קיבלה חלק ראוי בחברת הנכסים. כאשר תבעה לקבל את המגיע לה, ודרשה הסכרים לעבודה שהיא הצאצא היחיד שלא קיבל חלק בחברת הבניה, נאלצה לעזוב את עבודתה בחברת הבניה השלטת בידי אריה ברינוביץ', הבן הבכור, וגדליה ברינוביץ' גיסו. לאופר נשואה לאיש עסקים אמיר, העוסק בייבוא ובייצור נייר. לפני התג

בחברת א.צ. ברנוביץ' מחברת הבניה ניהלה הנכסים החזקות בארץ, צפויה מילחמה בין צאצאי מייסד החברה.

קבלנית לאופר בלי חלק בחברת הבניה

„ישרם": קירש לא מיעש את זכותו

בעיקבות הבקשה שהגיש נתן קירש בבית הדין הפלילי, למנוע מרסקו למכור לקבוצת אברהם גזונדהייט את המניות של ישרם שהיו ברשותה, הגיעו ציגני שני הצדדים להסכמה לפני החג: כל צד יוכל לרכוש מרסקו את מחצית חלקה, היינו 1.5% לכל צד. על קירש היה להעביר את תמורת המניות, כמה מאות אלפי דולר, תוך כמה ימים, אולם הוא לא עשה זאת. עתה יוכל גזונדהייט לרכוש את כל ה-3% של רסקו בישרם, ודרכו פתוחה להשתלטות על ישרם. קירש החזיק ב-37% ממניות ישרם, וגזונדהייט מחזיק עתה ב-39%, אחרי שרכש מעד רסקו את חלקם. נראה כי לקירש בעיות בהעברות כספים מדרום-אפריקה, מקום עסקיו ומגוריו הקבוע.

„אזורים": חכה ל-1990

פרישתו של יוסף פישלר מחברת אזורים (הוא עבר לייצג את קבוצת הקבלנים מלוס-אנג'לס של יונה גולדרדורף וקסט) פוגעת קשה בחברה. פישלר היה הרוח החיה בעסקי החברה, והוא שהביא לה את העסקות הגדולות של בתים ואזורי החן. הבעיה של החברה היא כי הרווחים הגדולים מעסקות אלו יבואו לביטוי רק במאזן של 1990, ועד אז צפויה לחברה תקופה של מאזנים רזים, וכן מתח רב בנייה השוק.

החוצפה של רוזוליו

מזכיר חברת העובדים, דני רייזוליו, הצהיר בראיון ערביהגה לרדיועית אחרונות כי כל האנשים שהיו באחריות ישירה לגבי כור, סולל בונה והסנו אינם במערכת. הוא הודה שני עשתה שגיאה מערכתית, „לא עשינו מה שכלל עשתה. הם הקטינו ייצוא וייצור ועצרו השקעות, ואילו אנחנו החלטנו להמשיך להשקיע באזורי פיתוח. האמת היא שלא הערכנו שהמשלה תסתלק מהאחריות." רוזוליו קיבל את חברת העובדים כמצב כריא וטוב, עם הון עצמי של 2.5 מיליארד דולר. כיום, מלבד בנק הד פועלים ושיכון עובדים, כל המערכת חולה, וההון העצמי ירד למיליארד.

רוזוליו היה יושב ראש מועצת המנהלים של סולל בונה, נוסף על תפקיד מזכיר חברת העובדים. יחד עם מנכ"ל סולל בונה, שרגא רוטמן, ומי שהיה יו"ר בנק הפועלים, גיורא גזית, פעלו נגד יעקב לוינסון. בניגוד לרוזוליו, חזה לוינסון את הצפי למשק העובדים וניסיון חיסולה עליידי ממשלת הליכוד, ולכן התחיל לבנות מערך כספי באמריקה, שהיה משענת ליוסגרי. רוזוליו, רוטמן וגזית האי שימו את לוינסון בשחיתות אישית בגלל מערך זה, וגרמו לחקירה המישי טרתית נגדו.

מודעי וכשל בלונדון

מנהיג הליברלים, יצחק מודעי, חזר מלונדון מאוכזב. הוא יצא בתיקנות גדולות למסע איסוף כספים לליכוד, ועם שובו הודיע כי קיבל הבטחות לסכום של 300 אלף דולר. בליכוד טוענים כי גם סכום זה הוא רק הבטחות, והם מחכים לראותו בחשבון הבנק...

מילחמת הידקות

ליד קפה אכסודוס בצפון תל-אביב היתה קיימת כמחשך שנים רבות חנות שמכרה ירקות ופירות, במחירים שהיו גבוהים במאות אחוזים ממחירי השוק. לפני שבועיים נפתחה לידה חנות שניה, המוכרת במחירי השוק. בעלי החנות מצייגים לראווה את מחיריהם ליד המחירים של הסופרמרקט הסמוך, והחנות הוותיקה יותר, וההבדלים מדי היום: קילו מלפפון עולה בסופרמרקט 5.7 שקל, ואילו אצלם 12 שקל. קילו עגבניה עולה בסופרמרקט 4.1 שקל, ואילו אצלם 80 אגורות. עגבים בסופרמרקט עולים יותר מ-4 שקלים ל-קילו, אצלם 2.6 שקלים. ההפרשים האדירים הללו מעלים מחירי את השאלה מי מפיק על פעריי התיור, המגיעים למאות אחוזים?

אילו היו שמים בסל אחד את כל הביטחונות וההתחייבויות, לא היתה החברה נקלעת לצרות. הגורם לנפילה הוא, כמובן, ניהול כושל של העסקים, ובמקרה התפשטות בנייאילין על עסי קים רבים, נוסף לייבוא מכוניות, כמו קבלנות בנייה וייבוא כשר ודגים מ-אצרות ששנות, או פעילות בבורסה בחבי רות הראל ואפמן.

עיסקי הבורסה גרמו להם הפסדים אדירים, ואילו עסקי הבשר והדגים (באמצעות חברת ל.י. ס.ל.) הכניסו רווחים גדולים. הכניס גם הוריו כשני מיליון דולר, מכספי האב אפרים אילין, להצלת עסקי החברה, אך ללא הצלחה. אפרים מוערך כיום כעשרות מיליוני דולרים, בעיקר בעסקי האמנות שהוא מנהל בבריסל ובלונדון. באח רונה, בחגיגת הברית מילה של נכדו החמישי (וכן לרמי אילין) נתן הסב המתאה בסך מיליון דולר לרכישת וילה לרך הנולד, וסכום דומה נתן לכל אחד מנכדיו.

האחים אילין: מי יזכה בסוכנויות?

סך הרווח הגולמי המאוחד הוא 7.5 מיליון שקל. ההוצאות הכלליות הצ' פיות הן 5.5 מיליון שקל, והרווח לפני מס הוא 2 מיליון שקל. להכנסות יש להוסיף אלמנט חשוב נוסף. הרומנים נותנים אשכנזים אשכנזים של 180 יום, ללא ריבית, הניתן לניצול כהון חוזר תמורת ביטחונות. מכיוון שלא נחוצ אשכנזים לתקופה בה ארוכה, הניתן להשתמש בכסף להכנסות גדולות. הכנסה נוספת היא מהתחייבות הרומנים לרכישת גומלין של מוצרים

באיטליה מתחרים בימים אלה על קבלת הסוכנות של אלפא רומיאו. שהיתה בידי האחים רמי וארנון אילין. בעלי הסוכנות של מכוניות סיאט ביישראל, קבוצת ריסקונט יחד עם חברת דלק, רוצים בסוכנות. מיכאל לוי, בעל מיפעל-ההטקסטיל, רוצה בה. וגם אברהם גולדשטיין, בעל סוכי נות פיאט, רוצה בה. לעומת זאת אין ביקוש רב לסוכנות המכוניות הרומניות, דלחא.

רמי, אפרים וארנון אילין הבכור והדגים הכניסו רווחים

ישראלים בשווי מחצית הרכישות מהם. מול חובות האחים, הנאמדים ב-6 מיליון דולר, יש לחברות רכוש קבוע שעיקרו מיגרש בשווי 10.8 מיליון שקל. יוצא כי נכסי החברה כמעט מכסים את חובותיה. בריקת שעשו קונים פוטנציאלים של החברה העלו כי היא נקלעה לצרות בגלל חלוקה לא נכונה של הביטחונות מול ההתחייבויות, היינו עודף ביטחונות בבנק מסויים מול חוסר בבנק אחר.

בריקת מיסמכים פנימיים על מצב עיסקי האחים אילין מראים כי השמנת היא במכוניות הרומניות, ולא באלפא רומיאו. לפי התחזית, צפויות בשנת 89/88 מכירות של 750 מכוניות אלפא רומיאו. לעומת 575 ב-1987. הרווח הגולמי הצפוי הוא 1.4 מיליון שקל. עוד 1.7 מיליון שקל רווח גולמי צפויים מחלקי-חילוף לאלפא. על מכירת 4000 מכוניות דלחא צפוי רווח גולמי של 3.4 מיליון שקל. עוד כמיליון שקל רווח גולמי מחלקי-חילוף לדלחא.

ראשי חברת-הבורקים האמי ריקאית הגדולה דרקסל-בורסה רוגיום מאור על מדינת-ישראל. הם שיזמו את התוכנית להנפקת איגרות-חוב של המדינה באמי ריקה בסך 3.5 מיליארד דולר, כדי לפדות מוקדם מיליון לא-נוחים, אולם המדינה נתנה את ההנפקה למתחרה הגדול שלהם, שירסון. באחרונה, כאשר ביקר באמריקה קה מנכ"ל-האוצר ויקטור מדי-נה, הוא לא הצליח למצוא זמן פנוי לפגושם.

העובדה, כי רשות-ניירות-הערך הגישה תביעה נגד אחת ממחלקות החברה על עיסקי-הבורסה, עדיין לא חיסלה אותה, והיא נשארה אחת הגדולות בעולם.

החברה הנפיקה בעבר אמיסיה של כ-200 מיליון דולר לחברת קנון של מנחם גולן, וכן הנפקה לחברת כור ותדיראן.

העיתונות האמריקאית דיווחה בחצי השנה האחרונה בהרחבה על התביעה נגד החברה, ורק העיר תונות הישראלית גילתה זאת בשבועיים האחרונים, אולי מפני שרק עתה הגיעה הידיעה לכתבים הישראליים באמריקה.

תו טרמפ לחייל

איתן עמיחי הדברת מזיקים

במ"מ מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים, עירפול מיוחד לארועים למניעת יתושים וחרקים מעופפים.

רמת-גן רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272, טל. 03-75-22-777

בשמירה על בריאותך ורכושך

1987

למוניע אידס בסקס: השתמש בבחולה. למוניע ציחוח בטלפון: במכשיר BUGALARM. אנו מספקים גם: * שירות לגילוי האזנות * מכשירים להקלטת שיחות * מזכירות אוטומטיות

רדיו דוקטור בע"מ ת"א, שלום עליכם 18, סל' 286444

גי'נגר, לכי הביתה!

גי'נגר רוג'רס ניסתה לתבוע את פדריקו פליני ונשלחה הביתה בבושפת פנים.

אחת התביעות המישפטיות המגוחכות ביותר שירע עולם הבידור בשנים האחרונות, הסתיימה בעצם הימים האלה בלא כלום. השחקנית הוותיקה גי'נגר רוג'רס החליטה, מיומנתה או בשל עצת אחותה של מכריה, לת' בוע לדין את פדריקו פליני על שהשתמש בשמה לסרט גי'נגר ופד'רס ונכסילו לעג לה במהלך הסרט. הוא השתמש בתדמית הציבורית שלי, טענה בתביעתה, הוא רמז כאילו היה קשר רומנטי כלשהו ביני לבין פד'רס אסטר, ונתן להבין שמדובר בלוג בררנים מפוקפקים.

כל מי שראה את סרטו של פליני ודאי יודע שאין לתביעה הזאת שום אחיזה במציאות. מדובר בשני בררנים איטלקיים אשר התפרנסו בצעיר' רותם, כחקיינים של גי'נגר רוג'רס ופד'רס אסטר, ואין אפילו רמז קל שבקלים כאילו הכוונה היתה לכוכבים ההוליוודיים עצמם. מארצ'לו מאסטרורי יאני וג'וליאטה מאסינה הם בפירוש איטלקים, וחוז' מה שהיו רוצים לרחף בקלילות כמו אל' ליהם מעבר לים, אין להם שום שייכות לעיר הסרטים. השופט, שדן בתביעה, שלח את רוג'רס הביתה בבושפת פנים, בדיוק כפי שהגיע לה. כחזרת ברמיות של גי'נגר רוג'רס ופד'רס אס' טר משום שראיתי בהם סמל לחיקוי ולהערצה של בני דור שלהם. היה זמן שהם היו התגלמות הקול' נוע האמריקאי בעיני כולנו, הסביר פליני באר' גרת ששלח לבית המישפט, והשופט ציטט אותה בפסקהדין כנימוק מספיק לרחיקת התביעה.

תדריך

חובה לראות:

תל-אביב: החנינה של באבט, קפה בנדר, הקיסר האחרון, מוכת ירח, הוסיכה הקסומה, אהבנו כל כך, עיניים שחורות, ליידי איב. **ירושלים:** הוסיכה הקסומה, עיניים שחורות. **חיפה:** קפה בנדר, החנינה של באבט.

תל-אביב:

*** ההגיגה של באבט (גורדון, דר' מרק) — טכנית פריסאית קאתולית, שמצאה מיקלט בבית פרומטטני בכפר דני מרוחק, ער' רכת לבני המקום מישתה לפי כל גיגוני המיטבח הצרפתי. עימות מופלא בין מוסר ואמנות. ביים גבריאל אסכל, עם סטפאן אורדן.

*** **קפה בנדר** (דיונוף, גרמניה) — ברית מפתיעה בין באוואריה בריאטי'שר לבין כושי' טרורה וסחוטת, באכסניה נידחת בלב מיד' בר אמריקאי. הומור מעורר וחם של הבימאי פרסי אדלון, עם הופעה כובשת של מריאנה סגברכט. **סקין בלוז** (דיונוף, הונגקונג) — פארודיה מטורפת על מסורת האופרה הסינית, על סירטי קונג פו ועל אפוסים היסטוריים גם יחד, בסרט עליו על שלוש נערות המגשימות חלום מותיהן, שעה שפקין כולה עולה באש המרד, בת' חילת המאה. בימאי צואי הארק.

*** **הנסיכה הקסומה** (לב, ארצות-הבר' רית) — כל אגדות הילדים בראי עקום, בספור על בת כפר שהופכת לנסיכה וסיים שהופכת לזוור' ועוד המצאות פרועות מן הסוג הזה, כיד הדימיון הטובה של הבימאי רוב ריינר.

ירושלים:

*** **עיניים שחורות** (אור, איטליה) — הבימאי הסובייטי ניקיטה מיכאלקוב שילב פדריקו פליני עם אנטון צ'כוב בספור על אר' כיטקט איטלקי מתפרפר המתאהב ברוסיה נשיר' אה, והופך עולמות כדי להגיע אליה. מארצ'לו מאסטרורי מושלם בתפקיד הראשי.

*** **פראנטיק** (אורונ, ארצות-הברית) — רופא אמריקאי מחפש את אשתו שנעלמה בפאריס ונעזר בפאנאקיסטית המברחה סמים לע' מצאו. רומן פולנסקי ביים מהתל-רצח מברדת.

חיפה:

*** **החבר של החברה שלי** (אורלי, צרפת) — מישחקי-אהבה בין שניים וחצי זוגות צעירים, על רקע שכונה עתידינית שנבנתה בש' נים האחרונות ליד פאריס. מעריצי הבימאי אריק ריהמר יעריכו את מישחקי המוסר והמצפון.

עדנה פיינר

צעקות

במדים

בוקר טוב ויאט-נאם (גת, תל-אביב, ארצות-הברית) — קריין-חיל' בגליצה"ל של צבא ארצות-הברית מועבר מתחנה אחת, בכרתים, שם הכל מתנהל על מי מנוחות וכל הנשים דומות לזורבה, לתחנה אחרת בסייגון, שם הנשים הן חלום והפצצות מתחילות להת-מוץ. כי השנה היא שנת 1965 ומה שכונה עד אז "התערבות מישטרית להחזרת הסדר", מצד כוחות ארצות-הברית, מי-דדרר במהירות למילחמה במלוא מובן המילה.

הקריין החצוף, בעל כושר דיבור, צעקה ואילתור בלתי-מוג' בלים, סבור שהוא צריך לאמר במיקרופון כל מה שעולה על דעתו, גם אם זה נוגע לאשכזי של ריצ'ארד ניקסון או לחיי המין של רעית הנשיא לינדון ג'ונסון. העיקר הוא לשעשע את הח-יילים בעמדות שלהם. ומה שחשוב ביותר, הוא מאמין שפרסי פיית וריי קוניף, המוסיקה המומלצת על-ידי הקצונה הבכירה, שייכים לתקופת האבן הקדומה, והוא מעדיף להשמיע במקומם את להיטי הרוק האחרונים.

סביב דמות ציורית ומשתוללת זו, בנה הבימאי בארי לוונסון סאטירה שעוד יראו בה, ביום מן הימים, את מאש של מילחמת וייט-נאם (מאש המקורי התנהל בקוריאה). כי מאחורי הבד-חות החצופות, מסתתר ההלם של מי שמבין כי הוא משרת בעצם שקר מאורגן. אין זה סתם עניין של התגרות במימסד מיושן של קצינים ורס"רים הדורשים מישמעת מנוחית, זה כבר שיתוף פעולה בעיוות אינפורמציה שנועד לכסות על מילחמת-

לא סוחב

בעלייה

כוח משיכה (פאר, תל-אביב, יש-ראל) — במחשב הביתי של כל מב-קר-קולנוע ממוצע רשומים לפחות שניים שניסו להמציא פיתרון חריג לבעיית המוסר המרובע של משולש רומנטי מודרני: נגישה אושימה ומרקו פדרי. מכס אהובי של אושימה הכניס הביתה את השימפנזה-המאהב של שארלוט ראמפלינג והציב מיטת-כלולות בתוך כלוב ענק בהסכמת הבעל. אילו היה הקוף קטן יותר, בגודל של חיית-מחמד, למשל, ייתכן וה"מנאז"אה-טרוא" הזה לא אשה-בעל-קוף לא היה מפרע את מנוחת השכנים עד עצם היום הזה.

אצל מרקו פדרי הופך המשולש — זוג נשים המחזיקות בגבר אחד — לשתיים המחזיקות זו בזו (חנה שיגולה ואורנלה מוטי בהעתיך הוא האשה) כשאת השלוש הנשי משלימה התינוקת, ממשיכת הקיום של הגזע האנושי.

נפתלי (אירית עירית) אלתר מנסה גם הוא לצאת מן הזווית המקובלת של המשולש הרומנטי הבורגני ולהמציא פיתרון שלכאורה אינו בורגני.

אלתר הבימאי מציג זוג נשוי ומאושר לפי כל הכללים המקו-בלים. הוא, ילי, (חנן גולדבלט) כותב תסריטי-מיסומת מבריק, היא, דפנה, (אירית אלתר) מכשירה נשים ללידה טיבעיות. לשניים, בהתאם לנורמות, שני ילדים מתבגרים, ולבטי גיל מעבר האופייניים לבני המעמד הבורגני העליון של ישראל, שאינם סובלים מבעיות פרנסה.

תעלומת הנסיוב

הנשכח

זה אצלה בדם (לב, תל-אביב, צרפת) — בעצם, הגדרת הסרט כאן אינה מדויקת כל-כך. אמנם מדובר בתינון ובכיועו של פריצה לתוך מעבדה של חברת כימיקלים גדולה, אבל אחרי שעתיים של מוזות, בדיחות פרטיות, קריצות לעבר תולדות הקולנוע וסצינות שאינן מתקשרות כל-כך ביניהן, קשה לזכור כי אכן היה בכל העניין הזה גם קצה של עלילה.

לאוס קאראכט, שיש סבורים כי הוא עתיד להציל את הקולנוע הצרפתי משיממונו, מפליג ביומרותיו עוד יותר מאשר בסירטו הראשון, נער פוגש נערה. הוא נטל את כוכב אותו הסרט, דניס לאבאן, בעל החזות העגומה, את חברתו הפרטית לחיים ז'ולייט בינול (המופיעה בימים אלה גם בקלות הבלתי-נסבלת של הקיום) ואת אחד השחקנים המרשימים של הקולנוע הצרפתי, מישל פיקולי, והעמיד אותם בתמונות פוטוגניות ב' משך קצת יותר משעתיים.

לזכותו צריך לומר, שהשיג מהצלם ז'אן-איוו אסקופיה תוצ'אות נאות ביותר, אכן מלאכת-מחשבת של צילום ציבעוני. הסצינות הבודדות מוצלחות במני עצמן, למשל, כאשר לאבאן מחליק על מיתר של מנצח כדי להציל את בינוש שנתקעה באוויר, או היאבקות חופשית (בצחוק) בין השניים, כשהם מור-חים זה את זה במישחת-גילוח.

כאשר מחברים את הכל יחד, מתקבל רצף מעייף, מרגיז וחסר-טעם של תמונות. כל אחדות אולי מדברת בזכות עצמה,

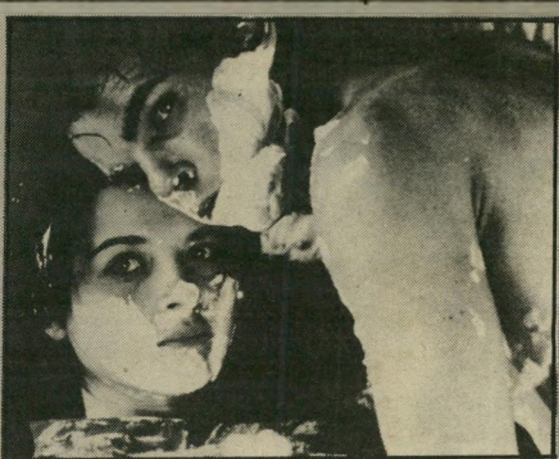
ויליאמס וויטאקר — מי אוהב ויאט-נאמים?

הרט ללא שום סיבה נראית לעין. ההומור הופך בהדרגה ללעג מר כאשר ההגדרות המדויקות, שמקובלות בכל צבא, למושגים כמו "בן-ברית" ו"אויב" מתבלבלות לחלוטין, והאיש שמתחיל את הסרט כבדרן, מוצא עצמו כחייב ליטול עמדה. אין ספק שיש כאן הרבה דמויות שיטחיות, הרבה בדיחות לשם שמיים, עלילות מקבילות שאינן נדבקות עד הסוף, אבל רובין ויליאמס אדיר בתפקיד הראשי, פורסט ויטאקר עוזר לו היטב כנושא כליו ולוונסון שומר על קצב משגע. מי ידרוש יותר?

גולדבלט וקימחי — שתי זוויות למשולש עיפי

הם שומרים על שלמות נישואיהם בדביקות מוסרית ואפילו מודעים לעובדה שאויבי הנישואין המושלמים הוא השיעמום המני — ובדרכם הצדקנית מנסים להפיג גם אותו. ואמנם אחד הקטעים היותר-רעננים בסרט הוא המעמד המותח, כשביים-הולדתו ה-40 של הבעל, בעיצומה של מסיבת ההפתעה, מת-חמקים להם בניה-זוג, ילי ודפנה, לחדר-השינה, וצופים יחד בסרט כחול שנועד להפירות את תשוקתם שנודמה בחלוף הזמן. אלא שמכאן והלאה ממשיך הכל לזרום באפיק המקובל.

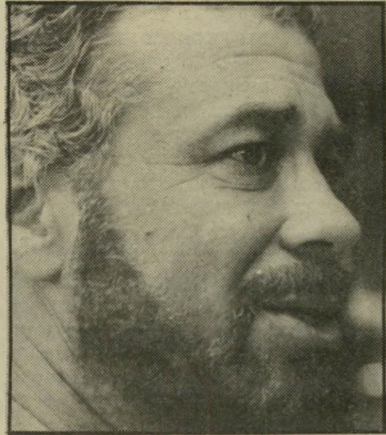
לאבאן ובינוש — משחקים בנדמה לי

אבל אינה מתקשרת למה שהיה לפני כן או בא לאחר מכן. הפריצה לתוך המעבדה באה על מנת להשיג נסיוב חדש למחלה עוד יותר ממארת מן האיידיס, מחלה שתוקפת את כל אלה המתעלסים ללא אהבה, והרי עצם בחירת המחלה הדימיניית הזו מראה את היומרות התהומיות של הממציא. את השוד צריכים לבצע נגסטרס צרפתיים, השקועים בחובות עד מעל לראשם, ומן הפירות צריכים ליהנות האמריקאים המס' תובכים במכוניות השחורות שלהם וזורעים אלימות סביבם.

רחל מרחלת על כל העולם

גמר חתימה טובה

אישם בשרון יש חנות, שבה העשירים והמצליחים קונים כל מיני דברים יפים לבית. את החנות הזאת מנהלת **חתימה בלונדית שזופה**, ואם לשני ילדים. לגברת יש גם בעל, ושניהם מתגוררים באר תה הדירה. כלומר לשניהם יש אותם המפתחות המתאימים לאותה הדירה, וזה כל הקשר ביניהם. כי האשה היא החברה הצמודה של המפיק השחקן יהודה ברקן מזה חודש ימים, אבל אין צורך לדאוג, גם הבעל מסודר. יש לו חברה צעירה וחתימה, שהוא מאוד אוהב. וכך שניהם קמים כל בוקר, אומרים שלום זה לזה והולכים לעבודה. בערב הם חוזרים הביתה, ושוב אומרים שלום ומדברים הרבה על האהבה ובילויים הרדיים, אבל כל אחד עם אהובתו/

יהודה ברקן חתימה בלונדית שזופה

אהובו. האשה עם יהודה ברקן, והבעל עם החברה שלו. החיים נמשכים, ואם להם לא מפריע הסידור הזה, אני מאחלת להם שיחתמו להם שם למעלה, כי פה למטה הרכנות לא אוהבת את הקטעים האלה.

זה הזמן להתחרט

בשנתיים וחצי האחרונות הם היו אחד הזוגות הסולידיים והיפים שבגוש דן. **רינת אלדר**, יפה עם הרבה קבלות, סטודנטית לקרימינולוגיה, היתה בת זוגו של היהלומן הצעיר **אלון תבור**, בנה של העיתונאית **שולה תבור**. כולם ריכרו על האהבה הגדולה ועל כך שהם עומדים להינשא בקרוב.

בתקופה האחרונה התגורר תבור בבגדית, שם עבד בענף היהלומים, וחברתו נשארה בארץ. לפני שבועיים הם הגיעו למסקנה שבתנאים הנוכחיים הקשר ביניהם אינו יכול להימשך, והם החליטו להיפרד. וכך אמנם היה. החברים מקווים שזה לא סוף פסוק, וגם הסבירו להם שעכשיו ערב יום כיפור, זה הזמן הטוב ביותר לחרטות מכל סוג שהוא. נקווה שזה ישפיע.

רינת אלדר ואלון תבור החברים לוחצים לחזור

אנת ושמואל פלאטו חיים פרטיים שלי שייכים רק לי...

כמו משה דיין

זה הנושא החם המדובר ביותר בחברה התל-אביבית. לא, אין הכוונה לבחירות הבאות עלינו לטובה ולרעה, גם לא לאינתיפאדה, אלא למשבר-הנישואין הפוקד את מישפחת פלאטו-שרון. מזה שנה רצות שמועות שמערכת-היחסים בין אישה-עסקים רב המעללים **שמואל פלאטו-שרון** ואשתו **אנת** עלתה על שרטון. בתחילה הם עוד ניסו לשמור על התרמית של המישפחה המלוכרת והמאושרת. אך בחודשים האחרונים נראה שהם מוותרים גם על זה. הכל מדברים על היחסים המיוחדים. שנקמו בין אישה-עסקים לבין מזכירתו הנאמנה. **קלרה חורי**, קשרים שטיבם לא ברור. לפני שבועיים. בהפניגה הגדול במלון סבריה קלאב הוטל. נראתה הגברת אנת פלאטו-שרון בשיא הדירה, כשהיא צמודה במשך יומיים רצופים לכנה **יואב**. 10 ימים לאחר מכן, כראש-השנה, היא הגיעה למלון אביה סוסטה בטאבה, בחברת בנה יואב ושתי חברות קרובות. כבר לא יכולתי להתאפק. אז שאלתי אותה כיצד קורה שבראש השנה, חג כל-כך מישפחתי, היא מבלה הרחק מהבית והבעל. אנת השיבה בצנינות: "סמי סכה כנראה שזה ראש-השנה". רינג-דרנגתי גם אל הבעל. "שלום סמי, תגיד לי, מה קורה אצלכם במישפחה? מה זה הסיפורים על המשבר ביניכם?". "אני לא רוצה לדבר עם עיתונות על חיים פרטיים שלי. אני איש-ציבור, אבל חיים פרטיים שלי שייכים רק לי. גם **משה דיין** עשה כמוני, עבודה לחור וחיים פרטיים לחור". "שיהיה לך שנה טובה וחתימה טובה". "גם לך".

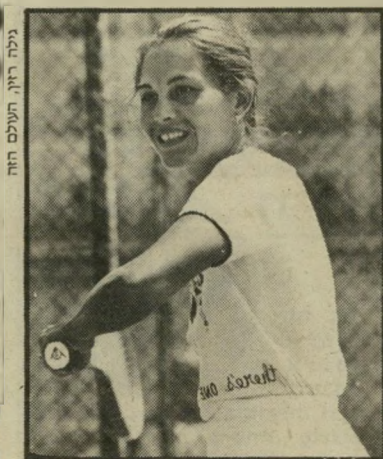
אחרי טיעון כזה, כבר לא יכולתי לשאול אף שאלה אחת. אבל קיבלתי תשובה כל-כך ברורה שזה הספיק לי.

סיפור-אהבה מסוג אחר היי דרומה

היכן מבלים כל הזוגות האסורים והחשאים? בעיר הדרומית, כמובן. גם שחקן-הכדורסל **ג'ק צימרמן** אינו יוצא דופן. כשבא ארצה עם חברתו-לחיים, **רונית ברודי**, אשתו לשעבר של שחקן-הכדורסל ואישה-עסקים **טל ברודי**, הם הורידו לאילת כדי להיות רחוקים מעינם הבוחנת של הרכלנים והחשטנים שבמרכז-הארץ. אבל זה לא עזר להם, כי בעיר הדרומית יש לי יותר שפוינים מאשר בכל חלקי-הארץ גם יחד, והם גילו אותם יחדיו.

הם גם פגשו שם במעבר המוסקלי, **דויד קריבושזה**, שהיה הפעם ללא חברתו **לימור שמירא**, בתו של **עמוס שמירא**, מי שהיה

איש-אמנות ישראלי מאוד ידוע, המתגורר זה שנים רבות בניכר, בארצה לחופשת-מולדת. כרגיל, כל החברים הטובים שלו לקחו אותו לכל המקומות החשובים והיפים והציגו לפניו את כל מי שהוא עדיין לא הכיר מבין קוראיו הקודמים. באחד הערבים הוא הכיר בחור צעיר ויפה, שהוא בוגר להקה צבאית, ונדלק עליו. כנראה שזה היה הדדי, ואחרי היכרות קצרה-יחסית הוא הזמין את הבחור היפה לחו"ל, לארץ שבה הוא מתגורר במשך מרבית ימות השנה. כך שכלפי החברים והקרובים, הגבר הצעיר נוסע לחו"ל כדי לעבוד בהפקות. אבל מי שיוזע את האמת מבין שפשוט מדובר ב"לאב סטורי" מהסוג האחר. **ידיד אחר של אישה-אמנות** הזה מנסה להתנער מהקשרים שיש לו עם **עיתונאית מסויימת**, הטוענת שאלה הם קשרים רומנטיים מיניים, ואילו הוא טוען להגנתו שמדובר בקשרי-עבודה בלבד. **ביתניים העיר חונגה**. באחד הערבים קבעה עימו העיתונאית פגישה באחד מבתי-המלון. בעוד היא מחכה, ניגש אליה תייר, שעבר במקום, ושחשב שהיא זונת-רחוב, ושאל אותה לגבי המחיר שהיא גובה עבור שרותיה. העיתונאית ההמומה לא הגיבה, וכשהגיע הבדון היא סיפרה לו והתחילה לבכות. מספרים שהגבר עדיין מנחם אותה - אך רק במילים.

רונית ברודי רחוק מעיני הרכלנים

ריקן הפקולטה למישפטים באוניברסיטת תל-אביב. היו עוד כמה שמות ידועים שחגגו בעיר הדרומית ביותר, אבל הם התחננו שלא אנלה את שמותיהם, כי אני עלולה לגרום לגירושין. או הפעם הסכמתי. אני באמת לא יודעת כיצד אנהג בפעם הבאה.

לילית של אוהבים בכריכת-המלון. ביום הם החזיר קו ידיים. בקיצור, זה נראה ממש מבטיח, אבל לגבי ההמשך אני לא מתחייבת, מפני שנועד לי שהרומנטיות, שגם זכתה בתואר אלופת השחייה של הדרגמניות, נוסעת ליפאן לארבעה חודשים לצורכי עבודה, ואצל נשים יפות וזוהרות קשה מאוד לדעת מה יילד יום. בעיקר בתחום הרומנטי.

מה יילד יום?

השבוע התנוססה על השער של לאשה תמונתה של נערת-ישראל לשעבר, **ענת כרם**, יפהפיה בת 24, סטודנטית המתכוננת לתואר שני בביוכימיה והעוברת לפונסטת כדוגמנית מסלול וצילום. כרם, בעלת ההופעה הספורטיבית, סיפרה

הרומאן עם **חני פרי ודויד אלבו** שחתי אהבתו שהשאירו אותה פנונה

ענת כרם עם חני פרי ודויד אלבו שחתי אהבתו שהשאירו אותה פנונה

היא צמודה חזק-חזק למעצבי-האופנה **דויד אלבו**. השניים בילו להם סוף-שבוע משגע במלון נלי כינרת. ובלילה ראו אותם בשחייה

בהרבה כאב על האכזבה הגדולה לשני גברים. הרומאן הראשון היה עם אישה-עסקים החיפאי **יעקב פיינגולד**, שהתגרש למענה, ואחרי סיום

פתוח יום יום
מ-12 ועד ...

בואו לכףיטריה
לכף משפחתי!

אדי מור פרסום בע"מ

ביתאולינג

מרכז הבאולינג ראשל"צ, ז'בוטינסקי 65
טלפונים להזמנות: 03-9668557/8/9

תשבץ ענק

מספר 2664

ד' בתשרי תשמ"ט, 19.9.1988

פרדריקה
סגל

חקירה
מיוחדת

שדדו

את

פרדריקה

אחרי

מזוהה

